הארץ

1.20 ש"ח יום ב' י"ד בטבת תשמ"ח, 4 בינואר 1988 VOL.69/20876 JANUARY 4 1988

אגיש סקאי ספיד
החברה המובילה בתובלה אווירית וימית
מ־איטליה
cargo speed
■ במחירים זולים ותחרותיים במיוחד
אגיש סקאי ספיד בע"מ
רח' ל תל־אביב 03-371282 מר ענתבי

החשמל מתייקר ב־4% לצרכנים קטנים, ומוזל ב־6% לגדולים

הצרכנים הגדולים יצטרכו מעתה לשלם בעד החשמל בשעות השיא של הביקוש פי 3.17 מאשר בשעות השפל, לעומת פי 1.9 עד כה

מאת אלי אלעד

שר האנרגיה ושר האוצר אישרו אתמול לייקר את החשמל ב־4 אחוזים, ולהוזיל את תעו"ז (תעריף עומס וזמן), התעריפים החלים על צרכנים עתירי חשמל, ב־6 אחוזים. השינוי יחול למפרע — מאמצע דצמבר.

בכך אישרו שני השרים את החלטת מועצת המנהלים של חברת החשמל. בתעריפי תעו"ז נכללים היום כ־1200 הצרכנים הגדולים במשק. הם צורכים יחדיו כ־45% מכלל החשמל במדינה. התעריפים המיוחדים לצרכנים אלה נועדו, בין השאר, לעודד את צרכני החשמל הגדולים להסיט עד כמה שיותר את צריכת החשמל במפעליהם לשעות השפל בביקוש לחשמל, כדי למתן את הביקושים בשעות השיא.

(סוף בעמוד 2)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: אחמד מחייק, מנהל קול ישראל בעברית
על: תחנת רדיו פלשתינית חדשה בדרום לבנון
(עמ' 2)

★

פרס בראיון ל"אי־בי־סי": "אנו פועלים בגדה לפי החוק הירדני המתיר גירוש כעונש"
(עמ' 3)

★

מבקר עיריית ת"א: ליקויים במערכת התברואה — עיכוב באישורי בניה
(עמ' 7)

★

ורטהיימר — סופית: לא ארכוש את מנועי בית שמש
(עמ' 8)

★

לחם לא־מסובסד מתייקר ב־9%; הקמח ומוצרי פסטה ב־5.6%
(עמ' 8)

★

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן וגשם מקומי קל ברוב חלקי הארץ.

- ירושלים: 14 — 7.
- תל־אביב: 20 — 13.
- באר־שבע: 20 — 8.

הגולן 13־5, צפת 11־6, טבריה 18־11, שומרון 15־7, נתב"ג 21־9, יריחו 21־12, אילת 23־14.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5386	—
נוסעים	1.8288	—
שחור	1.6600	—

שער הסל

יציג	1.7180	—

בגליון זה 14 עמודים

מחבלים ואזרחים נהרגו בהפצצות של חיל האוויר בלבנון בשבת

מחבלים פלשתינים ליד גופתו של תינוק שנהרג בהפצצת חיל האוויר בלבנון במוצאי שבת. משטרת לבנון מסרה, כי בין הרוגי ההתקפה היו שתי משפחות שמנו 12 איש. (תצלום אי־פי)

מאת דן סגיר

מטוסי חיל האוויר תקפו במוצאי שבת מיפקדות של מחבלים מארגונו של אחמד ג'יבריל ומארגון "פתח" בפאתי צידון ובאיזור מחנה הפליטים עין אלחילווה שבדרום לבנון.

התקיפה הלילית כללה כמה יעפים מעל המטרות, ונמשכה כשעה. הטייסים שהשתתפו דיווחו על פגיעות מדוייקות במטרות, וכל המטוסים שבו בשלום לבסיסם. לבנות האש שידו אליהם המחבלים בעת התקיפה.

תקיפת חיל האוויר היתה הראשונה מאז "ליל הגילשונים" לפני כחמישה שבועות. עם זה, בצה"ל מדגישים שהתקיפה בוצעה במסגרת מדיניות מתמשכת של מלחמה נגד יעדי מחבלים היוצאים לפעילות עוינת נגד ישראל וצה"ל בדרום לבנון.

היעדים שהותקפו — מבנים מפרומורה לצידון ובשולי מחנה עין אל־חילווה — שימשו מפקדות ובסיסי יציאה לפיגועים נגד ישראל ואזור הבטחון. במהלך התקיפה האפייה ידו ספינות של חיל הים לעבר בטורות מחבלים באיזור צידון.

(סוף בעמוד 6)

פרשנות / זאב שיף

סימני שאלה

הפעולה האווירית של צה"ל במוצאי שבת אינה פותחת דף צבאי חדש, וייחודה המבצעי רק בכך שמדובר בתקיפה לילית של מטוסים. את מידת יעילותה אפשר יהיה לקבוע רק כשיתברר סופית כמה מחבלים נפגעו בהפצצה זו. גם הפעם, בדומה להפצצה הקודמת באזור צידון, מודעים מקורות לבנונים כי רב יותר מספר הנפגעים האזרחים.

הפעלת מטוסים בלילה נגד מטרות קטנות יחסית, מצריכה ציוד מיוחד לגילוי המטרות ואיתורן, ידע מקצועי רב של צוות־האוויר והדיוק מדויק. האפשרות לטעות בבחירה, או שלא לפגוע בה, גדולה בהרבה, בהשוואה לפעולה באור יום. כאשר מדובר במטרות המצפות [illegible]

(סוף בעמוד 6)

חשש שהתקרית בשכונת א־ראם ו־9 צווי הגירוש יגרמו התלקחות מחודשת

ערביה בת 25 נהרגה מירית חייל צה"ל מצפון לירושלים

החייל ירה בעת שרדף לבדו בכבישים פנימיים אחרי נער שזרק אבנים ● בדיקה ראשונה: החייל איבד עשתונותיו וירה בניגוד לנהלים ● האלוף מצנע הורה להשעות את מפקד הכוח הצבאי שפעל במקום ואת החייל שירה עד שתסתיים החקירה ● קריאות לשביתת־מסחר במזרח ירושלים וצפונה

בעקבות הירית תושבת א־ראם: מהומות והבערת צמיגים. (צילום: ירון קמינסקי, "חדשות")

ההרוגה, הניה אל־דוואהנה

מאת אורי ניר
כתב "הארץ"

אשה ערביה תושבת שכונת א־ראם בצפון לירושלים נהרגה אתמול מירית חייל צה"ל. חקירה ראשונה מלמדת כי החייל איבד את עשתונותיו, וירה בניגוד לנהלים.

מקורות צבאיים מסרו אמש כי אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, הורה להשעות את מפקד הכוח הצבאי שפעל במקום ואת החייל שירה, עד לסיום החקירה בנסיבות התקרית. המשטרה הצבאית החוקרת מנהלת חקירה נמרצת. במקביל נפתח תחקיר יסודי של צה"ל מתוך כוונה להפיק לקחים, ולבדוק כיצד למנוע תקריות דומות בעתיד.

גורמי ביטחון חוששים שהתקרית בא־ראם, והידיעות על גירושם של תשעה מתושבי השטחים, יגבירו את המהומות באיזור ואת ההפגנות. אמש כבר נמסר כי גורמים פלשתיניים "לאומיים" קראו לקיום שביתת מסחר כמחאה על התקרית, בכל האיזור שבמזרח ירושלים ובצפונה.

התקרית בשכונת א־ראם החלה לאחר שקבוצה של כ־20 נערים בשולי פנים יידו אבנים אל כלי רכב ישראליים בצומת הכניסה לשכונה, בצפון לירושלים. כוח של צה"ל נכנס לתחומי א־ראם במטרה ללכוד את מיידי האבנים, והחיילים רדפו אחרי הנערים הנמלטים, שהצליחו להמלט מהם. אחד מהחיילים רדף אחרי נער, כבן 14, אל אחד הכבישים הפנימיים של השכונה.

על שהתרחש מכאן ואילך מציירות התמונה הבאה: החייל דלק בעקבי אחרי הנער הנמלט אל חצר ביתה של משפחת אל־דוואהנה, תוך שהוא יורה באוויר. החייל פרץ את דלת הבית, כשסבר שהנער נכלא לתוכו. אחר כך יצא לחצר הבית, מצא את הנער, היכה אותו ברובהו ולפי גירסה אחרת: ירה אל הנער בירי נמוך, והפיל אותו ממכתמו המשמש לתליית כביסה שבחצר הבית. אל כותגן של המשפחה שלושות למשפחה. כמה נשים שעמדו במקום, ובהן האשה שנהרגה אחר־כך, פתחו בזעקות רמות. לפי העדויות, הצליח החייל לתפוס את הנער. אך כשנפנה לקחת אותו מן המקום, ירה מטווח של מטרים ספורים אל

(סוף בעמוד 6)

9 צווי גירוש ראשונים מאז המהומות בשטחים; שולץ יפנה לשמיר: אל תגרשו

5 מהמגורשים — תושבי הגדה, 4 — מהרצועה ● כולם מואשמים בהסתה, וכמה מהם היו "על הכוונת" עוד לפני המהומות ● בישיבת הממשלה אתמול הובהר: התשעה רשאים לערער בפני ועדה מייעצת, ולעתור לבג"ץ ● גורמי ביטחון מעריכים: הגירוש — בתוך שבועות אחדים

מאת אורי ניר וגדעון אלון
כתבי "הארץ"

צווי גירוש הוצאו אתמול נגד 5 מתושבי הגדה ו־4 מתושבי הרצועה.

מדובר באשמים בפעילות לטובת ארגונים פלשתיניים — במיוחד פתח. 3 מהם, תושבי הרצועה, נאשמים בפעילות עויינת במסגרות איסלאמיות קיצוניות.

כל המדינות אליהן פנתה ישראל שיאותו לקלוט את המגורשים, השיבו בשלילה.

ההחלטה על גירושם של ה־9 אינה סוף פסוק. זה רק גל ראשון של מגורשים, שבעקבותיהם יש מגמה לגרש מסיתים נוספים האחראים לליבוי המהומות בשטחים — אמרו אמש גורמים מדיניים וביטחוניים בכירים.

אחרי התלבטויות ממושכות והכ־ שלא לעודד ביתר שאת את זעמן של מדינות ידידותיות ובעיקר של הממשל האמריקאי, הוחלט להמ־

(סוף בעמוד 6)

ברוב גדול אישרה הממשלה את התקציב ל־1988; הקיצוץ — 742 מיליון שקל

18 שרים תמכו, נבון וארבלי־אלמוזלינו — נגד, צור ונחמקין נמנעו, ומודעי — נעדר ● בין הקיצוצים: 300 מיליון ש"ח מהסובסידיות למזון ותחבורה ציבורית ● 160 מיליון ש"ח מביטול קצבת הילד הראשון ● 65 מיליון ש"ח מתקציב הבריאות; 10 מיליון מתקציב החינוך

מאת דן מגיר

ברוב של 18 בעד, 2 נגד, 2 נמנעים ו־1 שלא השתתף בהצבעה, אישרה אתמול הממשלה את הצעת התקציב לשנת 1988/89. סכום הקיצוץ המתוכנן יעמוד על 742 מיליון ש"ח ולא על 755 מיליון כפי שהציע האוצר. שר־האוצר הביע סיפוק משיעור התמיכה הגבוה שבו התקבל התקציב.

לאחר כחמישה שבועות מיום הנחת הצעת תקציב המדינה לשנת 1988/89 בסך 48.546 מיליארד ש"ח על שולחן הממשלה, התקבל אתמול התקציב ברוב של 18 שרים בעד, 2 נגד (נבון וארבלי־אלמוזלינו), 2 נמנעו (צור ונחמקין) והשר מודעי לא השתתף בהצבעה. הקיצוץ עליו החליטה הממשלה עומד על 742 מיליון ש"ח, לעומת 755 מיליון שהוצע בהצעה המקורית של משרד האוצר. בהצבעה נפרדת על תקציבי החינוך והבריאות, שהיו סלע המחלוקת העיקרי בפני אישור התקציב, נמנעו 5 שרים מהמערך, שהצביעו בעד התקציב כולו (יעקבי, שחל, נחמקין, ברלב וצור).

בפגישה עם הכתבים לענייני כלכלה לאחר ההצבעה, הביע שר האוצר, משה נסים, סיפוק רב מתוצאות ההצבעה והתמיכה הרחבה בה זכתה המדיניות הכלכלית שבהנהגתו משני חלקי ממשלת האחדות. לדבריו, קבלת התקציב במועד זו ע"י הממשלה היא סימן שהממשלה מתכוונת לנהל מדיניות אחראית גם בשנת 1988, למרות שזו שנת בחירות. השר נסים ציין שמבחינת המדיניות הכלכלית ומצב המשק, יש לייחל לכך שלאחר הבחירות תקום שוב ממשלת אחדות לאומית.

סכום הקיצוץ בתקציב שאושר אתמול (742 מיליון ש"ח) מורכב מהסעיפים הבאים (חלק מהקיצוצים מותנה בדיונים ומגעים בין משרד האוצר למשרד הנוגע בדבר). אלו ישרטו בצמוד לסעיף שבו מדובר:

• 300 מיליון ש"ח יקוצצו מהסובסידיות למזון ותחבורה ציבורית.

(סוף בעמוד 6)

פרשנות / נחמיה שטרסלר

שרי המערך רק הפסידו

כתבי הכלכלה איבדו משהו מרוח הקרב שלהם. המציאות כפתה זאת עליהם. פעם בתקופת ההיפר־אינפלציה היה את מי לתקוף, היו ברעשות עסקים, ריביות משתוללות והגירות מלוא החופן. הפעם — גם בזכות שר אוצר סבלני — עבר התקציב בקול ענות חלושה.

משה נסים חגג כבר אתמול את נצחונו, אך ניתוח הישגו מלמד שהגרעון בתקציב דווקא גדל. נכון שאין מדובר כאן בגרעונות העצומים של שנות אירוחר, אך בכל זאת יש גידול. שנת התקציב 1987 תיגמר עם גרעון של 0.8 מיליארד שקל, כלומר 2% בלבד

(סוף בעמוד 6)

שוק ההון

ביקושים

מאת יהודה שרוני

יום המסחר הראשון ב־1988 בבורסה, עמד בסימן של ביקושים בכל אפיקי ההשקעה, ובייחוד במניות הנפשיות.

סוחרי הבורסה גורסים כי השחיקה הממושכת בשעריהם של ניירות ערך רבים, הגדילה מאוד את כדאיות ההשקעה בהם. לדעתם, הריבית הנמוכה מקטינה את כדאיות ההשקעה בפקדונות שקליים.

ביקושים גדולים מהרגיל נרשמו גם לאפיקי ההשקעה הדולריים, עקב התגברות השמועות על פיחות.

שר ההסברה העיראקי: במלחמה רכשנו נסיון קרבי רב, וזה מסוכן לישראל

מאת שלמה שמיר
כתב "הארץ" בניו־יורק

ישראל היא אחד הגורמים העיקריים למלחמה המתמשכת בין עיראק לאיראן, כי היא מעוניינת שהצבא העיראקי יתיש ויחלש, אמר שר ההסברה העיראקי בראיון לשבועון "ניוזוויק".

השר, לאטיף נסאייף ג'אסים, הדגיש ואמר כי גישת ישראל לסכסוך העיראקי־איראני היא מוטעית, משום שהמלחמה העניקה לצבא העיראקי נסיון קרבי רב, שהוא יותר מסוכן לישראל מאשר גודלו של הצבא. השר אמר, כי ארצו מודעת מזה שנים רבות לשיתוף־הפעולה בין איראן לישראל, וכי הוא שמח על שהדבר נחשף, מאחר שנתגלה גם השקר בטיעון האיראני כי המטרה היא שחרור ירושלים. "מדינה אינה יכולה לשאוף לשחרור ירושלים ובאותו זמן לקבל נשק מישראל", אמר.

בידיעה נפרדת אמר ה"ניוזוויק", כי מרוקו הציעה לארצות־הברית להקים בשטחה בסיסים לחיל־האוויר האמריקאי במקום הבסיסים בספרד.

פקיד בכיר בממשל אמר לשבועון, כי שבוע אחרי הפיגוע במועדון לחיילים אמריקאים במדריד, [illegible] הקצות שטח לבסיס צבאי אמריקאי בשטחה.

עורך את העמוד משה ריינפלד

אינך צריך ללכת רחוק כדי לשמור על עינייך מקרוב

כל שעליך לעשות הוא לחייג 6 ספרות - 639888 (אזור חיוג 03)

בכל שעה הנוחה לך - 24 שעות ביממה - ומיד תוכל לבצע את הפעולות הבנקאיות הדרושות לך, מבלי לזוז מהמקום.

בנק דיסקונט הוא הבנק היחיד המציע לך שירות כזה - החוסך לך זמן, טירחה וכסף. שירותי הקו הפתוח של טלבנק דיסקונט כוללים: ביצוע פעולות לחשבונות הבנק שלך בקו הפתוח לניירות ערך, בקו הפתוח לפח"ק, פק"מ, פקדונות שקליים ומט"ח, בקו הפתוח לחסכון קופות גמל, הוראות קבע ולשאר שירותי הבנק.

השרות הוא בלעדי לדיסקונט וניתן חינם. תוכל אפילו לחסוך את שיחת הטלפון אם תחייג מאחד מ־44 הטלפונים שבסניפי דיסקונט ברחבי הארץ.

יותר קרוב אליך בנק דיסקונט

רק ב"לוח העיר" תקבל
מודעה באחריות
לא מכרת - לא שילמת
קבלת מודעות
20:00-8:00 מ־
03-371261

2. [signature]

هكذا عن الأصل

משטרת טורקיה: התחלנו לחקור את פרשת שיגור מעטפות הנפץ לישראל

15 שעות לאחר שנתגלו המעטפות הראשונות עדיין לא ידעו רבים מחבלני המשטרה בארץ עליהן • עד כה התגלו 10 מעטפות • המשטרה: יתכן שיגיעו עוד — גם ממדינות אחרות

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

משטרת ישראל העבירה השבוע למשטרת טורקיה את כל הממצאים והפרטים שבידיה בעניין מעטפות הנפץ שהגיעו בשבוע שעבר מטורקיה.

במברק שהגיע אתמול למפכ"ל משטרת ישראל, רב ניצב דוד קראוס, מביע מפכ"ל משטרת טורקיה, בארוק סאפר אריקן, את צערו על מעטפות הנפץ ועל שנשלחו מטורקיה. המפכ"ל הטורקי מבטיח במברקו להושיט לישראל את מלוא הסיוע במלחמה בטרור הבין־לאומי. הוא מדגיש את חשיבות הידוק שיתוף הפעולה בין המשטרות של 2 המדינות.

לדבריו, פתחה משטרת טורקיה בחקירה לגילוי שולחי מעטפות הנפץ.

עד יום שישי התגלו בארץ 10 מעטפות נפץ. האחרונה נמצאה בתא דואר של אלברט חיות בשכונת רמת אליהו בראשון לציון. חיות מצא מעטפה לבנה ששלח אליו ה. ניסים מאיסטנבול. חבלן משטרה ניטרל את המעטפה. במשטרה סבורים כי יתכן שיגיעו לארץ עוד מעטפות נפץ, גם ממדינות אחרות, ומבקשים מהציבור לגלות עירנות.

• בתוך כך הסתיימה הבדיקה הפנימית שערכה המשטרה בעניין מעטפת הנפץ שהגיעה לגבעתיים ביום שלישי שעבר למשפחת בן שלמה, אך לא התפוצצה. חבלן משטרה שבדק את המעטפה לאחר שפתחה אותה אם המשפחה לא גילה שמדובר במעטפת נפץ. הוא השאיר את המעטפה, ואת איגרת הברכה המצפה שבתוכה, בידי בני המשפחה. בדיקת המשטרה, שערכו גורמים בכירים במטה הכללי המשטרתי, העלתה כי החבלן שביקר בבית משפחת בן שלמה פעל כהלכה, ולא גרם כלל לסיכון בני המשפחה.

מתברר כי כ־5 שעות לאחר שהתגלו בקרית־ארבע, ביום שלישי שעבר אחרי הצהריים, שלוש מעטפות הנפץ הראשונות, עדיין לא עודכנו יחידות המשטרה ברחבי הארץ, והחבלנים המשטרתיים, בידיעה על בואן של מעטפות הנפץ מטורקיה.

לרבים מחבלני המשטרה, והם קציני החבלה, לא היה כל מידע בנושא עד ליום המחרת, כ־15 שעות לאחר גילוי המעטפות הראשונות. זו גם הסיבה שהחבלן שביקר בבית משפחת בן שלמה ביום שלישי שעבר סמוך לשעה 9.00 בערב לא ידע שכחמש שעות לפני כן נתגלו המעטפות בקרית ארבע.

דובר המשטרה, סנ"צ עדי גונן, הגיב: מדובר במערכת מורכבת שבה שותפים גורמים שונים, ואינני חופשי לפרט בעניין מטעמים מובנים. כל שאפשר לומר הוא שנעשו בעניין זה שורה של פעולות מבלי לאבד זמן. המערכת המשטרתית פעלה בצורה טובה מאוד ובלא שום דופי. גם עיתוי הפרסום (ברבים) לא היה מקרי. הנושא נבדק ונשקל וכאשר נפלה ההחלטה לפרסם עשינו זאת מייד.

בסיס־מחבלים שנחרב בהתקפת חיל האוויר

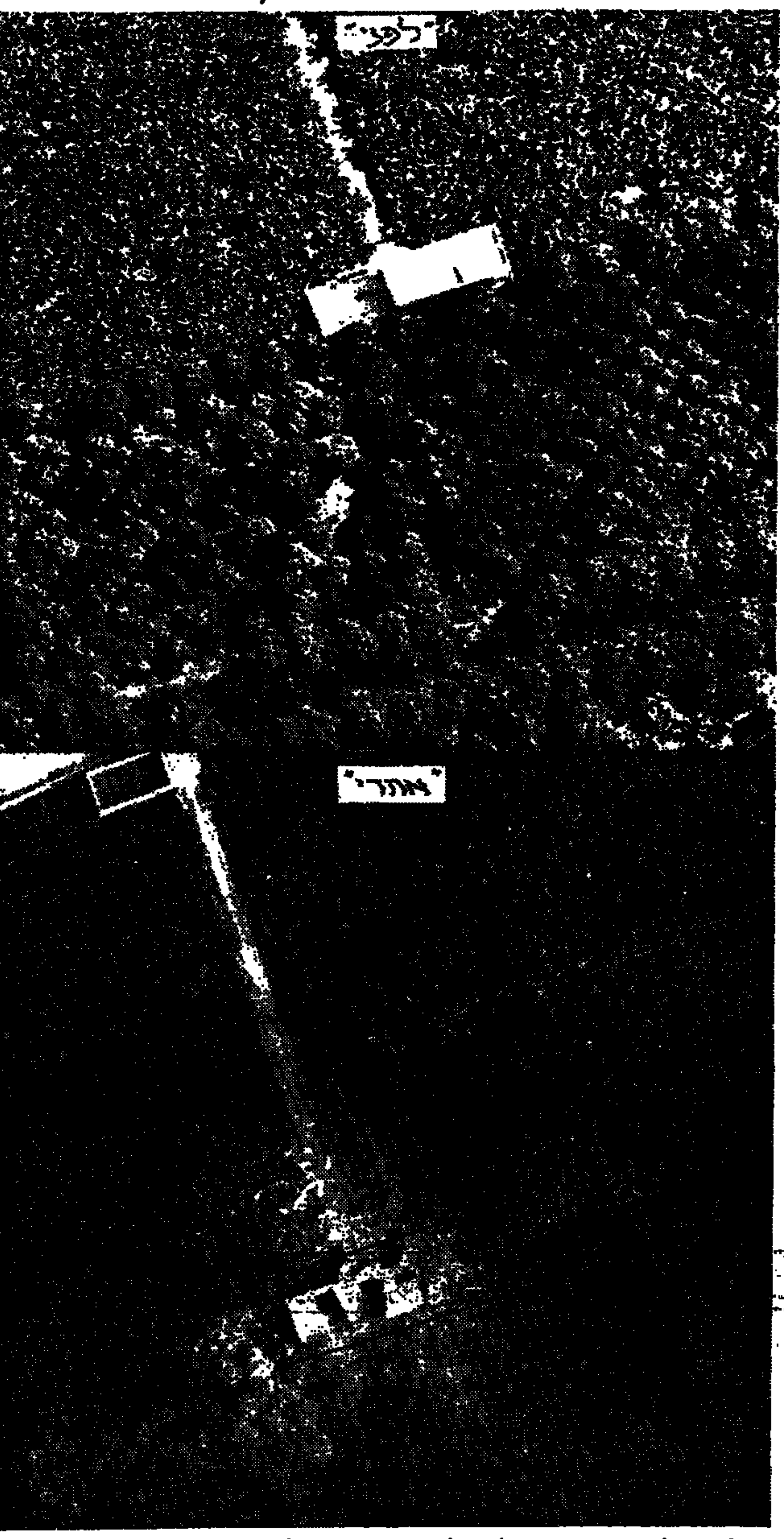

בצילומים אלה נראה בסיס־מחבלים של "פתח" מדרומית לצידון — אחד היעדים בהתקפת חיל האוויר במוצאי שבת (מסומן בריבוע). למעלה: לפני ההתקפה. למטה: אחרי ההתקפה.
(צילום: דובר צה"ל)

האלוף פלד מגיח במסוק לבסיסי הצפון לבדוק ערנות

(ע). אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, עורך באחרונה, בתדירות רבה, ביקורי פתע בבסיסי צה"ל שבפיקוד, כדי לעמוד מקרוב על רמת האבטחה ועל ערנות החיילים, כדי למנוע הישנות התקרית בבסיס הנח"ל.

אלוף הפיקוד נוחת במסוק בבסיסים הללו, ובודק את כוננות הכוננות, את השומרים ואת הקצינים התורנים.

ראיתי שמעתי

הכפר שעל הגבול עלה לכותרות

הכפר א־ראם, שמצפון לירושלים, נמצא בדיוק על גבול השיפוט של העיר — חלקו בתוכה, וחלקו האחר בשטח השיפוט של יו"ש. הסיטואציה המשפטית המוזרה הזאת יצרה אתמול מצב מביך. בשעות הבוקר נורתה כידוע למוות הניה אל־דראאושה, בת 25, באש חיילי צה"ל. העיתונאים הרבים שהגיעו למקום החלו בעבודתם, אולם צה"ל הכריז בשלב מסוים על קטע בכפר כשטח צבאי סגור. העיתונאים התבקשו להתפנות, ואז החלו ויכוחים. העיתונאים זזו אכן כמה מטרים דרומה, אך המשיכו בעבודתם בשטח הכפר. לאנשי הצבא בשטח הם הסבירו שהתרחקו לתוך קו השיפוט של ירושלים והחצה את הכפר, ולכן אין בסמכותו לפנות אותם.

נדב שרגאי

שר ישראלי לדרום אפריקה

לראשונה מאז החלטת הקבינט להטיל עיצומים על דרום אפריקה, החליטה אתמול הממשלה לשגר את השר יוסף שפירא (מפד"ל) לביקור רשמי בארץ זו. שפירא יהיה אורח הקהילה היהודית לרגל חגיגות הארבעים למדינה ויפעל בקרב ראשי הקהילה לעידוד עלייתם של יהודי דרום אפריקה לישראל.

ג. ארם

וודקה רוסית לשנה החדשה

ראש המשלחת הקונסולרית הסובייטית, גנדיך פלכין, הגיע בסוף השבוע למשרד החוץ כדי לברך את המנכ"ל המדיני, ד"ר יוסי ביילין ומנהל מחלקת התביעות, ויקטור הראל, העוסק בענייני הרכוש הסובייטי בארץ, לכבוד השנה האזרחית החדשה. פלכין לא בא בידיים ריקות. באמתחתו היו שני בקבוקי וודקה רוסית, שי צנוע לביילין והראל.

ג. ארם

ריבלין ופרסבורגר מתמודדים בירושלים

מועצת סניף תנועת התחיה בירושלים תבחר היום במועמד התנועה לראשות עיריית ירושלים. שני המתמודדים על הבכורה הם רובי ריבלין ושמואל פרסבורגר, והמנצח יתמודד מול טדי קולק בבחירות הקרובות על ראשות העיר.

הידוע שבין השניים הוא ריבלין, חבר מועצת העיר מזה שנים רבות, הנושא עיניו לכיסא ראש העיר זה מכבר. פרסבורגר, המתמודד מולו, כיהן בעבר כסגנו של רפאל איתן, (בעת ששימש קצין צנחנים ראשי), השתחרר מצה"ל בדרגת אל"מ. בקדנציה הקודמת ישב גם פרסבורגר במועצת העיר מטעם התחיה. השניים יריבים פוליטיים לא מאתמול.

ריבלין הכריז למעשה להציג את מועמדותו, על אף שהצהיר פעמים רבות, כי לדעתו אין טעם בהתמודדות מול קולק. הוא עשה כן, לאחר שהובהר לו, כי התחיה תציג בכל מקרה מועמד לראשות העיר.

נ.ש.

אין אולם — אין קונצרט

אתמול אמור היה להתקיים קונצרט מיוחד של התזמורת הקאמרית הישראלית בניצוחו של הכנר שלמה מינץ. בדרך כלל מנגנת התזמורת בתל אביב באולם מוזיאון תל אביב. אבל כשהתברר לפני כמה חודשים שהאולם בשיפוצים, נשכר היכל התרבות. כלומר, חשבו שנשכר ואף הודפסו מודעות בהתאם (והן היו תלויות גם בהיכל עצמו). אבל שלושה ימים לפני הקונצרט התברר שהיכל התרבות מושכר לתאריך זה בדיוק, מזה חודשים אחדים, להפקת הביטוח "מנורה", המקיימת כנס, כשהנואם המרכזי בו הוא שר האוצר, משה נסים. להפקת הביטוח היה חוזה — לתזמורת לא.

התוצאה היא, שכרמיאל ועפולה זכו לשמוע את מינץ מנגן ומנצח על התזמורת הקאמרית הישראלית, אבל תל אביב לא. באין אולם בוטל הקונצרט שנועד לאתמול. הקונצרט הבא של התזמורת הקאמרית הישראלית יתקיים למנויי תל אביב, עם אותה תוכנית, ב־19 בינואר. מינץ יהיה כבר בחו"ל בשל התחייבויותיו האחרות, והסולן יהיה הכנר יובל ירון, שחזר לארץ אחרי שהות ארוכה בחו"ל, נשפט בשל התחמקותו משירות בצה"ל במועדו, וחזר לשרת בגלי צה"ל. לקונצרט הזה מחפשים עתה מנצח.

ב.ש.

מנכ"ל חדש לבית התפוצות

מנהלו החדש של בית התפוצות, אליעזר שמואלי, החל אתמול את תפקידו, כשהוא מחליף את אלוף (מיל.) אהרון דורון, שפרש לגימלאות. שמואלי, לשעבר מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, ביקר במחלקות השונות של הבית וגם נשא את דברו בפני העובדים.

השנה הקרובה תהיה שנת העשור לבית התפוצות, שהרחיב את פעילותו גם אל הקהילות היהודיות ברחבי העולם ותערוכות רבות מתערוכות המוזיאון מוצגות דרך קבע במרכזים קהילתיים ובמוזיאונים יהודיים מחוץ לישראל.

בין הדיוקנאות אותן מציגה הצלמת אריאלה שמיר במוזיאון הרצליה, ניצב גם דיוקנו של מתי כספי. שר החינוך, יצחק נבון, שביקר בתערוכה וכספי עצמו סמכו ידיהם על הדיוקן דמוי הספינקס.

בעריכת עירית רוזנבלום

שיחת היום / אורית גלילי

עם: ארמונד סחייק, מנהל "קול ישראל" בערבית
על: תחנת רדיו פלשתינית חדשה בדרום לבנון

אנו משדרים מידע לשטחים: מזג האוויר והיכן יש עוצר

האם ינצל אש"ף את מה שקורה עכשיו בשטחים כדי לשדר מתחנת רדיו חדשה?

כרגע אין עוד שידורים בעלי תוכן מהתחנה החדשה, היא משדרת כמה פעמים ביום את האות שלה, מודיעה על כוונתה לשדר לשטחים ומשמיעה מנגינות לכת. שירי לכת מאפיינים תחנה מהפכנית שמדווחת כל הזמן על אירועים דרמטיים, כמו קרבות והיתקלויות שלא היו ולא נבראו.

מה מידת האמינות של תחנות הרדיו של אש"ף?

התחנות האלה לא ידועות באמינותן הגבוהה. אף שלציבור בשטחים קוסם להאזין להן, הוא לא ציבור מטומטם. הן משדרות דברים מפוברקים, האם תושב חאן יונס שומע ידיעה ששודרה בזמן האחרון שבה אש"ף חיסל במקום יהודה שלמה של צה"ל ולא רובים ולא יער — זה לא מוסיף לאמינותה של התחנה. התחנות האלה משתמשות הרבה בהגזמה של שמועות, ומבחינת ישראל זה יכול להיות בעיה, כיון ששמועות גורמות הגברת מהומות, ולהסתה מהסוג הזה יש אפקט מצטבר.

יש הערכות שהתחנה החדשה תתמקד בעיקר בהסתה. האם יש לכך משמעות מבחינת קול ישראל בערבית?

הרוב בשטחים תומך באש"ף, ואין לי ספק שכשהתחנה תתחיל לשדר — יאזינו לה. זו תחנה שקרובה לליבם, שמדברת בשפה שערבה לאוזניהם. זה יטיל עלינו עוד אחריות, ותהיה לנו תוספת עבודה כיון שנצטרך להקפיד ולשמוע את המידע, ולסנן מה שנכון ולא נכון. אם הם יתחילו להפיץ שקרים, תהיה להם אמונה גבוהה, אנחנו נצטרך להתמודד עם זה, ולהביא למאזינים את התמונה האמיתית השלמה.

מה מעמדו של קול ישראל בערבית בשטחים?

אנחנו התחנה הנשמעת ביותר. מגמה קאהיר לא יכולה לספק אינפורמציה חיונית על המדיניות בשטחים ואת תחזית מזג האוויר. אנחנו מביאים לפועל שעובר, לדוגמה, בקו הירוק מידע על מוקדי המהומות, ובאיזה מקומות הצבא הטיל עוצר. מבחינה זו אנחנו התחנה המקומית הדו־מינגנית שלהם. הם קולטים 60 עד 70 תחנות של ארצות ערב, ובכל זאת מעדיפים להאזין לתחנות זרות כמו בי־בי־סי, מונטה קארלו ו"קול אמריקה". התחנות של כל מדינות ערב, בלי יוצאת מן הכלל, הן שופר תעמולה של המשטר.

האם הדרגים הפוליטיים ערים לסכנה בשידורי תחנת רדיו פלשתינית חדשה?

לאש"ף יש הרבה רזרבות של כסף, ואין להם בעיה להקים תחנת רדיו מהיום למחר. סדר העדיפויות של הפוליטיקאים שקובעים בנושאים האלה מאוד מוזר במקרה הזה. לדוגמה, בשביתה הארוכה, אף שהם ידעו שנגרם נזק בטחוני חמור מפני שלא היו שידורי קול ישראל בערבית, הם לא נקפו אצבע כדי לתקן את המצב המסוכן הזה.

מהיום: צפוי מחסור חמור בסיגריות מתוצרת הארץ

המפיצים: עובדי דובק השביתו הייצור בדרישה לייקר הסיגריות

מאת אבי גנאור
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מהיום צפוי מחסור כבד בסיגריות מתוצרת הארץ. יו"ר ארגון מפיצי הסיגריות, משה מזון, טוען כי המחסור נובע מהפסקת העבודה במפעלי דובק והתרוקנות המלאי במחסני המפיצים.

לדברי המפיצים, הנהמכם בשלושת השבועות שהואט הייצור בדובק ב־30%, ומיום רביעי — הופסק הייצור לחלוטין, ביוזמת ועד העובדים. הוועד דורש ממשרד התעשיה והמסחר לאשר את ייקור הסיגריות.

המפיצים אומרים כי הממשלה לא ייקרה את הסיגריות זה שנה וחצי, ואילו עלויות התוצרה התייקרו בעשרות אחוזים. "כבר לפני שנה וחצי", טוען יו"ר המפיצים, "הגיעה לנו העלאה בעמלה, אבל בינתיים — במקום להעלות את מחירי הסיגריות הביאו בודק שהשיג את המספרים שלו מהשמיים ודווקא המליץ להוזיל".

לדבריו, מחירי הסיגריות בישראל זולים כעת במחצית מבניו־יורק למשל.

בשיחה עם שמיר יסוכם מחר אם ארנס חוזר לממשלה

שובו לכהונת שר יחזיר אותו למרוץ להנהגה ב"חרות"

כתב "הארץ" לענייני מפלגות

שיחות בין ראש הממשלה יצחק שמיר לח"כ משה ארנס, עשויות להוביל בימים הקרובים להחזרתו של ארנס לממשלה, ממנה פרש לפני חודשים, בעקבות ההחלטה על ביטול הלביא.

ארנס שוחח בעניין זה עם שמיר באמצע השבוע שעבר, ובין השניים נקבעה למחר שיחה נוספת, שבעקבותיה יוכרע אם ארנס יחזור לתפקיד שר.

לסופר "הארץ" נודע, כי מאז ההתפוצצות בשטחים, הגבירו הלחצים על משה ארנס לחזור לממשלה וליטול לידיו את תפקיד הממונה על ערביי ישראל, בו עסק עד לפרישתו מהממשלה. בסוף השבוע קיבל ארנס בלשכתו שבבית ז'בוטינסקי, משלחות של חברי חרות, ביניהם מספר חברי כנסת, שדירבנו על ליבו כי יחזור לממשלה. ארנס השיב להם באותה פגישה, כי הוא אינו שולל זאת כיום על הסף.

לסופר "הארץ" נודע, כי ארנס מבקש לשלב את חזרתו לממשלה עם קבלת תפקיד יו"ר מטה הבחירות של הליכוד, לקראת הבחירות הקרובות לכנסת. סופר "הארץ" מציין, כי מעמדו של ארנס התערער באחרונה בתנועת החרות מאז פרישתו מהממשלה, והלוחצים עליו לחזור לתפקיד שר, הם בין היתר כדי להחזירו למרוץ בבחירות ולירושה בחרות, בתום עידן שמיר.

אמש במחול / אורה ברפמן

כעוף החול

"תמר", ירושלים, קבוצת מחול. הופעת בכורה בתיאטרון ירושלים בתוכנית: שם היצירה אם לאט לומדים ילדים לשנוא. כוריאוגרפיה: אמיר קולבן. מה שהחול סיפר... כוריאוגרפיה: עמוס פנחסי. למנגינות רצינות כוריאוגרפיה: אורי לשעיין. הלוך ושוב כוריאוגרפיה: צבי גוטהיינר.

כמו עוף החול הקם מחדש, להקת "תמר" קמה שוב, חזקה משהיתה. ערב על טהרת כוריאוגרפיה ישראלית. סימנים ראשונים לדרך אמנותית יהודית משלהם. מחולות אישיים ולהתנסים. הטובים יותר והטובים פחות.

אהבתי במיוחד את עבודתו הקצרה של עמוס פנחסי מה שהחול סיפר... זו יצירה מינורית חושית בעלת נשימה מאוזנת, מופנמת, מחול אמנותי ורגיש על גבול הפולקלור. נוגעת בשקט. פנחסי ושותפתו לריקוד, נעה דר בביצוע מרגש. הם משברי הים, הם החול הנודד, הם רוח על פני המים. עבודה רגישה נטולת רגשנות.

העבודה היומרנית של הערב — אם לאט לומדים ילדים לשנוא — תמונות מוכרזות קשים של ילדות. תמונות משחק תמימות המשולבות בפחדים, מאבקים, עלבונות וצללים כהים. תופסת ומתבצאים הופכים למעמדים סוריאליסטים. אווירה חשוכה ומחול הנשאר בתחום המעורר. למרות הכל, יצירה ברורה מבחינת מבנה ושפה. סיום הערב, עבודתו של צבי גוטהיינר המופשטת לחלוטין. התרחשויות ותנחיבים יפים אך לא תמיד מתוחכמים ומגובשים. "תמר" בבכורה מבטיחה בעיקר בתחום היצירה. אין ספק שתנשוף בעורף הלהקות הוותיקות ממנה.

מפלס הכנרת עלה תוך חודש ב־33 סנטימטר

מאת אלי אלעד

מפלס הכנרת עלה בשבוע שחלף ב־7 סנטימטרים, למינוס 210.63 מטר.

מאז השפל שנמדד לפני חודש, עלה המפלס ב־33 סנטימטר.

תעריפי חשמל

(סוף מעמוד 1)

בין הגבלים בתעריפי תעו"ז: מפעלים עתירי אנרגיה, מרכזי קניות גדולים, בתי מלון גדולים, בתי חולים, קיבוצים וצרכני שאיבת מים.

כמו כן אושר אתמול שינוי פנימי במבנה תעריפי תעו"ז, שעיקרו: ייקור החשמל לצרכני תעו"ז בשעות השיא של הביקוש לחשמל, בשיעור פי 3.17 מהמחיר בשעות השפל והזולות בעיקר בלילה, לעומת פי 1.9 עד עתה.

ייקור החשמל ב־4% יחול על המיגזר הביתי ועל הצרכנים הקטנים והבינוניים בתעשיה והמסחר.

שוקלים לאפשר לעיתונאים להאזין לחלקים הגלויים של משפט ואנונו

השיטה המוצעת: העברה ברמקול • המשפט מתחדש הבוקר; פרס יעיד ביום ד'

(ע). משפטו של מרדכי ואנונו יתחדש הבוקר. ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, יעיד ביום רביעי.

בתום שבוע זה של דיונים יסתיים פרק ההגנה במשפט, ובראשית השבוע הבא יפנו הצדדים לסכם את טיעוניהם.

היום יעיד ד"ר ג'ורג' קוואסטר מארה"ב, מומחה למירוץ החימוש הגרעיני. העד עוקב אחר הפרסומים הגלויים בעולם על מרוץ החימוש, ויעיד אם היה בדברים שמסר ואנונו גילוי שלא פורסם בעבר.

לאחר סיום עדותו של שמעון פרס, יעיד ד"ר ריצ'ארד פאלק מאוניברסיטת פרינסטון בארה"ב. פאלק הינו מומחה למשפט בין־לאומי.

עתה נבחנת אפשרות שהמשפט יועבר ברמקול לחדר סמוך לאולם הדיונים, כדי לאפשר לעיתונאים להאזין לחלקים הגלויים של המשפט. עדיין לא הוחלט סופית בעניין זה.

אש"ף קורא לקהיר לנתק את היחסים עם ישראל ולגרש את השגריר מקהיר

מאת כתב "הארץ"
לענייני ערביים

אש"ף תבע אמש ממצרים לנתק את היחסים עם ישראל, ולגרש מקהיר את שגריר ישראל.

כלי התקשורת הערביים במפרץ מסרו כי כוחות ביטחון מוגברים הופקדו אתמול לשמור על נקודות אסטראטגיות רגישות בקהיר, מחשש שיתעוררו הפגנות של הגורמים האיסלאמיים הקיצוניים. "אל־וטן" הכוויתי מסר אתמול כי יש לצפות לגלים נוספים של עימות בין כוחות הביטחון לבין מפגינים.

"אל־אהראם" הקהירי כתב במאמרו הראשי כי למעשה נחשף פרצופה האמיתי של ישראל, והיא התנערה מכל התחייבות מוסרית או אנושית. העתון כינה את המשפטים שעורך צה"ל בגדה "משפטי ביזיון", הצגה הרומסת כל החוקים והצדק. עוד כותב העתון כי הערבים הכירו כבר את התכסיסים של ישראל בתביעתה לשיחות ישירות נפרדות עם מדינות ערב במטרה להרוויח זמן ולקיים משא ומתן של שנים, כפי שעשתה בנושא טאבה. "אל־אהראם" הזהיר את ישראל וייעץ לה לתת את דעתה אך ורק על עתיד הפלשתינאים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ המצרי ד"ר עבד אל־מג'יד, עומד לערוך בחודש הבא ביקור במוסקווה כדי לדון עם ראשי הקרמלין על העמקת היחסים בין שתי המדינות.

ערפאת: אין הסכם בין פרס לחוסיין

ראש אש"ף יאסר ערפאת הכחיש אתמול כי קיים הסכם בין חוסיין לפרס בעניין הועידה הבין־לאומית.

בראיון לטלוויזיה האיטלקית שתוכנו נמסר ע"י אש"ף, אמר ערפאת כי ארגונו דוחה סופית כינון משלחת ירדנית פלשתינית משותפת. אש"ף עומד על ייצוג עצמאי כפי שהוא עומד על כינון מדינה פלשתינית דימוקרטית עצמאית.

שמיר להמר: "חוק ההסמכה" — סעיף ראשון בשבוע הבא בממשלה

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר הבטיח אתמול בישיבת הממשלה לשר הדתות זבולון המר, כי הדיון באישור "חוק ההסמכה", יהיה הסעיף הראשון בישיבת הממשלה, בראשית השבוע הבא. אתמול לא דנה הממשלה בנוסחי הצעת החוק שהוגשו בנפרד ע"י השרים המר והרב פרץ.

גורמים במפד"ל הרגישו אמש כי הם יעמדו בתוקף על כך שהצעת "חוק ההסמכה" תאושר ע"י הממשלה ותובא בהקדם לאישור הכנסת, כדי להקנות לרשויות המקומיות סמכות חוקית להחוקק חוקי עזר שיחייבו סגירת בתי קולנוע בשבת. אותם גורמים הזהירו, כי אם המערך והליכוד לא יתמכו באישור החוק, הם יפרשו מן הקואליציה.

שביתה בתיכון מרכז הגליל: מים בכתות וליקויים בהסעה

ועד הורי בית־הספר התיכון מרכז הגליל, בו לומדים 700 ילדים, משבית היום את בית־הספר, בגלל ליקויים בתפקודו.

לטענת יו"ר ועד ההורים, חמדן סעיד, אין חימום בבית־הספר, מים דולפים לכיתות, מערכת החשמל לא תקינה, יש ליקויים בהסעות ואין אחות בבית־הספר.

לדברי נציג ההורים, הבטחות לתיקון הליקויים ניתנו על־ידי יו"ר המועצה המקומית מרכז הגליל, פלח באלב, לא מומשו.

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	8	גשום	8	10
אתונה	11	15	גשם	12	17
בוקרשט	1	5	מ"ח	1	6
בריסל	6	8	גשום	10	11
וינה	2	9	גשום	1	3
ז'נבה	6	10	גשום	7	11
לונדון	7	11	גשום	5	11
ליסבון	10	14	מ"ח	16	19
מדריד	8	10	מ"ח	3	12
ניו־יורק	−3	0	שלג	2	6
פאריס	6	12	גשם	10	11
פרנקפורט	5	8	גשום	6	12
ציריך	4	7	גשם	—	—
קהיר	12	18	מ"ח	12	19
קופנהגן	5	7	גשום	6	18
רומא	12	16	גשם	10	15
שטוקהולם	2	5	גשום	6	8

EL AL אל על

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר

יהושע אוקוליסט
ב"ר יהודה ז"ל

ההלויה תתקיים היום יום שני, י"ד טבת תשמ"ח, 4.1.88
בשעה 12.00 בצהריים בבית העלמין הדרום
בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער הראשי

אבלים: אשתו: חנה
בתו: ניקול בן־יעקב
בנו: אילן אורון
נכדיו: טל, שירית, אסף ולירון
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של אחינו היקר

זאב פיקס

ההלויה תתקיים היום יום שני י"ד בטבת תשמ"ח,
4.1.88 בשעה 15.00 בבית העלמין בנשר

המתאבלים:
יאיר פיקס ומשפחתו
דן יציב ומשפחתו

יקירתנו

דלית בר־צליל

איננה

ההלויה תתקיים היום יום שני י"ד טבת תשמ"ח
4.1.88 בשעה 14.00 בבית העלמין "הדרום" גבול חולון בת־ים

המשפחה

נערך דיון נוסף בממשלה על המהומות בשטחים

שמיר הבטיח לבר־לב להביא לדיון בממשלה תוספת של 600 שוטרים

בעקבות מצוקת כוח האדם החמורה שנתגלתה כאשר נדרשה המשטרה לדכא מהומות בשטחים ובכפרים ערביים בישראל

מאת גדעון אלון, כתב "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר הב־טיח אתמול לשר המשטרה, חיים בר־לב, כי אם דרישתו להוספת תקנים ל־600 שוטרים חדשים לא תוסדר בהבנה עם שר האוצר, משה נסים, תקיים הממשלה דיון מיוחד על נושא זה. השר בר־לב דיבר בישיבת הממשלה על מצוקת כוח האדם החמורה בה שרויה המשטרה, שנתגלתה ביתר שאת כאשר נדרשה לגייס את כל כוחותיה, כדי להתמודד עם המהומות הקשות שהיו בשבועות האחרונים בשטחי הגדה וחבל עזה ובכפרים ערביים בישראל.

שר הביטחון יצחק רבין והשר בר־לב סקרו את המצב בשטחים. הם העריכו שכוחות הביטחון הצליחו לשמור על השקט ביום השבת, בסוף השבוע שעבר, הודות לנוכחות הגדולה של כוחות צה"ל, משמר הגבול והמשטרה בשטח, ואמצעי הענישה שננקטו נגד המסיתים המתסיסים.

שר התקשורת גד יעקובי, סקר את האירועים מאז התגלתה מעטפת־התבערה הראשונה ע"י תושב קריית־ארבע ב־29 בדצמבר. ציין כי עדיין לא ברור מי אחראי לשיגור מעטפות הנפץ. יעקובי סיפר, שעד כה נתגלו 9 מעטפות נפץ, 8 מהן בעוד מועד ואחת התפוצצה, וכתוצאה מכך נפצעו קל שני תושבי אור־יהודה. יעקובי הדגיש כי לאחר גילוי מעטפת הנפץ הראשונה, נכנסה רשות הדואר לכוננות גבוהה, כל דברי הדואר נעצרו בבתי־המיון והוגבר מערך השיקוף והבקרה של דברי הדואר. הוא הוסיף, כי מדי יום מטפלת רשות הדואר ב־1.3 מיליון דברי־דואר. לא ניתן למנוע לגמרי הגעת מעטפת נפץ לנמענים, אבל ניתן לצמצם את מגיעתן ע"י בדיקה קפדנית.

שר האנרגיה משה שחל שאל את שר הביטחון מדוע לא איפשרו לנציגי לישכת עורכי־הדין להיות נוכחים במשפטיהם של העצורים מן השטחים. כן קבל השר שחל על ההליכים המזורזים של המשפטים ושאל: מדוע צריכים עשרות נאשמים להישפט בפני שופט אחד? השר רבין השיב, כי האגודה לזכויות האזרח ביקשה לאפשר לנציגיה להיות נוכחים במשפטים. לדבריו, אם תהיה פניה כזו מטעם לישכת עורכי־הדין, אין שום סיבה שלא להיענות גם לה.

בחרות מגנים את שיחרור משליכי האבנים כמחווה על השבת השקט לשטחים

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ביקורת קשה על שר הביטחון, יצחק רבין, ועל החלטתו לשחרר משליכי אבנים כאות של רצון טוב בעקבות השקט בשטחים בסוף שבוע שעבר, נמתחה בוועדת החוץ והביטחון של תנועת החרות, שנתכ־נסה אמש בראשותו של ח"כ עוזי לנדאו.

ועדת החוץ והביטחון של חרות היא אחת מכמה ועדות, שהקים באחרונה השר אריאל שרון, בתוקף תפקידו כיו"ר מרכז חרות והיא מורכבת מחברי מרכז המפלגה.

בכוונתו של שרון היתה גם להקים ועדה כלכלית בתנועה בר אשותו, אולם הדבר נתקל בהת־נגדות גדולה בצידו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, והדבר הביא להתקררות היחסים ביניהם.

בישיבה אתמול, שהתקיימה ב"מצודת זאב", עמד רבין במוקד דברי המשתתפים, שגינו את שחרור המתפרעים תמורת הבטחת השקט. בהחלטות הוועדה סוכם לפעול נגד מדיניותו זאת של רבין, מאחר ולד־עת חברי הוועדה, יש בצעדים אלו כדי לעודד מהומות והתפרעויות בעתיד.

יו"ר הוועדה, ח"כ עוזי לנדאו, אמר במהלך הדיון כי שחרור מתפרעים תמורת הבטחתם לשמור על השקט, תעודד השתוללות ללא גבול, ביודעם כי אם יתנהגו יפה אחר כך, יוכלו להשתחרר.

פרס מפעיל לחץ לשילוב יעל דיין במקום בכיר ברשימה לכנסת הבאה

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

יו"ר מפלגת העבודה וה"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, מעוניין בב־חירתה של יעל דיין בתו של משה דיין, לכנסת הבאה, ברשימת מפלגת העבודה לכנסת. לשם כך הוא מפעיל לחצים כבדים, בעזרתם של מספר חברי כנסת ממקורביו, על ראשי המחוזות של מפלגת העבודה, במספר מקומות בארץ, שיסכימו כי דיין תצורף לרשימת העבודה, ללא התמודדות.

סופר "הארץ" מציין, כי פרס התבטא בשנה האחרונה מספר פעמים, בזכותה של יעל דיין, והצ־היר על כוונתו כי היא תשולב במ־קום בכיר ברשימת העבודה לכנסת, כדמות נשית יצוגית במפלגת העבודה. אולם, על פי חוקתה החדשה של מפלגת העבודה בוטלה הוועדה המסדרת וסמכותו של פרס לקבוע את מיקומם של פעילי העבודה ברשימה, כך שהרכב רשי־מת העבודה נקבע בבחירה אישית וחשאית על ידי חברי מרכז המפלגה.

יצויין, כי חוקת הבחירות של מפלגת העבודה מורכבת משני סיבובים: ראשית, נבחרים המועמדים לפאנל ולאחר מכן הם מדורגים על ידי חברי המרכז. לפאנל נבחרים המועמדים במחוזות השונים של המפלגה (אחוז מסויים) וברשימה מרכזית במרכז. פרס מבקש, בין היתר, באמצעות סגן שר החקלאות, ח"כ אברהם כץ עוז, כי אחד ממחוזות הפריפריה, כמו מחוז השרון של העבודה או מחוז יהודה, יוותר על מקומו לטובתה של יעל דיין, שתצורף על חשבונם לפאנל. נודע כי כוונתו של פרס מעוררת בימים אלה סערת רוחות במפלגת העבודה.

הטענה היא, כי פרס אינו משלים עם ביטולה של הוועדה המסדרת ומבקש להכתיב לחברי מרכז הע־בודה את מועמדי המפלגה.

שמעון פרס

אתמול נודע, כי שלושה מיליוני דולר יושקעו על פי המשוער על ידי מועמדי מפלגת העבודה לכנסת הבאה, במסע הבחירות הפנים מפ־לגתי, לקראת הרכבה של הרשימה לכנסת. את ההערכה קבע המכון הישראלי לטיפוח מנהיגות חברתית וכלכלית שנהוג באחרונה, בראשותו של רב תבורי, יו"ר מרכז השלטון המקומי.

על פי הערכת מומחי המכון, שבדקו את הנושא, ישקיע כל מועמד לבחירות הפנימיות במפלגת העבודה כ־100 אלף דולר לצורך מימון הצגתו במהלך מסע הב־חירות. בנייר עבודה שהוכן לפני ימים אחדים על ידי אנשי המכון, הודגש כי למעשה מסע הבחירות בתוככי מפלגת העבודה כבר החל, ועשרות מועמדים במחוזות ובחוגים השונים, מנהלים מזה שבועות רבים, מסע בחירות אינטנסיבי מאוד. חלק מהמועמדים כבר הקימו מטות בחירות, וחלקם עדיין פועלים בעצמם, בעזרת עוזרים, ומתנדבים.

אנשי המכון לטיפוח מנהיגות קובעים עוד, כי 10% מהמתמודדים (כ־300 איש), נעזרים במשרדי יחסי ציבור ופרסום, או ביועצים פולי־טיים, ארגוניים ויועצי תקשורת ותדמית. חלק מהמועמדים (45 אחוז לפחות), כבר נעזרים כמומחי וידיאו וטלוויזיה למיניהם, המסייעים להם לשפר את הופעתם החזותית בכלים אלו.

בנייר העבודה שהוכן על ידי המכון לחקר המנהיגות צויין גם, כי הקושי העיקרי במפלגת העבודה בבחירות הקרובות יהיה באיתור וב־דירוג של 1400 איש, שהם חברי המוסד שיבחר את רשימת מועמדי המפלגה ויקבע את מיקומם של כל המועמדים.

סופר "הארץ" מציין, כי בימים האחרונים נערכים בצמרת מפלגת העבודה התייעצויות לגבי המועד הרצוי בו יתקיימו הבחירות הפני־מיות במפלגה. הערכה הקיימת כרגע אצל ראשי המפלגה היא כי יש להביא לסיומן של הבחירות הפנימיות, לכל היותר עד ארבעה חו־דשים לפני מועד הבחירות, כדי שניתן יהיה להתפנות בכוחות משותפים למאבק מול הליכוד. ההערכה כרגע היא, כי מרכז מפלגת העבודה יתכנס ביוני או ביולי הקרוב לבחירת הרכב רשימת הע־בודה לכנסת הבאה. במארס עתיד להתכנס מושב מיוחד של ועידת המפלגה, בו עשויה להתקבל החלטה המבטלת את חמשת המקומות (מלבד פרס), המשוריינים ברשימת העבודה, למזכ"ל, למזכיר ה־הסתדרות, ליו"ר הכנסת, ולשניים נוספים, אותם יקבע פרס.

מחקר בקרב תלמידי סמינר אורנים:

רוב הסמינריסטיות מגלות בורות במדעים פיסיקליים

"חסרות יכולת להסיק מסקנות ממצבים מורכבים ומתקשות במציאת קשרים סיבתיים לתופעות"

מאת נילי מנדלר

רוב הסמינריסטיות המכשירות עצמן להוראה לוקות בבורות בכל הקשור לידע בסיסי בתחום הפי־סיקה, הכימיה והמתמטיקה הן מתקשות בחשיבה לוגית, הן אינן מסוגלות לנתח תופעות בתחום המדעים הפיסיקליים, חסרות יכולת להסיק מסקנות ממצבים מורכבים ומתקשות במציאת קשרים סיבתיים לתופעות. אלה חלק מהמסקנות העולות ממחקר מקיף, שערך פרופ' יהודה שרמי, מסמינר אורנים, בקרב אלפי סמינריסטים, רובן נשים.

במהלך המחקר, שנמשך שנים אחדות, התברר שהנשאלות לא ידעו להגדיר מהו סמ"ק. 80% מהן בחרו בתשובה, לפיה סמ"ק הוא יחידה למדידת נפח, במקום בתשובה הנ־כונה, לפיה סמ"ק הוא קוביה שכל אחת מצלעותיה היא בת סנטימטר אחד. 75% מהן השיבו בצורה שגויה על שאלה בסיסית הנוגעת לשיווי משקל של מאזניים. כשני שלישים שגו כאשר נשאלו שאלה פשוטה בנוגע למשקל ולנפח של גופים הצ־פים במים ושעור דומה לא ידע להשיב נכונה לשאלה על ממבר מורה של גופים.

פרופ' שרמי: "הוראת המדעים בבית הספר היסודי היא בעיה לאו־מית, מפני שהתלמידים נתונים בידי מורות, שבהן המכריע אינו יודע מדע ואינו בעל יחס חיובי למדע. התלמידים קולטים את רתיעת המורות ואת חששותיהן וחוששים אף הם מלמידת מקצועות כגון פי־סיקה, כימיה ומתמטיקה".

המחקר, שבדק גם את התייחסות הסמינריסטיות למדעים הפיסיק־אליים, העלה כי הן מביאות עמן מהתיכון, את הרתיעה ממקצועות אלו ומעדיפות אחר כך, שלא להכשיר עצמן להורות מדע. על סמך מימצאי המחקר, פותחה ב"אור־נים" תוכנית שמטרתה לתקן את ליקויי החשיבה הבסיסיים בתחומים אלה ולשנות את התדמית העצמית הירודה של הסמינריסטיות, לפיה הן אינן יכולות להבין מדע. התוכנית העברה במסגרת חובה לכל תלמידי שנה א' התברר, כי העלתה באופן ניכר את מספר הסמינריסטיות שהחלו ליסוד להתמחות באחד המדעים הפיסיקליים.

הנזירה היהודיה־קתולית הפסיקה את שביתת הרעב

הנזירה מרים, (בתמונה), שובתת רעב זה היום הרביעי בחוות ארמון הארכיבישוף בעיר ליון שבצרפת. (צילום: איפי)

ליון (ע"צ). הנזירה מרים, המיי־סדת של המיסדר היהודי־הקתולי "האחיות הקטנות של ישראל", הפסיקה אתמול בצהריים את שביתת הרעב בת חמשת הימים לפני בניין הארכיהגמון של ליון.

היא פתחה בשביתה ביום רביעי שעבר, כדי להכריח את הכנסיה להכיר בקהילתה וגינוי למסמכים של המשפט, שבעקבותיו לא הוכרו ע"י שלטונות הכנסיה בליון.

לדברי עורכי־הדין שלה, שנתבקשו ע"י הנזירה מרים להגן על האינטרסים שלה, ודרישותיה באו על סיפוקן בעקבות שיחה שקיימה אתמול בבוקר עם הארכיהגמון מליון, החשמן דקורטריי.

כרוזים שהודבקו על הקאראוואן שבו שבתה רעב יחד עם נזירות צעירות, מטבע, הוקיעו את "המשפט הכנסייתי" שהתנהל נגדה.

מספר חברים של "האחיות הקט־נות" הביעו דאגה לנוכח השפעתה של הנזירה מרים על בנותיהם ולכן פנו לשלטונות הכנסיה. השופטים הכנסייתיים, שלא היסטו לדבר על "כת", זיכו בהחלטתם את המיסדת מהאשמות של אלימות פיזית, אך עם זאת קבעו כי "סמכותה החזקה היה בה כדי לפגוע בחופש הדיבור" של האחיות הקטנות.

הנזירה מרים נולדה כיהודיה במלחמת העולם השניה. אמה הטבי־לה אותה לנצרות כשהיתה בת שמונה ימים, כדי להצילה מרדיפות ה־נאצים.

פרס לכתב האי־בי־סי:

"אנו פועלים בגדה ע"פ החוק הירדני המתיר גירוש כעונש"

"לא יישמנו את החוק הישראלי בגדה ובעזה"

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") שר החוץ, שמעון פרס, הצליח אתמול לבלבל אפילו את הכתב הוותיק של רשת הטלוויזיה אי־בי־סי, סם דונלד־סון, כאשר ניסה להסביר לצופי התכ־נית "השבוע עם דויד ברינקלי", מהו הבסיס החוקי לצווי הגרוש. "ממשלת ישראל פועלת באמצעות, שתי מערכות חוקים", אמר פרס, "החוק הישראלי, שאינו מתיר גירוש והחוק הירדני המתיר גירוש כעונש חשוב נאמר. מכיוון שישראל אפילו בשטחים אינה מפעילה שלטון מלא, המקסימום שאנו יכולים לעשות הוא לגרש, בהתאם לחוק המדינה הנהג בשטחים."

כאן נכנס דונלדסון לדבריו של פרס והקשה: "אתה רוצה לומר שצה"ל פועל בשטחים תחת החוק הירדני? שצה"ל בשטחים כבוד בר־יכבות החוק הירדני ומשתמש בו כדי להצדיק את הגרוש?" "כן אדוני" משיב פרס "החוק הירדני הוא החוק השולט בגדה. הסכמי שממשלת ישראל קובעת, שהגדה היא חלק מישראל. אני מבולבל" השיב דונלדסון.

שר החוץ בא לעזרתו של דונלד־סון המבולבל" תן לי לומר דבר מה חיובי על הליכוד. הליכוד כמונו (המערך) הוא נגד סיפוח הגדה. סי־פוח פירושו, החלת החוק הישראלי על הגדה. אנו לא ישמנו את החוק הישראלי בגדה ובעזה". "כלומר, אתה משתמש בחוק שמאפשר לך לעשות משהו, מפני מגנים אזרחים ישראלים. גירושם" הקשה המראיין. "כן, אבל ישראלים נתונים לענישה תחת מערכת אחרת של חוקים". המראיין חסך מדונלדסון בלבול נוסף ולא הוסיף, כי צה"ל יישם בשטחים כ־3000 סעיפי חוק ישר־אליים באמצעות צווים צבאיים.

ועידה בינ"ל

פרס שב קרא לכנס ועידה בינ־לאומית שתהווה במת מפגש בלבד לצדדים הישירים. "לא איכפת לי שברית המועצות תהיה שותפה ...השאלה איננה אם אנו רוצים את הרוסים במזרח התיכון. הם כבר נמצאים כאן", הוסיף פרס והתנאי שלוועידה לא תהיה סמכות אכיפת פיתרון.

פרס סבור, כי כאשר ישבו הצד־דים לשולחן הדיונים, אפשר יהיה למצוא פיתרונות שאיש לא חשב עליהם עד כה. כמו שתוף סמכויות שלטון, פדרציה או קונפדרציה. פרס הדגיש כי שימוש בנשק חם איננו מדיניות וכי נאמר לחיילי צה"ל שלא להשתמש בנשק חם.

בתוכנית הטלוויזיה הזו השתתפו גם נשיא ועידת הנשיאים מוריס אייברהם, הרב אלכסנדר שינדלר, נשיא האמריקאי היברו יוניון קולג', ואדוארד סעיד, פרופסור פלשתינאי אמריקאי למדע המדינה באוניבר־סיטת קולומביה.

אייברהם חזר שוב על העמדה האמונה, שעד כה לא נמצא מנהיג ערבי שיהיה מוכן לשבת אל שולחן הדיונים עם ישראל. שינדלר הוסיף כי כדי להגיע לבר"מ ישיר יש צורך במסגרת בינלאומית. "אני רוצה לכן לראות את ארה"ב נוטלת חלק פעיל יותר בתהליך המדיני", אמר. סעיד קרא לארה"ב ולישראל להכיר באש"ף "כנציג העם הפלשתיני, לשם שלום, מנהיג ערבי אחד לא יוכל להיות דוברם של הפלשתינאים.

באותו ענין ציטט אתמול הואשינגטון פוסט, תאור מפורט מפי תושב עזה, על חיי הכלא בישראל. האיש, תג'אני בורגאר, בן 30, הוא אישאם במסבר בעזה, מספר כי בכלא לא היו מים זורמים, ואת צרכיהם עשו האסירים בתוך קופסאות ורק פעם ביום הותר להם להשתמש בשירותים מחוץ לתא.

לשירותים ובחזרה הם הצטוו לרוץ וכל מי שלא מיהר דיו הוכה. במקרה אחד סרבו העצירים לקום לספירה היומית ואז השליך השומר רמוני גז אל תוך התא. בורגאר עצמו האשם בניהול בתי האסירים, נזהא נלקח לצינוק בו שהה ארבע שעות, כשידיו קשורות מאחורי גבו ורגליו כבולות. הוא הועבר מאוחר יותר לטפול רפואי בשל פגיעה ברגלו.

ערכה את הכתבה: עדה ארושוף

עיריית ת"א אישרה תקציב פיתוח בסך 135 מיליון ש'

השנה אישרה העירייה הוצאת סכום של 256 מיליון ש' מעבר לתקציב הרגיל שלה

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

הנהלת עיריית תל אביב אישרה אמש הוצאת 135 מיליון ש"ח בתקציב פיתוח והקצבות למוסדות ולגורמים שונים. לדברי בכירים בעירייה, הוצאת כספים זו עלולה להביא את העירייה למצב כספי קשה, ודוגמת המשבר הכספי שעבר עליה לפני שנים אחדות.

בסך הכל אישרה העירייה השנה הוצאת סכום של 256 מיליון ש"ח מעבר לתקציב הרגיל שלה, שעמד על 402 מיליון ש"ח. 230 מיליון ש"ח מתוך התוספת המאושרות, הינן לצרכי פיתוח. בשנת התקציב הקודמת, הוציאה עיריית תל אביב לצרכי פיתוח, רק 50 מיליון ש"ח.

זה זמן טוענים בכירים בעירייה, כי המשך הוצאת הכספים המופר־זות, עלול לדרדר את מצבה הכספי של העירייה בשנת התקציב הבאה. באחרונה אף תוקף הערכות אלה, לאור הידיעות על הכוונות להקפיא בשנת התקציב הבאה את הארנונות.

בין ההקצבות, בתוספת לתקציב הפיתוח — שאושרו בישיבה רוגעת בנגורת משתתפיה — 11 מיליון ש"ח לשיפוץ מוסדות תרבות, נוער והספורט; 12 מיליון ש"ח לשיפוץ מבני חינוך; 14 מיליון ש"ח לשיפור המדרכות הדרכים בעיר; שני מי־ליון ש"ח למוזיאון תל אביב; 6.3 מיליון לבני יהושע; 4.4 לפרוייקטים של קרן תל אביב; ארבעה מיליון ש"ח למרכז הירידים; 1.2 מיליון ש"ח להיכל הספורט ביד אליהו; כמיליון ש"ח למיוזקה. חורשה במדרחוב אלנבי; גם למוזיקת אגם אושרו 30 אלף ש"ח לשיפוצים שלה ולהשלמת התאורה.

עוד אישרה הנהלת העירייה הקצבות בסך חמישה מיליון ש"ח, הכוללות חצי מיליון דולר הצטיי־דות לאופרה הישראלית החדשה, מאה אלף דולר לתחרות ארתור רובינשטיין, מאה אלף דולר לזמרי קמרן, 260 אלף דולר לפסטיבאל למוסיקה וקאלית, 170 אלף דולר לתיאטרון נוה צדק, ו־50 אלף דולר כערבות בבקאית לתושבי נוה אביבים, שתבעו את העירייה בגין התוכנית לבנות בשכונתם בנייה גבוהה וצפופה שלא כדין, לדעתם. העירייה החליטה לתמוך בעמדתם ולקרוב למתווית הערבות, שתבעו בג"ץ מהתושבים כדי שידונו בתביעתם נגד העירייה.

עיקר הכספים שאישרה העירייה, יבואו מגביית ארנונות וכן מהלוואות מקופת גולות.

צוקר תוקף

חבר מועצת העירייה אריה צוקר (מפ"ם), תקף אתמול בחריפות את החלטת הנהלת העירייה וכינה אותה שערוריה. "להט הפך את תל אביב ללאס וגאס, מי שיהנה מהוצאת הכספים הבלתי מרוסנת הזו יהיו דווקא מבקרים מחוץ לתל אביב. להט מנהל משק בזבזני שהתוצאות מעשה זה איננה פחותה מניהול משק גרעוני. הגיע הזמן להפסיק שגע־ונות זה. להוציא כספים כה רבים מעבר לתקציב שאושר הינו מעשה חמור ביותר." דובר עיריית תל אביב בני כתן, מסר בתגובה, כי הסכומים המוצאים הינם לתשתיות ולבניה של העיר לשם שיפור מצבה. את התוצאות רואים ויראו התושבים בעשיה בעיר.

בוטלה תוכנית לרכוש 5 מכוניות פר"ר לבכירים

בעקבות כוונתה המקורית של העירייה לרכוש את המכוניות פנה חבר המועצה אריה צוקר לבג"ץ ותבע לעצור את הליכי הרכישה, משום שאין לכך כיסוי תקציבי. עוד טען צוקר כי רכישת המכוניות הינה בזבוז. בג"ץ הורה לעכב את ביצוע הקניה עד לדיון בנושא.

ואולם עיריית תל אביב לא המתינה הרבה ובאחרונה הודיעה כי האופציה שהיתה לה לרכוש את המכוניות איננה קיימת עוד ולפיכך לא תרכוש את המכוניות לבכירים.

ביטול־שיפוץ

ראש עיריית תל אביב יפו שלמה להט, הורה לבטל שיפוץ לשכתו לאחר שהסתבר כי השיפוץ יעלה כ־80 אלף ש"ח — כך מסר היום דובר העירייה. למרות שלשכת ראש העיר־ייה לא שופצה מאז הוקם בניין העירייה לפני כ־23 שנים, החליט ראש העירייה לוותר על השיפוץ. "המשרדים מתפקדים" אמר להט, "ואין מקום כיום להשקיע בשי־פוצים". לשכת ראש עיריית תל אביב יפו הוקמה עם הבניין והוותה בימי קודמיו של להט.

להט לא שינה בלשכה דבר מאז נכנס לתפקידו, מלבד הכנסת מסוף מחשב. את שיפוץ לשכת ראש העירייה יזמו עוזריו של ראש העירייה אך הוא כאמור סירב להקצות את הכסף הדרוש.

מכון התקנים הישראלי

הודעה על ביטול תוקפם של היתרים לסמן מצרכים בתו־תקן/סימן השגחה
(סיבות הביטול: הפסקת יצור, אי חידוש הסכם, ליקויים).

בהתאם לתקנה 14 (ג) לתקנות התקנים (תו־תקן/סימן השגחה) התשמ"ב־1982 ולסעיף 12 (ב) לחוק התקנים תשי"ג־1953, יבוטלו ההיתרים דלהלן:

היצרן	המצרך	היתר
היתרים שבוטלו עקב הפסקת ייצור:		
חיים אלוני בע"מ	בלוקים חלולים מבטון, בלוקים קלים	1615
חיפה	(אגרגאט־סוף), 20 ס"מ	
אלקטרותן	מכלים חשמליים לחימום מים (קומקומים)	1425
תל־אביב	דגם 101, 1.1 ליטר, 230 וולט.	
בלוק מעליא	בלוקי קיר עשויים בטון, בלוק חלול	1593
כפר מעליא	רגיל, בגודל: 7, 10, ס"מ, 15.	1594
כורה תל־אביב	מכשירי חשמל לחימום נוזלים (קומקומים) KT-7A.	1728
עץ לבוד בע"מ	לוחות משבבי עץ: מצופים בקליקה;	993
פתח־תקוה	בלתי מצופים	
היתרים שבוטלו עקב אי חידוש הסכם		
אחים שינטל	בלוקי קיר עשויים בטון, בלוק חלול רגיל	1004
באר שבע	בגודל: 7, 10 ס"מ; 15, 20 ס"מ	1004 א'
אייבשיץ מתכת וחשמל	עמודי תאורה מפלדה	1222
בע"מ רעננה		
דקל דודי שמש	אוגרים למערכת ביתית לחימום מים ע"י	1340
תל־אביב	אנרגיית השמש, עמידה 150 ליטר	
חוטכב מרדכי	אריחי רצפה מסורגו ופלחי אבן בגודל	1147
נס ציונה	20×20 ס"מ; 30×30 ס"מ	1148
מי ברכה	אוגרים למערכת ביתית לחימום מים ע"י	1225
רעננה	אנרגיית השמש, עמידה 150 ליטר, דגם D־150.	
	קולטי שמש, פלדה B־1008, בשטח 1.42	1438
מסגריית מלמא	פריטי מסגרות למקלטים וחלקיהם למעט	7175
טבריה	דלת 10 טון.	
מסגריית רפי	פריטי מסגרות למקלטים: דלת הדף 200×91/106,	7544
אשקלון	185×60; דלת גז 200×91/106, חלון הדף ורסיסים	
	80×60 / 88×60; עובי 50 מ"מ; חלון הדף וגז 80×60/60×80,	
	עובי 10 מ"מ צנורות אוורור.	
מ.ת.ב. סל"ב מחוז	אלמנטים טרומים מבטון מזוין	7337
המרכז תל־אביב		
מיבול פרבמן	אריחי רצפה מסורגו ופלחי אבן, בגודל	1112
בע"מ בני־ברק	20×20 ס"מ, 30×30 ס"מ	1113
שמש חום (1982)	אוגרים למערכת ביתית לחימום מים ע"י	1486
בע"מ חולון	אנרגיית השמש	

היתר שבוטל עקב ליקויים

היצרן	המצרך	היתר
סיגנל שרותי	מתקן אנטנות לקליטה משותפת	1640
אלקטרוניקה בע"מ תל־אביב		

רשימת המוצרים בתו־תקן תמצא בחוברת "דומצר".

אינג' מרים מילר
מנכ"ל המכון

RITZ ריץ
מסעדה צרפתית
אקסקלוסיבית כשרה
ארוחה עסקית 25 ש"ח ... הירקון 62 ת"א 03-653638

שיש שנהב
מוצר יוקרה במחיר הפתעה.

שיש טבעי ומרצפות שיש ROVER מתוצרת איטליה – עכשיו, במבצע שיווק ארצי של שנהב:
■ שיש שנהב מצטיין באיכות מושלמת, עומד בביקורת טיב קפדנית וארוז באריזות מגן ייחודיות.
■ מיגוון ענק של סוגים ודוגמאות. ■ מידות מיוחדות לקבלנים. ■ אספקה מיידית מהמלאי במחירי תחרות מפתיעים.

ארצפות שנהב
מרכז הזמנות וסוכנות ראשית: "שנהב", רח' המרץ 9 קרית־אריה, פתח־תקוה. טל. 03-9221663, 03-9245095/6

סוכנים מורשים ברחבי הארץ: ■ ירושלים - ספר יחזקאל בע"מ, רח' הסדנא בנין ג', תלפיות, י־ם, טל. 02-713546 ■ באר־שבע - ותאר ציון בע"מ, מרכז דסקו, ב"ש, טל. 057-36424 ■ חולון - אבי וקס בע"מ, כיכר ויצמן 8, חולון, טל. 03-882246 ■ עפולה - רצפייה עפולה, איזור התעשיה עפולה, טל. 065-22207 ■ נתניה - רצף בהם, רח' האורג 1, נתניה, טל. 053-22161 ■ פתח־תקוה - שחפים בע"מ, רח' ז'בוטינסקי 96, פ"ת, טל. 03-9223718 ■ תל־אביב - קרמיקה הדרום, תערוכה, הישנים סוף רח' דיזנגוף, ת"א, טל. 03-5460406 ■ אשקלון - קרמיקה הדרום בע"מ, רח' רמז על יד השוק, אשקלון, טל. 051-27549 ■ ראשון לציון - גוטשטיין צבי ובניו בע"מ, רח' עין הבורה 11, ראשל"צ, טל. 03-911114 ■ אילת - מרכז הבניה, רח' החרסר איזור התעשיה, אילת, טל. 059-78114

שנהב - ריצופים לבתים יפים

פופר תקשורת

היברו יוניון קולג' – מכון למדעי היהדות
HEBREW UNION COLLEGE – JEWISH INSTITUTE OF RELIGION

חדשות בארכיאולוגיה
חפירות בית שאן
עם יורם צפריר
יום שלישי, 5.1.88 בשעה 17:00
הכניסה חופשית

רח' דוד המלך 13, ירושלים

בניה ובית '88

4-7 ★ בינואר 1988

ת"א, מלון פאלאס (רח' הירקון פינת שד' נורדאו)

מגוון שיטות, ציוד ומוצרים לבניה ולבית ★ בניה פרטית ★ מוסדית ★ תעשייתית ★ שיפור איכות הדיור

שעות התערוכה
יום ב' 14.00-20.00
יום ג' 12.00-20.00
יום ד' 12.00-20.00
יום ה' 12.00-18.00

חניה: בצמוד למלון, חניית חוף שרתון.

אירגון וניהול אירועים אירגון תערוכות מקצועיות, כנסים וירידים, ת.ד. 22266 ת"א 61222, טל: 707316, 03-5700041

صورة عن الاصل

هكذا من الأصل

יצחק שמיר ומשה נסים, בפגישתם אתמול, דקות ספורות לפני ישיבת הממשלה. (תצלום: מגי אילון, לע"מ)

ראש לשכת ויצמן על הטענה שראש מועצת תרשיחא גוען: אתם צודקים

ראש המועצה בחתבוט הכחיש כי אמר "היהודים באזור מעלות פוחדים להשתמש בתחבורה ציבורית משום ש–95% מן הנוסעים הם ערבים"

מאת נורית כהנא
כתבת "הארץ"

קבוצת פעילים בשם "הוועדה הציבורית לעתיד תרשיחא" שוקלת להגיש תלונה במשטרה נגד ראש המועצה המשותפת מעלות־תרשיחא, שלמה בוחבוט, בתגובה על התבטאויות גזעניות כביכול, שהשמיע בפורום ראשי יישובים, בהשתתפות סגן ראש הממשלה דוד לוי בחודש שעבר. "אני חושש מערבים בגליל יותר מאלה שמעבר לגבול", ו"היהודים באזור מעלות פוחדים להשתמש בתחבורה ציבורית משום ש–95% מן הנוסעים הם ערבים" — הן אמרות שייחסו חברי הוועדה לבוחבוט, ואשר צוטטו במספר עיתונים מקומיים.

כעבור ראשון פנו חברי הקבוצה אל עזר ויצמן, בטענה ש"הגזענות חודרת לתנועת יחד" (בה חבר בוחבוט).

דובר הוועדה, זוהיר אנדריאס, מסר כי בתגובה לפנייה נתקבלה ביום ו' תשובה מתומצתת של מנהלת לשכת השר ויצמן, בשמה: "אתם צודקים".

בהעדרו של ראש המועצה מן הארץ, הגיב סגנו יעקב חזן כי היתה הכחשה של ראש המועצה למשפטים שיוחסו לו בעיתון המקומי "קול העמק". "מפליא אותי ששר בישראל מצדיק קבוצה כל שהיא לפני בדיקת העניין", אמר חזן.

הרב התימני בקריית צאנז מתלונן שוב על התנכלות חרדים אשכנזים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

הרב התימני שמעון מהצרי, המתגורר בקריית צאנז שליד נתניה, טוען כי שוב מתנכלים לו ולבני משפחתו.

הרב מהצרי התעורר אתמול בבוקר והבחין כי שמשת רכבו מנופצת, אופנועו הובל וחבלי הכביסה בחצר ביתו נותקו.

מהצרי, שלפני כחודשים סבל מהטרדות שכניו, הוכה ואף אושפז בבית־חולים. הוא התלונן אתמול במשטרה, לאחר שלטענתו שוב מתנכלים לו שכניו בשל היותו רב תימני המתגורר בשכונה החרדית־אשכנזית בנתניה.

מהצרי, מוהל במקצועו, מתלונן זה זמן רב על הטרדות שכניו, ומשטרת נתניה חוקרת את תלונתו האחרונה. החוקרים אמורים להיפגש עימו ועם עורך־דינו בימים הקרובים.

סגן ראש מועצת מעלות: המינהל מעכב מעבר 300 אנשים ממרכז הארץ

דובר מינהל מקרקעי ישראל: אין בסיס להאשמות

מאת נורית כהנא

300 אנשים ממרכז הארץ, המבקשים לבנות את ביתם במעלות ממתינים זה יותר משנה, עד שיופשרו קרקעות מינהל מקרקעי ישראל. כך אמר מ"מ יו"ר המועצה המקומית מעלות־תרשיחא יעקב חזן. "בירוקרטיה של המינהל מעכבת את מעבר התושבים ממרכז הארץ למעלות", אמר, והוסיף כי המועצה פנתה לשרי הקליטה והשיכון בבקשה לסיוע להפשרת קרקעות לבניה.

דובר מינהל מקרקעי ישראל עמיקם שפירא אמר כי אין בסיס להאשמות חזן, וכי המינהל עושה כל מאמץ לקדם את פרויקט קליטת המשפחות במעלות. לדבריו מתנהל מו"מ מסובך ומורכב עם קבלנים, לפיתוח השטח המיועד לבניה. המינהל מבקש להתנות את מסירת הקרקע בכך שקבלנים יבצעו את העבודה במועד, ושימסרו לקונים את הבתים בזמן ובאיכות הדרושה.

ניהול

בטאון המנהלים בישראל
בהוצאת המרכז הישראלי לניהול
בשיתוף
התאחדות התעשיינים בישראל

הופיע גליון 59 ...

בתוכן:

מאמרי מערכת:
דיוקנו של המנהל הבכיר הישראלי/ד"ר אמנון כספי
זכויות סוציאליות: הוצאה - או השקעה ?/ גדעון גילדץ
אמצעים אל־מגובבים לחקירה מסחרית/יצחק כץ
מהפך הטקסטיל/אריה לביא

סורי ניהול:
אוטומציה: חוק/עיצומים פלים ברגזון:
צל ארגון/רובוטים קטלבים, יגאל בן־אהרן:
רוטשילד: נסיעה/איך ממסבים, תמר ברגדלפין:
הרגילמות/לחבר את הקצוות, ד"ר מנחם הרסום:
לשוניהול/לשון רכזות ושלטים

* לקס מידע ביהולל/ממדף הספרים * לקס מידע פיבנסי * מה מתחדש במייל ?

גזור ושלח

אל: מערכת "ניהול" - המרכז הישראלי לניהול
ת.ד. 33033 ת"א 61330 (טל. 03-257202)

מלא את הפרטים בתלוש שלהלן ו"ניהול" יישלח לביתך או למשרדך.

אבקש לרשום אותי כמנוי על "ניהול" לתקופה של שנה אחת (6 גליונות).
מצ"ב המחאה ע"ס - 25 ש"ח, דמי מנוי לשנה.

שם מלא..........................רח' ומס'..................
ישוב..............מיקוד..........טל..........חתימה..................

עוסקים בזנות יחוייבו בבדיקה חצי שנתית לגילוי נוגדני איידס

בחצי השנה האחרונה בוצעו 1,500 בדיקות בקרב העוסקים בזנות

מאת עדנה אריזהר
כתבת "הארץ"

בימים הקרובים עומדות להכנס לתוקף תקנות חדשות של משרד הבריאות לפיהן כל העוסקים בזנות יחוייבו בבדיקות לגילוי נוגדני האיידס. על פי התקנות, כל העוסק בזנות, גבר או אשה, יחוייב אחת לששה חודשים בבדיקות לגילוי הנוגדנים. העונש המירבי לעבירה על תקנה זו הוא מאסר של ששה חודשים.

כזכור, הכריזה שרת הבריאות באוגוסט 1987 על האיידס כמחלה מדבקת ומסוכנת, על פי תקנות בריאות הציבור. הכרזה זו אפשרה לה להתקין תקנה, לפיה יש לחייב את אוכלוסיות הסיכון לעבור בדיקות לגילוי הנוגדנים כדי לגרום לצמצום מימדי התחלואה.

רופאים מומחים ומשפטנים טוענים, כי תקנה זו עלולה לגרום להפצת המחלה במקום לצמצם את מימדיה. להערכתם, חקיקה בנושא חובת בדיקות עשויה להרתיע אוכלוסיות סיכון לבוא ולהיבדק, מחשש לסטיגמה. מה שצריך לעשות לדעתם הוא להגביר את ההסברה למודעות המחלה ולסיכוניה ולהבטיח לאנשים שמירת סודיות כדי שאנשים יבואו מרצונם להיבדק.

דובר משרד הבריאות מסר ל"הארץ", כי בחצי השנה האחרונה בוצעו 1,500 בדיקות בקרב העוסקים בזנות. לדבריו, הנבדקים מגלים גילו רצון להיבדק. הדובר הוסיף כי אין כוונה לגרום באמצעות תקנה הכנסת קבוצות של אורחים, והיא דרושה למקרים בהם ישנו חולה המסכן את הציבור להדביק.

משרד הבריאות הכניס לשימוש בארץ ערכות חדשות שבודקות את הנגיף ולא את הנוגדנים. השימוש בערכות אלו יעשה במקרים בהם מתעורר ספק לגבי ההדבקה.

לדברי פרופ' אברהם מורג, יו"ר מטה ההסברה לאיידס של המשרד, "אם יבוא למרכזים אדם ויספר כי קיים מספר פעמים יחסים מיניים עם הומוסקסואל או זונה וייצא ללא נוגדנים מספר שבועות לאחר המגע, ייבדק בערכה, מבלי לחכות עד תום תקופת הדגירה, שהיא ששה חודשים ויותר. השימוש בערכות אלו ימנע סבל רב מהנבדקים המסתייגים להמתנה להידבקות. השימוש בערכה במקרים של ספק עשוי למנוע גם הדבקה נוספת על ידי הנבדק, באמצעות קיום יחסים מיניים.

אחת הבעיות שבפניהן ניצב כיום המשרד, היא כיצד להרחיב את הבדיקות בקרב משתמשי הסמים. על פי תחזיות מומחים, אוכלוסיה זו תהווה בעתיד את אוכלוסית הסיכון להתפשטות המחלה.

מנהלי חברת המחשבים "ידע" ייחקרו על שינויים חשבונאיים בספרי "פיט"

מפרקי "פיט" מבקשים הסבר לקיזוז חוב של שני מיליון דולר של ידע עם "אפיק" — אשר לטענתם היה במקורו חוב של ידע ל"פיט" ★ ביהמ"ש דחה התנגדות פרקליטי "ידע" והורה לקיים החקירה

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לעניני כלכלה

עורך הדין יוסי שגב, אחד ממפרקי חברת הברוקרים "פיט", יחקור במשרדו את יורם פרידמן, יצחק רודשקביץ ועדי קרת, מנהלי חברת המחשבים "ידע". כך החליטה בסוף השבוע שופטת בית המשפט המחוזי בת"א, חנה אבנור. השופטת דחתה את בקשת היועצים המשפטיים של מנהלי ידע, למחוק על הסף את התביעה ולמנוע את חקירתם. באי הכוח של "ידע" טענו, כי לבית המשפט אין סמכות לאפשר למפרקי "פיט" להורות לחקור אותם, כיוון שידע היתה חברה "נכרית" של "פיט", ולא היה לה כל קשר ישיר לחברת הברוקרים.

שגב מתכוון לבדוק את ספרי החשבונות של חברת הברוקרים "פיט" וזייפא, ואם אכן זוייפו, מי אחראי לזיוף. שגב יקליט את מהלך החקירה. עוד קבעה השופטת, כי אם מנהלי ידע לא יאותו להחקר בפני שגב, תיערך ב–21 לינואר חקירה פומבית, בבית המשפט המחוזי בת"א.

במסמכים שהועברו לשופטת אבנאור טען עורך הדין שגב, כי בפועל חייבת "ידע" לחברת הברוקרים "פיט" סכום של 2 מיליון שקל. ואולם, במסמכים של "ידע" חוב זה נמחק, תוך טענה כאילו חייבת ידע סכום זה לחברת ההשקעות "אפיק" (שגם היא היתה בעבר בבעלות חברת הברוקרים "פיט"), והוא קוזז כנגד חוב אחר שאפיק היתה חייבת לה. שגב מבקש כאמור לדעת כיצד ומדוע בוצעו השינויים החשבונאיים.

שנת מאסר בפועל וקנס 10,000 ש"ח לחבר מועצת ג'יסר א־זרקא על בניה לא־חוקית

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

בראשית פברואר יוגש בבית־המשפט המחוזי בחיפה ערעור על החלטת בית־משפט השלום בחיפה, להריסת וילה בג'יסר א־זרקא, על כביש חיפה־תל־אביב. בעל הווילה, אחמד סאלח עמאש, הוא חבר מועצת הכפר מטעם הליכוד.

עמאש הורשע בבנייה ללא היתר, הפרת צו שיפוטי ואי ביצוע צו הריסה. ב–22.6.83 ניתן בבית־משפט השלום בחיפה גזר־דין קודם נגד עמאש, של מאסר על תנאי לשמונה חודשים, למשך שלוש שנים. אז נצטווה גם להרוס את המבנה.

סניגורו של עמאש המתנגד על דו"ח ועדת מרקוביץ, המתייחס לבניה הבלתי־חוקית בכפר ג'יסר א־זרקא. על פי הדו"ח 108 צווי־הריסה על מבנים בכפר זה, מתוכם 67 יוכרו להכרה בתוכנית המיתאר ולא יהרסו, 33 יוכרו כמבנה חריג ולא יהרסו, ושמונה בתים צפויים להריסה על־ידי הוועדה המקומית. טרם נקבע איזה בתים ייהרסו, ואם הבית שבו מדובר נכלל ביניהם, על־פי דו"ח מרקוביץ.

הסניגור ביקש להימנע מכתן צו הריסה או לתת ארכה של חמש שנים לביצוע צו ההריסה, כדי לאפשר לנאשם למצות את הליכי הליגליזציה הצפויים בהתאם לדו"ח.

התובע ביקש מן השופט להחמיר בעונש.

שופט בית־משפט השלום בחיפה, מנחם נאמן, כתב בגזר־הדין כי אינו יכול להתעלם ממעשיו החוזרים של הנאשם, החותרים לדבריו תחת סמכות בית־המשפט, וגזר על הנאשם הפעלת מאסר שמונה חודשים על תנאי שהיה תלוי נגדו, והטיל עליו בנוסף ובמצטבר ארבעה חודשי מאסר נוספים. כמו כן, גזר עליו תשעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, ותשלום קנס של 10,000 ש"ח או עשרה חודשי מאסר תחתם.

השופט פסק גם כי על הנאשם להרוס את כל הבניין. אם לאו, מוטל על הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה בחיפה לבצע את צו ההריסה בתוך שלושה חודשים. הוצאות ההריסה יוטלו על הנאשם.

ביצוע גזר־הדין נדחה עד להגשת ערעור.

מגדלי חזירים עתרו נגד משרד הפנים

(ע) 15 מגדלי חזירים מהכפר ריינה, טוענים בעתירה לבג"צ, כי משרד הפנים מפעיל לחץ על המועצה המקומית ריינה, לנהל מלחמת חורמה נגד מגדלי החזירים.

בעתירה נטען, כי משרד הפנים, הנשלט על ידי אנשי ש"ס, מנסה לחסל את גידול החזירים בארץ, לאחר שנכשלה יוזמת החקיקה בנושא של ש"ס בכנסת.

העותרים טוענים, כי באמצעות עוצמתו של משרד הפנים, כלפי הרשויות המקומיות, הופעל לחץ על המועצה המקומית ריינה שתמנע גידול חזיר בתחומיה.

בעקבות לחץ של המשרד, הוגשו כתבי אישום נגד מגדלי החזירים על מצב תברואה ירוד, השורר במשקי הגידול לחזירים. כמו כן החליטה המועצה המקומית ריינה למחוק את הישוב מרשימת הישובים שבהם ניתן לגדל חזירים בארץ.

העותרים מבקשים מבג"צ להורות ליועץ המשפטי לממשלה לעכב את ההליכים המשפטיים נגדם. השופט התורן בבג"צ משה בייסקי הורה להעביר את הדיון בעתירה בפני הרכב של שלושה שופטים.

בית ההלוויות בצפון ת"א יושלם תוך שלושה חודשים

(עש"ת) בית ההלוויות האיזורי החדש, ההולך ומושלם בצפון תל אביב, ליד מסוף רידינג, ייפתח בעוד כשלושה חודשים. על כך מסר ישראל אוליך, יושב ראש חברה קדישא, בסיור חברי הנהלה והמועצה, שנערך בבית ההלוויות החדש.

בבית ההלוויות שישה אולמות הספדים, אולמות המתנה, חדרי קירור, מקווה טהרה ומקלט. כן יהיה אולם זיכרון — ספרים ומוצגים בנושאים שחברה קדישא עוסקת בהם. המידע בפנים הבית, לעובדים, ולמבקרים הבאים ללוויות יינתן באמצעות צגים אלקטרוניים.

במשך חודשים ישרת הבית החדש במקביל למקומות האחרים, ולאחר שיעברו על הפעילות הבאה תה תעבור פעילות חברה קדישא לבניין החדש.

מרכז שיקום חולי לב ייפתח בבית לוינשטיין

מאת עדנה אריזהר
כתבת "הארץ"

מרכז לשיקום חולי לב ייפתח בבית־החולים לוינשטיין ברעננה. המכון, אשר ישרת את מבוטחי קופת חולים הכללית באזור המרכז, ישוכן במבנה ששימש עד כה את המכון לאבחון תפקודי. במקום נעשות עתה עבודות שיפוץ במטרה להתאים 1,000 מ"ר של המבנה ליעוד החדש. על־פי הערכה, תידרש השקעה של כ–2 מיליון דולר בשיפוץ המבנה וברכישת ציוד.

ההחלטה להקים את מרכז השיקום נובעת מהעובדה, כי נושא שיקום הלב אינו מכוסה בקופת חולים. המכון החדש ישרת חולים שעברו התקף־לב, טיפול בבלון, או ניתוח לב. הכוונה לתת לחולים טיפול אמבולטורי אינטנסיבי במשך שלושה חודשים, ולהחזירם לפעילות תקינה בחיי יומיום. במקום ישמשו מעבדות פיסיולוגיות, חדרי כושר וחדרי־מנוחה. מנהל המערך של אגף השיקום בבית־החולים ישרת גם את המכון לשיקום לב.

בכיר במע"מ רחובות חשוד בסחיטה ושוחד

(ע) פקיד בכיר במס ההכנסה ברחובות נעצר אתמול כחשוד במעשי סחיטה ושוחד.

דובר משטרת מרחב השפלה, רב פקד משה מלול מסר, כי האיש העובד במחלקת מס ערך מוסף נתפס לאחר מעקב וחקירה ממושכת על ידי צוות שבראשו עמד אחד הבלשים הבכירים של המרחב, אלי מיימון.

ערך את העמוד: אגד גרנוך

ביום ג' 5.1.1988 בשעה 15.00
נעלה לקברו של
ד"ר **משה קלמן**
בבית העלמין החדש ברמת־השרון
המשפחה

רופאי בתי החולים של הדסה עין־כרם והר־הצופים
משתתפים באבלה של
פרופ' פלורלה מגורה
במות אחיה
ד"ר **אויגן לבנון**

לאתי יודפת יואב ויעל
ובני ביתכם
אתכם במותו ללא עת של
אברהם באומגרטן ז"ל
ממימוני הסוכנות
והמנכ"ל משותף
וריטס סוכנויות לביטוח בע"מ

הנהלת משרד הבריאות וחבר העובדים
משתתפים בצערה של חברתם לעבודה
עדנה נרדי
במות אחיה
חנינה נאמן ז"ל

למורה **תלמה דרניצקי ומשפחתה**
אתך באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
המנהלת, המורים, ילדי כתה ד' 1 והוריהם
ממשפחת בית ספר — אלונים רמת אביב

רעיתי, אמנו וסבתנו האהובה
אידה דוניבסקי
הלכה לעולמה
ההלויה תתקיים היום יום שני יד' בטבת תשמ"ח 4.1.88
בשעה 12.00 בבית העלמין בכפר סמיר חיפה, השער הראשי
אוטובוס יצא בשעה 11.30 מרחוב דישראלי 19 חיפה
המתאבלים: בעלה: זלמן
בניה, כלותיה, נכדיה
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של אמנו וסבתנו
פניז'ל אסתר ז"ל
ההלויה תצא היום, יום שני יד' טבת תשמ"ח
(4.1.88) בשעה 15.00 מבית העלמין בסגולה פ"ת
המתאבלים:
משפ. מירה וסמי גל
משפ. קלרה ואליהו ביצ'צ'ו
משפ. תורה ויוסף אלקלעי
הנכדים והנינים

יקירתנו
רחל רפאלי
(לבית שטילר)
איננה
ההלויה תתקיים היום, יום ב' 4.1.88, בשעה 15.00
בקיבוץ עין המפרץ. אוטובוס יצא בשעה 1400
מבית המנוחה, רח' מעיין 5, הר הכרמל, חיפה.
אבלים: בעלה: יואל רפאלי
בתה: אורית וגלעד רוה והנכדים
בתה: מיכל (מילי) רפאלי
בנה: צחי רפאלי
ומשפחות שטילר ודיאמנט

למיכל (מילי) רפאלי
איתך באבלך על מות אימך
רחל רפאלי
חברייך בתנועת רצ

אנו אבלים על מותו של
אורי פ. במברגר
מנהל בכיר לשעבר בבנק ליבנא בע"מ
ומשתתפים בצער המשפחה
מאיר חברה להשקעות בע"מ

משטרת ישראל
משטרת ישראל משמר הגבול/בית דגון
משתתפים בצערו של
סמל־שני גאבר עוודה
במות עליו
אביו ז"ל

אוניברסיטת תל־אביב
הפאקולטה למדעי הרוח
החוג והמכון לארכיאולוגיה
משתתפים בצערה של
משפחת הס
עם פטירתו של
פרופ' **ניקו הס**

לג'ו ברנע
משתתפים באבלך במות
אמך ז"ל
הנהלת תדיראן

קבלת
מודעות אבל
03-735588-9,
03-734555

כ־300 ספרים לשנה מוצאים לאור בפולין באופן מחתרתי

מאות הוצאות ספרים מחתרתיות צמחו מאז הכרזת מצב חירום ב־1981 והן מפרסמות כאלף פרסומים עונתיים, למרות הצעדים הננקטים נגדן על ידי השלטונות

וארשה, (ע"צ). ספרים ועיתונים היוצאים לאור באורח מחתרתי בפולין זוכים להצלחה רבה, על אף הצעדים הננקטים נגד מפיצי ספרות זו על ידי השלטונות.

יצויין כי השגשוג של הספרות והעיתונות המחתרתית החל דווקא עם הכרזת מצב החירום במדינה ב־13 לדצמבר 1981. מאז צצו מאות בתי־הוצאה, האחראים לפרסום כ־300 ספרים לשנה וכאלף פרסומים עונתיים. הוצאת הספרים הגדולה ביותר "נובה" מעסיקה עתה 200 עובדים קבועים. מאז הקמתה לפני עשר שנים היא הוציאה לאור למעלה מ־350 יצירות של סופרים פולנים חרים, שספריהם אסורים להפצה במדינה. עבודתה של הוצאת־ספרים זו נתקלת בקשיים גדולים.

השלטונות עוצרים מדי־פעם עובדים, מטילים על הוצאת הספרים קנסות, מחרימים ציוד ונוקטים בצעדים נוספים נגדה.

בין הסופרים ששלטונות פולין מבקשים למנוע פרסום יצירותיהם – ברטרנד ראסל, ג'ורג' אורוול, ארתור קסטלר, אלכסנדר סולז'ניצין ואחרים.

מיד עם הקמתה, עסקה הוצאת הספרים בעיקר בפרסום מסמכים של האופוזיציה הפולנית. התפקיד הראשון שהוטל עליה היה – לפרסם ברבים את נאומי ההגנה של הפרקליטים, שסינגרו על פועלים אשר נעצרו על ידי המשטרה. "נובה" דאגה גם להפצת ההודעות של הוועד להגנת העובדים, שתמך בפועלים שובתים.

אחת המטרות שהציבה לעצמה הוצאת ספרים זו היא – לפרסם ברבים את החומר הארכיוני של ארגון "סולידאריות" מאז היווסדו על ידי לך ואלנסה. יצויין, כי חלק גדול מן הארכיון של סולידאריות הוחרם על ידי השלטונות הצבאיים בעקבות הכרזת מצב החירום. לצורך זה "לא היססנו להזהיר למשרדי המשטרה המדינית ולגנוב מסמכים רבים. כיום לא חסר לנו כמעט כלום", אמר אחד מראשי "נובה".

לפני שלושה שבועות הצליחה המשטרה לגלות בית דפוס של "נובה" ולהחרים את כל העותקים של ספר שכתב סופר פולני. בעקבות צעד זה פנה מי שעומד בראש הוצאת הספרים למשרד התרבות ותבע שהחומר לא יושרף ושישאירו לפחות כמה עותקים, כדי שאלה יופקדו בספריות.

במקביל עוסקת הוצאת ספרים זו גם בהדפסת עיתונות מדינית. מדי שבוע ביום ד' יוצא לאור השבועון של סולידאריות "טיגודניק מאזובשה" באחד מבתי הדפוס של "נובה".

יצויין כי ספר היוצא בהוצאת ספרים זו נשוך במוצע במהדורה של 3.000 עד 5.000.

מדינות ברית ורשה סיפקו ציוד צבאי לאירן ביותר ממיליארד ד'

בון, (ע"צ). ציוד צבאי מסוגים שונים, במחיר כולל של יותר ממיליארד דולר, סופק לאירן בשנת 1987 על ידי מדינות ברית ורשה – על כך מוסר העיתון המערב־גרמני השמרני "די וולט", בגיליונו העומד להופיע מחר.

מדינות ברית ורשה סיפקו לטהרן ציוד צבאי בסך 380 מיליון דולר, סין העממית – ב־350 מיליון דולר, וצפון קוריאה – ב־315 מיליון דולר.

לדברי העיתון המערב גרמני, כללו המשלוחים, בין היתר, רכב שיריון, תותחים, מטוסי קרב, תחמושת, חלפים ומוקשים צפים.

6 חיילי דרא"פ מתו ממלריה בשובם מאנגולה

יוהאנסבורג (ע"צ). 6 חיילים דרום־אפריקאים מתו ממלריה, מסר אתמול דובר צבא דרום אפריקה. עם זאת, סירב להגיב על ידיעות בעיתונות, כי החיילים לקו במחלה זו באנגולה.

"סאנדיי טיימס" מסר מיוהאנסבורג, כי ששת החיילים לקו בצורה חריפה ביותר של מחלת המלריה, כאשר נלחמו לא מכבר באנגולה.

עיתונים אחרים מסרו, כי לפחות 100 חיילים של צבא דרום־אפריקה והכוח הדרום־אפריקאי בנאמיביה, מקבלים עתה טיפול נגד מלריה. ואחרים מהם נמצאים במצב קשה.

כאשר דובר רפואי של הצבא נשאל היכן נדבקו אנשי הצבא במחלה, אמר: "תשאלו את המדינות השכנות, מה הן עושות כדי למנוע את התפתחות המלריה".

זמרת הפופ טינה טרנר (48), גרמה להתלהבות בקרב עיתונאים וצלמים כשהחלה לרקוד במהלך מסיבת העיתונאים שהתקיימה בנמל־התעופה בבואנוס איירס, לשם הגיעה שלשום. טרנר הופיעה אתמול בפני קהל של כ־60.000 איש באיצטדיון ענק בעיר.

איראן תפעיל מזל"טים באזור המפרץ הפרסי

בתגובה לאיומי האמריקאים להפעיל מטוסים כאלה

פאריס (ע"צ). איראן עומדת להפעיל באזור המפרץ מטוסים ללא טייס, "בתגובה לאיומי האמריקאים להפעיל מטוסים כאלה באזור" – מסרה אתמול סוכנות הידיעות האיראנית הרשמית "אירנא".

עוד מסרה סוכנות הידיעות, כי מטוסים איראניים הפציצו אתמול ריכוזי כוחות עיראקיים במחוז ארביל שבצפון עיראק. לדברי "אירנא" הסבו הפצצות אלה "אבידות כבדות בכוח־אדם ונזקים כבדים לציוד" לכוחות העיראקיים.

כל המטוסים האיראניים חזרו בשלום לבסיסם.

היסטוריונים של השואה גילברט וקרמיש זכו בפרס ק. צטניק

(ע). "פרס ק. צטניק נועד להציב ידיעתם? להמוני השרופים והטבוחים בידי הצורר תחת השם האלמוני הזה", נאמר במכתב של נשיא המדינה, חיים הרצוג, שהוקרא אמש בטקס חלוקת פרס ק. צטניק, הנערך זו הפעם השניה במוסד יד־ושם בירושלים.

זוכי הפרס השנה הם ההיסטוריון הבריטי מרטין גילברט וד"ר יוסף קרמיש מירושלים, אשר עשו את תודעת השואה לנחלת רבים והד עשירו את המחקר ההיסטורי למען ידע העולם ולא ישכח את אימי השואה ולקחיה.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, כתב להתני הפרס, כי במאמרים, במחקרים ובספרים שכתבו הם שמים סכר לניסיונות להכחיש את השואה ולהמעיט במימדיה. שני חוקרים אלה נתנו מימד חרש, התבי־ידיעה, לפשעי הגרמנים.

יו"ר יד־ושם, ד"ר יצחק ארד, אמר בטקס, כי הענקת פרס ק. צטניק נועד להקים יד־ושם לאלמונים ששמם לא ידענו, למיליונים שהובלו למשרפות ואשר לכולם ניתן השם "קצטניק".

פרופ' ישראל גוטמן, מנהל מרכז חקר השואה ב"יד ושם", קרא את נימוקי השופטים למתן הפרס השנה וסיפר כי ד"ר קרמיש, שכתב פרקים בתולדות יהדות פולין, הקים את היסודות לארכיון יד־ושם וכתב עבודות רבות בנושא גטו וארשה. כמו כן, גיבש ד"ר קרמיש את כתבי־היד הרבים, עדויות השואה שנמצאו בארכיונים של מוסד "יד־ושם".

על מרטין גילברט אמר, כי הוא בוגר אוניברסיטת אוקספורד אשר כתב עשרות מאמרים ומספר ספרים על נושא השואה, בהם הספרים "המסע האחרון" ו"ההיסטוריה של השואה", וכמו כן שורה של אטלסים בנושא השואה. בניגוד להיסטוריונים אחרים, קשר מרטין גילברט קשר אמיץ והזדהות עמוקה עם האירועים שהתרחשו בזמן הנאצים.

עו"ד אריה ברטוב, ניצול שואה, ציטט מדברי חתן פרס ק. צטניק משנת 1962, גדעון האוזנר, שאמר: "מי שירד פעם לעמק הבכא, הרמע ההדם של השואה, אינו יכול עוד לחזור לחיי שגרה".

עו"ד ברטוב קרא קטעים מספרו של הסופר יחיאל דינור, הלא הוא "ק. צטניק", ידידו של ברטוב עוד מתקופת השואה: "מי שלא היה באושוויץ, אינו יודע אושוויץ מהי. אושוויץ היא פלאנטה אחרת. אנו, יצורי אנוש שעל האדמה הזו, אין בידינו המפתח לפיענוח הצופן הזה, שאנו קוראים לו אושוויץ".

עו"ד ברטוב הוסיף, כי "יחיאל דינור חוזר אל תקופת העבר לאחר סיוטים של 30 שנה שאנו כולנו מתנסים בהם. הוא רואה אותם (את הקצטניקים), את מבט עיניהם של ההולכים למשרפה, עיניהם מביטות בי ועיני מביטות בהם. רק מבט עיניים ושתיקה. יחפים ועירומים הולכים למשרפה, ויחיאל זועק: באפרכם אני נשבע להיות לכם לקול. לא אחדל מלספר בכם עד כלות נשמתי האחרונה. שבועה זו עלי לקיים כל נשמת חיים באפי".

וואשינגטון פוסט: רייגן יבקר באירופה לפני הפיסגה במוסקווה

פאלם ספרינגס, קליפורניה (ע"צ). נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, עשוי לערוך באביב ביקור באירופה, שישה שבועות לפני ועידת הפיסגה המתוכננת במוסקווה, כדי להרגיע את בעלות בריתה של ארה"ב. בכל הנוגע להגנת אירופה המערב – על כך מוסר אתמול העיתון "וואשינגטון פוסט".

תחלואת סרטן בקרב ילדים בארץ גדולה בשליש מהממוצע בארה"ב

(ע.) מספר הילדים החולים במחלות הסרטן בישראל גדול בכ־33 אחוז ממספר הילדים הלוקים במחלות אלה בארה"ב. כך עולה מנתונים סטטיסטיים על אוכלוסיית חולי הסרטן בישראל בהשוואה לארה"ב.

מנתונים אלה עולה, כי בישראל לוקים 18 ילדים לכל מאה אלף במחלות הסרטן, בעוד שבארה"ב לוקים במחלות אלה 12 ילדים לכל מאה אלף.

לאחרונה מסתמנת עליה במספר הילדים המופנים לטיפול ביחידה לאונקולוגיה פדיאטרית במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, כיוון שבעבר נהגו להפנות ילדים אלה לטיפול במרכזים רפואיים אחרים, בעפולה ובבית החולים ביילינסון.

בשנת 85' טופלו ברמב"ם 31 ילדים חולי סרטן, בשנת 86' – 40 ילדים חולי סרטן ואילו עד חודש אוקטובר 87' טופלו ברמב"ם 49 ילדים חולי סרטן בגיל חודשים אחדים עד 17 שנים. גידול זה נתן אותותיו בשחיקה אצל חלק מהרופאים והאחיות הנדרשים לטפל בילדים אלה באמצעים חסרים. נמסר.

המתווך הצרפתי בעניין שתי הילדות החטופות – יצא ללוב

בתום פגישתו בביירות עם אנשי אבו־נידאל: הילדות בריאות וישוחררו לפני סוף ינואר

ביירות, (ע"צ ועל"ת). יו"ר אגודת הסולידאריות הצרפתית־הערבית, לוסיין ביטרלן, הגיע אתמול מביירות ללוב, בתום ביקור של פחות מיממה בלבנון.

ביטרלן עוסק עתה בתיווך למען שחרורן של שתי הילדות הצרפתיות וירג'יני בת ה־4 ומארי־לור בת ה־6, שתיים מבין החטופים הצרפתים והבלגים של האונייה "סילקו".

הוא אמר כי הוא עוסק בתיווך על פי בקשת ארגונו של אבו נידאל.

בביקורו בלבנון נפגש ביטרלן עם אנשי אבו נידאל, במחנה הפליטים הקטן מר אליאס שמדרום מערב לביירות. איזור מוסלמי שבשליטת הצבא הסורי.

לפני באוה ללוב, אמר ביטרלן כי שתי הצרפתיות הקטנות בריאות והן אמורות להשתחרר "לכל המאוחר לפני סוף ינואר".

נחתם הסכם לסחר חופשי בין ראשי קנדה וארה"ב

מאת גלעד דותן
סופר "הארץ" בקנדה

אוטאווה, (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת קנדה מאלרוני ונשיא ארה"ב רייגן חתמו אתמול בנפרד על הסכם לסחר חופשי בין שתי המדינות. שתי המדינות השכנות יבטלו את מכסי המגן תוך עשר שנים.

הסחר ביניהן הגיע בשנה שעברה ל־137 מיליארד דולר, הגדול בעולם, עם יתרון מסויים לקנדה. ארה"ב מייצאת לשכנתה כ־30 אחוז מכלל היצוא שלה ומייבאת ממנה באותו שיעור. קנדה מייצאת דרומה כ־70 אחוז מייצואה ומייבאת אחוז דומה. בקנדה נמשכת התנגדות להסכם הסחר החופשי.

רייגן העניק לבוב הופ עיטור: "תקוות אמריקה"

הנשיא רייגן שיבח במוצאי־שבת את הבדרן האמריקאי בוב הופ, כאשר העניק לו עיטור, לאות הערכה "לחיים של שירות והישגים". הוא ציין, כי אין זה אלא הולם, שהעיטור הראשון "תקוות אמריקה" יוענק לאדם שעסק באמנות מלאת החיים ביותר – הקומדיה – במשך למעלה משישים שנה". עוד אמר, כי שמו של הבדרן בן ה־84 מתאר את חייו. והוסיף "במקום שבו יש חיים יש גם תקווה". "מי שמעניק למרכז תרבות את שמו, כאילו הקים מנזר על שם גארי הארט" – אמר הופ, ברמזו לאיש המבקש לזכות במועמדות לנשיאות מטעם המפלגה הדמוקרטית, שחזר אל המירוץ לאחר שנטש אותו בעקבות שערוריית יחסיו עם הדוגמנית דונה רייס. הופ ביקש להתבדח על חשבון יחסי הידידות המתוחים של רייגן וגורבצ'וב במהלך ועידת הפסגה בוושינגטון ואמר: "אני מעריך את הדיבורים המחמיאים שהוא (רייגן) אמר עלי, הגם שאינני רוסי". (צילום: איפי)

חייל רוסי שערק ומצא מקלט מדיני בקנדה:

"חיילים סובייטיים באפגניסטן מסרבים למלא פקודות ועורקים"

"המוראל ירוד, חיילים לוקחים סמים, כדי לא לחוש כאב • חייל שסירב להרוג אפגאני נורה על ידי מפקדו • החיילים נדרשים לשלוח מכתבים מרגיעים הביתה ולא לספר על האבידות"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מוראל נמוך, שימוש בסמים ועריקה מאפיינים את חיי החיילים הסובייטים השוהים באפגניסטן. "חיילים לוקחים סמים כדי לא להרגיש כאב, כדי לא להרגיש געגועים למולדת וכדי להתגבר על העצבות" – כך כתב ולאדיסלאב נאומוב, חייל סובייטי שערק מאפגניסטן ומצא מקלט בקנדה.

ברשימתו שפורסמה אתמול ב"וואשינגטון פוסט", מספר נאומוב כי הוא מכיר הרבה מנסיונו, שהיה צורך לקשור אותם, כדי למנוע בהם מעשי התאבדות. הסיבה למתח ולאווירה הקשה נעוצה גם בהוראות שמקבלים החיילים לבצע, מוסיף נאומוב ואומר: "אתה לוקח מהם את הסמים והם מאבדים את הטעם בחיים".

"נשלחנו פעם למבצע ליד העיר ג'לאלאבאד. אספנו את כל התושבים בכפר לאיזור אחד. החיילים הולכו להשמיד את התושבים, שילחו אותם לבתיהם ואחר כך זרקו לתוכם רימוני יד", כותב החייל. במקרה אחר הצטווה חייל להרוג אזרח אפגאני. החייל סירב והקצין שב והורה: "עליך להרוג אותו, הוא אוייב". החייל סירב והשיב: "לך לעזאזל", ואז הוציא הקצין את אקדחו וירה בחייל למוות.

קצין אחר, מספר נאומוב, היה נוהג לצעוק אל חייליו מתוך הטנק "קדימה". הוא מעולם לא עזב את הטנק כדי להילחם בעצמו ולבסוף הרגו אותו החיילים שלו ברחיפה מראש צוק.

עוד מספר החייל הסובייטי, כי לחיילים נאמר לשלוח מכתבים מרגיעים הביתה ולא למסור את מספר האבידות. בכמה מקרים נהגו הממונים על החזרת גופות ההרוגים לברית־המועצות לשגר בתוך ארונות המתים סמים, מכנסי ג'ינס אמריקאיים ושעונים יפניים.

עיבדה את הכתבה: עדה ארשפיין

נתגלו גופות עבדים שנקברו חיים לפני 4,500 שנה בסין

ממצב הגופות מסתבר שידי הקורבנות נקשרו מאחורי גבם והם נאבקו לפני שנפחו את נשמתם • הממצא מעיד על כך שהעבדות החלה בסין 400 שנה מוקדם מכפי שחשבו

פקין, (ע"ת). ארכיאולוגים גילו קברים בפרובינציה שנאנשי והם גופותיהם של ארבעה עבדים שנקברו בעודם בחיים, לצד בעליהם שמתו לפני 4,500 שנים.

זו הפעם הראשונה שמתגלים קברים המעידים על נוהג זה בתקופה כה מוקדמת.

הגילוי החדש מצביע על כך, שהעבדות החלה בסין לפחות 400 שנים מוקדם יותר מאשר חשבו קודם לכן.

באחד מבין שלושת הקברים, מתקופת תרבות ליאנגזו, שכבו שתי גופות מתחת לרגלי גופה שלישית. ידיהם של שני הקורבנות נקשרו מאחורי גבם, רגליהם היו מעוותות וראשיהם נתונים כלפי מעלה.

"גילוי זה מצביע על כך, שהקורבנות נאבקו, התנגדו וקראו לעזרה", נאמר בהודעת סוכנות הידיעות הסינית. "עיטורי ירקן, כפי הנראה סמלי כוח, נמצאו על שרידי הגופה של מי שהיו כפי הנראה אדוני העבדים".

50 מחפשי זהב נהרגו בקרבות עם כוח משטרתי בצפון ברזיל

המשטרה הפעילה כוח כדי להסיר הסגר על כביש וגשר של רכבת ליד סירה פלאדה

ריו דה ז'נירו, (ע"ת). כחמישים מחפשי־זהב נהרגו בקרבות עם המשטרה הצבאית בעיר שבצפון ברזיל, שם פרצה בהלת־זהב – על כך מסר אחד מראשי מחפשי הזהב.

"מעולם לא שמעתי על טבח הדומה לזה בברזיל" אמר ז'ואו טאריאו, פקיד האיגוד המקצועי, באתר חיפושי הזהב סירה פלאדה בראיון טלפוני.

לעומת זאת, אמר דובר של המשטרה הפדראלית, שנשלח לסירה פלאדה, כי מספר ההרוגים הוא רק שלושה, אך ציין כי נפוצו שמועות על הרוגים נוספים באזור אגם האמאזונאס, כמרחק כ־1300 ק"מ, צפונית מערבית מברזיליה.

הדובר ציין, כי המשטרה הפעילה כוח כדי לסיר הסגר שהטילו מחפשי הזהב על כביש וגשר של רכבת העובר מעל לנהר טוקאנטינס ליד סירה פלאדה. העובדים המקומיים מנסים להפעיל לחץ על הממשלה, שתשקיע כספים באזור, כדי שיוכלו לעבוד שם בתנאים נוחים יותר.

לדברי טאריאו, תקפו כוחות משטרה המונים 5,000 כורים בגשר העובר על הנהר משני הצדדים ופתחו עליהם באש. רבים מהמותקפים קפצו לתוך הנהר, 80 מטר מתחת לגשר.

לאור קשיי התקשורת עם סירה פלאדה, לא מצליחים עיתונאים לאסוף מידע על שהתרחש באמת באזור. לאזור הקרב בין מחפשי הזהב לכוחות המשטרה, הפסיקה תנועת הרכבת המקומית את שירותיה.

לפני 15 חודשים היו כ־40 אלף גברים ובני־משפחותיהם בסירה פלאדה, המכרה הידוע ביותר של בהלת הזהב הפוקדת את ברזיל.

חדש בדניאל: שחיית עסקים.

מחלקת העסקים של דניאל שמחה להציג גישה חדשה לניהול משא ומתן עסקי.
...וכך זה מתנהל: מגיע אליך אורח מחו"ל ואם הוא חשוב לך ארח אותו במלון דניאל.
עכשיו תוכל לעשות את הצעד הבא וליצור קירבה.
כאן נכנסת לעסק שחיית העסקים: במבצע מיוחד עד ה־28.2.88, תוכל מידי בוקר להצטרף לאורח שלך לשחיית בוקר מרעננת בבריכה המחוממת והמקורה של דניאל, ללא תשלום כמובן.
לאחר החוויה המשותפת תוכלו להוסיף עד כמה בריכה מחוממת בבוקר מפשירה את הקרח לכל היום.
מלבד הבריכה המחוממת יוכל האורח שלך להנות בדניאל מה־SPA חוות הבריאות המפוארת הכוללת בין השאר סאונות, אמבטיות ים המלח, ג'קוזי, מגרשי טניס, ו־12 סוגים של מסג'ים.
בשעות הערב תוכל להצטרף לאורח שלך להתענג באחת ממסעדות הפולקלור היוקרתיות של דניאל ובברים המגוונים המציעים כמעט כל משקה שבעולם.
...ומאחר שמדובר בעסקים, העסק כולו עולה החל מ־$50 ללילה ליחיד בחדר זוגי.

החל מ־ $50 ללילה

*בנוסף לתקנון המבצע לארוח אנשי עסקים על כל לינת אורח מוענקת כניסה חופשית לבריכה בין השעות 02.00-10.00.
*המחיר אינו כולל דמי שירות ומעיים.
*השימוש במתקני ה־SPA למנויים בלבד.
התשלום בצמוד לשער הדולר עפ"י חוק הפיקוח על המטבע והשירותים וישנה בכפיפות לשינוי עפ"י החוק.

THE DANIEL hotel and spa — מלון דניאל

לפרטים נוספים ולהזמנות פנה למלון דניאל - מחלקת המכירות בטל' 052-544444

...הלא נמצא מכולם כדניאל (דניאל א', י"ח).

מכרזי השלטון המקומי
פרסום מס' 314/87
להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום – באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון המען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. תל־אביב	365/88		רכישת 18 התקנים הארגונים לרכבות	21.1.88	אגף רכש ואספקה קומה 9, חדר 948	ש. להט
ע. תל־אביב	366/88		רכישת תמרורי תנועה	28.1.88	אגף רכש ואספקה קומה 9, חדר 948	ש. להט
ע. תל־אביב	367/88	90	בינוי בקרית הנוער תכנית ל'	28.1.88	שד' בן גוריון 68, חדר מס' 235	ש. להט
ע. אילת	22/67	1000	הקמת מרכז מים קהילתי	31.1.88	אגף מהנדס העיר טל' 059-74271	ר. הכמן
ע. בני ברק	121/87	300	תחזית לכביש רח' הלוחמים שמעיה (מסרטה)	14.1.88	מח' עבודות ציבוריות טל' 701122	מ. אירנשטיין
ע. נהריה	1/88	100	סילוק פסולת	27.1.88	מח' תכנית טל' 04-922121	ת. לבב
מ.מ. בית שאן	29/87	150	פיתוח מבואות העיר לשיכון ד'	11.1.88	מזכירות המועצה טל' 065-86221	ש. בן־לולו
מ.מ. בית שאן	30/87	150	פיתוח רחוב שאול המלך	11.1.88	מזכירות המועצה טל' 065-86221	ש. בן־לולו
מ.מ. חורפיש	9/87	300	שיפוץ כבישים בחורפיש	18.1.88	מזכירות המועצה טל' 04-979103	ג.א. שנאן
מ.מ. טירת הכרמל	1/88		מכירת מכוליות אשפה – גרוטאות 800 ליטר	15.1.88	מזכיר המועצה טל' 04-574241	ר. בוטר
מ.מ. יהוד	24/87	200	נטיעת גן ציבורי ברח' האפרסק	17.1.88	מר דניאל שחר טל' 03-497786	מ. ליניק
מ.מ. מבשרת ציון	1/88	100	החלפת רשת אספקת מים	18.1.88	מח' תכנית טל' 02-342991	עו"ד י. דהוי
מ.מ. מעלות־תרשיחא	1/88	200	עבודות שיפוץ מתנ"ס בתרשיחא	18.1.88	מח' הנדסה טל' 04-975646	ש. בוחבוט
מ.מ. מעלות־תרשיחא	1/88	75	עבודות פיתוח גן משחקים וגן ציבורי בתרשיחא	18.1.88	מח' הנדסה טל' 04-975646	ש. בוחבוט
מ.מ. ראש העין	1/88	400	הקמת גן ילדים	26.1.88	מזכיר המועצה טל' 9367111	י. יוסף
מ.א. באר טוביה	1/88	50	ביצוע עבודות למיגור אשפה	19.1.88	מזכירות המועצה טל' 06-583781	ת. חפיר
מ.א. מרחבים	1/88	500	עבודות עפר וסלילה	20.1.88	מזכירות המועצה טל' 971274/2	י. דמתי

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון המען לפרטים	ראש הרשות המקומית
מ.מ. גבעת שמואל	1/88		פקח במחלקת "שפ"ר" משרה מלאה	15.1.88	מזכיר המועצה טל' 5322794	י. ויסבינסקי
מ.מ. הוד השרון	20/87		מנהל/ת מחלקת מים	10.1.88	מזכיר המועצה טל' 052-24121	א. שמעוני
איגוד ערים אילון	1/88	100	הדרכה יהודית, הישום עסקיה בשטח האיגוד	12.1.88	מנכ"ל ע. רמלה טל' 08-229608	ג. יקוביץ

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

هكذا من الأصل

صورة عن الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

תנו צ'אנס לכדורגל שפוי

עדות ראיה

מאת אילן פיש

נמל תל־אביב הישן. ים רגוע. מזח ישן, סירה שבורה, שחפים. מקום כפלט לנקות בו את הראש. בסמוך, מיגרש המכביה עתיק היומין, עם התומות השבורות, היציעים המטים לי־פול. העזובה העבותה.

והמיגרש מתאמנת קבוצת כדורגל.

שחקנים באימוניות תכלת־אפור עומדים בריבוע ממתינים. המנג'ר מגיע. מברכים לשלום. מחייכים. המנג'ר מדבר. כולם קשובים. הוא מדבר במתינות. לא שומעים מה הוא אומר (אפילו לנחש), אבל רואים שאינו מתרגז. והשחקנים דומ־בים. אחר־כך יפרדו למערה. יותר את הדירה לבאמן ולמאמן הבכיר.

אימון ראשון אחרי שבת. לא אימון קשה. קצת עובדים על כושר גופני, אחר־כך מישחק היתולי. בועטים את הכדור אך ורק בנגיחות עם הראש. הרבה התלהבות. צחוק על הפנים. כריך רב. מתווכחים אם 2–5 או 2–6. אווירה משוחררת. שלווה. קשה להאמין שהמדובר הוא אינו פוסח על קבוצה, שנהלה כשבת החולפת הפסד רביעי רצוף. קבוצה, שמסביבה מתחולל מ־חול שדים. מסביבה, אבל לא בתוכה.

קשה להאמין, אבל כדאי להתחיל להאמין, שאפשר אחרת בכדורגל הישראלי ההיס־טרי. כולנו יודעים עד היכן נשאה אותנו ההיסטריה. זו המפסגות המריחות מאמנים כל שני וחמישי. ההיסטריה שביש־רלה את הגניזן. ההיסטריה שרירודה את הכדורגל עד מתחת לקו הכבוד העצמי. ההיסטריה שלמעשה חיסלה את הכדורגל הישראלי.

אהבתי את השקט באימון. שמח מאי־איבוד העשתונות של קברניטי הקבוצה. תנו צ'אנס לכדורגל שפוי. כי רק עם שפיות נבוא לדרך חדשה. כי מהמקום אליו הגענו, אין לאן ליסוג. הסכיתו ושימעו מה יש לשחקנים לאמר: "ציורא נותן לנו לצאת לבד מהמשבר. הוא גדול בנושא הזה", דברי שחקן מפתח בקבוצה.

אלי תאמרו הימור מופרע. אולי. ובכל־זאת: הצנונים עוד ידיעו ביציעים. הם עוד יקנו למנגד ב.מ.ה. חדשה.

מה שלא עשה להפועל מכבי ת"א — עשה לו צבי שרף

בדרמת כדורסל הודח אמש הפועל ת"א מהגביע אחרי שנכנע בנתניה לאליצור בהפרש נקודה ● 91—90 ● גיבור הניצחון יואב קדמן

כדורסל

מאת יוסי לוין

צפירה קורץ עבר ליד הספסל של קבוצתו הדוהר כולו. עיניו אמרו הכל. אליצור נתניה 91. הפועל תל אביב 90. איזו סיומת. צפירה השיג את הניצחון החשוב ביותר שלו העונה והעלה את קבוצתו לחצי גמר גביע המדינה.

סיבות רבות לניצחון אליצור אמש: מישחק הקרוב של כל הקבוצה, יכולת טובה של כמה שח־קנים, ניהול טוב של המאמן; אבל הסיכום הוא שהמישחק אמש הוכרע מתחת לסל. שלושת השחקנים הגבוהים של הפועל ת"א היו חלשים. לאמן מרטר היה ממש מוזר למישחק. הבאמן שלו בסיום מראה על 8 נקודות ו־7 ריבאונדים, ואין לשכוח שעד כה היה מרטר הדו־מיננטי בשחקני הפועל. גם קארל איימס והאוזי לאסוף היו אתמול חלשים. מה שאיפשר לאליצור יתרון גדול בריבאונד — 53 מול 17 של הפועל.

גיבור הניצחון אמש היה יואב קדמן. הוא נכנס לשחק בדקה ה־17 ועשה עבודה מצויינת. משחקו של אליצור היה מאורגן הרבה מאוד בה־כותו, חוץ מזה עשה עבודה טובה מאוד בהתקפה ובהגנה. לדעתי זה היה מישחקו הטוב ביותר בארץ.

אבל לא רק קדמן לבדו הביא את הניצחון. לצידו ניתן לציין עוד כמה מצטיינים. קודם כל פיל לוקט. אמש נראה לעיתים מבולבל, אך הפך הכל שלו אמש הכל: 16 נקודות, 13 ריבאונדים, 4 חסימות. אגב, למישחק אמש עלה פצוע. קיל נורדמן היה מצויין ובמיוחד הדברים אמורים למישחק ההתקפה שלו. נורדמן היה הקלע המצטיין באליצור עם 19 נקודות. של שלל אחרי טעות של לוקט 20 שניות לסיום היה גורלי.

חובה לציין שבמחצית השניה שיחק אליצור נתניה ללא הקלע המצטיין אור גורן. צבי שרף המאמן הימר והצליח על המישיחה שבה קדמן ריכז. גורן, אגב, תרם את חלקו מהספסל, כשהיה המעודד והלהב והמגרין ביותר של קבוצתו.

הפועל תל־אביב על הגבוהים של הקבוצה כבר דיברנו. אמור לש־בח שלמרות חולשה זו הצליחה הקבוצה לשחק צמוד מאוד. היתה גם יכולה לנצח. ליגמן מאונס היה המצטיין בהפועל תל־אביב. אתמול אי אפשר היה לעצור אותו. 38 נקודות והאחוז מצויין (13 מתוך 18 נסיונות). גם דולל היה מצויין במחצית הראשונה ובשניה נחלש. שאר השחקנים לא הבריקו.

המישחק היה צמוד ומותח לכל אורכו. הפתיחה היתה של אליצור, אך לאחר 10 דקות הפועל נכנס לתמונה. דקה 11 25—24, דקה 15 42—35, דקה 18 51—43, במחצית 53—50. המחצית השניה היתה מרתקת עוד יותר. דקה 26 עוד היה הפועל ביתרון 68—61, אך בעיית פאולים של הפועל ויכולת טובה של אליצור, גרמו לשינוי. בדקה ה־29 הישווה נורדמן 72—72 ועתה נותר המתח עד סיום המישחק.

עשרים שניות לסיום העלה נורד־מן את נתניה ליתרון 91—87, מאונס בסל של שלוש צימצם 91—90. חמש שניות לסיום הקפיא קדמן את הכדור והניצחון של אליצור. האם זכר עכשיו מישהו שהפועל הדיח את מכבי תל־אביב בשמינית גמר גביע המדינה?

אליצור נתניה — הפועל תל־אביב 91—90 (53—50)

● המצטיין: יואב קדמן

● לאליצור נתניה קלעו: נורדמן 19, וייטמן 18, לוקט 16, קדמן 13, גורן 13, מאלוביק 8, פייר 4.

● להפועל ת"א קלעו: מאונס 38, דולל 17, איימס 10, פרישמן 11, מרטר 8, ולוטיקמן 4, לאסוף 2.

● שפטו: ראובן וירובניק ואברהם זגול, 1200 צופים, אולם אליצור נתניה.

מי נגד מי בחצי הגמר ב־22 בפברואר

מאת סופר "ספורט הארץ"

מישחקי חצי גמר גביע המדינה בכדורסל יהיו ב־22 בפברואר בהיכל הספורט ביד אליהו. המנצחת הערב במישחק בין הפועל ירושלים למכבי נתניה, יתמודד מול אליצור נתניה. במישחק השני יתמודד הפועל גליל עליון מול המנצחת בין מכבי חיפה לאליצור נוה דוד רמלה.

יואב קדמן גיבור הניצחון על הפועל תל אביב, על כתפי אוהדי אליצור נתניה, מניף ידו אל על בהתרגשות. איזה ניצ־חון גדול. (צילום: עודי קרן)

מקום שביעי לחולון בהולנד

ניצחה 92—73 את מיניור מאיטליה

הפועל חולון סיים שביעי את הטורניר הבינלאומי בהולנד. הוא ניצח במישחק האחרון 92—73 את הקבוצה האיטלקית מיניור לאחר שהוליך במחצית 52—48.

● לחולון קלעו: אורגבי 28, בארמור 26, פרי 20, אילפלד 7, זיסמן 5, מאיר 4, בנין 2.

● בבכורה זכתה, כצפוי, נבחרת קנדה שניצחה בגמר את האוראות דן בוס 88—76.

מכבי תל אביב 107 מכבי רמת גן 97

מאת רוני ריאגן

סופר "ספורט הארץ" בירושלים

אלוף המדינה בכדורסל מכבי תל־אביב ניצח אמש את מכבי רמת־גן 107—97, לאחר 52—47 במחצית. המישחק היה לציון חנוכת אולם הספורט החדש, ובו 600 מושבים, ביישוב מעלה אדומים הסמוך לירושלים.

למכבי ת"א הירבו לקלוע: מאגי 30, ג'מצ' 23, בוקביץ' 18.

לרמת־גן הירבו לקלוע: מאיר 36, קליגר 30, נעמן 15.

● נבחרת הנח"ל ניצחה בטורניר הכדורסל המסורתי לזיכרו של רמי לוף, בהשתתפות קבוצה אורחת מארה"ב, נבחרת הנח"ל ואס"א ת"א. בגמר הנח"ל־אים היה בזכות הפרש סלים בלבד. * התוצאות: נח"ל — קולג' ברגרס מבוסטון 81—52, אס"א ת"א — נח"ל 84—77, ברגרס — אס"א ת"א 60—58. השחקן המצטיין בטורניר היה ליאור ארדיטי מהנח"ל.

ריקי לוי

● נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל תתמודד הערב (18.30) בקיבוץ גבר סיגוי מול נבחרת אוניברסיטת ברנייס מארה"ב.

אין 14 בטוטו

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפרס הראשון במחזור המישחקים הקרוב בטוטו ישמור את כל שיאי הזכיה. המינימום המובטח לזכיה עומד על יותר משני מיליון שקלים. הדבר התאפשר בשל ריבוי הפר־תעות במחזור האחרון, בגללן לא הצליח איש מהמשתתפים לנחש 14 מישחקים.

73 מנחשי 13 יקבלו 4,175 שק־לים; 1,260 מנחשי 12 יזכו ב־24 שקלים; 12,884 שהצליחו לנחש 11 יקבלו 23 שקלים; 81,257 מנחשי 10 יזכו ב־3.45 שקלים.

במשחק השיא בליגה האיטלקית:

מילאן — נאפולי 4—1

ליגות אירופה

איטליה. מילאן הנחילה את ההפסד הראשון העונה לאלופה נאפולי 4—1, במחזור ה־13 בליגה האיטלקית לכדורגל, שנערך ב־אצטדיון סאן סירו במילאנו.

גיבור הנצחון היה ההולנדי רוד חוליט, שהוכתר בשבוע שעבר כדורגלן השנה באירופה. הוא כי־של את שער המשווה בדקה ה־20 לאנ־ג'לו קולומבו, לאחר שנאפולי הו־ליכה משערו של הברזילאי קאריקה בדקה העשירית, כששחקני מילאן טענו לנבדל.

בדקה ה־24 הקפה אנטוניו ויר־דיס, מלך השערים בעונה שעברה, את היתרון הראשון, כאשר הלך בכדורר על שני שחקני הגנה.

הקפטן הארגנטיני דייגו ארמנדו מאראדונה, שהגיע למילאנו בשבת לאחר חופשת החגים בבואנוס איירס, שיחק כאילו היה צל של עצמו.

חוליט, שניצח על הקונצרט בצורה מרשימה, כבש את שער השל־לישי בדקה ה־60 והקיצוני הבינ־לאומי, רוברטו דונאדוני השלים את הרביעיה בדקה ה־77.

מילאן חזרה למקום השני בטבלה, לאחר שנסוגה למקום הרביעי בעקבות החוץ שנגרר במשחק הנצחון על רומא (1—0), שהפך למעשה להפסד.

לנאפולי בראש הטבלה 21 נק־דות, לפני מילאן 18, וסמפדוריה 18. סמפדוריה סיימה בתיקו 1—1 עם אינטר מילאנו.

רומא ירדה למקום הרביעי, בע־קבות הפסדה 0—1 לפיורנטינה. את שער הנצחון הבקיע רוברטו באג'יו בן ה־20.

הדרבי בטורינו בין קבוצות טור־ינו ויובנטוס, נסתיים בתיקו 2—2, כשהוולשי איאן ראש בן ה־26, כבש סוף סוף שער מאז ה־1 בנובמבר. בדקה ה־83. בחדר ההלבשה אמר איאן ראש כי את השער שנזקף לזכותו, לא הוא הבקיע. לדעת ראש היה זה שער עצמי של אציו רוסי, כאשר שניהם נאבקו על הכדור על קו השער.

את השער הראשון הבקיע אלסיו אנג'לו בדקה ה־58. לטורינו מאסיו קריפה והוליב גריטי.

יובנטוס מדורגת חמישית עם 14 נקודות, אחרי רומא 17.

* תוצאות נוספות: אוולינו — אסקולי 1—1, צ'סנה — פיזה 1—1, פסקארה — קומו 2—0, ורונה — אמפולי 1—0.

● אנגליה. האלופה אוורטון ניצחה במשחק השלמה בליגה האנגלית את נוטינגהאם 1—0 משער בנגיחה שהבקיע בדקה ה־14 לויין קלארק. אוורטון עלתה מן המקום השביעי לחמישי בטבלה, כשהיא מקדימה בהפרש שערים את ויבמלדון וקווינס פארק ריינג'רס. לכל קבוצה 40 נקודות.

פורטסמות ניצחה במשחק חוץ את סאותהמפטון 2—0 ועלתה מן המקום ה־20 ל־19, כשהיא מקדימה את אוקספורד ושפגרת בהפרש שערים אחרי נוריץ' 24, דרבי 24, וקובנטרי 24.

● ספרד. שני שערים מרהיבים של החלוץ המכסיקאי הוגו סאנצ'ס, העניקו נצחון לאלופה ולמוליכה ריאל מאדריד, על יריבתה ה־מושבעת ברצלונה 2—1. את השער לברצלונה כבש הגרמני ברנד שר־סטר.

בריז' הגיעה

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורגל הבלגית פ.ק. בריז', בה משחק הכדורגלן הישראלי רוני רוזנטל, הגיעה אתמול לישראל למחנה אימונים.

מחר תתמודד הקבוצה הבלגית עם מכבי חיפה בקרית־אליעזר במישחק לזכרו של אבי רן ז"ל, שוער מכבי חיפה ונבחרת ישראל שנספה בקיץ בתאונה ימית בכנרת. רוזנטל ישחק מחצית אחת בבריז' ומחצית אחת במכבי חיפה.

מחרתיים תתמודד בנתניה עם המוליך הלאומי מכבי נתניה.

כדורגל

אין שינויים בסגל הנבחרת

מאת סופר "ספורט הארץ"

סגל נבחרת ישראל בכדורגל יתכנס היום אחר־הצהרים למחנה האי־מון השבועי השיגרתי שיסתיים ביום ד' ויכלול חמישה אימונים. המאמן מיליינקו מיהיץ' לא ערך כל שינויים ברשימת השחקנים, לעומת השבוע שעבר.

הבעות הפנים אומרות הכל: משה ויינקרנץ (מימין) מאמן הפועל תל אביב ועוזרו רוני לירוד. את מכבי תל אביב ניצחו, אבל לבחוריו של צבי שרף נכנעו. (צילום: עודי קרן)

הקפטן הוותיק גדעון דמתי, בעונה שלפני פרישתו מהכדורגל:

גרונדמן מחדיר לתודעה שגם שמשון מסוגל לזכות באליפות

אחרי המחזור

מאת משה הר־געש

דרושה תעוזה רבה למהפך שעשיתם בשבת.

בהפסקה החלטנו שלא נהיה פראיירים.

נראה לך שזה מה שחשבו בנתניה?

הם סברו שנתגונן כדי לש־מור על הנקודה.

נראה שמשון השתנה באו־פי של שמשון.

השחקנים התבגרו.

כיצד זה מתבטא במגרש?

שמשון רוצה לנצח בכל מישחק.

אתה זוכר תקופה שלא רציתם לנצח?

בדרך כלל רצינו רק לצוף על פני המים ולהישאר בליגה.

מה גרם לשינוי?

המאמן יעקב גרונדמן.

מה סוד ההצלחה שלו?

יענקל'ה כל הזמן מחדיר לתודעה שלנו שגם שמשון מסוגל לזכות באליפות.

מי המועמדת שלך לאלי־פות?

מכבי נתניה.

ומה עם שמשון?

אם נמשיך להיות רציניים באים על הצמרת.

בחדר ההלבשה מדברים על אליפות?

לא מדברים. אבל זו העונה האחרונה שלי וחשוב לי מאוד לפרוש עם תואר.

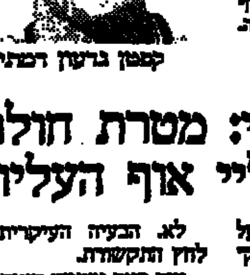

קפטן גדעון דמתי

המאמן נמני: מטרת חולון להגיע לפליי־אוף העליון

אפשר לומר שהניצחון על מכבי תל אביב עצוב במקצת?

לא. אני מאוד אוהב את מכבי תל־אביב, אבל מדובר רק בספורט.

אתה יודע בבחור עם מנשי־מכבים.

נכון, אבל במכבי חשבו להתאושש על חשבוננו.

זה די טבעי, בגלות הבל חו־לון חדשה בליגה.

לכן, עשינו היטב את שיעורי הבית.

איך התרשמת ממכבי תל־אביב?

זו לא מכבי של תחילת העונה.

מה התבולל?

בסיבוב הראשון הם היו הטובים ביותר בליגה.

והעונה?

התאכזבתי מחוסר המו־טיבציה והלחימה על כל כדור, תופעה שתמיד היתה קיימת במכבי תל־אביב.

זו כל הבעיה שלהם?

לא. הבעיה העיקרית היא לחץ התקשורת.

עוד סיבה אשמה העיתונות?

כל יום מכבי תל־אביב בכות־רות. לצעירים של מכבי קשה לעמוד בלחץ הזה.

מה יהיה אתכם?

אני סומך על הצוות הניהולי שיחזיר את הקבוצה למסלול הנכון.

והמטרות שלכם?

עוד לפני המחזור הראשון אמרתי שהמטרה של חולון להגיע לפליי־אוף העליון.

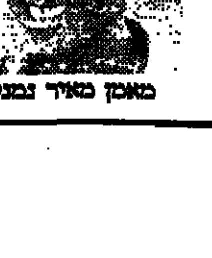

מאמן מאיר נמני

ויריבי הפועל ת"א גם נוצחו בנקודה

מילאנו (שירות "ספורט הארץ"). אלופת איטליה טרייסר מילאנו גברה אמש במישחק המרכזי בליגה על אניקם ליבורנו 92—81. לטרייסר הירבו לקלוע: מנקסקי 24, מקארד 20, פרמייר 14. לי ג'ונסון קלע 21 נקודות אך היה חלש ואיבד 6 כדורים.

ארקטנס קאנטו, יריבת הפועל תל־אביב בגביע קוראץ', נוצחה ע"י ונציה 94—95. סקוליני פוארד שתשחק מול גליל עליון בגביע למחזיקות גביע גברה על בנטון טרויזו 73—72.

המאמן שרף: שהשחקנים לא ירימו את האף

מוסיף: יש לי הרגשה שזה מה שקרה להפועל ת"א

מאת אילן פיש

היה חם אמש בנתניה. המישחק השקול הפך את ספסלי שתי הקבוצות לפקעת עצבים, שאיימה לפרוץ בכל רגע. כל שריקה של השופטים הלהיטה יצרים. אולם להתפרצות הגרוגה, שארעה 1.31 דקות לסיום המחצית, לא היה קשר לשופטים.

זה קרה אחרי פריצה של ג'ונתן דלול מהפועל ת"א לעבר סל אליצור נתניה. חווה ויטמן בנסיון חסימה, פגע בו. הדבר הרגיז את רפי קורן, יו"ר הפועל, שועק לעבר מאמן אליצור צבי שרף. אות הגיד־פות, כפי שסופרה על ידי איש מכירות, טענה שקורן צעק: "תן הוראות לשחקן המטומטם שלך, שלא יפצע את השחקנים שלנו". שרף ענה: "אתה לא תחלק לי הוראות". קורן הגיב בזריקת מגבת. שרף התחמם ופרץ בזעקה: "לך יא תיבת אפס". בשלב זה פרצו שוטרים וסדרנים למישמה. כדי להרגיע את הרוחות. גם משה ויינקרנץ מיהר להפריד בין הניצים.

בסיום, הוכיח מאמן הפועל משה ויינקרנץ שאפשר אחרת. הוא חיפש את שרף כדי לברכו על הנצחון, ולמרות ששרף הקפיד בזמן צהוב ומריב, לא התעצל ופילס דרך בין האנשים, שחלקם לא חסך ממנו קריאות גנאי. מצא את שרף והשניים התחבקו.

אחר־כך התפנה שרף לסכם את המישחק: "אמרתי לשחקנים שהם יכולים להיות גאים בעצמם. גם אני גאה בהם. נקודת המפתח היתה הלחימה בהגנה. ידעתי שהיא תקבע, במיוחד בדקות האחרונות. כולם עשו עבודה מצויינת בהגנה. אני מקווה שהשחקנים לא ירימו את האף, כאילו זכו בגביע. הרגשתי שלי שכך היה בהפועל".

המשכים מעמוד 1

תשעה צווי־גירוש

(סוף מעמוד 1)

תפס בשלב הראשון בגירושם של 9 מסיתים בלבד. תיקו של כל אחד מן המועמדים לגירוש נבחן בקפידה, והתבסס על עדויות וראיות מוצקות. על־מנת שיעמוד במבחן בג"ץ (בהנחה שהמגורשים יגישו את זכותם לעתור לבג"ץ).

אותם גורמים ציינו, כי ישראל לא היתה יכולה להתחשב בפניות המי־משל האמריקאי ולהימנע מצעדי הגירוש, משום שאין זו רק זכותה אלא חובתה לדאוג לצרכיה הביט־חוניים הבסיסיים בעצמה.

צבי הראל, סופר "הארץ" ב־ואשינגטון, מוסיף: נראה כי שר החוץ האמריקאי שולץ יפנה לראש הממשלה יצחק שמיר ויבקש ממנו לא לבצע את הגירושים.

זכות הערעור והבג"ץ

בישיבת הממשלה אתמול הובהר לשרים, כי המועמדים לגירוש רשאים לערער בפני ועדה מייעצת תוך 48 שעות. אם ערעורים יידחו, הם רשאים לעתור לבג"ץ. להערכת גורמים מדיניים, עשויים הליכי הגירוש 9 המסיתים להימשך ש־בועות אחדים.

חשש מהידרדרות המהומות

במערכת הביטחון הובע אתמול חשש כי ההודעה על הוצאת צווי הגירוש, הפצצת חיל־האוויר בלבנון, התקרית שאירעה אתמול בכפר א־ראם, שבה נהרגה צעירה תושבת המקום מאש חייל צה"ל, ישלהבו שוב את הרוחות בשטחים, ויביאו להידרדרות המהומות.

לדברי מקורות צבאיים, חלק מהמועמדים לגירוש נמנו עם ראשי המסיתים והמארגנים בגל המהומות האחרון בשטחים, ומרביתם ריצו תקופות־מאסר ארוכות באשמת פ־עילות עויינת. מקורות ביטחוניים מסרו כי הצעד ננקט לאחר שלא הועילו צעדים אחרים, ביניהם מינהליים.

המקורות מסרו כי הגירוש מופעל רק במקרים החמורים ביותר, שבהם ברור לשלטונות הביטחון כי ה־אנשים מעורבים בפעילות הסתה ובאירגון הפרות סדר המוניות.

מקורות במערכת הביטחון מסרו אמש, כי אחדים מהמועמדים ל־גירוש היו מעורבים בעקיפין במהו־מות האחרונות, ויש לראות את השפעתם המתסיסה באזור כמצ־טברת. המקורות מסרו כי כמה מהמועמדים לגירוש היו כבר מזמן "על הכוונת" של שלטונות הביטחון, וכי האירועים האחרונים בשטחים סיפקו עיתוי מתאים להחלטה הסו־פית לגרשם.

מי ומי במגורשים

הבולט בין אלה שנגדם הוצאו צווי גירוש, הוא ג'יבריל רג'וב (35), יליד דורא שליד חברון, שבאחרונה היה עוזר־המערכת של ירחון הנשים המזרח־ירושלמי, "עביר".

ב־1970 נדון רג'וב למאסר עולם בבית־משפט צבאי, לאחר שהורשע בחברות בחוליית חבלה של פתח, שהיתה אחראית לעשר פעולות טרור. חלקן היו קטלניות, ונפגעו בהן ישראלים. אחרי שריצה 15 שנה מתקופת מאסרו, שוחרר רג'וב בעסקת החילופין עם ארגונו של ג'יבריל.

בתקופת מאסרו בכלא המרכזי בעזה, ג'נייד, ובכלא נפחא, עמד בראש ועד האסירים שם (1984), והכשיר מעמד של מנהיג בקרב האסירים. הוא נחשב בעיניהם בר־סמכא בעניינים פוליטיים ישר־אליים, ובהיסטוריה של הציונות. בכלא למד עברית והגיע להתמצא שקרא את ספריהם של בגין, פרס, בן־גוריון ורבים. כשהשתחרר, כתב את ספרו "תא 704 — ניסיונם של האסירים בכלא ג'נייד ונפחא". ספר זה הוא סיכום של תכתובת בין של־טונות בית־הסוהר לבין "ועדת המאבק" של האסירים, וגילויי־דעת של הוועדה, שרג'וב עמד בראשה.

לאחר שחרורו עבר כשנתיים ב"מרכז ללימודים ערביים", כעוזרו הקרוב של פייצל חוסייני, מראשי האישים המזוהים עם פתח בשטחים. הרשויות עצרוהו מעצר מינהלי של 6 חודשים. רג'וב הפך מאז שחרורו לאחד ממנהיגי הציבור הבולטים ביותר ב"מחנה הלאומי" במזרח־ירושלים, וצעירים פלשתינאים רבים הביטו עליו בהערצה. ספרו יצא כבר במהדורה שלישית.

גורמי ביטחון אמרו כי רג'וב חזר לפעילותו בפתח לאחר שחרורו מהכלא, ולאחר שהוטל עליו עונש מעצר מינהלי של 6 חודשים (שהשתחרר במארס 1987), לדבריהם, רג'וב מקיים קשר קבוע עם פעילי פתח בכירים, מתסיס את האוכלוסיה ומסכן את הביטחון.

• בשיר אחמד אל־חיירי (44), עו"ד מרמאללה, נאשם בפעילות במסגרת "החזית העממית לשחרור פלשתין" של ג'ורג' חבש. מיד אחרי מלחמת ששת הימים נעצר בתעקי־צ מעצר מנהלי ל־5 חודשים באשמת הסתה. כעבור שנתיים נידון ל־15 שנות מאסר בעוון גיוס חברים לחזית העממית והנחת מטען־חבלה שגרם למותם של כמה ישראלים. ב־1986 הוצא נגדו צו הגבלת תנועה לרמאללה למשך 6 חודשים ובינואר אשתקד הוצא נגדו צו מעצר מינהלי נוסף לתקופה של 6 חודשים. מקורות ביטחוניים מסרו כי פעילותיו התסיסו את האוכלוסיה וגרמו הפרות בסדר הציבורי.

• ג'מאל ג'בארה (28) מקלקיליה נידון ל־18 שנות מאסר ב־1979 בעוון ביצוע פיגוע חבלה, וגיוס אנשים לפתח. ריצה 6 שנים מתקופת מאסרו, ושוחרר בעסקת החילופין עם אירגונו של ג'יבריל. מקורות ביטחוניים מסרו כי מאז שיחרורו נחשב פעיל בכיר של פתח באזור ונציג "ועדת התיאום" של הארגון בקלקיליה. המקורות מסרו כי ג'בארה נטל חלק פעיל בארגון המהומות בקלקיליה בחודש האחרון, ואף השתתף בהן.

• עאדל גאנם (28) ממחנה הפלי־טים קלנדיה שליד רמאללה, מוגדר כפעיל בכיר של פתח באזור. מקורות ביטחוניים מסרו כי היה אחראי לארגון הפרות הסדר בקלנ־דיה. לפני 4 שנים הורשע בהסתה ופירסום חומר תעמולה. הוצא נגדו צו מעצר מינהלי ל־6 חודשים בח־ודש 1986. מקורות ביטחוניים מסרו כי גאנם הקים לפני 6 שנים את סניף ה"שביבה" (ארגון הנוער המזוהה עם פתח) במחנה קלנדיה, ונטל חלק פעיל במעשי הסתה רבים באזור. בין היתר, פעל נגד מי שנ־חשד בעיניו כמשתף־פעולה.

• חוסאם חדר (27) ממחנה הפלי־טים בלאטה שליד שכם, נעצר פעמים מספר בחשד שהיה מעורב בפעילות עויינת במסגרת ארגון הנוער המזוהה עם פתח בבלאטה ובהחזקת חומר הסתה. לפני כשנ־תיים נידון ל־18 חודשי מאסר בפועל לאחר שהודה בגיוס אנשים לפתח, באיומים צבאיים ובכוונה לפעול נגד תושבי המקום שנחשדו בעיניו כמשתפי־פעולה עם השל־טונות. מקורות ביטחוניים מסרו כי לאחר שחרורו לפני כחצי שנה היה מראשי ה"שביבה" באזור וממארגני המהומות במחנה ובאזור הסמוך לו. בחודש האחרון, לדברי המקורות, נטל חלק פעיל במהומות ועמד בקשר עם פעילים בכירים של פתח.

• פרייג' חליל אל־חיירי (40) מעזה נידון ב־1968 למאסר, לאחר שהודה בגיוס אנשים לפתח ובפעי־לות במסגרת הארגון. אחרי 6 שנות מאסר השתחרר. לפני פחות משנ־תיים שב נידון למאסר באשמת פעילות לארגונית, מגעים עם ארגון עויין והחזקת אמצעי לחימה. מ־קורות ביטחוניים מגדירים אותו כאחד הפעילים המרכזיים של פתח ברצועה. אל־חיירי הוא סגן יו"ר איגוד המהנדסים של הרצועה. מקורות ביטחוניים מסרו כי במסגרת תפקידו ניהל קשרים עם פעילי פתח בחו"ל, ותאם את פעולות הארגון ברצועה. לדברי המקורות, עודד פעילות של תלמידי תיכון וס־טודנטים במהומות והפגנות.

• מוחמד אבו סמאהה (27), תלמיד באוניברסיטת עזה, נעצר בעבר ונשפט לתקופות מאסר קצרות באשמת הפצת חומר אסור, הבערת דגל ישראל והסתה. לדברי מקורות ביטחוניים, הוא מחזיק בדעות קיצוניות מאוד ומשפיע על אחרים ליטול חלק בפעולות נגד השל־טונות ונגד צה"ל.

• חסן אבו שקרא (38) תושב חאן־יונס שברצועת עזה, מתואר בפי מקורות ביטחוניים כמוסלמי קיצוני, המחזיק בדעות הקרובות לאלו של ארגון הג'יהאד האיסלאמי. לדברי המקורות, עסק בהסתה ובקריאה להפגנות ולשביתות מסחר. במהו־מות האחרונות קרא להמונים לתקוף את חיילי צה"ל ולפגוע ביהודים בכלל.

• חליל קוקא (40) ממחנה הפלי־טים שאטי שליד עזה, מורה בבית ספר של אונר"א, עומד בראש "אל־ג'מעיה אל־איסלאמיה" (האגודה האיסלמית הגדולה של עזה, המזוהה עם האחים המוסלמים). מקורות ביטחוניים מסרו כי קוקא, שהוא האימאם במסגד של מחנה הפלי־טים שאטי, הסית בדרשותיו במסגד באורח קיצוני ביותר, וקרא לנ־אמינים להיאבק ביהודים, אף אם יאבדו במאבק זה את חייהם.

הפגנות בעזה

איתן רבין, סופר "הארץ", מוסר: צווי הגירוש נתקבלו בהפגנות בר־חוב עומר אל־מוכתר, רחובה הראשי של עזה. צעירים יידו אבנים בחיילי צה"ל, והבעירו צמיגים. אך לא נמסר על נפגעים.

ארבעת מגורשי הרצועה סירבו אתמול לחתום על קבלת צווי הגירוש והודיעו כי יעתרו על כך. הם כלואים במתקן כליאה נפרד.

על־פי מקורות ערביים, 12 מתו־שבי הרצועה יגורשו בקרוב.

ערביה נהרגה

(סוף מעמוד 1)

אחת הנשים שהיו במקום, הניה מחמוד אל־דראוזונה, בת 25, הצעירה, רווקה, שלפי עדויות של תושבי המקום עסקה בתליית כביסה באותה עת, נפגעה מהירית בפלג גופה העליון, ונפלה מתבוססת בדמה. היא פונתה במכונית פרטית של תושב המקום לבית החולים ברמאללה, ושם נקבע מותה.

במקום היו באותו זמן תושבים רבים. כמה מהם סיפרו כי לאחר שהצעירה נפגעה, הניח החייל לנער הנכבל להימלט מהמקום, ואחר־כך יצא לכביש העובר סמוך לבית משפחת דראוזונה, תוך שהוא יורה כמה יריות באוויר. לדברי התושבים, המשיך החייל לרוץ בבהלה אל היציאה לכביש הראשי ירושלים־רמאללה, תוך שהוא פונה אנה ואנה, כמחפש את חבריו.

תושבים מקומיים אמרו כי הנער שנמלט, וגם חבריו שהשליכו את האבנים בכניסה לשכונה, אינם מתושבי א־ראם, אלא ממחנה הפלי־טים הסמוך, קלנדיה.

שעה קלה לאחר התקרית הת־ארגנה תהלוכה של צעירים נזעמים תושבי המקום, שיצאו מבית מש־פחתה של ההרוגה. אחד מהם הניף דגל פלשתין, האחרים קראו קריאות בנוסח "ברוח ובדם ניקום את דם החללים". כמה עשרות מהמפגינים פנו למסגד המקומי וקראו סיסמאות מוסלמיות. אחרים פנו אל הכניסה לשכונה, ושם הציבו על הכביש מחסומי אבנים, מתרסים בוערים והשליכו אבנים.

שעה קלה לאחר התקרית הת־קהלו מול בית משפחת אלדראוזונה כמה עשרות נשים מקוננות, שה־טיחו דברי זעם נגד צה"ל ונגד ישראל. אמה של ההרוגה, לחויה אלדראוזונה, סיפרה כי ישבה עם בתה בחצר ביתם, כששמעו קולות ירי. "אמרתי לה שתלך לקחת את אחיינה הקטן מן הבית הסמוך. היא הלכה. שוב שמעתי יריות, ואז אמרו לי שהחייל ירה בה".

סיהה עיסא, קרובת משפחה של ההרוגה סיפרה: "עמדתי לידה, והחזקתי בידה כשצעקה על החייל. גם אני צעקתי איתה שיעזוב את הילד. הוא הסתובב אל הניה. אמרתי לה "אל תפחדי, אל תפחדי". אבל או כיוון אליה את הרובה, וירה בצוואר שלה. הוא התחיל לברוח ולירות כמו משוגע".

עדת ראיה אחרת, היאם אל־ראזונה, סיפרה כי אחרי שהחייל ירה בהרוגה, קמה במקום מהומה גדולה, נשים אחרות צרחו מתוך בהלה, ואילו היא עצמה אחזה בר־בהו, וניסתה לטלטל אותו בזעם. לדבריה, נמלט החייל מהמקום כאחוז אמוק.

אחרי התקרית בא למקום אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע. הוא אמר לכתבים כי אין לו ספק שהפ־עולה לא היתה תקינה, וכי הכוח הצבאי נהג בניגוד לנהלים.

גם ראש המינהל האזרחי ביו"ש, תא"ל שייקה ארז, בא למקום ונועד עם חברי המועצה המקומית של א־ראם. תא"ל ארז הבהיר להם כי "התקרית" — תחקיר — ... וביקש מהם לעשות כל שביכולתם להשקיט את הרוחות במקום.

נהרגו בלבנון

(סוף מעמוד 1)

(ע"צ, עי"ת). 19 בריאים נהרגו ו־14 נפצעו בשבת בלילה בתקי־פת חיל־האוויר הישראלי בלבנון. לדברי ההגנה האזרחית, פגעו 11 גו־פות, וכהן של אשה וילד, מהרוסות הבניין שבו היה המטה הכללי של החזית העממית לשחרור פלשתין־ המפקדה הכללית (פלג אחמד ג'יבריל) בפרוור בארג'ה, 34 ק"מ מדרום לביירות, בהרי שוף. עוד אשה נהרגה, ו־10 אנשים נפצעו בתקיפה זו. בהפצצה על ברג'ה גם נהרסו שישה בתי מגורים. ארגונו של ג'יבריל הודיע בדמשק כי 3 מאנשיו נהרגו בתקיפת ישראל, ושישה נפצעו.

אחד מהם נהרג בתקיפה על עמדה של הארגון בעיירה ג'יה, 33 ק"מ מדרום לביירות.

המפלגה הסוציאליסטית הפרוגר־סיבית של המנהיג הדרוזי ואליד ג'נבלאט, השולטת באזור זה, הו־דיעה על מותם של 3 מאנשיה בתקיפה אחרת של חיל־האוויר הישראלי על אחת מעמדותיה בג'יה.

מחבל של "פתח" נפצע בתקיפה על עיבורי מחנה הפליטים עין־ח־לווה, ממזרח לצידון.

"טיסות נמוכות"

ברג'ה (עי"ת). אתמול טסו מטוסי חיל האוויר בטיסה נמוכה מעל האז־ורים שתקפו במוצאי שבת. עד־ראיה ברדום לבנון מסרו כי נראתה אש המטוסים אש נ"מ חזקה כשטסו מעל לכפר ברג'ה, שבשלישית הרד־זים.

בתוך כך נמסר כי צבא לבנון ממשיך במצור שהטיל לפני ימים אחדים על מעגנים דרוזיים מדרום לביירות.

ג'יבריל: נגיב

(ע"צ). ארגון "החזית העממית לשחרור פלשתין" — המיפקדה הכל־לית", ארגונו של אחמד ג'יבריל, הבהיר אמש בהודעה שפירסם בד־משק, כי "מנוי וגמור עמו להשיב בדרך נאותה, על הטבח הברברי שבוצע במוצאי שבת בדרום לבנון על ידי ישראל".

פרשנות: סימני שאלה

(סוף מעמוד 1)

באזורים מאוכלסים, קיים סיכוי־רב יותר שאזרחים המתגוררים בסמוך ליעדים, ייפגעו.

ההפצצה הלילית לא נועדה לפגוע באזרחים, אלא במפקדות וב־סיסים של הפתח ושל ארגונו של ג'יבריל, שהגביר את פעילותו בלבנון. ישראל אינה מעוניינת גם לפגוע בכוחות הדרוזים, למרות שקיים שיתוף־פעולה ביניהם לבין אחדים מארגוני הפלשתינאים. ישר־אל הבהירה זאת לראשות למנהיגי הדרוזים בלבנון. לא ברור אם הפגיעה הפעם בכוחות הדרוזים נבעה מטעות, או כתוצאה מתגובה מיידית לאחר שהם פתחו באש לעבר מטוסי חיל־האוויר הישראלי.

בעוד שבהפצצה הלילית אין חי־דוש, ברור כי מה שקרה בשטחים ביום הפתח יש בו תמרור. ולאו דווקא לטובה. על־מנת להרתיע את ארגוני המחבלים, ובמיוחד את האוכלוסיה בשטחים, הרבו דוברים ישראליים, כולל שר־הביטחון וה־מפקח הכללי של המשטרה, להצהיר על הכוננות לפעול ועל כך שכוחות רבים מרוכזים לקראת יום הפתח. ואכן, אלפי חיילים, אנשי משמר הגבול ושוטרים הוכנו לקראת יום זה.

יתכן מאוד שהפתח לא התכונן לפעול ביום זה, כשם שצה"ל רוצה לעיתים פעולות־גמול למטרת פיגוע חבלני, רק משום שהצד השני מכתיר לפעולה כזו.

התוצאה היתה, שישראל כולה נכנסה למיגננה נפשית נגד ארגוני המחבלים, שאנו טוענים לגביהם כי אינם מהווים כלל בעיה ביטחונית קיומית עבורנו. במהלך השנה יש תאריכים קריטיים אחרים, ודי שהפ־לשתינאים יוסיפו עוד כמה מועדים כאלה כדי להכניס את ישראל לדפרסיה מתמדת. במקום שנצפה לפעולה שלהם, היה צריך צה"ל לי־זום פעולות נגד הפתח דווקא ביום השנה להיווסדו. מכל מקום: הרגיעה שהושגה ביום הפתח הופרה שוב אתמול בעקבות אירועי הכפר א־ראם, ואנו ניצבים שוב בנקודת התחלה.

פרשנות: שרי המערך

(סוף מעמוד 1)

מהתוצר הלאומי הגולמי. וזה הישג בקנה מידה בינלאומי. אך בת־קציב החדש ל־1988 שאושר אתמול, יש גידול של 50 אחוז בגרעון המתוכנן, כלומר: עלינו לגרעון של 1.2 מיליארד שקל — לפחות.

מה רע בגרעון גדול יותר?

גרעון גדול יותר פירושו לחץ גדול יותר על המחירים, כלומר אינפלציה גבוהה יותר. גרעון גדול יותר פירושו גם פער גדול יותר במאזן התשלומים, כי אין יש מאין. מימון הגרעון הממשלתי נעשה על־ידי יבוא גדול יותר. כלומר הגרעון בתקציב יגרום לנסיגה כלכלית, יחסית ל־1987.

אם כן, מדוע ניסים לא ניסה להשיג קיצוץ משמעותי יותר?

יש אומרים שניסים עשה כמיטב יכולתו. אסור לשכוח שהוא שר־אוצר בלי גב מפלגתי, עם תמיכה רעועה מראש ממשלה שאינו מתעניין בכלכלה. בנוסף, גם העובדה שהבחירות יהיו בעוד 10 חודשים שיכנעה אותו לא לדרוש יותר מדי.

מה תרומתם של שרי המערך?

בסיכומו של חשבון הם רק הפסידו. פרס אינו מפסיק להזכיר — ובצדק — ששרי המערך היו אלו שתמכו בתוכנית הכלכלית מיולי 1985 ובהפסקת תוכנית הלביא — נגד כמעט כל שרי הליכוד. הפעם זה הפוך. שרי המערך נכנעו בסעיפים המרכזיים, ושניים מהם אף הצביעו נגד: ארבלי־אלמוזלינו ותבין. פרס כבר לא יוכל להתגאות. אם בסיכומו של חשבון תהיה 1988 שנה מוצלחת.

מה התרומה ארבלי־אלמוזלינו?

כאן נמצא התרגיל הגדול. ניסים טוען שבמקום דמי ביקור ואשפוז המסתכמים ב־65 מיליון שקל לשנה, החליטה הממשלה על סכום זהה שיבוא ממקורות אחרים. למעשה, אין הדבר כך. "הקיצוץ" במשרד הבריאות ירד אתמול ל־12.5 מיליון שקל בלבד, וזה הישג לאלמוזלינו — לפחות מנקודת ראותה.

איך ישפיע התקציב על הכיס הפרטי שלי?

בקרוב מאוד יעלו מחירי המוצרים המסובסדים כלומר לחם, חלב, קמח, תחבורה ציבורית ועוד. להורים עם 3 ילדים ימשיכו שלא לשלם קיצבה עבור הילד הראשון וימשיכו לגבות מהם מס על הקיצבאות לילד השני והשלישי.

מה עוד? לא יוטל שכר לימוד מדורג ולא תשלום עבור ביקור אצל רופא.

מה הוחלט בתחום ההתייעלות?

הוחלט שמס־הכנסה יגבה גם את תשלומי הביטוח הלאומי, הוחלט על רפורמה בתחום חיפושי הנפט ובתחום הקליטה, ובשבוע הבא ינסה ניסים להעביר עוד החלטות דומות על ייעול המשק הציבורי. אם מותר לנו להתנבא, שום דבר לא ייצא לפועל מהחלטות אלו עד הבחירות בנובמבר.

מה עם הפיחות?

ברגע שקיסר קיבל אתמול את שלו בתחום הבריאות, סביר להניח שהשיחות לקראת עיסקת חבילה — ובכלל זה פיחות — ייכנסו להילוך גבוה.

התקציב אושר

(סוף מעמוד 1)

• 45 מיליון ש"ח ייחסכו באמצעות המשך מיסוי קצבאות ילד שני ושל־לישי לבעלי הכנסה בשיעור מס שולי של 45% ומעלה (שכר הבעל 2460 ש"ח ומעלה לחודש).

• 80 מיליון ש"ח דמי תגמולים (55 רשות הנמלים, 10 שרות־התעופה, 15 אל־על).

• 160 מיליון ש"ח ביטול קצבת הילד הראשון. שר העבודה והרווחה מוכן לקצץ סכום כזה רק מבעלי הכנסות בגובה מסוים. סכום שנושא זה יידון בין המשרדים.

• 65 מיליון ש"ח מתקציב הבר־יאות. האוצר הסכים לוותר על הצע־תיו לגבות אגרת בריאות ודמי אישפוז (ויתור שאיפשר בסופו של דבר את תמיכת שרי המערך בת־קציב) בסכום זה. במקום זה הוחלט שמשרד הבריאות יקצץ בתקציבו 32.5 מיליון ש"ח בהוצאות האישפוז בשירותים אחרים, ואילו במחצית השניה של הסכום לא נקבע מקור החיסכון והנושא יידון בין המשרד למשרד האוצר.

• 10 מיליון ש"ח יקוצץ מתקציב החינוך (3.2 מיליון ש"ח פחות מהצעת האוצר). כמו כן, הסיר עוד לפני ההצעה משרד האוצר את הצעתו לבטל את חינוך תיכון חינם ובכך לספק מן הציבור עוד 60 מי־ליון ש"ח.

• 11 מיליון ש"ח ייחסך מדחיית ביצוע חוק בג"ילדים.

• 10 מיליון ש"ח יקוצץ בתקציב השיכון (לעומת 15 בהצעת האוצר).

• 20 מיליון ש"ח מכירת דירות ע"י מינהל מקרקעי ישראל.

• 25 מיליון ש"ח הקטנת מענקים לרשויות מקומיות.

• 10 מיליון ש"ח קיצוץ במשרד התקשורת.

• 4 מיליון ש"ח קיצוץ במשרד התעשיה (במקום 6 בהצעה ה־מקורית).

• 1 מיליון ש"ח איחוד חברות במשרד התיירות.

• 1.2 מיליון ש"ח חיסכון בתחום חיפושי הנפט (במקום 5 בהצעה המקורית), סה"כ 742.2 מיליון ש"ח קיצוץ מתוכנן בתקציב השנה התקציבית הבאה.

שר האוצר לשעבר, יצחק מודעי, נימק את אי־השתתפותו בהצבעה בכך שהתקציב המוצע מתווה מדיניות של דריכה במקום ואינו עונה על צרכי המשק בתחום הצמיחה. בתגובה על דברי הביקורת שהשמיע עמיתו למפלגה, אך ללא ציון שמו והתייחסות מפורשת, אמר אתמול לכתבים שר־האוצר משה נסים, שבשנה שחלפה לא זו בלבד שלא היה קיפאון, אלא שהגידול בתוצר העסקי עמד על 6.2% — שיעור גי־דול שלא היה כדוגמתו כבר 15 שנה. שר האוצר פרס בפני חברי הממשלה את מצב המשק מבחינת הקטנת שיעור האינפלציה, הגידול ביצוא הגדלת ההשקעות, וצימצום הגרעון התקציבי, ואמר שהוא מבטל לדברי הממשלה שב־18 השנים הקרובות ניתנה לאותה רמה של גי־דול וצמיחה במשק.

צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענ־ייני כלכלה, מוסר: יו"ר הנהלת הקו־אליציה, ח"כ רפי אדרי, הזהיר אתמול כי הכנסת "לא תקדש את התקציב כמו תורה מסיני. התקציב אמנם עבר פה אחד בממשלה, אך אין להניח כי ללא הידברות מראש עם הקואליציה, יעבור התקציב בכנסת. הממשלה שאשכנת את כחה מהכנסת, וכפי שחלו שינויים בהצ־עות התקציב שהוגשו לכנסת בשנים האחרונות, כך גם יחולו הפעם שינויים בהצעת התקציב הנוכחית", הזהיר ח"כ אדרי.

הממשלה תגיש עד סוף החודש את הצעת התקציב לקריאה ראשונה במליאת הכנסת. לאחר אישור המליאה, יידון התקציב בוועדת הכספים עד לסוף מארס 88, שבו יועלה לקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת. חברים בוועדת הכספים מהמערך והליכוד הודיעו באחרונה כי הם מתנגדים לאחדים מסעיפי התקציב שהוגשו ע"י האוצר.

דו"ח מבקר עת"א: ליקויים במערכת התברואה — עיכוב באישורי בניה

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

דו"ח מבקר עיריית תל אביב על מצב הניקיון בעיר מאשר כי ערימות האשפה, התברואה המוזנחת והמפגעים ברחוב שלא מבלי קיפול, הם גורמים עיקריים לחזות ותדמית הירודה של העיר.

המבקר, שמואל רובינזק, קובע שאין גובהת יעילה של פקחים ברחובות לצורך אכיפת חוקי העזר העירוניים המפרידים מועדים קבועים או תיאום מראש של הוצאת הפסולת לרשות הרבים, ואין היענות לשלטונות.

המבקר מאשים את עובדי התברואה באחריות לנעבה וקובע כי למעשה הם מעודדים עצמם שלא לפנות את כל ערימות האשפה בעיר.

הוא גם מותח ביקורת קשה על פינוי האשפה מבתים, שהוא שיטה ותיקת יומין, שהוקה את העובדים, מותירה שיירי אשפה בנתיב הפינוי, ומעסיקה שלא לצורך מספר רב של עובדים. הוא ממליץ לעבור לשיטה של עבודה במיכלים גדולים אשר תחסוך כדי שנה כשבעה מליון ש"ח.

עוד מגלה דו"ח המבקר, כי כלי הרכב של העירייה העוסקים בפינוי אשפה אינם מנוצלים היטב, והפיקוח הפנימי על העובדים לקוי.

ליקויים במתן היתרי בניה

במינהל ההנדסה של העירייה חשף הדו"ח ליקויים הגורמים לעיכובים במתן היתרי בניה.

בכך נותן המבקר חיזוק לטענות הנשמעות זה שנים מפי אזרחים וקבלנים שתוכניות בניה במינהל ההנדסה מתעכבות שנים, דבר המעלה את מחירי הדירות בעיר.

המבקר מתאר מקרים שבהם "טורטרו" אזרחים אשר ביקשו לבנות. לדעתו, ניתן לקצר את הליכי האישור. הפיקוח הפנימי במינהל בתחום זה אינו מספק והתוצאה היא סבל לאזרחים.

הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, היה אתמול אורח בסיס חיל האוויר ונפגש עם אנשי הטייסת שבצעו שלשום את התקיפה בדרום לבנון. הרמטכ"ל שוחח עם צוותי האוויר והקרקע, ולאחר מכן הוזמן לטיסה באחד ממטוסי הקרב. (תצלום: ליהיא מן, "במחנה")

נהג אמבולנס נקנס על נהיגה מהירה בשעה שהסיע חולה לב

(ע.) שמואל אפרץ, נהג אמבולנס מתחנת מד"א בטבריה, הורשע בבית-המשפט לתעבורה בטבריה בנסיעה במהירות של 81 קמ"ש בשטח בנוי, במקום המלונות בטבריה, ונדון לקנס כספי של 15 ש"ח. אפרץ טען, כי הסיע חולה-לב לבית-החולים פוריה. השופט התחשב בכך והסתפק בקנס כספי.

למרות זאת, הביע הנהג תרעומת על הקנס וטען כי לא ניתן להקפיד על מהירות כשנוסעים עם חולים במצבים קשים וכל שניה היא קריטית. "במשך שש שנות עבודתי לא שמעתי על מקרים כגון זה," אמר. אפרץ מתכוון לערער על גזר-הדין.

מנהל מד"א בטבריה, יוסי שחר, הביע תרעומה מפסק-הדין וחשש שמא נהגי מד"א יעדיפו לשמור על חוקי התעבורה במחיר חיי-אדם. הוא אמר כי יבדוק את הנושא עם גורמי המשטרה, כדי להוליכם אותו ולהתמיד אם מותר לרכב-הצלה לעבור את המהירות המותרת כדי להציל חיי אדם. "מדובר באדם שנסע בתפקיד עם חולה-לב באמבולנס. מה שאני שבכלל הובא לבית משפט", אמר שחר.

דרוקר בונה שכונה חדשה בניו ג'רסי

מאת אריה לביא

הקבלן זכריה דרוקר החל לבנות, באמצעות חברה אמריקאית שהוא אחד משותפיה, שכונת מגורים בניו ג'רסי, במסגרת פעילותו בארצות הברית. בפרויקט יושקעו עשרות מיליוני דולר. בשנים האחרונות בנה דרוקר למגורים בעיקר בקנדה ובאזור מיאמי.

בשכונה יהיו 25 בניינים בני 26 דירות כל אחד, לצעירים ולאנשי המעמד הבינוני. עד עתה הוזמנו יותר דירות ל-10 הבניינים הראשונים. ההרשמה לפרויקט תתחיל ב-17 בינואר וצפוי שאלפים יבקשו להרשם לרכישת דירה בשכונה זו. מחירי הדירות בפרויקט זה ינועו בין 69 אלף דולר ל-133 אלף דולר.

דרוקר, שבאחרונה החזיר לעצמו את השליטה בחברת הבניה סוסר בישראל, והרשאות את שמו, מבקר בארץ, זו פעם שניה מאז השתלט על החברה סוסר, לאחר שנעדר מישראל במשך שנים אחדות.

קו דואר נע יופעל ברצועה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

לראשונה בתולדות רצועת עזה יופעל בימים הקרובים קו דואר נע בכל עדי הרצועה, כולל 8 מחנות הפליטים.

תנותח גופת עובד מעבדה ב"מכתשים" שבה נמצאו סימנים להרעלת מתאנול

(ע.) בית משפט השלום בירושלים הורה אתמול להעביר למכון לרפואה משפטית את גופתו של עובד מעבדה ב"מכתשים" בעיר, עמי הדרניק (53), שנפטר ביום ו'.

האיש הובהל ב-17.12.87 לבית החולים "סורוקה" כשהוא מחוסר הכרה. נעשו בו טיפולי החייאה שונים כולל נסיונות הנשמה, אך ללא הועיל. במשך שבועיים נותר החולה ללא הכרה וביום ו' נפטר.

אתמול ביקש נציג המשטרה מבית משפט השלום בבאר שבע להוציא צו לנתיחת הגופה, כדי לקבוע את סיבת המוות. זאת, כיוון שנמצא בבדיקה קודמת, שהמנוח סבל מהרעלת מתאנול, אולם לא הוברר שהרעלה זו היא שגרמה למוות.

יורם הרניק, אחיו של המנוח, נוכח בדיון המשפטי והודיע לשופט, שהמשפחה מצטרפת לבקשת המשטרה לקבל צו לנתיחת הגופה.

השופט צבי סגל נעתר לבקשה וציווה להעביר את הגופה לנתיחה במכון לרפואה משפטית באבו כביר, לקביעת סיבת המוות.

ורשבסקי, פריליך ודובר ינהלו יחסי הציבור ומערכת הבחירות של המפד"ל

מאת אבי גנאור
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד הפרסום ורשבסקי, פריליך דובר ינהל את יחסי הציבור של המפלגה הדתית לאומית (מפד"ל) מימים אלה ממש ועד לבחירות לכנסת, ויוביל את מסע הפרסום של המפלגה לקראת הבחירות.

המפד"ל הכריז לפני כ-4 חודשים על מכרז לפרסום ויחסי ציבור. הנהלת המפלגה פנתה למשרדים אחרים, וביקשה להכין מצגת קריאטיביות של יחסי ציבור ובחירות שתחול ב-1988 ותפעל משך כל השנה לבניית תדמיתה של המפלגה מעתה ועד לבחירות. בסופו של דבר, נבחר משרד הפרסום של ורשבסקי, פריליך ודובר.

שמואל ורשבסקי היה מעורב לפני 12 שנה במערכת הבחירות שבה זכה המפד"ל ב-12 מנדטים לכנסת.

קהל המטרה של המפלגה טרם הוגדר, המשרד יאלץ להיכנס בשלב זה לתקופה של מחקרים וסקרים שיבדקו את מעמדה של המפלגה בעיני הציבור.

בראש ועדת ההסברה של המפד"ל יעמוד חבר הכנסת יהודה בן מאיר.

20 טון דגים מקולקלים נתפסו בת"א

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל-אביב

המחלקה הווטרינרית של עיריית תל-אביב תפסה בימים האחרונים 20 טון דגים מקולקלים בחנויות בתל-אביב.

המדובר בדגי בקלה, סול, פלייס, קוד והטרבוט שיובאו ארצה מדרום-אפריקה. הדגים היו במצב לא טוב, הם הוחזקו בבית-המסחר בתנאים לא-מספקים בטמפרטורה נמוכה.

בביקורת של אנשי הפיקוח הווטרינרי התגלו על הדגים כתמי דם ובן עלתה מהם צחנה שהעידה בעליל כי הם מקולקלים.

הדגים שהוחרמו, הושמדו על-ידי הפקחים.

פרופ' סוקולובסקי: דיווחי השקר על אש"ל בחו"ל — באישור הממונים

(ע.) במשפטו של פרופסור מרדכי סוקולובסקי, לשעבר סגן נשיא אוניברסיטת תל-אביב, הנאשם בגניבת כ-20 אלף דולר מהאוניברסיטה, נחקר הנאשם בחקירה הנגדית, מדוע דיווח דיווחים לא נכונים על ימי-אש"ל בחו"ל, שעה שהיה בארץ באותם ימים.

פרופ' סוקולובסקי הסביר, כי דיווח על שהות בחו"ל יום לפני הנסיעה ויום לאחריה, במספר מקרים, על-פי עצתו של מי שהיה ראש מדור מורים בענף פרס, תנך אפל, שהלך בינתיים לעולמו, או מנכ"ל האוניברסיטה לשעבר, עו"ד אמנון גולן. לדבריו, הם אמרו לו למסור דיווחים אלה כדי לפצות אותו על הוצאות שהיו לו בנסיעותיו לחו"ל, שלא הותנה כל דרך רשמית לפצותו עליהן.

כששאלה אותו התובעת עו"ד ליה לבאון מדוע לא מסר גרסה זו במשטרה ביום הראשון לחקירתו, ומדוע לא ניצל את הזדמנות הפז שניתנה לו לתת הסבר זה ביום השני לחקירתו, ובמקום זאת השיב ב"אין תגובה", השיב: "ביום הראשון לחקירתי חשבתי שהשוטר דובר אמת ולכן עניתי. ביום השני גיליתי שאנשי המשטרה הטעו אותי לגבי העובדה". לדבריו, התבטאה ההטעיה בכך, שבאותו יום "היתה תגובה בתקשורת", כלשונו, והתברר שהיא משטרה היא שמסרה את החומר לתקשורת, לדבריו. "בעקבות ההדגיגה בתקשורת הודעתי לחוקר שאני לא עונה", הבהיר פרופ' סוקולובסקי מעל דוכן העדים.

הנאשם טען עוד, כי במשטרה אמרו לו שהוא ייכנס לשופט המעצרים בדלת האחורית ולא הראשית, ובפועל נכנס בדרך הדלת הראשית, שם חיכו עיתונאים וצלמים.

"אתה אורח כמו כל אורח אחר, מדוע צריך להעביר דווקא אותך בדלת האחורית?" — שאלה התובעת. הנאשם השיב: "כי ביקשתי לא להיחשף לתקשורת, מאחר שהייתי משוכנע, כמו היום, שאני חף מפשע".

הנאשם נחקר על ידי התובעת על הקבלות שמסר, על פריון כרטיס הטיסה ליפאן שלא נוצל עוד.

שופט ממליץ להעמיד לדין משמעתי סניגור שביקש לפסלו מלשבת בתיק

(ע.) שופט בית המשפט המחוזי בת"א, חיים אדד, מתח אתמול ביקורת על סניגור שביקש לפסול את השופט מדיון בתיק של נאשמים במרמה, והורה להעביר את פרוטוקול הדיון ללשכת עורכי-הדין שתשקול העמדתו לדין משמעתי.

בכתב האישום [illegible] עורך-דין אברהם [illegible] גד עו"ד דן כוכבי מרומות ושותפו עו"ד אהרן שפירא, המואשמים בכך שהציגו בדרכי מרמה 10 אלף דולר בעזרת [illegible] "בריבית קצוצה". בכתב האישום מאשים עו"ד [illegible] את השניים בעבירות של קבלת דבר במרמה, ניסיון גניבה בידי מורשה, קשירת קשר לבצע פשע והחזקת מכשירי פריצה.

בהמהלך המשפט, לא הופיע הנאשם לפניו לדיון, והמשטרה לא הביאה [illegible] לעצמה.

בעקבות זאת, ביקש השופט להפריד את הדיון בין שני הנאשמים. התובע והסניגור של כוכבי, עו"ד נחמן גולדברג, התנגדו בתוקף. [illegible] השופט [illegible] להפריד את הדיון בין שני הנאשמים ולהמשיך בדיון נגד הנאשם כוכבי.

בשלב זה, הגיש עו"ד גולדברג בקשה לפסול את השופט אדד, בנימוק כי קיים חשש שההפרדה בתיק תגרום לעורך-דין ללקותו, ותגרום לו עינוי-דין.

השופט דחה את בקשת הפסילה ואמר: "זכותם לבקשים צבות הבקשות של כל מיני עורכי-דין לפסול שופט, בצדק או שלא בצדק, וביחוד שאין כל זיקה לעניין המשפט. האם חושבים עורכי-דין להפחיד שופטים? האם חושבים עורכי-דין שיש להם הזכות המוסרית, לבוא ולבקש פסילה?"

בהמשך החלטתו קבע השופט, שניתן למנוע תופעה זו רק אם עורכי-הדין ישלמו אישית את הפסד הזמן, שאם יש פסילה — העיתונות מלאים. האם הבקשה נבונה — אף אחד אינו נותן על כך את הדין.

"אולי עורך-דין גולדברג עצמו צריך לתת את הדין על עצם הגשת בקשה זו", קבע השופט אדד וציין: "העתק ההחלטה יועבר ללשכת עורכי-הדין — לבדוק אם יש מקום להעמיד את עו"ד גולדברג לדין".

עו"ד גולדברג ביקש להתפטר מתפקידו בתיק, בנימוק שהוא מרגיש עצמו מאוים על-ידי החלטת השופט, אך בקשתו נדחתה.

עתונאים מבקשים ביטול איסור פרסום בחקירה חסויה של המשטרה

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית-המשפט

חקירה חסויה, שעל פרטיה הוצאו באחרונה צווי-איסור פירסום, מתנהלת בימים אלה על-ידי המשטרה. פרטים אלה נודעו אתמול במהלך דיון בבקשתם של שני עיתונאים המבקשים לפרסם את מעצרו של אדם שנעצר לפני כשנה ושוחרר לאחר שהיה נתון במעצר למעלה מ-60 יום.

הבקשה להסרת איסור הפירסום הוגשה על-ידי העיתונאים מרסל זהר ויחזקאל אדירם מ"ידיעות אחרונות", והתבררה אתמול בפני שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב אריה אבן-ארי. העיתונאים, באמצעות עו"ד מיכי מוזר, מבקשים לפרסם את פרטי החקירה שנפתחה לפני כשנה וקשורה לחקירה מסועפת המתנהלת בימים אלה (כטענת הפרקליטות).

עו"ד מוזר אמר, שלא יתכן שמעצרו של אדם במשך יותר מ-60 יום יישאר בגדר סוד לגבי הציבור. עוד אמר עו"ד מוזר, כי כשעמד הוציא בג"ץ צו על תנאי — לבקשת החשוד, שביקש לפרסם את הפרשה — הבהיר נמנע רק בגלל שיחרורו של האיש.

נציגת הפרקליטות, עו"ד הלנה ביילין, שהופיעה לדיון, התנגדה בשלב זה לפירסום הפרשה. היא אמרה, כי אף שהצו הוצא בפרשה זו לפני כשנה, טרם גם ליווה האיסור הפירסום ודרוש גם בימים אלה. התובעת הדגישה, כי האינטרסים של התביעה והעיתונות אינם מנוגדים, ואיל השניים מעוניינים בטובת הציבור — אולם בשלב זה, בגלל שאנשים נתונים במעצר, היא אינה יכולה להעתר לבקשה. עוד אמרה התובעת, כי באחרונה נכנסה החקירה להליך גבוה וניתנו צווי-איסור פירסום נוספים. בדיון אתמול הופיע עו"ד שמואל צנג, המייצג חשוד אלמוני בפרשה.

הדיון אתמול נמשך כשעתיים והמשכו יהיה מחר.

"מניעים נפשיים מיוחדים" לחשוד בגניבת דברי דואר מתיבות מכתבים

(ע.) חיפני החשוד בכך שפרץ תיבות מכתבים של רשות הדואר, שוחרר ביום א' בערבות בבית משפט השלום בחיפה.

החשוד ששמו נאסר לפרסום, הובא בפני שופט השלום ראובן בך-חורין. החוקר טען, כי הוא נעצר בשבת שעה שניסה לפרוץ תיבת מכתבים ברחוב הנזור שבמרכז הכרמל.

בא כוח המשטרה רס"ר בכיר ניסן צינלר טען בבית המשפט, כי החשוד פרץ במרוצת החודש האחרון מספר פעמים, באמצעות מברג ובשיטה דומה, לתיבות המכתבים ונטל מהנה דברי דואר.

החשוד גולל, באמצעות סניגורו עו"ד יורן פרידין, את המניעים הנפשיים המיוחדים שהניעו אותו לביצוע "מעשה קונדס זה".

השופט ציוה לשחרר את החשוד בערבות של 1,500 ש"ח כיוון שהחקירה בעניין מוצאה הצייון, כי לא מדובר, במקרה זה, בעבריין מועד.

59% עליה במספר נוסעי "בריטיש איירווייז" בקו מישראל ללונדון

מאת סופרת "הארץ"

חברת התעופה "בריטיש איירווייז" מסרה כי מספר הנוסעים בקו תל-אביב-לונדון עלה ב-59% לעומת אשתקד.

הגידול הניכר במספר הנוסעים בקו זה, גם בהשוואה לחברות תעופה אחרות, מוסבר במאמצים ניכרים שעשתה החברה הבריטית להחזר לקהל הנוסעים הישראלי. לתכלית זאת, הועידה "בריטיש איירווייז" צוות מיוחד שעניינו הקהל הישראלי. הצוות נקרא "צוות השלום". בין ארבעת אנשי הצוות יש דוברי עברית, הם מעבירים מעין קורס הבשרה קצר ב"ישראליות" לצוותי האוויר של "בריטיש איירווייס", כחלק אינטגראלי מהכשרתם.

"לקהל הישראלי", אומר מנכ"ל החברה בארץ, ארנסט פלמיני, "היה עד כה דימוי לא נכון שנבע מהגבלי-מנטאליות וקוצר-הבנה. הדרך היחידה להגיע אליו היא פתיחות וסקרנות".

כך הוקצה חדר מיוחד בבנייני החברה בנמל-התעופה היתרו בלונדון, המשמש מעין מועדון ישראלי בזעיר-אנפין. אפשר למצוא שם קריקטורות ואמרות-כנף של ישראלים, סמלים הקשורים ביהדות ובישראל ואף סרט וידיאו מברכת שמסביר בין השאר את תכלית הקריאה "מה" אצל ישראלים.

עוד סעיף באסטרטגיה השיווקית החדשה של "בריטיש איירווייז" כלפי הקהל הישראלי הוא כרטיס ההנחות שהיא מציעה לנוסעים ללונדון והוזלות גלאט כשר. לעת עתה, "בריטיש איירווייז" היא חברת-התעופה היחידה המספקת שירות זה לחרדים הטסים.

לופטהנזה משפרת השרות למזרח הרחוק

מאת א. קרן

גידול של 30% שחל בשנת 1987 בנפח התנועה למזרח הרחוק, דרום מזרח אסיה ואוסטרליה הביא לשורת שיפורים שנוהיגה חברת התעופה "לופטהנזה" בקווים אלה. בשנת 1988 יהיה שירות יומי מפרנקפורט להונג-קונג (במקום 5 פעמים בשבוע) שארבע טיסות מהנו תהיינה ישירות ללא עצירה.

עורך את העמוד: אהד גונור

צריך לפרסם מכרז?

פרסום משולב למכרזים

4 מודעות במחיר של מודעה אחת

השיטה היעילה ביותר והזולה ביותר לפרסום מודעות מכרזים.

עד היום, כאשר פרסמת מודעת מכרז ורצית להגיע למספר הקוראים הגדול ביותר – נאלצת לפרסם בשני עתונים לפחות. אם פרסמת ביום ו', למשל, מודעה אחת בעתונים "מעריב" ו"ידיעות אחרונות" המודעה עלתה (במיקום עדיף) 161–181 ש"ח לכל אינץ'.

בשיטה החדשה, שיטת "הפרסום המושלב", כל מודעה מתפרסמת ב-4 עתונים, אתה מגיע להרבה יותר קוראים ומשלם פחות מחצי מחיר! רק 75 ש"ח לאינץ' לכל 4 המודעות!!!

שיטת ה"פרסום המשולב" מגיעה למספר הקוראים הגדול במדינה

בשיטת "הפרסום המשולב" מודעת המכרז שלך תתפרסם במדור מיוחד למכרזים ותגיע ליותר קוראים. תוכל לבחור בין שני שילובי פרסום:

פרסום משולב

המכרז שלך יתפרסם במדור מיוחד בעתונים "העיר", "הארץ", "חדשות" ו"צומת השרון". "העיר" ו"צומת השרון" מגיעים ל-70–80% מקוראי העתונים בגוש דן והשרון. "הארץ" מגיע לבעלי ההכנסה וההשכלה הגבוהה ו"חדשות" – לקוראים הצעירים של המדינה.

בסך הכל אתה מגיע ל-1,466,000 קוראים במחיר המפתיע של 75 ש"ח לאינץ'! פחות ממה שתשלם ב"מעריב" או ב"ידיעות אחרונות".

פרסום משולב גמבו

המכרז שלך יתפרסם בעתונים הארציים "הארץ" ו"חדשות" ובנוסף – בכל המקומונים של רשת "הארץ": "העיר", "צומת השרון", "ערים", "כל העיר", "הד-הקריות", "כלבו", "צפון 1", "ידיעות הגליל" ו"כאן דרום".
בסך הכל אתה מגיע ל-2,264,000 קוראים במחיר המפתיע של 140 ש"ח לאינץ'!
אתה מגיע למספר הקוראים הגדול במדינה במחיר זהה לפרסום מודעה אחת ב"ידיעות אחרונות". בדוק והשווה.
שיטת ה"פרסום המשולב" למכרזים עובדת בשבילך ביעילות רבה יותר ועולה לך פחות. לכן, מעכשיו כדאי לך יותר לפרסם את המכרזים שלך בשיטת ה"פרסום המשולב".

מכרזים דחופים

אם דחוף לך לפרסם באחד מימי השבוע, תוכל לעשות זאת ב"הארץ" וב"חדשות" ואנו נשלים את הפרסום ביום שישי עפ"י בקשתך בעיתונים המקומיים.

איך מזמינים מודעת פרסום משולב למכרזים?

פשוט מאד. צלצל לכל אחד ממשרדי הפרסום בישראל או למשרד הראשי של "לוח העיר" טל: 03-371261

פרסום משולב למכרזים - זה עובד!

هكذا عن الأصل

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

השר נסים: ספק אם ניתן להביא להפחתה נוספת של הריבית השנה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר האוצר, משה נסים, אמר אמש, כי בכוונת הממשלה להביא להפחתה נוספת של שעורי הריבית, אך בתנאים שנוצרו ספק אם ניתן יהיה להגיע לכך בשנה הקרובה. שר האוצר דיבר בכנס של חברת הבי־טוח "מנורה".

לדבריו, אחת הסיבות לקושי להפחתה נוספת בשיעור הריבית הוא שיותר ממחצית מתקציב המ־דינה מיועדים להחזר חובות. נסים אמר שבמהלך השנה הבאה תבקש הממשלה לגייס סכום שיא של 18.5 מיליארד שקל. במקביל, תשאף הממשלה להעמיק את הרפורמה בשוק ההון.

עוד אמר נסים שמשרד האוצר לא יאפשר לקיים כלכלת בחירות כפי שהיה בעבר. לדבריו, הציבור הרחב מוכן לוותר על כלכלת בחירות, שכן יש בה כדי לסייע לציבור לטווח הקצר ע"י הרגשה שהוא נהנה מרמת חיים גבוהה יותר — אך יש בכך כדי להבטיח את הירידה ברמת החיים בשנים מאוחרות יותר.

עוד אמר שאין צורך בתוכנית כלכלית חדשה וכי לקיים את המדיניות הכלכלית הקיימת שמטרתה חיזוק יציבות המשק ויצירת תנאים לצ־מיחה ועצמאות כלכלית.

לחם לא מסובסד מתייקר ב־9%; הקמח ומוצרי הפסטה — ב־5.6%

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הלחם הלא מסובסד יתייקר היום בשיעור של 9 אחוזים, בעקבות העלאת מחיר הקמח בשיעור של 7 אחוזים, שתכנס אף היא לתוקף היום. מחירי האיטריות ומוצרי הפסטה מתייקרים היום אף הם, בשיעור של 5.6 אחוזים.

מחיר הלחם המסובסד — הלחם האחיד הלבן, יוותר ללא שינוי.

דוגמאות למחירים המעודכנים החד־שים, נכנסים הבוקר לתוקף: חלה מתוקה תעלה 0.68 שקלים. לחם קימל יעלה 0.59 שקלים, לחמניה 50 גרם תעלה 0.11 שקלים. קילוגרם קמח חיטה כהה יעלה 0.73 שקלים וקילוגרם קמח תופח של חברת "אסם" יעלה 1.74 שקלים. קילוגרם קמח חיטה לבן יעלה 0.82 שקלים וחבילה של 250 גרם איטריות יעלה 0.71 שקלים. חבילת איטריות או פתיתים במשקל 500 גרם תעלה 1.25 שקלים.

דובר משרד התעשיה ציין, כי העלאת מחירים זו נעשת במסגרת המדיניות הממשלתית לעדכן את מחירי המוצרים על פי התייקרות התשומות.

"כלל תעשיות" ו"ישאל" קנו מחצית חלקה של כי"ל בחברת "כבלי ציון"

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת המנהלים של "כימיקלים לישראל" אישרה אתמול את עסקת מכירת מחצית מניות החזקותיה ב"כבלי ציון" ל"כלל תעשיות" וחברת "ישאל".

כל אחת מהחברות אלו תרכוש 16.1 אחוזים מזכויות ההצבעה של "כבלי ציון" ו־16.3 אחוזים ממניות ההון תמורת 3 מיליון דולר.

"כימיקלים לישראל" נתנה לשני גופים אלו אופציה לרכישת כמות דומה של מניות תוך שלוש שנים במחיר זהה, כשהוא צמוד לדולר ונושא ריבית של 6 אחוזים.

התפתחות זו מבטלת הסכם קודם, למכירת כ־60 אחוזים ממניות "כבלי ציון" לגופים אלו תמורת 12 מיליון דולר. עיסקה זו לא יצאה לפועל, כיוון ש"כלל תעשיות" סירבה לרכוש את השליטה בחברה עד שיוסדרו יחסי העבודה ב"כבלי ציון". יחסי עבודה אלו הועכרו בע־קבות דרישת העובדים לפיצוי עקב העברת הבעלות בחברה. למרות שהובטחו להם רצף בזכויותיהם.

"כבלי ציון" אמורה היתה להיות החברה הממשלתית הראשונה שת־מכר במסגרת תהליך הפריווטיזציה של המשק. החברה מייצרת כבלים מסוגים שונים והיא מעסיקה כ־300 עובדים בשלושה מפעלים בארץ. היא סיימה את מחצית השנה, שבין אפריל לספטמבר ברווח של 1.3 מי־ליון שקלים ובמכירות של 20.2 מי־ליון שקלים.

חברת "ישאל", הרוכשת את המניות יחד עם "כלל תעשיות" הינה חברה זרה בבעלות משקיעים דרום אפריקאים, החברים בכוח המשימה.

חילוקי דעות בחברות הביטוח ביחס להסכם עם האוצר על ביטוח חיים

האוצר יציע שיפור תנאים תמורת צמצום מעורבותו בשוק

מאת אריה לביא

חילוקי דעות התגלו בימים האחרונים בין ראשי חברות הביטוח ביחס להצעת האוצר להסכם חדש בענין הנפקות פוליסות ביטוח חיים. מאז השבוע שעבר, לא מוכרות חברות הביטוח פוליסות לביטוח חיים, בהעדר הסכם תקף עם האוצר. היום אמורים ראשי חברות הבי־טוח העוסקים בביטוח חיים להיפגש לדיון נוסף כדי למסור את החלטתם הסופית לממונה על שוק ההון יהודה דרורי. חלקם מוכנים לקבל את תביעות האוצר לפיקוח תשואת הרי־בית שהחברות מקבלות על השקעו־תיהן - בתנאי שהאוצר יחתום על הסכם בהעניין זה לתקופה של 4–5 שנים נוספות. האוצר מוכן לחתום על הסכם לשנה אחת בלבד.

הממונה על שוק ההון יהודה דרורי אמר אמש ל"הארץ" כי משרד האוצר יהיה מוכן ללכת לקראת החברות ולהגיע עימן להסכם לטווח ארוך — בתנאי שהחברות יסכימו לבנות תוכנית שיש בה צמצום מעורבות הממשלה בנושא ביטוח החיים.

מנכ"ל "סולתם": בעלויות הייצור הנוכחיות אין סיכוי לקבל הזמנות

מאת יהודה גל

בידי "סולתם" אין עדיין צבר הזמנות המבטיח תעסוקה לכל עובדי המפעל. כך אמר אתמול מנכ"ל "סולתם", ד"ר אליעזר ברק, עם חידוש העבודה במפעל אחרי כחמישה חודשי השבתה מאונס.

מנכ"ל "סולתם" אמר עוד, כי עם חידוש העבודה נמשך המו"מ שנפ־תח לפני כשבוע בין ההנהלה לבין ועד העובדים ונציגי מועצת הפוע־לים חיפה ויקנעם, במטרה להשיג הסכם משותף שתכליתו להביא לצ־מצום העלויות של המפעל. "אם נשיג הסכם כזה, יש לנו סיכוי לשרוד ולעמוד מול מתחרינו בחו"ל", הדגיש ד"ר ברק. מנכ"ל "סולתם" הוסיף, כי בעלויות הייצור הנוכחיות הוא אינו רואה שום סיכוי שהמפעל יקבל "אף את מעט ההזמנות הקיימות".

ד"ר ברק הדגיש, כי שערי המפעל נפתחו אתמול בפני 860 העובדים, לאחר כחמישה חודשי השבתה מאונס, רק משום שההנהלה התחייבה לכך באוקטובר 1987 ולא משום שפתאום חלה תפנית במצב המפעל. לאמיתו של דבר, דבר לא השתנה ורק בתוך חודשיים־שלושה ניתן יהיה לדעת בבירור לכמה מהעובדים נכונה תעסוקה מאותו. בפרק זמן זה, ציין ד"ר ברק, ידע המפעל מה עלה בגורל מספר הזמנות עליהן התחרה, בין־השאר, גם "סולתם", ובהן המכרז להספקת מרגמות לצבא האמריקאי. בתקופת הביניים עשו אנשי השיווק של "סולתם" מאמצים עליונים לאיתור לקוחות ולקבלת הזמנות גם בתחו־מים אחרים.

אין זה סוד, הוסיף הסביר ד"ר ברק, שמשק הנשק העולמי מצוי במשבר של האטה ולכך יש להוסיף את המגבלות הפוליטיות החלות על "סולתם" כיצרן ישראלי, וכן עלויות הייצור הגבוהות המונעות מהמפעל להתחרות עם יצרנים חדשים בתחום זה.

"בתקופת פסק־הזמן לא זכינו לסיוע הממשלתי שדובר בו רבות, ומחסנינו מלאים כפי שהיו בסוף אוגוסט 87. מיכון המלאי הגדול הזה הלך ותפח ועמו גדלו ההפסדים", טען מנכ"ל "סולתם".

הוזלות
למכונות נקוי
ביתיות
★ שואבי אבק.
★ שואבי אבק/מים.
★ מקרצפות
לניקוי והברקה בהזלפה
★ מכונות לנקוי
שטיחים בהזרקה
החל מ: 249 ש"ח
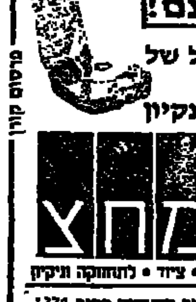
על כל קניה
מעל 300 ש"ח
5 ליטר
חמרי נקיון
שי חינם!
מבחר גדול של
ציוד עזר
וחמרים לנקיון
מחצ
מיכון • חמרים • ציוד • לתחזוקה וניקיון
תל־אביב, איזור התעשיה רחוב 1274
מס' 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 362)
טל. 374113, 370121, 378473

שיא ביצוא היהלומים: יותר משני מיליארד ד'

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

יצוא היהלומים בשנת '87 הגיע לשיא של קצת למעלה מ־2 מי־ליארד דולר במהלך שנת '87 — כך מסר אתמול משרד התעשיה. יצוא היהלומים גדל בשנת '87 ב־24 אחוזים והגיע לשיא של 2.059 מי־ליארד דולר.

בחודש דצמבר לבדו, הגיע יצוא היהלומים ל־143 מיליון דולר, ב־38 אחוזים יותר מבחודש דצמבר לפני שנה.

צביה דרורי, המפקחת על ענף הי־הלומים במשרד התעשיה, ציינה כי בחודשים האחרונים נמשכה תנופת גידול היצוא של ענף היהלומים ובכך הופרכו החששות, שהמשבר בשווקי ההון העולמים, ישפיע להיקפי יצוא היהלומים הישראלי.

סיכומי 87: השקל תוסף ב־6.2% מול הדולר; פוחת ב־31% מול הליש"ט וב־27% מול המרק

מאת דן מגיר

השקל תוסף בשנת 1987 ביחס לדולר בשיעור של 6.2% ופוחת יח־סית למטבעות האירופיים.

מאז הפיחות באמצע ינואר 1987, ולאחר קביעת שער החליפין היציג של הדולר ל־1.64 שקלים, נרשמו בשנה שחלפה ירידות בשער אשר תרמו לתיסוף ערך השקל, יחסית לדולר, בשיעור של 6.2% עד לסוף השנה.

במקביל נרשמה במשך השנה התייקרות של שאר המטבעות הנסחרות בישראל, מעבר לשיעור הפיחות האחרון. התייקרות זו נבעה מירידת ערך הדולר, יחסית לשאר המטבעות. בסוף דצמבר '87 היה מחיר הין היפאני בשקלים גבוה ב־36% לעומת סוף דצמבר '86. במ־חיר הלירה שטרלינג הבריטית השו־יצי נרשמה עלייה של 31%, ובמ־חיר המרק הגרמני והפלורין הה־ולנדי נרשמה עלייה של 27% באותה תקופה.

בחודש דצמבר היה השער היציג של הדולר (1.5386 ש"ח) נמוך ב־1.2% לעומת סוף נובמבר. בחודש הקודם עלו המטבעות של רוב ארצות השוק האירופי המשותף בין 2.5% ל־3%, למעט הלירה, שמחירה בשקלים עלה באותו אחוז.

נתונים אלה נמסרו ע"י דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, על פי השערים שמתפרסמים ע"י בנק ישראל.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עורכת את סיכומי שוק ההון ב־1987:

מניות ואג"ח עלו ב־87 ב־5% יותר מהמדד

מאת דן מגיר

מדד המניות ומדד אג"ח עלו בשנת 1987 בשיעור של כ־5% יותר ממדד המחירים לצרכן.

המדד הכללי של המניות וניירות ערך להמרה עלה במשך שנת 1987 ב־22.1%, בהנחה שמדד המחירים לצרכן עלה ב־16% לערך, זוהי עלייה ריאלית של קרוב ל־5%. בשנת 1986 עלה מדד המניות הכללי ריאלית ב־11% לערך וב־1985 ב־4%. הנתונים נמסרו על ידי דובר הלשכה המרכזית ל־סטטיסטיקה.

מדד מניות הבנקים המסחריים עלה במשך השנה ב־21.8%, בדומה לעליית המדד הכללי. זאת, למרות שהירידות בענף זה היו פחות חרי־פות מן הירידות בענפים אחרים. מדד המניות הכללי ללא בנקים מסחריים עלה נומינאלית ב־23.4% וריאלית ב־6% לערך. עליות בול־טות נרשמו במדד מניות הבנקים למשכנתאות (כ־24%) ובמדד מניות של חברות להשקעה ולאחזקה (כ־22%).

המדד הכללי של אגרות החוב עלה במשך שנת 1987 ב־24.9% — עלייה ריאלית של כ־7%. בשנת 1986 נרשמה במדד זה ירידה רי־אלית של 4% לערך וב־1985 ירידה ריאלית של כ־12%. מנתוני הלשכה לסטטיסטיקה עולה עוד, כי ב־1987 הסתכם נפח העסקות ב־6.947 מי־ליון ש"ח, מכלל זה 4.845 מיליון ש"ח במניות ו־2,102 מיליון ש"ח באגרות חוב.

נפח העסקות ב־'87 היה כפול מזה של '86 ובמונחים ריאליים עלה נפח העסקות ב־63% בקירוב.

עדות ראיה / אריה לביא

עובדי דובק: השתלטות למען גהל

עשרות עובדי דובק שנדחקו אתמול בבוקר לחדרים ולמסדרונות משרדי החברה בעת ישיבתם המיועדת של הדירקטוריון והאסיפה הכללית, לא הותירו מקום לספק לגבי זהותו של האיש שהם מבקשים לשרת בהתפרצותם. בצעקות בלתי פוסקות קראו: "זורח, זורח". העובדה ששלטונות המכס מנהלים חקירה נגד זורח גהל, מנכ"ל החברה, אינה מפריעה לעוב־דים, והם מבטיחים בקולי־קולות שלא יאפשרו למנות מנכ"ל אחר לחברה.

כמבכים אימתניים, בהנהגתו של יו"ר ועד העובדים של החברה, דוד שאשא, התפרצו העובדים לחדרי הישיבות, עלו על השולחנות ונטלו לידם את השלטון. הפעם, בניגוד לעבר, לא היה אף ניסיון למנוע את כניסתם לחדרים.

שומר יחיד עמד בכניסה למשרדי החברה וה־תיר להמון לעבור. בישיבות קודמות, כאשר רצו למנוע כניסה של זרים למשרדי החברה, נשכר צוות גדול של שומרים. הפעם הבין השומר היחיד שאינו צריך לטרוח.

ביורא אקרשטיין, מבעלי המניות החדשים בחברה, נזקק למרפקיו כדי להחלץ מההמון. הוא הדין בעו"ד אלי זוהר, שייצג את דוד מושביץ, אשר לא הגיע לישיבה. "מושביץ פוחד שלא בא", זעק אחד העובדים. אם היה מגיע, לא ברור מה היה קורה לו, בהתחשב בכוונות קבוצתו לרכוש את השליטה בחברה.

העובדים זעקו בלא הבחנה. לעבר פרופ' יוסף גרוס, שייצג חלק מבעלי המניות, צעקה "לך תגנוב מיליונים", בלא לדעת את זהותו. לעבר אילנה וסקבי־דינגל, בתו של אחד ממייסדי החברה, צעקה "וסקביץ גנב ארבעה מיליון דולר".

היועץ המשפטי של דובק, עו"ד משה בך פרין, מכניס לחדר את פרופ' גרוס ואת דינגל, מחשש לגורלם, ונועל את החדר. העובדים אינם מוותרים. הם דופקים על הדלת ולרגע נדמה שזו תישבר.

בעלי המניות הגדולים, המיוצגים בדיר־קטוריון, ישבו עוד קודם לכן בבניין אחר, והחליטו על כינוס הדירקטוריון בעוד כחו־דשיים. משהתברר לעובדים כי ההצבעה על הדחתו של גהל לא תתקיים — פינו את השטח.

האסיפה הכללית בדובק נדחתה ל־6 במארס

יצחק ברמן הודיע כי יפרוש מתפקידו כיו"ר במועד זה

מאת יונתן שרמן

דירקטוריון "דובק" אימץ אתמול את הצעת הפשרה של היו"ר, יצחק ברמן והסכים לדחות את האסיפה הכללית של בעלי המניות ל־6 במארס. החלטה זו התקבלה לאחר עימות חריף בין משפחת גהל וקבוצת שנור פוליקנסקי, שבו ביקשה משפחת גהל לדחות את האסיפה בששה חודשים וקבוצת שנור ופוליקנסקי בחודש.

דירקטוריון "דובק" התכנס אתמול מחוץ לבניין ההנהלה, על מנת למנוע עימות בין הדירקטורים ובין העובדים. את האסיפה הכללית של בעלי המניות ביקשו לכנס אנשי קבוצת שנור ופוליקנסקי, כדי לדון בהדחת בני משפחת גהל מניהול החברה. לצורך כינוס האסיפה, היה צורך בקוורום של למעלה ממחצית המניות — אך נראה כי קוורום זה לא גוייס על ידי קבוצת שנור־פוליקנסקי, משום שלא היתה וד־דאות כי קבוצת מושביץ־יגלום, לשון המאזניים בהצבעה, תצטרף לתובעי כינוסה.

להחלטת הדחיה משמעות רבה, שכן שאלת הקוורום, לא תעמוד עוד למכשול בדרכה של קבוצת שנור ופוליקנסקי בדרכה להצבעה על הדחת משפחת גהל מניהול החברה. אסיפה של בעלי מניות, שעליה מחליט הדירקטוריון, כמו במקרה זה, לא תתקיים במועד שנקבע אם לא יהיה קוורום, אלא תידחה בשבוע ותתקיים אז בכל מקרה. במלים אחרות: אם תצליח קבוצת שנור ופוליקנסקי, לגייס יותר מניות ממשפחת גהל — ואפילו לא תשיג למעלה ממחצית מניות החברה — תוכל להביא להדחת משפחת גהל מהניהול גם ללא תמיכת קבוצת מושביץ יגלום, המשמשת כיום כלשון מאזניים. וב־הנחה שקבוצה זאת תימנע.

באסיפה הכללית האחרונה של בעלי המניות, היה רוב לקבוצת שנור פוליקנסקי.

יצחק ברמן, יו"ר הדירקטוריון, הו־דיע כי יסיים את תפקידו ב־6 למארס, עם מלאות שנה לכהונתו בתפקיד זה. הוא ימשיך לכהן כדיר־קטור מטעם הציבור ולא יותר.

ראשי בנק המזרחי לאמסטרדם; יסכמו מכירת חברת האחזקות הבין־לאומית לבעלי המיעוט

תמורת המכירה — 35 מיליון דולר — לשיפור נזילות הבנק והגדלת פעילותו הבנקאית

מאת סופר "הארץ"

מיכאל צבירי ויצחק יגר, ראשי בנק המזרחי, יצאו אתמול לאמ־סטרדם, שם תתקיים ישיבת מועצת המנהלים של חברת האחזקות (ההולדינג) של הבנק. בישיבה תוסכם מכירת מניות הבנק בחברת האחזקות, לבעלי מניות המיעוט. בנק המזרחי מחזיק ב־54% ממניות חברת האחזקות, והיתרה היא בידי בעלי המיעוט, שהם משקיעי־חוץ מדרום־אמריקה, מאוסטרליה ומשוויץ.

חברת האחזקות של הבנק מח־זיקה במזרחי בניו־יורק (יו.אס.בי. ניו־יורק), בסניף הבנק בציריך ובבנ־קו המסחרית של הבנק בלונדון. הבנק יקבל תמורת המכירה 35 מי־ליון דולר, בקירוב. המכירה תסב לבנק הפסדים, שכן חברת האחזקות רשומה בספרי הבנק בערך גבוה יותר. חרף זאת מעוניין הבנק לבצע את המכירה, שכן המזומנים שית־קבלו יסייעו בשיפור נזילות הבנק, והגדלת פעילותו הבנקאית.

ביצוע עסקת המכירה התעכב עד כה, בגלל חילוקי־דעות בין בעלי המיעוט לגבי מחיר המכירה. אחדים מבעלי המיעוט גורסים, כי מחיר של 35 מיליון דולר הוא גבוה מדי, ויש להפחיתו.

בישיבת מועצת המנהלים של חברת האחזקות שתתקיים היום ומחר, גם יאושר המאזן של חברת האחזקות לשנת 1987, ותועלה לדיון המדיניות העסקית של החברה לשנת 1988.

מנכ"ל בנק המזרחי מיכאל צבי־רי אישר בתגובה את דבר הנסיעה, אך סירב למסור כל פרטים הנוגעים לתוכם של הדיונים שיתקיימו במועצת המנהלים.

ועדת הכספים תדון היום בגורל בנק החקלאות

ח"כים: הוועדה הוטעתה באשר למצבו של הבנק

מאת אבי גנאור
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים של הכנסת, המתכ־נסת היום, תדון בבקשת האוצר להקציב 10 מיליון ש"ח (לפי ערכים של ספטמבר 86) להגדלת ההון העצמי של הבנק לחקלאות, בהתאם להתחייבות האוצר לבנק מלפני כשנה. אך נראה כי בכוונת אחדים מחברי הוועדה לדרוש שהדיון יע־סוק גם בדרכי קבלת ההחלטה למי־זוג המוצע בין הבנק לחקלאות לבנק פיתוח התעשיה ובבירור החשדות כאילו הוועדה שהמליצה לפני כחודש וחצי על המיזוג, הוטעתה.

חברי ועדת הכספים של הכנסת, דן תיכון ומאיר צבן, אמרו אתמול שההחלטה הקודמת של ועדת הכספים התקבלה במהירות. "דרוש דיון מקיף", אומר תיכון, "כיוון שקיימת הבעיה של הבנק לפיתוח התעשיה, שרוב ההון שלו בידי המדינה ואילו זכויות ההצבעה בידי שלושת הבנקים הגדולים. לי לא ברור עדיין מי יהיו הבעלים החדשים של הבנק לאחר המיזוג".

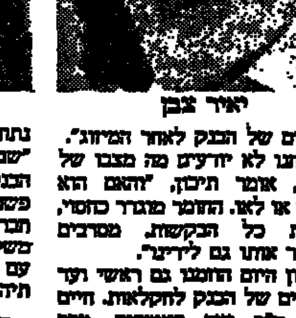
יאיר צבן

דן תיכון

"אנחנו לא יודעים מה מצבו של הבנק", אומר תיכון, "והאם הוא מסובך או לאו. החומר מוגדר כסודי, ולמרות כל הבקשות, מסרבים להעביר אותו גם לידינו".

לדיון היום הוזמנו גם ראשי ועד העובדים של הבנק לחקלאות. חיים קרני, יו"ר ועד העובדים, מסר אתמול שבכוונתו לטעון כי ההחלטה בעד המיזוג נתקבלה על סמך נתונים לא נכונים ותחת האיום "שבנק ישראל עלול לתפוס את הבנק לחקלאות בשל החשש שי־פשוט את הרגל". "לא התייעצו עם חברי הדירקטוריון של הבנק, והמ־משלה נמנעת באופן שיטתי מלדון עם העובדים על עתידם ועל זכויו־תיהם כעובדים", אומר קרני.

קרני מרמז, שלא כל שיקולי האוצר בזכות המיזוג היו עניינים ובמכתב שהפנה לחבר הכנסת יאיר צבן אף העלה את החשש שלחשב הכללי אריה שר, המחזיק בתפקיד ממלא־מקום יו"ר הדירקטוריון של הבנק לחקלאות, יש אינטרס אישי למיזוג.

אריה שר דחה אתמול האשמות אלה מכל וכל והשיב שאין לו שום כוונה לרשת את היו"ר הנוכחי של הבנק לפיתוח התעשיה. הוא הדגיש, כי "שריג עושה עבודה יוצאת מן הכלל".

חבר הכנסת יאיר צבן אמר, כי להערכתו הוזנה ועדת הכספים במידע מוטעה, שנמסר לה על־ידי המפקח על הבנקים והחשב הכללי באוצר, לפיו עומד הבנק לחקלאות בפני התמוטטות. על־פי צבן, מצבו של הבנק אינו כה נורא, והתחייבויותיו לטווח קצר מסתכמים ב־15 מיליון ש"ח ולא ב־300 מיליון ש"ח, כפי שנמסר לוועדה. "אם הולכים למזג את הבנק, אז מה פתאום מבקשים הגדלת ההון?" שאל צבן והבטיח שידרוש חקירה יסודית על דרכי קבלת ההחלטות בוועדה.

גורמים בכירים באוצר מסרו אתמול, כי למרות שההחלטה על מיזוג הבנק בעינה עומדת, הבקשה להגדיל את ההון העצמי של הבנק לחקלאות אינה עולה בקנה אחד עם הכוונה למזגו.

"צוות" יוזמת עידוד גמלאי צה"ל לפנות לעסקים פרטיים

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

רשות התעסוקה של "צוות" אגודת גימלאי שירות הקבע בצה"ל, מבקשת לעודד יוזמות פרטיות של גימלאי צה"ל, כדי שלא יסתפקו בהצעות עבודה המוצעות להם באמצעות הרשות ויהפכו משכירים לעצמאים. צוות נוקטת יוזמה ב־נושא בשיתוף עם בנק "אוצר החייל". מנכ"ל רשות התעסוקה של "צוות", משה עמיר, סבור, כי יש להצביע בפני הגימלאים, שרובם משוחררי שירות קבע בגילים 40־45, על אפשרויות ופרויקטים שונים וכן להדריכם וללוותם בראשית דרכם כעצמאים.

"צוות" ו"אוצר החייל" יארגנו ימי עיון והסברה בנושא לגמלאי צה"ל.

מחירי האשראי בבנק לאומי

ליום 4/1/88

סוג ההלוואה	תקופה	לקוחות: מסחריים (ריבית חודשית)	לקוחות: פרטיים בעלי חשבון יומי (ריבית חודשית)
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת עסק" – הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חח"ד צמוד לדולר*	3 חודשים	1.0%	
	6 חודשים	0.75%	

* עמלת הקצאה ל־3 חודשים – .3%, ל־6 חודשים – 4.5%.

פרטים וגובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

ורטהיימר החליט סופית לא לרכוש את מנועי ב"ש

סטף ורטהיימר

מאת דן מגיר

התעשיין סטף ורטהיימר הודיע אתמול במכתב אל מנכ"ל משרד האוצר, ויקטור מדינה, על החלטתו הסופית לא לרכוש את מפעל מנועי בית שמש.

במכתב למדינה טוען ורטהיימר, כי טיוטת חוזה המכירה/העברת המפעל לידיו, שנמסרה לו לפני ימים אחדים, אינה תואמת את אשר סוכם במו"מ שנמשך כחצי שנה עם הממשלה בתיווכו של גיורא גוית.

במשרד האוצר הביעו אמש צער על ההחלטה. מנכ"ל המשרד, וי־קטור מדינה, אמר כי טיוטת החוזה שנימסרה לורטהיימר נוסחה על פי החלטות הממשלה בנושא.

מזכיר תנועת המושבים מאשים: התק"ם נטש המערכה על החקלאות

מאת אבי גנאור
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מזכ"ל תנועת המושבים, גדליה גל, האשים אתמול את התק"ם בנטישת המאבק להצלת החקלאות בישראל.

"התק"ם האמין שיקבל את חלקו בסיוע להתיישבות ועל כן הוא יכול לישון בשקט ולהפסיק להיאבק אבל זו היא אשליה שתתנפץ על פיהם של ראשי התק"ם", אמר גל בכנס רכזי המושבים שנערך אתמול בתל אביב.

לדבריו, בתנועת המושבים שול־טת עתה ההרגשה שהתק"ם נטש את המערכה "הם טוענים שברצונם לעזור לנו" אמר גל לרכזי המושבים בכוונו לקיבוצי התק"ם "אך בפועל זה לא קורה".

גל אמר, שהמושבים יכולו להסת־פק גם בכוחות עצמם. "אנו מתחילים בעת לראות האם לסיכו־מים האופטימיים של שר החקלאות ושר האוצר יש כיסוי ובמידה ונימצא שאין כיסוי נחדש את המאבק", סיכם גל.

עורך את העמוד: אורי גורדון

מרכז ארצי לבחינות ולהערכה

בחינת כניסה פסיכומטרית לאוניברסיטאות

תיקון למודעה מיום 1.1.88:

טפסי הרשמה לבחינה הפסיכומטרית ניתן להשיג בחנויות הספרים האוניברסיטאיות וברשת "סטימצקי" בשפות: עברית, ערבית, אנגלית, צרפתית, רוסית וספרדית.

קבלת מודעות
מ־08.00 עד 21.00
אשראי מיוחד!!!
החיוב ב־2 למרץ 1988
טלפון: 03-734555, 03-738707

מלונות ים סוף בע"מ

מודיעה

בהקשר לידיעה שהופיעה בעיתון "מעריב", שלא נמסרה ע"י חברתנו, כי אין היא מקיימת משא ומתן לרכישת מלון "הילטון" ירושלים או "פלאזה" טבריה. מו"מ לרכישת מלונות אלה התקיים בעבר והסתיים ללא תוצאות.

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
קרן החינוך לישראל

מכרז בניה 81/684/87

1. הסוכנות היהודית לא"י להלן הסוכנות מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבנית מעון יום בשכ' אבן גבירול (כפר גבירול) ברחובות במסגרת התוכנית להתחדשות השכונות

2. הבנין המתוכנן הוא כ־ 850 מ"ר

3. את המסמכים הקשור הקשור להגשת ההצעה ניתן לקבל החל מיום ב' 4.1.88 בבנין הסוכנות, הל' אביב, רח' קפלן 17, בחדר 717 בין השעות 12.00־9.00 תמורת תשלום של 300 ש"ח שלא יוחזר

4. סיור קבלנים יתקיים ביום ב' 18.1.88, התכנסות בשעה 9 במשרד הבניה לכפר גבירול, לך סור הרכבת.

5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת הנזכרת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 3.2.88 שעה 13.00

6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות התשכ"ט – 1969 לפי סווג מקצועי וכספי מתאים.

7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אתה אוהב את המכונית שלך. אתה מטפח אותה, בודק, מנקה, אך אל תשכח את הלב. המנוע שעובד עבורך נון סטופ כל הנסיעה. המנוע שלך צריך בריאות, צריך כח, צריך שמן, תן לו דלקול 20/50.
שמן בעל כושר עמידות ממושך יותר, שמן המסלק פיח וחלודה ומוריד את חום המנוע.
שמן שחודר לכל פינה ומפחית את השחיקה. שמן שעבר את כל המבחנים ומומלץ ע"י יצרני הרכב.
דלקול 20/50 - שמן החיים של המנוע. סע לשלום ו...

הארץ

יום ב' י"ד בטבת תשמ"ח
4 בינואר 1988

יומון, הדפסה, מחלקת המודעות, הפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב ... 21, ת"ד 233 מיקוד 61001, טל' 5121212
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 224245 ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב ברודו 20, טל' 661160 ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל היוצא: עזרן הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשם שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי
סגני עורך: משה ודרי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בהבעיה
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 5121212

בינתיים, אין לשר האוצר סיבה לחגוג

שר האוצר חגג אתמול את ניצחונו. הוא הציע קיצוץ של 755 מיליון שקל בתקציב והממשלה אישרה 742 שהם 98 אחוז מהצעתו. אך האומנם יש לו סיבה לחגוג? לאו דווקא. אפשר לחלק את הצעת הקיצוץ לשניים: חלק קל וחלק קשה. את החלק הקל לא היתה בעיה מיוחדת להעביר. הרי אין "שר סובסידיות", לכן אין בעיה לקצץ 240 מיליון שקל מהסובסידיה למוצרי מזון ו-60 מיליון מהתחבורה הציבורית.

גם אין בעיה גדולה לקחת תגמולים מרשות הנמלים (55 מיליון) ברשות שדות-התעופה (עשרה מליונים) ומאל-על (15 מיליון). כמו כן אין בעייה להמשיך ולהטיל מס על קצבאות ילד שני ושלישי (45 מיליון). החלק הקל מסתכם איפוא ב-425 מיליון שקל — וזה עבר בלי בעיות.

מה נשאר? החלק הרציני יותר. אותם 330 מיליון שקל שהם למעשה תשלום בעד שירותים שנותנים משרדי הממשלה. כאן הצליחו שרי המערך לטרפד את שתי ההצעות המשמעותיות של משה נסים. לא יבוטל חוק חינוך חינם בתיכון ולא ישולמו דמי ביקור אצל רופא וגם לא דמי אשפוז. מראש היו סיכויים קטנים שיתקבלו שתי הצעות אלו. אך כששר אוצר מדבר על אמינות (והכוונה כאן לתחום הבריאות), זה צריך גם לחייב.

התרגיל בתקציב הבריאות, כאילו יחליטו במשך השנה על מקור הכנסה נוסף של 32.5 מיליון שקל, אינו אלא בדיחה תקציבית, כי אם לא הצליח בכך נסים אתמול, מתי יצליח — כשהבחירות יתקרבו?

גם העלאת תעריפי האשפוז, לא רק שלא תביא לקיצוץ, אלא דווקא תגדיל את הכנסות קופת-חולים של ההסתדרות, שקופות-חולים אחרות מאשפזות אצלה חולים.

גם שאר ההחלטות ב"חלק הקשה" אינן מנותות בכיס, כמו מכירת דירות שבבעלות המדינה, שינויים מבניים במשרד התקשורת ובמשרד האנרגיה, וביטול קצבת הילד הראשון.

כנגד זה מעלה החשש ששנת התקציב 1988 תסבול מגירעון של יותר מ-1.2 מיליארד שקל המתוכננים, ואם נשווה זאת לגירעון הנמוך יותר הצפוי לשנת התקציב 1987 — פירוש הדבר עלייה בגירעון, על כל המשמעויות המסוכנות הכרוכות בתחום האינפלציה והגירעון במאזן התשלומים.

יש אומרים שלא היה אפשר להשיג יותר בשנת בחירות, ואולי יש צדק מסוים באמירה זו, אך אם כך הדבר, ייבחן שר האוצר בביצוע התקציב כלשונו. אם יצליח שלא לחרוג מהמסגרת — גם כשהאחד בנובמבר ילך ויתקרב — נוכל לראות בכך הישג, אז יוכל שר האוצר לחגוג — ואתו כולנו.

דרשה אל היפאנים

ראש ממשלת יפאן, נובורו טאקשיטה, השמיע לקראת ראש השנה האזרחית פנייה בלתי רגילה באוזני בני ארצו: הוא קרא להם לעיין מחדש במירוץ הבלתי פוסק אחר עושר חומרי ולתרום תרומה גדולה יותר לשיפור המצב בעולם הרחב. אף שהיה בוודאי בפנייה הרבה מן הכנות, גם החשש לתגובת המדינות המוצפות תוצרת יפאנית תרם, ללא ספק, את תרומתו.

אלא שקריאה, שממנה משתמע שעל היפאנים לצרוך פחות, אינה הדרך הטובה לטיפול בבעיה. גם מיעוט הסיוע היפאני לארצות-נחשלות, אינו הבעיה העיקרית, אלא עודף-היצוא על היבוא. זאת תוצאה של מגמה ארוכת ימים לכיבוש שוקי חוץ, של מבנה הכלכלה היפאנית — ולא-פעם של מדיניות ממשלתית המשמשת גם היום.

למרות העלייה התלולה ברמת החיים, ליפאנים הרגלי צריכה המעדיפים את התוצרת המקומית על תוצרי יבוא. לא יהיה זה גם קל לשנות את המסורת של חסכנות גבוהים (המקסימה צריכה שמרנית), הנובעת לא מעט מהיעדר נחלים וקרנות פנסיה הראויים לשמם. צפיפות הדיור מעוותת אף היא את הצריכה היפאנית.

אך מותר לראות גם מידת צביעות בפנייתו של ראש הממשלה. התקנות, ובעיקר הסידורים המינהליים הקיימים, עדיין מכבידים מאוד על היבוא ליפאן ועל התחרות החופשית בתוצרת חוץ עם המוצרים היפאניים (לפני זמן קצר בלבד נקבע, למשל, שתקנות היבוא לגבי 10 מוצרים חקלאיים חשובים מפרות את כללי גא"ט שיפאן חתומה עליהם). עד שהממשלה לא תנקוט צעדים כנים ונרחבים לפתיחת שערי המדינה ליבוא בתנאים שווים — ותנחה ברוח זאת את הארגונים הכלכליים רבי העוצמה — יישאר בעיני המערב חשד של חוסר כנות מלאה בפניית המנהיגות היפאנית.

בהעדר צמידות מדינית

עוד לא הגיעה שעתו של הלינקג' בהקשר הישראלי-ערבי

מאת א. שווייצר

ככל שקשה להשלים עם כך ששאלות ישראליות של חיים ומוות אינן אלא בעיות אזוריות בעיני מעצמות-העל, ועל אף הדיבורים הקלילים על הצפעון הדועכת, עדיין יש למעצמות מה לומר לגבי עשיית השלום או המלחמה בחלקי עולם שונים. לא אחת — כל ישראלי בעל זיכרון יעיד על כך בניסיונו — הן עושות שימוש בכוח המעורבות; לעתים אפילו מבליעות את הפתרון של בעיות מהסוג הזה במסגרת הפורמליה של מדיניותן זו כלפי זו. לכך קוראים לינקג' (צמידות, במר גם עברי לא מספק).

כדאי להזהיר את הדיבור על הנושא, לאו דווקא בשם שישראל, וצרותיה עם שכנותיה ועם ערביי פלשתין, הנכללת במסגרתו הצוננת. לא ארצות הברית ולא ברית המועצות מתנות הסדרים בינלאומיים, בעיקר בתחום מירוץ החימוש, בפתרון נוגע כלשהו של הסכסוך הישראלי-ערבי. ואולם ביום מן הימים הדבר יכול לקרות. ככלות הכל, היינו כבר (או כמעט היינו) נושא ללינקג' בעת מלחמת יום הכיפורים ומיד אחריה. לפי שעה אנחנו, כמו גם שכנותינו, נמצאים מחוץ למסגרת; אך טוב לזכור, כי מה שהיה יכול לשוב ולהיות.

מושג ללא תוכן

לינקג' פירושו שהסדרת נושא מרכזי ביחסי שתי מעצמות-העל מותנית בהסדרת נושאים נלווים, בין היתר כאלה הנוגעים לארץ שלישית אחת או יותר, על-פי הכלל, שליחסי המעצמות פנים רבות. רוצה לומר, לא תיתכן הכלה, למשל בנושא החימוש הגרעיני, כל עוד שורר מצב של עימות, למשל באפגניסטן או במפרץ הפרסי. דומה שהנרי קיסינג'ר היה ממציא המונח המגיע האקטואלי היתה המלחמה בווייטנאם: תמיכת הסובייטים בווייטנאם לא עלתה בקנה אחד עם כוונות הדטאנט האופנתית בעת ההיא, ראשית שנות ה-70.

במפגש האחרון בוואשינגטון בין רייגן לגורבצ'וב טענו מבקרי השמאל האמריקאי הלא-אידיאולוגיים לאידיאולוגים: כל דבר שמביא לצמצום הדיפת העימות בין שתי מעצמות-העל הוא טוב בתכלית, כי הנשיא נלכד ברשתם של מפרקי הנשק — אלה הרואים בפירוק החימוש, גרעיני או קונוונציונלי, את הנושא הבלעדי המצדיק הסדרה בין-מעצמתית. מה עם אפגניסטן, שאלו, ומה עם זכויות האדם, ניקראגואה וכו'. לשון אחר, מה הטעם בקיצוץ בכוח ההשמדה הגרעיני, אמר, כך טענו בעלי דעה זו להוסיף בלבם, בלאו הכי לא יופעל במלחמה עולמית, אם תינתן לגיטימציה לסובייטים להוסיף ולדכא עמים או לכרסם במעמדה של ארה"ב בחלקי עולם שונים? שאלות נוקבות, מה עוד שלקראת מפגש הפסגה הרבה הנשיא והזהיר להדגיש את חשיבותם של הנושאים הנ"ל ולטעון כי הם יעמדו על הפרק בשורה אחת עם האמת מירוץ החימוש.

ואולם, כל אלה לא הועלו לדיון בדיונים הפנימיים האמריקאיים, אלא למראית עין, אם כדי לייחס למסכת משמעות מקיפה יותר מכפי שייחסו לה יוזמיה משני הצדדים. את עושי המדיניות האמריקאית לא מעניינים עד כדי כך היהודים והמבקשים לעזוב את בריה"מ, כדי שיעמידו את הסובייטים בפני הברירה: או או. והוא הדין, בקצה האחר, בניקראגואה שהמפורסמת היא כי בנושא זה הנשיא רייגן נמצא בעימות לא מבוטל בתוך דעת הקהל והקהילה הפוליטית. לא כך היה המצב בראשית שנות ה-70: הדאטנט היתה כיסכמה אמריקאית הרבה יותר מהדאנט. עטים או נראה לפתגוי פכנה בין הנשיא ניקסון המזכ"ל ברז'נייב. יצירת לינקג' בין פירוק החימוש הגרעיני לבין שאלות פרובלמטיות, כגון זכויות האדם וניקרגואה, לא היתה מתקבלת על הדעת, לא של הסובייטים ואף לא של האמריקאים עצמם.

אפגניסטן: הכוונה האמיתית

לפני הוועידה, ובעת שנערכה, לא היה קץ לדיבורים על הדרישה שהסובייטים יסוגו מאפגניסטן ואף יתקבו מועדים. דרישה זו היתה לא-הגיונית בראשיתה, משני טעמים לפחות: מהכוונה הסובייטית, ואפגניסטן אינה המקום שבו יכול מנהיג סובייטי חפץ חיים להכריז קבל עולם על כישלון צבאי מובהק; ואילו, מהכוונה האמריקאית, הרצוי אינו נסיגה, אלא המשך השקיעה הסובייטית בבוץ האפגני. ארה"ב עשתה את שלה, בתמיכתה במורדים בכסף ובאספקה להם בנשק אמריקאי יעיל; היותר הוא אחיזת עיניים, שלא נועד אלא להביך את הסובייטים. יש כאן בעצם העתק מדוייק של מה שעשו הסובייטים בעת המלחמה בווייטנאם: הם סייעו לצפון ויחד עם זאת לא נלאו מלתבוע מארה"ב שתוציא את כוחותיה מהודו-סין. כלומר, אפגניסטן אינה נושא ללינקג', לצירוף של הצדדים. התביעה ללינקג' צריכה היתה, אם בכלל, לבוא מהצד הסובייטי. וצד זה מפוכח דיו לדעת כי אין זה לתועלתו אף להעלות תביעה כזו.

ומכאן חזרה אל הסכסוך הישראלי-ערבי. כינוס ועידה בין-לאומית, הוא צעד המצריך מידה ידועה של תיאום בין מעצמות-העל. תיאום כזה משתלב בעיקרון במסע ההתקרבות ההדדית של שתי המעצמות; בלעדיו הוא בלתי-אפשרי. פרס צודק כאשר איננו מחמיץ את שעת הכושר הנוכחית: מה שלא הביא בחשבון די הצורך הוא העיתוי הלא-נוח. למשל לרייגן אין עתה זמן פנוי לעסוק בנושא סבוך זה (שגם אינו לוחץ יותר על המידה), והסובייטים, אילו הסכימו בעיקרון להשתתף בעשיית שלום, אינם מוכנים, משני טעמים לפחות. בניגוד לארה"ב, הם לא גיבשו עמדה מדינית לגבי אופי ההסדר (במפליית גורבצ'וב היו מיצגים מומחים ומי דרג למזרח התיכון, אך הם היו חלוקים בינם לבין עצמם לגבי השאלה המהותית, את האינטרסים של מי מבני חסותם להעדיף, של סוריה או של אש"ף). יתר על כן, אין לסובייטים לפי שעה מעמד התחלתי בעיני ארצות האזור כפי שיש לארה"ב. פרס רואה הקשחה סובייטית מאז הפסגה. דעה אחרת, המבוססת על השיקולים הנ"ל, עשויה לגרוס כי הם זקוקים לזמן לכיבוש עמדות ולגיבוש דעה, ברוג הפוליטי העליון, לגבי אופי ההסדר הרצוי להם ומחירו.

מבחינתנו, פרס צודק בתחינתו ליצירת קשר בין המשך ההתקרבות בין מעצמות-העל לבין גיבוש הסדר בין ישראל לירדן. אך, הגם שעליו להמשיך במאמציו, הוא צריך להשלים עם רוחות המימוש. הרוצה לנסוע ברכבת, להבדיל מרכבו הפרטי, חייב להתאים את עצמו ללוח הזמנים שלה. שאם לא כן, הוא יצטרך להמתין בגשם בקור, וברוח הפרצים בתחנה הריקה, עד אשר תגיע הרכבת.

אורי לוברני: הזהיר מפני האיום החומייניסטי

ביטויים פרסיים בבקאע

התקרבות האיום האיראני לעבר מפתן הדלת של ישראל זוכה לעידוד אש"ף

מאת עודד זראי

לשאלת הנימוס, מה שלומך, נהוגים בחלק של העולם הערבי להשיב, "עלה אללה", היינו הכל בידי האל ועליו יש לסמוך. בבעלבק, בירת מחוז אל-בקאע הלבנוני, הולך באחרונה להישמע ביטוי נימוס חדשים שכמותם לא נשמעו באיזור מאז ומעולם. למשמע השאלה, מה שלומך, משיבים "עלה חודאי", היינו על האל, אך בפרסית צחה. זהו חלק, זו רק דוגמא קטנה למה שמתרחש בפנים לבנוני זה הנשלט על ידי כוחות קומנדו סוריים.

בשעת בוקר מוקדמת ניתן לשמוע את שיר המהפכה האיסלאמית החומייניסטית אותו שרים בשפת המקור הפרסית מאות ילדי בית הספר העממי האיסלאמי. ספק אם אותם ילדים מבינים עוד בדגל הלאום הלבנוני שלהם. את תמונת נשיאם השייך אמין ג'מייל שכחו מזמן ואלה שזוכרים אותו מזהים אותו "כאויב של מדינה שכנה".

אין ספק שההמנון הלאומי הלבנוני "כולנו לדגל" לא נשמע כאן ובמקומו מכירים הילדים את המנון משמרות המהפכה, דגל הרפובליקה האיסלאמית האיראנית ותמונות האימאם חומייני, כסמלים לאומיים שלהם. על בתי הספר האיסלאמיים באל-בקאע מפקחים שליחי משמרות המהפכה האיראנית ולצדם מורים ואנשי חינוך שיעיים הנבחרים על ידי מועצת חזבאללה בראשות השייך סובחי אל-טופיילי. הללו שינו מזמן את תכנית הלימודים של משרד החינוך הלבנוני, למרות שהמשרד בביירות מחויב בהמשך תשלום משכורות המורים וכיוצא בזה.

תקציב המהפכה מגידולי החשיש

בבתי הספר האלה מלמדים על פי תכנית חדשה הזהה לתכנית הלימודים באיראן. אולם החידוש המהפכני בתכנית הלימודים הוא הכנסת השפה הפרסית כשפת לימוד לצד השפה הערבית. האיראנים דואגים לא רק לתורה אלא גם לקמח ועל אותו כמה וכמה בלבנון. באיזור אל-בקאע פתחו האיראנים באחרונה מרכזים לחלוקת תרופות לנזקקים. מחירי התרופות בלבנון הרקיעו שחקים וידם של אמידים בלבד משגת לרכוש תכשירים לילדים, אבקת חלב ותרופות לטיפול בדלקות החורף. במקביל הקימו שליחי משמרות המהפכה "חוות איסלאמיות" לבקר, צאן ולגידולים חקלאיים.

תקציב "יצוא המהפכה" מגיע בחלקו מאיראן והחלק האחר ממומן מתמלוגי גידולי החשיש בחסות הסורים המשולמים לגורמים שיעיים באיזור. לא כן תקציב "ההתנגדות האיסלאמית" המגיע כולו מטהראן והמיועד למעשה לחזבאללה למימון פעולות החבלה נגד ישראל. במשך השנה האחרונה הגדילו האיראנים את התקציב הזה, שאומדנו המדויק אינו ידוע, ב-5 מיליון דולר.

השליחים האיראניים אינם מסתירים את הכוונות. בבעלבק נועדים מדי שבועות מעטים שליחי טהראן עם ראשי חזבאללה ומשמרות המהפכה בנבכות השגריר האיראני בביירות. אולם מעניין לציין כי לאותן פגישות בהן דנים בצעדים האופרטיביים לכינון רפובליקה איסלאמית בלבנון, באים גם נציגי "האחים המוסלמים" ובהם שליחים חשאיים של ארגון פתח בראשות עראפאת, על פי הדיווחים מביירות. כבוד המלכים שבו התקבל בטהראן המנהיג הסוני מטריפולי השייך שעבאן מבהיר כי האיסלאם הקיצוני הסוני מיישר את הקו עם חומייני.

אין ספק כי הברית בין ארגון פתח בראשות עראפאת לבין האחים המוסלמים קיימת זה שנים רבות. עראפאת עצמו נמנה באחד מקטעי הפעילות הפוליטית שלו עם תומכי התנועה. מכאן היה טבעי שאנשי עראפאת יגישו סיוע לאחים המוסלמים לא רק בירדן אלא גם בסוריה ובמצרים. אולם בשנה האחרונה נרקמו קשרי ברית גם בין פתח לבין חזבאללה. המנהיג הרוחני של חזבאללה השייך חסין פאדללה נהג להיוועד בקביעות במפקדתו בשכונת חזיק עם שליחי עראפאת. המקורות מגלים כי כיום נוטל ארגון פתח חלק בהגרלת תקציב "ההתנגדות האיסלאמית" המגיע מטהראן. לדברי המקורות אין יחסי העוינות הקיימים לעתים בין סוריה לבין עראפאת ובין סוריה לבין חזבאללה, מפריעים לכל הגורמים האלה לקיים ביניהם ברית כאשר מדובר בפעילות נגד ישראל.

תחנת השידור של אש"ף

האיום האיראני המתקרב לעבר מפתן הדלת של ישראל מצפון, וכל הנוגע למצב בדרום לבנון נדונו באחרונה בהרחבה במפקדת יק"ל (יחידת הקישור ללבנון) בראשות תת אלוף דוד אגמון. יש לציין כי אש"ף וחזבאללה השקיעו מאמצים אדירים בשבועיים האחרונים להביא "להתקוממות מהפכנית" גם בדרום לבנון במקביל למה שאירע בגדה וברצועה, אך הדבר לא עלה בידם. דווקא בימים אלה שלאחר פרשת הגילשונים יזמה לשכת אורי לוברני, מתאם פעולות ישראל בלבנון את יום העיון, כדי לערוך שוב בדק בית ולראות מה ניתן עוד לשפר.

בדיון הארוך שבו השתתפו אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד וקצינים במפקדתו וכן מפקד צד"ל, הגנרל אנטואן לחד. הזהיר לוברני, המכיר היטב את ההוויה האיראנית, מהאיום החומייניסטי העקבי לכינון רפובליקה איסלאמית בלבנון על כל המשתמע מכך. לדידו אסור שתיפסק הביטחון ביזום ללבנון תיוותר ללא הערכה ובדיקה מחדש לעתים קרובות, זאת משום הדינאמיקה והתהפוכות בארץ הארזים שאינם מאפשרים לשקוט על השמרים.

דומה כי בצד הפעילות הצבאית, שאף היא לא פשוטה כלל, הכל מסכימים כי על ישראל לפעול ביתר שאת להמשך הייחודיות של איזור הביטחון בדרום לבנון. איזור זה נבדל מאזורים אחרים, ובמיוחד מאזורי השליטה של אש"ף וחזבאללה ביציבות הכלכלית והביטחונית ובדרקים בין העדות וביניו לבין ישראל.

תחנת השידור החדשה של אש"ף המשודרת בעוצמה רבה מדרום לבנון תעמוד עתה בראש אמצעי ההסתה האלקטרוניים באיזור. כדי להתמודד מן הסתם עם המצב החדש יש לאפשר לתחנת "סאות אל-ג'נוב" באיזור הביטחון לשדר לאלתר לפעות באותה עוצמה. זו רק דוגמא אחת מני רבות.

שמעון פרס ופיטר בותה

מה ההבדל ביניהם? שאל מגיש של תכנית חדשות רבת-יוקרה בארה"ב ● אבל עורך בעיתון חשוב אומר, שמעמד ישראל ישתנה "רק אם תפלשו לשווייץ, או תטילו פצצת אטום על רבת-עמון"

מאת יואב קרני

ניו-יורק

ישראלי, הצופה בצילומים המלאיינים מעזה ורמאללה, מרחוק של עשרות אלפים קילומטר, נוטה לייחס לסביבתו הלא-ישראלית את תגובותיו שלו. אם הוא המום, אל-נכון גם "הצופה האמריקאי" המום. אם בעיניו אין כאן אלא פעולת קיסור פעוטה לשיכוך "משבר מלאכותי" (כך נשבע יצחק שמיר אמרו), אל-נכון גם "הצופה האמריקאי" אינו מתרגש.

מזלה העיקרי של ישראל בימים אלה הוא ש"הצופה האמריקאי" עוקב בעניין רק אחר תחזיות מזג האוויר של עונת החגים. הוא יצא להופעת תוף עשיית קאלוריות בעודף באותו הזמן שבו בטלו כמה הופעות סוף שבוע בצה"ל. גם רוב רוזני התקשורת האמריקאית אינם נמצאים אצל שולחנות העבודה שלהם, לפי שהעלותה סידרה בקריית של עולמם.

את סטיבן רוזנפלד, מעורכי "הוואשינגטון פוסט", מצאתי במקרה ליד שולחנו.

"וכבן, מה", אמר רוזנפלד. "היו לכם קצת הרבה רעות במשך שבועיים. אבל "לחשוב על זה כעל נקודת מפנה (בגישה האמריקאית כלפי ישראל), זה לא שפוי. אין להעלות כלל על הדעת שזו נקודת מפנה".

בבוקר שיחתנו פירסם ה"ניו-יורק טיימס" דיווח מאת אחד מכתביו בירושלים, שבו הובאו תלונות מפי פקידים ישראלים על הדרך סיקורם של המאורעות בשטחים בעתונות האמריקאית. דיווח דומה הופיע ימים אחדים קודם לכן גם ב"וואשינגטון פוסט".

"פקידים ישראלים", אמר רוזנפלד, "מוסיפים לעשות מה שעשו

סטיבן רוזנפלד: מעורכי ה"וואשינגטון פוסט"

תמיד. הם מתלוננים שהבעיה אינה מדיניות ישראל, אלא סיקורה בתקשורת האמריקאית. זה בכאבים-של הננה. וזה כזב מעיקרו. וזה עניין מקובל בארץ".

המשק דווקא היה בסדר

"דבר לא השתנה", אומר רוזנפלד. "ה'איפאק' (השדולה הפרו-ישראלית בוואשינגטון) קיימת בדיוק כדי לנטרל תנודות בדעת הקהל...דעת הקהל אינה משקפת את דעת הפוליטיקאים...בוחרת בעתון אינה מעלה ואינה מורידה פוליטית".

"בעקבות כל זה מצטיירת ישראל בדמותו של משטר ברוטאלי אחר, אשר גבר אומר לדכא אלמנט של אוכלוסייתו. בעיני כמה ישראלים בבעיית הקבלה בלתי נוחה עם דרום-אפריקה. השימוש בגאז מדמיע בגדה המערבית דומה במידה מסוימה לטיפול בדיסידנטים בסוזה. הרי הקהה כלפי השודים בעזה אינה נראית קשה פחות מן העונשים המוטלים בעיירות השחורים. אפילו הכלים הבוקעת מפי הקלכלנות נכמעות דומות.

להלן הופיעו על המרקע, בזה אחר זה, נשיא דרום-אפריקה, פיטר בותה, ושר החוץ של ישראל, שמעון פרס. שניהם נאבו באותו הפרלמנט של ארצותיהם, שניהם תלו את כל הדעת בארגוני כוזר לא חוקיים: בותה התלונן על "הקונגרס האפריקאי הלאומי", ופרס התלונן על אש"ף.

ההשוואות כל כך בוטות בין ישראל לדרום-אפריקה, בכלי תקשורת מרכזי בארה"ב, לא נעשו, ככל הנראה, מעולם. המגיש טד קופל פנה אל מרואיינו, יצחק רבין, ושאל: "המראות שאנחנו רואים מישראל בימים האלה אינם ברוטאליים ומדכאים פחות ממה שראינו לפנים בצ'ילה, או בחודשים האחרונים בדרום-אפריקה. מדוע אנחנו צריכים להתייחס אל פעולות ישראל בסובלנות גדולה מזו מאשר אל מעשי הדיכוי של שתי הממשלות האחרות?"

לזכותו של שר הביטחון צריך לומר, שהשעה בתל-אביב היתה מוקדמת מאוד, וקורי השינה עדיין לא נמחו מעיניו. לגנותו צריך לומר, שהופעתו היתה מופת של עילגות לשונית ורעיונית. במהלכה הביע אפילו נכונות להעניק "מתר" זכות בחירה לכנסת לשנים וחצי מליוני הפלשתינים "בתחומי המנדט הבריטי לשעבר", הבלבד שהפלשתינים יודו בזה.

אבל זה עניין של צדק. סוף סוף, אי אפשר שישראל תוסיף להיות מיוצגת בארה"ב על ידי אבא אבן, או משה ארנס. אי אפשר שישראל תוסיף ותצטייר באמריקה כשלוחה פיוטית של הציוויליזציה המערבית — אשר ההבדל היחיד בינה ובין ג'ורג'טאון, בינה ובין בוורלי-הילס, הוא שערבים חורשים מקיפים אותה משלושה עברים. את ישראל צריכים לייצג באמריקה רק אותם אנשים שהאנגלית שלהם רעה כמעט כמו העברית שלהם.

האם חושב איפוא סטיבן רוזנפלד שישראל בכלל מסוגלת להזיק לעצמה בארה"ב?

"אני יכול לפנות אל דמיוני העשיר", הוא משיב בסארקאזם שקט. "אילו למשל פלשתם לאוסטריה או לשווייץ, אילו הייתם מטילים מטר פצצת אטום על רבת-עמון — זה היה משבש את יחסיכם עם ארה"ב, אף כי אילו הטלתם את הפצצה על דמשק, ההשפעה לא היתה כל כך נוראה. אבל ברצינות. אינני חושב שאירועים מדיניים, חוץ מזו של אריאל שרון, היתה משנה. אתם מאוד פופולאריים. אמנם כל הישראלים מודאגים מאוד, אבל עוצמתכם בארה"ב גדולה מאוד".

דברים דומים, אם גם בניסוח קצת יותר פושר, שמעתי מלזלי גלב, סגן עורך עמוד מאמרי-המערכת רב ההשפעה של ה"ניו-יורק טיימס". הוא אומר: "תמיד הפתעתי בעבר עד כמה קטן היה הנזק שגרמו עניינים כאלה לישראל — לבנון, איראן או פולארד. אינני חושב שהמאורעות האחרונים ישפיעו על דעת הקהל, או על דעת הקונגרס, יותר ממלחמת לבנון".

"אלא מה", ממשיך גלב. "כל מאורע כזה מוסיף לרושם המצטבר על ישראל. כל מאורע הוא עוד טיפה אחת".

הפגישה, הפגישה

שלב נוסף בהידברות הנמשכת בין שר האוצר למזכ"ל ההסתדרות צפוי בקרוב

מאת אברהם טל

נסים: ברוך הבא, אדוני. סליחה, המזכיר הכללי של ההסתדרות. ברוך הבא בצל קורתי.

קיסר: מה הוא אומר? מה הוא מדבר?

סולה: מילות נימוסין.

נסים: שמח אני שקיבלת את הזמנתי. קראתי בעתון שבשנה שעברה קיימנו 18 פגישות כבעניין זה. והנה נפתחה 1988 למניינם, והגיעה העת שניפגש שוב. ואני שמח לחלות את פניך כאן במשרד האוצר.

קיסר: מה הוא רוצה?

סולה: שום דבר. ג'ינוני סקס. אתה עדיין לא מכיר אותו?

נסים: בשבילי, זו תכבוד הנאה רבה להיות במחיצתך. אני נזכר בעונג בפגישתנו האחרונה. זה היה בחנוכה. אתה איזו חידוד נאה היה בפיך בפתח פגישתנו?

קיסר: חידוד? בטוח נעשה חידוד-ודינדודין כשאני שומע אותך מדבר על קיצוץ תקציבי הבריאות והחינוך ושאר גזירות.

נסים: אינך זוכר? ניגשת ישר לחנוכייה והתחלת למנות בקול את הנרות. למראה פני התמהות אמרת במין חיוך חביב שכזה צריך לבדוק אם שר האוצר לא קיצץ גם פה. חחחחה. לעולם לא אשכח את החידוד הזה.

קיסר: סולה תגיד, הוא אמר לך בשביל מה הזמין אותנו? לא בשביל זה, אה?

סולה: כרגיל: תוספת יוקר, הסכמי השכר, עיסקת חבילה.

נסים: וברשותך ניגש לענייננו. יש לי כמה הצעות קטנות שנוכל להסדיר חיש-קל מתוך הסכמה והבנה גמורה. קודם כל בעניין הסובסידיות. מה? מה אתה קם? כך קיסר, אנא שב. רק הרגע הגעת, וכבר הולך? בסדר, לא אזכיר יותר את הסובסידיות עד אפריל. רק השב.

קיסר: כבר אמרתי לך בפעם שעברה: בשביל לדבר על סובסידיות לא אבוא לפגישה. הבאת אותי לכאן בעורמה?

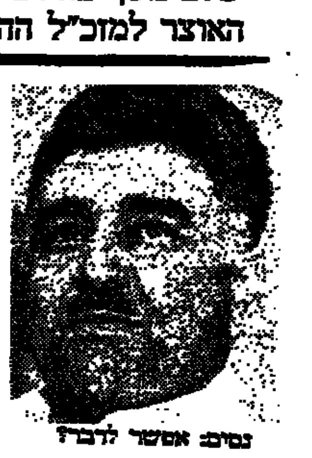

נסים: אפשר לדבר?

קיסר: אפשר ללכת?

נסים: חלילה לי. חשבתי לתומי כי בחלוף השנה ומכיוון שאפריל כבר לא רחוק, נוכל... אולי...משהו? שב, שב. לא הזכרתי את המלה. ומה שלומך חוץ מזה? עלי עברו ימים קשים. אין לומר שארבלי-אלמוזלינו שלכם מקלה את החיים.

קיסר: שום דבר לעומת שמאי שלכם. כמו קוץ בקרחת.

נסים: חחחה. שוב חידוד. אתה מה חביב. בעניין אחר: חשבתי שאולי נוכל לעשות משהו בעניין תוספת היוקר...לא משהו גדול.

קיסר: על מה חשבת?

נסים: במקום תוספת של 70%, רק 50%. במקום אחוזי עליית מדד של 7% — אולי פעם בשנה. אה? אפשר לדבר?

קיסר: אפשר לדבר, אבל לא ייצא כלום. למה לי לשנות את ההסכם?

נסים: כי האינפלציה יורדת.

קיסר: יופי. תרד האינפלציה — תרד תוספת היוקר גם לפי השיטה הישנה. למה לשנות?

נסים: לטובתכם, בעיקר לטובת ההסתדרות.

קיסר: איך לטובתנו?

נסים: תוספת יוקר 70%, תחילת שכר, עליית שכר המינימום — הכל אוטומטי. מה נשאר להסתדרות לתת? איך תראו לשכירים שאתם דואגים להם? תקטן תוספת היוקר — תוכלו להשיג להם תוספות שכר.

קיסר: אתה דואג איך אנחנו נראה לשכירים?

נסים: רק לטובתך, רק לי מענך.

קיסר: כששר האוצר מתחיל לדאוג איך אנחנו נראה לשכירים, אני מתחיל לדאוג. זהו, אפשר ללכת?

נסים: חכה, חכה. למה למהר? עוד הערב גדול, והפגישה שלנו לרוב נמשכת עד אחרי חצות. זכור? אני זוכר ממש בגעגועים בפגישה שלנו כעת היה לפני שנה, כאשר סיכמנו את הסידורים לקראת הפיחות. איזו הבנה יפה היתה בינינו.

קיסר: אני זוכר שאתה חייב לי מאז 2.2%. מתי נקבל אותם בחזרה?

נסים: אגב, אם כבר הזכרתי פיחות, אתה יודע ששוב הגיע הזמן לאיזה פיחות קטנצ'יק? לבטח המנהלים ב"כור" אמרו לך. הם לוחצים עלי בהגון.

קיסר: אמרה, או מה? אתה רוצה לעשות פיחות — תעשה פיחות. אינך זקוק להסכמתי.

נסים: נו, חשבתי שאולי שוב נוכל... משהו. מה דעתך? משהו בתוספת היוקר, משהו בהסכמי השכר. איזה עיקורצ'יק, קטנצ'יק, כמעט לא מורגש.

קיסר: עכשיו? תוספת היוקר והסכמי השכר — זה באפריל. למה להזיז עכשיו?

נסים: נעשה פיחות עכשיו — ונסכם על הסידורים של אפריל — עכשיו. מה דעתך?

קיסר: עיקורצ'יק?

נסים: כן.

קיסר: קטנצ'יק?

נסים: כן?

קיסר: באפריל?

נסים: כן, כן

קיסר: לא בא בחשבון. אתה רוצה משהו באפריל — נדבר בסוף מארס.

נסים: אבל אני צריך לעשות פיחות — עכשיו.

קיסר: צריך — תעשה. מישהו מונע ממך? נגמרנו? אפשר ללכת?

נסים: רציתי להזכיר לך שהחלטתי לוותר על שכר לימוד מודרג, דמי ביקור אצל רופא, אגרת אישפוז — כל הדברים שלא נשאו חן בעיניך. תעשה גם אתה מחווה.

קיסר: מחווה: אמרתי לך לא להתעסק עם ארבלי, לא רצית לשמוע, מחווה הוא מספר לי?

נסים: אז לא סיכמנו מאומה הפעם? אין דבר. נשאיר משהו לפעם הבאה. היתה פגישה נעימה מאוד. תמיד תענוג לקדם את פניך ולעשות אתך עסקים אדוני המזכ"ל. ואני ממתין בקוצר רוח לפגישתנו הבאה.

קיסר: כן, כן. שלום...אוף, סולה. קליינט קשה נפל עלינו. אבל הוא לא ישבור אותי. עמדתי נגד מודעי, אעמוד גם נגדו.

חיסול כל מלאי הרהיטים של 1987

עד 50%
הנחה במזומן מהתצוגה

חותמת הרהיטים

רח' אפעל 15, קרית אריה, פ"ת (צומת גהה) טל: 9230138, 9220288, 03-9241025
סניף הצפון: צומת הצ'ק-פוסט, שד' ההסתדרות 1 חיפה טל: 04 642584

هكذا عن الأصل

صكرا عن الاصل

לגשר בין ערכים מוסריים

ביום עיון שהוקדש לנושא שוויון לאשה על־פי החוק הסכימו כולם כי יש צורך בשוויון, אך התווכחו לגבי הדרך • מזכ"ל נעמת: החלומות והוויכוחים כמוהם כמו עץ חרוב שיניב פירותיו בעוד 25 שנה

מאת יהודית קנולר

נשים כצליחות, המגיעות לעמדות בכירות בעבודה, נוטות לעתים קרובות לנפנף בהצלחתן כהוכחה לכך שנשים אינן מקופחות. כך, לדוגמה, הצהירה באחרונה שרית גרינברג, הממונה על תיק הרווחה בעיריית תל־אביב. גרינברג, שעיכבה לעצמה כותרות בגין הצבעתה בעד אי־הכללת נשים לגוף הבוחר של הרב הראשי לתל־אביב, טענה בראיון רדיו שאם יש אשה שמרגישה מקופחת בשל היותה אשה, מן הראוי שתבדוק עצמה. היא, שרית גרינברג, לא מרגישה עצמה מקופחת.

אלא שהעובדות והמספרים טופחים על פניהן של נשים מסוגה של גרינברג. מתוך תחקיר שערכה ד"ר לינדה עפרון עבור נעמת עולה, על סמך נתונים של שנת 1980, כי רק שלושת־רבעי האחוז מכלל המנהלים במקומות עבודה במשק הם מנהלות, בעוד ששיעור הנשים העובדות בכלל כוח העבודה האזרחי היה בעת עריכת התחקיר 36 אחוזים. גם אם נצא מהנחה שהמצב השתפר מאז, יש להניח שהשיפור מזערי. נתון נוסף של התחקיר מראה כי 50 אחוז מכלל העובדים בדירוג האקדמי הם נשים, אך רק שישה אחוזים נמנים על חמש הדרגות הבכירות. ועוד, באוניברסיטת תל אביב, מוסד מתקדם לכל הדעות, היו הנשים בשנת 1980 21.5 אחוזים מכלל הסגל הבכיר. אך רק ארבעה אחוזים מבעלי דרגת פרופסור מן המניין הם נשים. כל הנתונים האלה מעידים על עובדה אחת: אין שוויון הזדמנויות בין גברים לנשים.

על רקע נתונים כאלה אפשר להבין את הוויכוח הציבורי שהתקיים בשבוע שעבר ביוזמת "נעמת" בנושא "האם טוב לאשה — שוויון על־פי החוק". הפורום בו ריכזה כלל את פרופ' רות בן ישראל, סגן הדיקן בפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל־אביב, ד"ר פרנסיס רדאי, מרצה בכירה בדיני עבודה בפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים, פרופ' אריאל רוזן־צבי, מנהל המכון להשתלמות עורכי דין באוניברסיטת תל־אביב וחבר בצוות הצעת החוקה לישראל, וח"כ חיים רמון.

להכתיב על־ידי מניפולציות

בהכרזת העצמאות נקבע העיקרון של מניעת אפליה מטעמי דת, מין וגזע, וכי תנוסח חוקה שתגבש את הדברים, על־ידי האסיפה המכוננת. חוקה לא נקבעה לבסוף כי הציבור שישב בארץ סבר שיישוב כה קטן אינו יכול לקבוע גורלו של עם רב האמור להגיע לכאן. המשרה היתה סדרה של חוקי יסוד, האמורים אולי להיות נדבך עתידי לחוקה. עתה עומד לדיון בכנסת חוק יסוד כזה בנושא זכויות האדם. מכלול מגובש יותר, שהציע צוות מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב, "הצעת החוקה לישראל", עומד אף הוא לדיון ציבורי, וכן הצעת חוק יסוד שוויון זכויות האשה, שמציעה נעמת.

פרופ' אריאל רוזן־צבי, בהציגו את הגישה של החוקה, הסביר כי תפקיד החוקה הוא לגשר בין ערכים מוסריים, לבין רצון השלטון המצוי בידי הרוב. הכוונה להגן על ערכים גם מפני המחוקק, היכול, על־ידי רוב מקרי או מניפולציות, להכתיב חקיקה ברוח האינטרסים שלו, תוך פגיעה בקבוצות חלשות או במיעוטים.

בן־ישראל: פגמים בהצעה

רוזן־צבי: פגיעה בהלכה

פרופ' רות בן ישראל, שבירכה על יוזמת החקיקה, הצביעה על הפגמים בהצעה, שכן עקרון השוויון עלול לדעתה להתנגש בעקרונות אחרים, כמו עקרון הקניין או חופש ההתקשרויות בחוזים, והיינו חופש הפרט. איזה עיקרון יגבר, היא שאלה. היא הזכירה את העובדה שבכלל פעם נדחות דרישות של נשים בטענה שיש מצוקה כלכלית או צורך בחידוש צמיחה. שוויון אריתמטי בין המינים יהיה לרועץ לנשים שעדיין זקוקות, לדעתה, לחוקים מעודדים או מפלים לטובה, כמו גיל פרישה גמיש, אפשרות להתנגד לעבוד בלילה, זכויות הריון ואפילו שריון מקומות בבחירות פוליטיות.

"לא נוותר על ההלכה דבר לגבי שוויון לשוויון, ויש לשמור על זכויות היתר כל זמן שעדיין עול הלידה וגידול הילדים מוטל ברובו על האמהות", אמרה בן ישראל. היא התייחסה לטענה של רוזן־צבי כי מקרים ספציפיים אפשר להשאיר לפרשנות בתי המשפט. כדוגמה לכך שאין לסמוך על בתי משפט, הביאה את המקרה של ד"ר נעמי נבו שהפסידה בבתי ערכאות משפטיות בתביעתה לפרוש מעבודתה בגיל שבו פורשים הגברים. (זה היה בטרם נחקק החוק בנידון.)

בחירה ברב

ד"ר פרנסיס רדאי תומכת אף היא בחוקה. אבל בנוסח אחר, שייפתור את הפליית הנשים בהלכה — דבר שלא נעשה כראוי בהצעות הקיימות. היא הביאה כדוגמה שתי נשים, את רג'אלה ולנסי, כיושבת ראש ארגון לעזרת עגונות, שסיפרה כי יש כיום 8,000 עגונות בישראל, ואת ויקי שטרסבורג, חברה במועצה המקומית בית שמש, שהעידה כי השתתפה בבחירות רב המקום. שטרסבורג סיפרה כי המועמדים פנו אליה יחידות או באמצעות שליחים כדי להציג את עמדתם ומחוייבותיהם כלפי ציבור הנשים. עמדתה של רדאי היתה כי כל זמן שיש אסימטריה מוחלטת בהלכה, יש למצוא דרך בחוקה שתנתק את הזיקה להלכה. בהתאם להצעת החוקה אפשר יהיה לבחור במסלול נישואין אזרחי או דתי. מן הראוי, אמרה, שהחוקה תדאג לשוויון מלא בין הצדדים ולא תנציח אי־שוויון בתחום ההלכה.

ח"כ חיים רמון הציג את הגישה המעשית. לדבריו, לוויכוח האקדמי אין כיום ערך מוסף שאינה יכולה לפתור את הבעייה של פסולי חיתון, למשל. הוא הביא עוד, לדוגמה, ניסיון לתיקון חוק שיום בתחום יחסי ממון. הוא הציע כי חלוקת הרכוש תיעשה בין בני זוג הנפרדים בגירושין לפני מתן הגט, כדי שהגט לא יהווה אמצעי סחיטה של הבעל. כאמור, מדובר בתיקון חוק שקיים. אך הוא עדיין לא הצליח להעבירו בגלל התנגדות חברי הכנסת הדתיים. "אפליית הנשים היא נושא חברתי, ולכן מן הראוי כי נשים תיתנה גם לגברים דריסת רגל בו. שכן גם אנו מאמינים שאפליה כזו יש לשרש מן החברה, וגם ביכולתנו לקדם את הנושא", אמר הח"כ הצעיר וזכה להתזהי הסכמה רבים.

מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמת, שסיכמה את הוויכוח, השיבה לח"כ הנמרץ והמעשי כי יש מקום גם לחלומות, וגם לוויכוחים הנראים אקדמיים תלושים. "ראה כבך עץ החרוב שיניב את פירותיו בעוד 25 שנה. אנחנו כבר דנו בנושאים שנראו לנו לפני 10 שנים תלושים ובלתי־אפשריים, כמו גיל פרישה שווה וגמיש, והנה עבר החוק. החוקה תקבע את פני מדינת ישראל לדורות הבאים. ועד שהיא תתקבל עם התיקונים הדרושים, יש לפעול לחקיקת חוק יסוד שוויון זכויות האשה, שיעניק להן את שוויון ההזדמנויות שחסר להן עתה", אמרה לובלסקי.

סנונית חדשה לאביב

דגם חדש של מוֹטִי בעיצובו של צבי בר מבשר את אביב 88' — חולצה באורך המותן וחצאית צמודה במותן ומתרחבת למטה. נוסח שנות ה־50. (כתבה: שולמית קיסרי)

אצבעות ירוקות בבית ובמרפסת

פרט להנאה שבגידול צמחים בבית יש בהם גם תועלת: הם נקיים מחומרי הדברה רעילים ומבטיחים אספקת תוצרת קבועה וטרייה

מאת ד"ר מינה פארן

מאז תחילת ההתיישבות בארץ ישראל, סבלו תושביה מחוסר מים. היה עליהם להתמודד עם תקופת יובש ארוכה בת שישה עד שבעה חודשים ועם שנות בצורת. כבר בזמן הקדום פותחו שיטות חקלאות שהתבססו על ניצול מרבי של כמויות מים קטנות. המתיישבים גידלו צמחי תועלת למזון, לבוש, רפואה, בשמים וכו'. בגני הגר גודלו צמחי בושם, תבלין ומרפא יחד עם עצי פרי. הגנים הנזכרים בשיר השירים הם גינת אגוז וערוגות בושם. בגינת האגוז גידלו גם גפנים ורימונים, כלומר — בוסתן של עצי פרי.

בימי הביניים גודלו צמחי מרפא ותבלין בגנים של מנזרים. גם כאן היה שילוב של המהנה והמועיל. הרבו להשתמש בצמחים אלה לתיבול מאכלים, להכנת תרופות ותכשירים שונים ולאמבטיות עשבים.

לאחר שנים של הזנחה ושיכחה, ניכרת בשנים האחרונות התעניינות מחודשת בצמחי מרפא ותבלין והשימוש בהם הולך ומתפשט. יחד עם השימוש, התעורר הצורך בגידול, ובשנים מעטות הפך גידול צמחי המרפא והתבלין לענף חקלאי מתפתח.

רבים מצמחי המרפא ניתן לגדל על אדן החלון, במרפסת או בגינה. שפע הצמחים, שלרובם דרישות מועטות, מאפשר להתאים לכל אדמה, אף הדלה ביותר, את הצמח שיכול להסתגל אליה. צמחים כמו קורנית מקורקפת, זוטה לבנה וסבורית הסלעים יצמחו ויתפתחו יפה על אדמה סלעית. חלק גדול מצמחי המרפא הם רב־שנתיים ונשארים ירוקים כל השנה, כמו אזוב מצוי, גרניום וסוגי מרווה ונענע. הם מתפשטים במהירות ואפשר להרבות אותם מייחורים או מקני שורש מסתעפים. ניתן, אם כך, להתחיל את הגידול מצמח אחד ולאחר עונה אחת או שתיים לכסות חלקה שלמה. ניקח לדוגמה את הנענע. זה צמח המרבה את עצמו ומתפשט במהירות. לאחר כמה חודשים אפשר לקטוף ממנו, מבלי להבחין בחיסרון כלשהו בערוגה.

דבר זה נכון גם לגבי הגרניום. אחד מן המינים של הסוג גרניום הוא בעל סגולות רפואיות. ניתן להכין ממנו תה מעולה, בעל טעם עדין. הוא גם צמח דקורטיבי שקל לגדלו. עליו ירוקים כל השנה, ובאביב הוא מוציא פרחים יפים בצבע ורוד. הוא מתפשט במהירות, מתרבה על־ידי ייחורים ומדיף ריח טוב למרחקים.

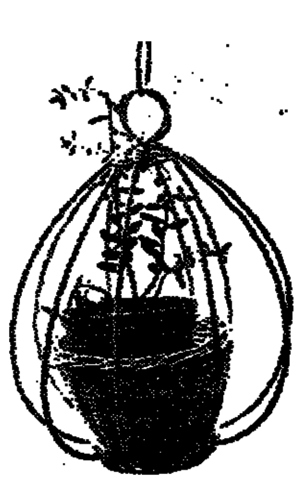

מר. טראגון

צמחי תבלין רבים כמו פטרוזיליה, סלרי, שומר, טראגון, ריחן ועוד קלים גם הם לגידול. הם יתפתחו יפה בעציצים או באדניות על אדן החלון או במרפסת. נוסף להנאה שבגידול צמחים שאינם מצריכים טיפול רב ומתפתחים כמעט מאליהם — יש בהם גם תועלת. הם יתנו אספקה קבועה ותמידית של צמחים טריים שאפשר לקטפם ולהשתמש בהם לאלתר, ללא צורך בייבוש ושימור. אמנם כיום ניתן לרכוש את רוב הצמחים בחנויות טבע ובבתי מרקחת מטרימים, אולם הצמח הטרי תמיד עולה בטיבו על המיובש. יתרון נוסף לגידול עצמי של הצמחים: זוהי הדרך הטובה והבטוחה ביותר להבטיח גידול אורגני, ללא שימוש בכימיקלים ובחומרי הדברה רעילים. דבר זה חשוב במיוחד לגבי צמחי מרפא ותבלין, שרובם נאכלים מבלי לשטוף אותם במים, כדי לא לאבד את הארומה.

אנו נוהגים לזרוע ולשתול פקעות ובצלים המיובאים אלינו כמרחקים, של צמחים יקרים המצריכים טיפול רב ולעתים קרובות אינם עולים יפה. כדאי שניתן את הדעת על גידול צמחים שהם חלק מנוף ארצנו והולמים את האדמה והאקלים שלנו. הם יתאימו במיוחד לחלקות בגינות של בתים משותפים, שרובן אינן זוכות לטיפול יום־יומי, ויוכלו גם להביא תועלת לכל הדיירים (בתנאי, כמובן, שלא יהיה מי שיחבל בהם).

לסייע לנשים מאתיופיה

מאת ג'ודי קאר

וולטר הרבורגר היה שולה חדש מסאן פרנסיסקו, שהיה מעורב רק בזוטות אמריקאים אחרים, עד שמשהו עורר אותו לקיומו של עם אחר, עתיק מאוד — האתיופים. עתה עבודת חייו היא לסייע בידי נשים אתיופיות להשתכר למחייתן.

זה התחיל בכך שיום אחד טילפן אליו חתנו מסנט לואיס, ארה"ב: "ספר לי על טיסתם של יהודי אתיופיה". הוא ביקש את הרבורגר.

"יהודים מאתיופיה?" שאל הרבורגר בלא־מאמין.

"האם אינך יודע שמביאים אותם לישראל במבצע 'משה'?" יידע אותו חתנו.

הרבורגר החליט לבדוק את העניין. הוא נסע לפגוש יהודים אתיופים במרכז הקליטה המקומי. השקפת עולמו על החיים השתנתה מן הקצה לקצה. אנשים אלה נזקקו לסיוע, והיה לאל ידו לתת להם אותו. הוא שאל את הנשים האתיופיות שאלות שונות וגילה שהן בעלות מיומנויות מסוימות — מומחיות לאריגה, רקמה, קדרות, קליעת סלים. הוא הבין שהן חייבות להשתכר למחייתן בארץ המודרנית והקשוחה הזאת — ואילו להן היה קשה להתמודד עם מיכשור מודרני או ללמוד מיומנויות משרדיות. אך באמנויותיהן, הבין הרבורגר, הן יכולות בקלות להרוויח למחייתן.

הרבורגר הלך לארגון האמריקאים הקנדים בישראל והללו "קנו" ממנו את רעיונותיו. כך נולדה תעשייה חדשה: הנשים האתיופיות אורגות, קולעות סלים, רוקמות ומפסלות בקרמיקה. הן יוצרות מוצרים המיועדים למכירה בשוק המודרני, כמו מחזיקי־מפתחות, כיסויים לחלה, כיסויים למצות, ועוד. הרבורגר מתכוון לשווק מוצרים אלה לארה"ב, בקרב סוחרים המחזיקים חנויות יודאיקה בחנויותיהם.

הנשים האתיופיות אמנם אינן משתכרות משכורת מלאה, אומר הרבורגר, אך זוהי תוספת שרושית להכנסת הבעל או לקיצבת הזיקנה. רוב העובדות הן נשים צעירות, אמהות לילדים, או נשים מבוגרות. יש ביניהן גם בודדות.

עבודותיהן הוצגו בבית האומנות הירושלמי, שבו התקיימה באחרונה תערוכה של פסלי חומר שנעשו בידי ארבע קרמיקאיות מיוקנעם. "משכית" רכשה את הכלים ומכרה אותן בתצוגה מיוחדת שהוקדשה לפולקלור האתיופי.

וכך שילב אמריקאי ידיו עם האתיופים — גשר מעל התהומיה — כדי לתרום לאינטגרציה מוצלחת יותר לחיים בישראל.

הרבורגר נשאל לא מכבר אם הוא נקלט בהצלחה בישראל. "אינני חושב כך — אני יודע שזה כך", הוא השיב, ניצוץ מרצד בעיניו.

קנאת יצרנים תרבה שוקולד

בחנות ובשוק

התנופה בענף השוקולד נמשכת. מה שמוכיח פעם נוספת כי מן התחרות מרוויחים הצרכנים (נעזוב עכשיו בצד את עניין הדיאטה). במסגרת התנופה הזאת יצאו באחרונה שתי חברות השוקולד המתחרות — "עלית" ו"ורד הגליל" עם מוצרים חדשים.

הלהיט העיקרי של עלית הוא שוקולד "רומאריי" לבן עם מילוי אגוזים ושקדים (הוזו). על פי עדות אנשי החברה, השוקולד הזה זכה בתגובה "היסטרית". מה שנכון, נכון. כל הלקוקים בסביבתי נמנו עליו את ההלל. המחיר 0.80 ש"ח ל־50 גרם, 1.58 ל־100 גרם, 3.28 ש"ח לאריזה שי בת 200 גרם.

"נשיקולדה", חטיף שוקולד אישי, שגם עליו אומרים אנשי עלית שזכה להצלחה כבירה, יצא בטעם חדש — מילוי נוגט ובפיתות — נשיקולדה עם שוקולד לבן ושברי אגוזים.

חטיף חדש נוסף הוא "חלב לי" — שוקולד חלב ממולא קרם חלב, ובקרוב יצא גם עם מילוי בננה ותות שדה.

עוד חידוש — אייסקנפקט ("שוקנאוק") — תוצרת "מוסר" — בתבניות עם שוקולדה כדוגמת האייסקנפקט המיובא. למבנה הצער, המובא טעים יותר מן התחליף המקומית.

להובבי המזון "הטבעי" — חטיף דגנים עם פתיתי שוקולד הנקרא "ספרינגס". החטיף מיובא מאנגליה, אבל אם יצליח, יתחילו לייצר אותו בארץ. אישית לא השתגעתי מן החטיף, אבל דווקא הדור הצעיר אצלנו אהב אותו. משווק באריזות של 20 גרם והמחיר — 0.80 ש"ח.

החידושים נוספים של עלית הם בתחום האריזות, אבל על כך כבר נאמר: "אותה הגברת בשינוי אדרת".

ומה הכינה לנו ורד הגליל?

● טבלאות שוקולד "קרינה" — זה השם שבו מייצאת החברה את השוקולד שלה לחו"ל. מעתה הוא ישווק גם בארץ. השוקולד מבוסס על שמנת והוא יוצא ב־5 טעמים: אגוזים, שקדים, פירות, טריפל, שוקו ומריר. המחיר לטבלה בת 100 גרם — 1.75 ש"ח.

● "מעולים" — פרלינים עטופים אינדיווידואלית בנייר אלומיניום, משווקים באריזות של 200 גרם ומכילים 7 טעמים שונים. המחיר — 3.78 ש"ח.

● "סמוך" — חטיף שוקולד עם פצפוצי אורז, 40 גרם. המחיר 0.76 ש"ח.

טעמנו מרוב הטעמים. מי שאוהב שוקולדים מתוקים במיוחד, בטעם מרגש של שמנת, ודאי ייהנה מן המוצרים החדשים של "ורד הגליל".

(נורית אמיתי ולאה פורת)

הדליקטסיה של דניאל רואש

בהילטון תל־אביב נפתחה באחרונה דליקטסיה חדשה. כשמה כן היא — חנות קטנטנת ויפה כמו בתבנית, שבה יוכלו בעלי החיך העדין למצוא את מבוקשם: סלמון נורווגי וסקוטי, ממרח ביצי מרוחן (קוד — בקלה) מעושנות, ממרח כבד (פאטה דה פואה גרה), ריבות מעשה בית, שוקולד גודייבה, ביצי סלמון (קוויאר אדום) ועוד הרבה דברים טובים. המחירים בהתאם. למשל, ממרח כבד (בלוק) מתוצרת הוד אווז באריזה של 130 גרם — 84 שקל, 400 גרם — 95 שקל, קוויאר אדום 100 גרם — 26 שקל, ממרח ביצי מרוחן — 100 גרם 10 ש"ח. (לאה פורת)

לישון בתנוחה טבעית

הטכנולוגיה החדישה הגיעה גם לחדר המיטות: יצרן הרהיטים שטרן אל סידס קיבל את הבלעדיות בישראל לשיווק מוצרי השינה של חברת "סידלי", אחת מן החברות המובילות בייצור מוצרי גומי בעולם. המוצרים כוללים מיטות העשויות חומרים טבעיים, המאפשרים מנוחה טובה ושינה ערבה. במיטות מוצע מנגנון לוויסות השיפוע של משענת־הגב ולהגבהת הרגליים, המאפשר לבחור את התנוחה המתאימה ביותר לשינה, לקריאה ולכתיבה ואפילו לארוחות בוקר. בסיס המיטה עשוי פסי עץ אשור בעלי עמידות וגמישות מרבית. פסי העץ מקובעים אל "בריות איזון" עשויות גומי ירוק, המוגנות בפטנט ומהוות את המרכיב החדשני של המערכת. הן מונעות שקעים ומבטיחות מצע רך אך יציב למנוחה. המזרן עשוי גומי לטקס טהור, צמר טהור וכותנה. המבנה הנאי החדש של המזרן, המורכב ממיליוני תאים זעירים הקשורים ביניהם, מבטיח חומר נושם ותורם לאוורור בריא. את המיטות ניתן לרכוש ביחידות הבוגר. המחירים: החל מ־1,030 שקל לבסיס אחד ומזרן אחד. למיטות מיובאים במיוחד גם מוצרי שינה אחרים, כריות ושמיכות. (נורית אמיתי)

ויטראז'ים בחדר האמבטיה

באחרונה נוסד בארץ סטודיו ואולם תצוגה לייצור ויטראז'ים בהרצליה פיתוח בשם "זיו כית". בעלי המקום, אוריאל שי ויעקב כהן, הם גם בעלי ויבין מיזוג מחוברת סי.ג'י.או. בארצות הברית לנושא זה, הכולל טכניקה מיוחדת במינה לייצור ויטראז'ים אמנותיים. אלה משלבים עבודת אמנות עדינה עם טכניקות הנדסאות וחומרים מתוחכמים, היוצרים מוצר בעל תכונות ייחודיות של חוזק ויופי. את הויטראז'ים של "זיו כית" אפשר ליצור במיגוון צבעים ויכולת דיגום בלתי מוגבלים.

בשנים האחרונות מתפתח נושא הויטראז'ים בעולם המערבי והם משולבים בעיצוב הפנים הכללי של הדירה, העסק, המסעדה וכו'. בסטודיו ובאולם התצוגה של "זיו כית" בהרצליה פיתוח מוצגות דוגמאות שונות של ויטראז'ים — למשל, מקלחון מעוטר בפתח הזהה לזה המשובץ באריחי הקרמיקה, חלון ויטראז' בחדר האורחים עם דוגמה זהה לזו של השטיח, מחיצה המפרידה בין חדר האורחים לפינת האוכל, חלון צבעוני שדמותו נשקפת על קיר לבן סמוך, ועוד. מחירו של מטר רבוע נע בין 200 ל־2,000 דולר, תלוי בהרכב הצבעים, מבנה הויטראז' והאיורים שבו. (נורית אמיתי)

להתגלח על זקן רטוב

ביפאן זה כבר עניין של מה בכך: מתיזים ומפזרים קצף גילוח על הלחיים, מפעילים את מכונת הגילוח — ומגלים לחיים חלקות. לא מכבר החלו אנשי חברת "וילצינסקי" בשיווק מכונת גילוח זו, מתוצרת נשיונאל, גם בישראל. החידוש הוא שאין צורך בגילוח, שאינו מתבצע על לחי יבשה בלבד. מכונת גילוח זו מסוגלת לגלח גם זיפי שיער רטוב ומכוסה בקצף גילוח. לאחר מכן שוטפים את המכונה (המופעלת בסוללות) במים, והמלאכה הסתיימה. משקל המכונה הוא 180 גרם ומחירה 97 שקל. למכונה זו מיתקן קצץ לתיקון תספורות ויישור פאות. גם על בנות הזוג חשבו בנשיונאל והעבודה מיובאת ה"לידי", שהיא מכונת גילוח המופעלת בסוללות ומיועדת לגילוח שיער הרגליים ובית השחי. גם מחירה זו 97 שקל. (נורית אמיתי)

מל"ן
מרכז ללימודי ניהול

מחזור ל"ג
מועד פתיחה:
21 בפברואר 1988

תוכנית ייחודית ללימודי מינהל עסקים

מל"נ - ניהול כללי

580 שעות לימוד בתנאי פנימיה במלון השרון בהרצליה
ניהול אקדמי: פרופ' עזרא סדן
ד"ר ניסן לוין

למי מכוונת התכנית:
* למנהלים בעלי נסיון מעשי המיועדים לקידום בניהול
* לצוות הניהולי במפעלי התעשיה הקיבוצית
* לקציני צה"ל עם השתלבותם בשוק האזרחי

נושאי הלימוד:
* מדיניות עסקים * כלכלה * חשבונאות ביהולית * מחשבים * פסיכולוגיה ארגונית * תורת הארגון * מימון ניהול כח אדם ויחסי עבודה * הגורם האנושי בניהול * חקר ביצועים דיני מסים בעסקים * שיווק * כלכלת ישראל * תקשורת * ייצור * מבנה מוסדי של המשק

* הקניית ידע עיוני ויישומי בשילוב טכניקות ניהול מודרניות
* שילוב סובב המרצים
* מפגשי מנהלים ממגזרי המשק השונים
* סימולציות עסקיות ממוחשבות
* הכרת והפעלת המחשוב האישי

פרטים והרשמה: המרכז ללימודי ניהול, טל. 052-575777; המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202

המרכז הישראלי לניהול

אגדות הילדות באדרת חדשה

ממדף הספרים

מאת עדנה לוינשטיין

בשנים האחרונות משופרות הוצאות הספרים לפתחם של ספרי הילדים הקלאסיים, שילדי שנות הארבעים והחמישים גדלו עליהם. רוב הספרים הללו, שנכתבו באמצע המאה ה־19, אזלו כליל מן השוק וגם אלה שנותרו פה ושם — תרגומם ברוב המקרים הוא ארכאי, מיושן ונמלץ מדי לטעמם של בני הנוער שגדל על "הסמבה", "יקפיקר" או "השביעייה הסודית".

קיסמה של ספרות הילדים הקלאסית לא נבע רק מתוכנם והתוכן־עולם והדמיוני של הספרים, אלא גם משום שספרים מתורגמים מסוג אחר לא היו כמעט במצא בארץ־ישראל הקטנה, בעוד שספרים בעברית היו בשפע, ודי אם נזכיר את נחום גוטמן, לאה גולדברג, אליעזר שמאלי או יעקב הורגין. מבצע מסירת ספרי הילדים הקלאסיים לעיצוב ולתרגום מחודש הוא דבר בעתו אך ימים יגידו אם התוצאה תצדיק את עצמה.

★

בהוצאת "עגבל" ראה אור ספרו המפורסם והאהוב של צ'רלס קינגסלי — ילדי המים (תרגום: אוריאל אופק, ציורים — איתמר נוימן). ראוי לציין שההוצאה הקימה יד לזכרו של אוריאל אופק בקוראה בשמו לכל סדרת ספרי המופת שהיא מוציאה, ביניהם גם "סיפורים שכאלה" מאת רודיארד קיפלינג. "ילדי המים", שנכתב בשנת 1863, הוא אגדה יפהפייה עם מוסר השכל על מנקה ארובות אנגלי קטן, הסובל מנחת זרועו של מעסיקו והמגיע באקראי לממלכה תת־מימית, שבה הוא הופך לילד אמפיבי וזוכה על גופו הרפתקאות מרגשות.

★

בהוצאת "זמורה־ביתן" (מהדורות מחברות לספרות) יצא ספרו של לואיס קרול — עליסה בארץ הפלאות, אף הוא מתורגם בידי אוריאל אופק ומאויר בציוריו המקוריים, פרי מכחולו של ג'ון טניאל. הספר, שזכה לכמה וכמה תרגומים בעברית מאז יצא לראשונה ב־1865, מביא את תיאור

עליסה והבקבוק: "שתו אותי"

הרפתקאותיה של עליסה בעולם הפלאות, שבו מיטשטשים הגבולות בין ההיגיון והאבסורד. דמויותיהם של הכובען המשוגע, המרמיטה (כאן היא קרויה "נמנמן") הארנב, המלך ומלכת הלבבות, החתול המחייך — כל אלה הפכו זה מכבר לנכסי צאן ברזל במאגר זכרונותינו וטוב לשוב אליהם בכל גיל.

★

גם לצ'רלס דיקנס, גדול סופרי אנגליה, היתה עדנה בעת האחרונה בהוצאת זמורה־ביתן (מהדורות רבות), ושני כרכים עבים של דייוויד קופרפילד שלו, שנכתב ב־1850, ראו אור באחרונה בתרגומו המעולה של מאיר וילסקר ובלוויית תחריטיו המקוריים של הנק. בראון. הסיפור הידוע, בעל הרקע האוטוביוגרפי, שנכתב בגוף ראשון, מספר על מאבקיו ונדודיו של ילד יתום, הכמה לחום ולאהבה, וזוכה, לאחר תלאות רבות, להגשמת אושרו. תוך כדי קריאה מתגלים חיי היומיום של אנגליה באותם ימים, על אורחותיה המיוחדות והדמויות שהילכו בה.

★

ספר נוסף של דיקנס, שנכתב ב־1841, יצא בהוצאת "כתר" — סודו הנורא של ברנאבי ראדג' — סיפורו של צעיר תמים ותמהוני המעורב בתעלומת רצח בתקופת המרד האנגלי, שבו התחוללו מהומות דמים בין הפרוטסטנטים והקתולים באנגליה (תרגום ועריכה: כרמלה רזאק). דיקנס מוקיע בספר את עונש המוות, את השלטון המושחת וכמו בכל ספריו — גם כאן סוף הצדק לנצח.

★

מספר אמריקאי ידוע הוא ג'יימס פנימור קופר (1789־1851). בספריו הידועים כמו "אחרון המוהיקנים" ו"פתחק העור" באים לידי ביטוי סיפורי הרפתקאות של האינדיאנים והחלוצים בשממות מערב ארה"ב. ברבים מסיפוריו משמשים בערבוביה מציאות והזיה. אך סיפורי האינדיאנים שלו מרתקים. שני ספרים חדשים שלו יצאו לאור באחרונה בהוצאת "כתר" — הצופה (תרגום חנה לבנת) וצייד הצבאים (תרגום צפרירה גת). שני הספרים גם יחד הם המשך לסיפורי האינדיאנים הקודמים של פנימור, שבהם מתוארות הרפתקאותיו של "עין הנץ".

★

ספר שירי אמא אווזה הוא ספר המכיל שירים קלאסיים רווי הומור ומשובצים בשעשועי לשון ובתוכן אבסורדי. הם מוכרים לכל ילד באנגליה ובארה"ב והפכו זה מכבר לחלק מן התשתית התרבותית של מדינות אלה. הוצאת "מודן" הוציאה עתה לאור שירים אלה במהדורתם העברית, מתורגמים בידי אורי סלע (איורים: ארנולד לובל). לשירים אין "אבא" אחד, כי אם מקורות שונים שהם לוקטו מתוכם: ספריו של לואיס קרול, מחזות זמר, סרטים, ספרי אגאתה כריסטי וג'ין להיקוצה ועוד. ספק רב אם הללו ישאו חן בעיני הצבר הממוצע, שתמימותו אובדת אי שם בין גיל שלוש לחמש.

★

ולבסוף — וולט דיסני האחד והיחיד. בהוצאת "מסדה" ראו אור ארבעה ספרים מקסימים משלה: הקוטב הדרומי, הקוטב הצפוני (ספר שבעזרת הדמויות הידועות של דיסני מלמד את גיאוגרפיית הקטבים), הרי הגעש (על הרי געש פעילים ורדומים, לאבה, בקעים וגייזרים), הבה נתבונן בשמים (על כוכבים, ירח, מטאוריטים וליקויי חמה) ופלאי העולם (על הפירמידות, גורדי השחקים, מגדל אייפל ופסלים מפורסמים). תרגמה ברוריה אבל.

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי נתיבות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 110/03/22, שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות השינוי:
קביעת זכויות בנייה והגבלות בנייה לחלקה בת 10,050.00 מ"ר המיועדת בתכנית המוצעת להיות שטח לבנייני ציבור.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 11,825.37 מ"ר גוש עשות 6 — חלקה 21 (חלק) נתיבות.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3412 מיום 25.12.86 עמוד 394.
השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות.
כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/694/87
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר שמואל בן מרכים הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגבם גוש 30 חלקה 19 ברחוב אבן גבירול 13 בירושלים והיינו: הקלה באחוזי הבניה 6% מעל 45% המותרים, והקלה בקווי בניין סטריים ואחוריים בשעור של 1.00 מ' עד 3.80 מ' לפי קו של רוב הבניינים באותו רחוב, והקלה בקו הבניין הצדדי הדרומי בשעור של 1.10 מ' בקיר אטום.
את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.
אברהם כהילה
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/79/956
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מאיר מלכה הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגבם גוש 2 חלקה 50.51.52 ברחוב פייר קניג שבי מקור חיים בירושלים והיינו: הקלה באחוזי הבניה בשעור של 8.75 מ"ר מעל 2,639 מ"ר המאושרים. את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים. ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00 — 14.00.
אברהם כהילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה-1965

מרחב תכנון מקומי נתיבות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 102/03/22, שינוי מס' 29 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח לבניה ציבורית לאזור מגורים (קוטג') ולשצ"פ קביעת הוראות בניה שינוי קווי בנין, ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ' 8,094 מ"ר גוש 39675 נתיבות הכל כמלו אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3453 מיום 23.3.87 עמוד 1721. השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות. כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון
ולבניה מחוז הדרום

מבחן ראשון למגדל קפלן

דו"ח שהוזמן על ידי חבר הנאמנים של הסוכנות ממליץ להוציא מידי המוסד את הטיפול בקליטת העולים ולהעבירו לממשלה ● היו"ר הנכנס של חבר הנאמנים הצהיר שיהיה יו"ר פעיל ● מימוש המלצות הדו"ח יהיה מבחן לרצינות כוונותיו

מאת נדב שרגאי

בחודש הפברואר, הדו"ח הוצא של חבר הנאמנים בסוכנות היהודית, המוסר לבחינה, מגדל קפלן, ידושה שנת הדו"ח של הד"ר ישראל כץ. העוסק בראש הנרכז להקף מריכוזות ותבתית בישראל, בדק את מחלקת העליה של הסוכנות היהודית ביסודיות רבה ואף הציע על תרופות ולתפעה. על נתונה. לא בכוח שהפוליטיקאים יאהבו את הריאגונים, אבל הפרים הזה לא יהיה יכול לישול בעיתוי נוח יותר מבחינתו של יו"ר חבר הנאמנים הנכבד, מגדל קפלן, יעלה. הרי הבטיח, כי יישב בירושלים כמה חודשים בשנה, כיו"ר פעיל. זו היא בעידה רבה, ההרכבות שלו להוכיח עד כמה היה רציני בהצהרה הכוונת שלו.

הוסא הקרקע, על פי הדו"ח כץ, ישוה. בהחלטה משותפת של הסוכנות היהודית וממשלת ישראל בשנת 1968, על פיצול הטיפול בקליטת העולים וחלוקתו בין שני הגופים הללו. הסוכנות היהודית אחראית כיום על הקליטה הראשונית של העולה, כשהתוך בחינת הכנה הראשונה לשהותו בארץ, וכן על העולים הנזקקים לטיפול ביותר. משרד הקליטה לעומת זאת אחראי על הטיפול בקליטה הקבועה של העולים.

"עיון ברקע ובגלגולין של ההחלטות שהובילו לנוסחת החלוקה, מעורר תמיהה", כותבים החוקרים. "אדריכלי הפיצול בקליטה לא התחשבו כלל ברציפות בקליטה ושמירתה באמצעות מערכת אחת. כפו נתקבלה חלוקה בין שני גופים נפרדים, ללא התייחסות לצרכים הספציפיים בעולה." החוקרים אינם מהססים לקבוע, כי בין הסיבות שמנעו תיקון במבנה הטיפול בקליטה במשך 20 שנה, היו "הזהות־עניינית היתרה של הגופים והאישים המנהיגים את הסוכנות, בנושאים של הבטחת קיום הסוכנות, המאבקות בתוכה מוסדות ואישים בעלי אידיאולוגיות שונות". אותם גופים ואישים גילו "התעניינות פחותה בתרגום יעדיה של הסוכנות לתפקודיה, כלומר התעניינות מוגבלת בטיב ורמת השירותים הנוגשים על ידה".

"היום ובכישן שנים מאז 1968 מוסכם במעט על הכל, כי החלוקה הפיצול גרמה נזקים בקליטה ובזבוז משאבים. נבנא על ידי רבים, כולל עולים ועולים לשעבר, שנתנו בפיפל באמצעות שני הגופים, כי הפיצול הוא מלאכותי, יוצר אבות כידה שונות לסיבול בעולה, וגורם לטלטולו הביזור בין שני הגופים".

ההמלצה: חלוקת המסגרות

כי שמתעניין בהיסטוריה הפוליטית של הסוכנות היהודית, יוכל למצוא בדו"ח את גלגוליה של ההחלטה הבחורה על פיצול מסגרות הקליטה בין שני הגופים. את אהבת הגופו ההדדית לא המציאו הפוליטיקאים של היום. ל. פינקס ולוי אשכול, מנחם עזין, היו שותפים ראשיים בפרשה הפוליטית הזאת.

מסקנת החוקרים על כל פנים היא, כי יש ליטול מהסוכנות את מלוא האחריות לקליטת העולים בישראל ולהעבירה לממשלה. את הטיפול בעידוד ויזום העלייה, יש להשאיר לעומת זאת לסוכנות ואף להעמיק.

מחלקת העלייה היא הגדולה ביותר בסוכנות, כ־1100 עובדים הפועלים עם תקציב של 61 מיליון דולר. "רבים מבכירי הסוכנות היהודית, במחלקות אחרות ואף שליחי עלייה. אנשי שירות החוץ הישראלי במיוחד ראשי ומנהיגי ארגונים וקהילות יהודיות, משוכנעים (כפי שכבר הוכרז הדברים בדוחות מחקר שונים), שאין צורך בשליחי עלייה מיוחדים בחו"ל. מנגנון זה כשלעצמו, אין בכוחו להגביר מוטיבציה לעלייה, וזו מושגת בעיקר על ידי פעולה חינוכית ארוכת טווח. הציבור להגבורתה, אינו מנגנון השליחות".

"הגורמים העוסקים הלכה למעשה בעידוד העלייה הם אנשי החינוך ופעילי התרבות היהודית, היוזם תפקיד לכן לשליחי מחלקת העלייה, הוא כאל פקידים, האמורים לספק מידע עדכני על אפשרויות הקליטה בישראל... ראוי לקרב לכן את מערכת המידע העדכני למרכזי הארגונים והקהילות היהודיות, שהם מבינתם הטבעית של העולים בפרספציה ולהקשל. האם לא לוותר כליל על המנגנון של שליחי עלייה יהודיים".

הדו"ח מתאר מצב שבו פעולת הסוכנות באמצעות מספר משלחות אוטונומיות בכל ארץ יעד. כל משלחת קשורה בנפרד למחלקה האם שלה בירושלים ועוסקת בעיניה כאילו לא פועלות משלחות אחרות לצדה "בחוד. כי במתכונת הארגונית הנוכחית אין כל אפשרות לנצל באופן אפקטיבי את המשלחות השונות ומוצע ליצור בכל ארץ יעד — משלחת אחת — אינטגרטיבית. האוריינטציה של המשלחות תהא לכיוון של עזרה וסיוע לקהילה היהודית, תוך התרכזות בחינוך יהודי, וסיוע בעלייה לישראל. דבר זה יחייב את אנשי המשלחות ללמוד מקרוב את הקהילה וצרכיה ולקבוע את יעדיה ודרכי פעולתה על פי צרכים אלה ולא רק על פי דרישות המרכז בירושלים.

לצד המשלחות, תפעל הנהלה מייעצת מקומית, שתכלול את ראשי הקהילה והארגונים היהודיים המקומיים. אנשי הציבוריות בארצות השונות, בשיתוף פעולה עם ההנהלה המייעצת יקבעו ועדות משותפות לנושאים שונים, כמו חינוך, תרבות, נוער, עלייה, מנהיגות יהודית, כספים ועוד. בדרך זו תהפוך הנציגות לנציגות אורגנית ומוסמכת יהודה לפעילות העם היהודי בקרב הקהילה, ולסיוע הדדי בינה לבין ישראל. ראש הנציגות יישא באחריות מלאה לכל השלוחות של הסוכנות וההסתדרות הציונית בארץ היעד, תוך ריכוז הפיזי בבבנה אחד. "כדוגמא למודל רצוי, מביא הדו"ח את פרויקט לוס אנג'לס ואת מודל מרסיי. בלוס אנג'לס נבחרה הפדרציה היהודית, כאחד מחמישה מקומות, בהם פעלת מתכונת ארגונית נסיונית, לטיפול בעידוד העלייה, הסיוע בהכנות לעלייה. במסגרת זו מסייעת ישירות הקהילה המקומית, באמצעות טכנותיה, לחבריה המעוניינים לעלות לישראל. במרסיי התפתחה ההיפקד בשנים האחרונות, מתכונת ארגונית תפקודית מוצלחת של הסוכנות היהודית והשליחות, שהביאה לריכוז כל שלוחות הסוכנות היהודית בבניין אחד, תוך שיתוף עם מרבית הארגונים היהודיים — ציונים ולא ציונים, ולהנים דתיים."

מי גר בדירות?

החוקרים של ד"ר כץ מצאו "מחלקה המחזיקה במלאי גדול של נכסי דלא ניידי" — 4,000 דירות בנות חדר אחד, 2,550 דירות ארבעה חדרים ו־1,200 דירות בנות שלושה חדרים. אומדן הזוי של ערך נכסים אלה, המוחזים על פני כל חלקי הארץ עשוי לעבור את הסכום של 150 מיליון דולר... בלאי הדירות מכיל קיבולת של 18,000 דיירים ונשאלת השאלה מי הם דיירים אלה?"

"אין ספק שכמות זאת של נכסים קבועים גורמת לסוכנות ולמחלקה בעיה של מרכיב קבוע בתקציב, שאי אפשר להקטינו, אף אם יש צמצום בהיקף העלייה. את מערכת הנכסים הזו יש להפעיל בין אם מגיעים עולים ובין אם לאו. יש לשקול לכן בכלוא הרצינות את מכירת הנכסים הללו, ואת השימוש החלופי בפתרונות דיור זמניים אחרים לעולים בתקופתם הראשונה בארץ."

מסטטיסטיקה על אוכלוסיית מתקני הקליטה מתברר, שבתאריך 9 בנובמבר 1987 כללה אוכלוסיה זאת 16,528 נפשות. על פי תקנות המחלקה זכאים עולים לדיור במרכזי קליטה לתקופה של שנה בלבד מיום עלייתם ארצה. לאחר מועד זה הם עוברים לטיפולו של משרד הקליטה, האמור לדאוג להם לדיור קבע. הנתונים מלמדים, כי מתוך 16,500 הדיירים במרכזי הקליטה באותה עת — רק 4,206 שהו שם לכתף תקופה של עד שנה אחת. הם הדיירים שהיו צריכים להמצא במרכזי הקליטה.

לטענת אנשי מחלקת העלייה — הימצאות מספר כה גדול של "דיירי קבע" בתקנני קליטה נובעת מכישלון משרדי הקליטה והשיכון באספקת דיור של קבע לאותם עולים. "יתכן ויש אמת בטענה הזאת", סבורים החוקרים. "אך אין ספק שקיום מתקני הקליטה בקיבולת גדולה, בעת שזרם העולים קטן יחסית, נותן הצידוק למחלקה לאכלס מרכזים אלה בעולים ותיקים, כדי למנוע את השארותם ריקים."

חברי הצוות החוקר, ישראל כץ, אריה גלוברזון, גימי וינבלט, יוסף נייפרים ויעקב קופ, מודעים לכוחו המוגבל של נייר עבודה מהסוג שחיברו. הם מציינים, כי "בעבר נערכו בדיקות וסקרים שונים, בנושא תפעול המחלקה ובנושאי עלייה וקליטה (דיכטר, הורוב, רדזבלה, לנדאו, נתיב ואחרים) אולם לא נמצא ברמת המחלקה נושא תפקיד מוגדר להפעלת הדו"ח או למעקב אחרי הפעלתם."

"יש לציין, שהסר זה גם תורם לאי־ייתומן של המלצות שונות. לדוגמא, בספר דו"חות נקבע, כי אין כל הכנה שליחי עלייה בחו"ל אכן מהווים גורם מעודד ומסייע להגברת העלייה. אף על פי כן, מוסד השליחות ממשיך להתקיים במתכונתו ללא כל שינוי, ולא נמצא כל מסמך המציין, כי בעקבות דיון הוחלט שלא לאמץ, או לאמץ בחלקו, את ההמלצות הרלבנטיות.

דוגמא אחרת — דו"ח "נתיב" הצביע על קשר אפשרי בין ביקורים בישראל ובין עלייה, והמליץ לערוך מחקרי מעקב אחר עלייתם של מבקרים בישראל. במחלקה לא הוחלט עדיין על פעולת מעקב כזאת. במרבית הדו"חות, הצבע על אמינות נמוכה של מידע הניתן לעולים פוטנציאליים באמצעות שליחים. העולה הצורך לשפר את ציוותות המידע בכמה כיוונים — הן באמצעות הוסקים והן ממקורות המידע הישירים — אך בפועל לא התרחש דבר..."

הטור שלי / נתן דונביץ

שריר פה, שריר שם

בשבועות האחרונים, כמעט לא עובר יום מבלי שנראה בעתונינו את תצלומו הטרי של שר התיירות השר המשפטים אברהם שריר. פעם הוא בטקס כלשהו, פעם אחרת ברחוב במזרח־ירושלים, ועוד פעם בשלגי החרמון. תמיד לבוש בהתאם לנסיבות. לא קשה לקלוט את המסר: "שריר בישראל!"

אני מניח שהגירסה הרשמית תצביע על כך ששר התיירות מבקר בכל מקום, כדי לעקוב אחר המעשים והמחדלים של התיירות בארץ. אבל התצלומים מעידים כאלף עדים על כך שהוא מבקש לאסוף קבלות. אני, אברהם שריר, עושה זמן רב בחו"ל? מה פתאום: הנה הקבלות, התמונות, מירושלים, מהגולן, מכל פינה בארץ. כמעט מדריך טיולים.

מזכיר לי, משום מה, את עדותה של עדת התביעה הראשית במשפטו של מי שהיה שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, אליעזר מלחי. העדה, יונה סופר, עמדה בחקירה קשה של הסניגור. הוא ניסה להצביע על מצבה הנפשי הלקוי. היא, ברגע מסוים, יצאה מכליה וקראה: "אדוני, לי יש תעודות משלושה פסיכיאטרים שאני בסדר. לך — אין". היו ציחקוקים באולם. אב בית־הדין היסה את המפריעים, אבל הגברת סופר לא הבינה על מה מצחקקים.

נראה לי שגם השר שריר יתקשה להבין את הציחקוקים, הנשמעים כבר עתה, למראה התצלומים. לדעתי, אם יואט קצת קצב הצילום, זה ייטיב עם השר.

שרים ופוליטיקאים אחרים אוהבים להיות כבעים לאילהם. באים למפעל תעשייתי או מדעי כלשהו, ומיד מלבישים אותם בחלוקים לבנים, חובשים לראשם קסדות מקסודות שונות. לפתע, נראה הפוליטיקאי כמיילד. או לפחות כמדריך ראשי. הצלם מצלם, מכל צד, וזה רוכב יעביר את התצלומים לכל העתונים. שידע העם כי המיניסטר שלו אינו ספון בלשכתו, אלא "בתוך עמו הוא יושב".

הקוץ באליה הזאת הוא שרוב בני־האדם אינם חובשים קסדות ואינם עטופים בחלוקים. הם רואים בתצלומים הללו נשף־מסכות מי צולם. שמיר מרעה? פרס יצרך מחשבים? דוד לוי יודע באמת כיצד פועלים הרובוטים שהתצנו לו?

מי שרוצה להתמזג עם העם ולשמוע את קולותיו, יילך אל כל מקום שבני־האדם הולכים, יושבים או עומדים בו. בתחנה המרכזית, ברחוב ראשי, וגם בבתים. חברי־פרלמנט בבריטניה, הנבחרים בבחירות אישיות ולא כחלק מרשימת המפלגות בשיטה זו או זו, הולכים לפני הבחירות מדלת לדלת. סוקרים רחוב אחרי רחוב. מציגים עצמם, שומעים מה בפי הדיירים, וגם מוכנים לראות את הדלת נטרקת בפניהם. כי הדייר אולי אינו מעריך, או אינו מחבב, את האורח הלא־צפוי.

פעם התמנה חבר־הכנסת, מטעם מפא"י, עקיבא גוברין, לתפקיד שר התיירות. גוברין חובר לחבר קשות לקבלת המינוי. בעתון ראשי מפא"י ומינו את גוברין לתפקיד. לא צפו לגדולות ונצורות, וגם ידעו שהבחירות הבאות קרובות למדי. לא עבר שבוע, ועל שולחנותיהם של עורכי־חדשות בעתונים הישראליים הופיעו מעטפות גדולות, אחידות. כאשר נפתחה המעטפה, ניגלו תצלומים בפורמט הניתן, בדרך כלל, לסוכני קולנוע. עקיבא גוברין בתא הטייס של מטוס אל־על, חובש מצחיית־קברניט לראשו. עקיבא גוברין מחזיק בהגה של אנייה, עם בצהרייה הולמת הכבעה של רב־חובל כחולפם ומנוטה. וכן הלאה וכן הלאה. התצלומים הללו כמעט שלא הגיעו לפרסום בעתון, אך בכמה מערכות קישטו את "לוחות־המודעה". כי שעבר, ראה, הבחין — צחק. גם זה משהו.

אולי, במסגרת חגיגות הארבעים למדינה, כדאי שתינקט יוזמה, לא ממלכתית, ותיערך תערוכה של צילומים כאלה. החל בבן־גוריון עם צילינדר שחור וגדול לראשו ועד לתצלומים של הימים הללו.

השם הטוב

מאות שוטרים, כותבי הארץ, יכולים, ברגע ובמזן אמיתי, להפעיל את המסוף של מחשב המשטרה, ולראות אם לפלוני עבר פלילי. ואם יש לו כזה, מה הוא. שוטר עוצר מכונית, שנהגה נראה לו חשוד, והוא יכול לבקש, באמצעות מכשיר הקשר שלו, מידע על הנהג. אם הוא "נקי" או בעל רישומים פליליים. הבירוע הזה מחלחל והולך אל רבים שמידע זה חשוב להם. גם כאלה שאינם צריכים לדעת דבר.

ברי לי, כי אכן חשוב שאם פלוני מעורב בפלילים, יש למנוע ממנו גישה לתעסוקה או למיתקנים שבהם הוא יכול להוליל נזקים. אבל. מישהו חייב לסנן את המידע וגם לבחון אם המבקש רשאי לדעת על עברו של פלוני. מה גם שיתכן שעברו שנים רבות מאז עבר עבירה לאחרונה ומאז הוא חי כאזרח טוב ושליו, לכל דבר. היוודעות העבירה שעבר לפני שנים יכולה להזיק, או למנוע את המשך חייו כאזרח ישר־דרך.

אני כותב זאת לא סתם בעלמא, אלא בשום שמבקר המדינה, כוחותו נציב תלונות הציבור, פירסם בשבוע שעבר את הדו"ח השנתי שלו. ובדו"ח הוא עוסק גם בפרשה הנושאת את הכותרת "העברת מידע מן המירשם הפלילי".

חברת בנייה, אשר בה הועסק המתלונן כמנהל — כותב הנציב — פנתה בשנת 1985 לרשם הקבלנים במשרד הבינוי והשיכון בבקשה להירשם בפנקס הקבלנים, המתנהל בידי רשם הקבלנים.

ב־24 ביולי 1985 הודיע רשם הקבלנים לחברה, כי משטרת ישראל הודיעה, שלמתלונן "קיים ועומד תיק פתוח בגין שוחד לפי סעיף 103 לחוק השיפוט הצבאי". הרשם ביקש מן החברה שהמתלונן יודיע לו מה עלה בגורל התיק. בעקבות הודעתו זו של רשם הקבלנים פוטר המתלונן מן החברה שבה הועסק.

האיש פנה לנציבות תלונות הציבור, טען כי משטרת ישראל ורשם הקבלנים לא היו רשאים למסור לחברה, שבה עבד, מידע על עבירה, שעליה נשפט ונענש לפני כ־13 שנה.

נציבות תלונות הציבור בירדה את כל הפרטים, הסתייעה מעמדותיהם של המשטרה ורשם הקבלנים ועמדה על הנזק הקשה שנגרם לאיש, בעיקר משום שהמשטרה לא ידעה כלל מה אירע לאותו תיק, במשך השנים. אילו בירדה, היה עולה כי האיש הורשע עוד ב־1973, ומאז חלפו 12 שנה בלי שעבר עבירה נוספת. הנציב קבע כי רשם הקבלנים פעל ברשלנות רבה.

שמו הטוב של אדם תלוי, לעתים, בקלות המזגוזת שבה זורם המידע המשטרתי.

משפט / חיים ברנזון

אחריות מתמשכת של קבלן לליקויים יסודיים

קוני הדירות ביטלו חוזים כעבור 10 שנים בגלל תכנון הנדסי לקוי וזכו לפיצוי לפי מחיר דירות חלופיות ולהוצאות

חברת שיכון־עובדים בנתה בשנות השישים באמצעות סולל־בונה בית ברחוב יפתח בשכונת "יד־אליהו" בתל־אביב. תשעה בעלי הדירות, שחלקן נרכשו משיכון־עובדים בשנים 1964–1966 וחלקן נרכשו מיד שנייה עד שנת 1970 תבעו את שכון עובדים בשנת 1977 בבית המשפט המחוזי בתל אביב. אחרי שנים רבות של חזקה ושמוש בדירותיהם הם ביטלו את חוזי הרכישה בגלל פגמים חמורים בבניין שנבעו מבנייתו על יסודות רעועים. הליקויים התגלו זמן קצר אחרי שהרוכשים החלו להתגורר בבית. תחילה התגלו סדקים בקיר הדרומי של הבניין. לאחר מכן נבעו סדקים בקירות הפנימיים של הדירות. כל אלה גרמו לחדירת מים לדירות ולרטיבות ניכרת. הרצפות שקעו, הגבות התעקמו. היה צורך לצקוק את כל צנרת המים החמים בקירות. הטולים בחדר המדרגות ולהתעקמו. תניכות סיד ובלוקים נשרו לחדרים ולעתים אף סיכנו את חיי הדיירים.

יסודות רעועים

התברר כי מקור הליקויים החמורים היה בבניית הבניין על יסודות רעועים. הבניין עמד על שכבה רכה של חול חרסית הסופגת מים ותופחת והיסודות לא הועמקו דיים עד לשכבת אדמה יציבה של כורכר. כן הוברר ששיכון העובדים הזמינה ממכון התקנים קדוחי נסיון בשטח לפני הנחת היסודות, וכי גם מנהל העבודה מטעם הקבלן, (סולל בונה) גילה את הפגם בקרקע בעת הנחת היסודות והעבודות הובאו לידיעת שכון עובדים, אך זו המשיכה בעבודות הבנייה.

במשך השנים עשתה שכון עובדים באמצעות סולל בונה כמה וכמה נסיונות לתקן את הליקויים החמורים אך ללא הועיל. הופעת הסדקים והרטיבות הנמשכת לא פסקה ואף גברה והתרחבה לאזורים נוספים של הבניין.

כשהתברר שהבניין אינו ראוי למגורים ואין לו תקנה, תבעו רוכשי הדירות משכון עובדים להחזיר להם את מחיר דירותיהם בצרוף הוצאות הרכישה, הוצאות מעבר לדירה חלופית, החזר הוצאות התקנים שבוצעו בעלי הדירות בדירותיהם. וכן פיצויים על כאב וסבל. שכון עובדים מצידה כפרה באחריותה אך צרפה את סולל בונה כצד שלישי אחראי למקרה שהיא תחויב בדין.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב חייב את שכון עובדים לשלם לכל בעל דירה 95,000 דולר תמורת החזרת דירתו לחברה בצרוף מחצית המע"מ שיחול על רכישת דירה חדשה, וכן את מחצית ההוצאות על שפורים בדירות במשך השנים וכן הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד. תביעת שכון נגד סולל בונה נדחתה.

זכות הבטול והפיצוי

בית המשפט העליון מפי השופטים מאיר שמגר, מרים בן־פורת ודב לוין דחה את ערעורה של חברת שכון עובדים, אישר את ממצאי בית המשפט המחוזי ונמק את מסקנותיו. מפי הנשיא מאיר שמגר, לאמור:

● בנסיבות המקרה התגלו בבניין ליקויים יסודיים בשל שגיאה בתכנון הנדסי שלא תוקנו. הדירות אינן ראויות למגורים ולא ניתן היה למוכרן אלא בהפסד ניכר לבעליהן. התובעים היו זכאים איפוא לבטל את החוזים ולהדרש את מחיר דירה חלופית, פיצויים והוצאות.

● אין לבוא בטרוניה אל בעלי הדירות שלא אצו לבטל את העיסקה מרגע שנתגלו הליקויים הראשונים, אלא תלו תקוות בהבטחות החברה וציפו לכך שהליקויים המתמשכים יבואו על תיקונם והם לא יאלצו להטלטל מדירה לדירה.

● את הפיצויים יש לחשב על יסוד השוואה למחירה של דירה חליפית חדשה דומה באותו אזור.

● אין להתערב בקביעת סכום הפיצויים בו נכללו גם פיצויי הדיירים על סבלותיהם, גם החזר הוצאותיהם על תיקונים ופיצוי על מחצית השיפורים וכן מימון ההוצאות שיהיו לרוכשים בגין העברה לדירות החלופיות.

● אין להסב את אחריות שכון עובדים לסולל בונה כיון שההחלטה המקורית על עומק היסודות היתה של שכון עובדים, היא אף זו שהחליטה, בזמן הנחת היסודות, כי שהתגלה לה הליקוי, להמשיך בעבודות הבניה. (ע.א. 573/84).

מינהל מקרקעי ישראל

מנהל מקרקעי ישראל — מחוז דרום | **ערים, חברה לפתוח עירוני בע"מ**

"בנה־ביתך" – בערד (שכ' שקד) (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכניות "בנה־ביתך" שפורסמו בעבר, נותרו 33 מגרשים חד־משפחתיים לבניית 33 יחידות דיור.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע. תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים, שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט ובכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תתקיים במינהל מקרקעי ישראל, רח' בן צבי (מעל אולמי יהלום), בבאר שבע. ההרשמה תחל ביום ד' 6.1.88 בשעה 11.00. ביום ובשעה הנקובים, כתחילת המגרשים תיערך הגרלה בין הנוכחים – במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה". במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד גמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־7.4.88

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז מרכז
הצעה להחכרת מגרש לבניה עצמית
בבני – עי"ש
מכרז מס' מ/98/87

מינהל מקרקעי ישראל (להלן: המינהל) מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח בגין השטח שפרטיו בעת הפרסום הם כדלקמן:
פרטי השטח ואפשרויות הבניה עלו בעת פרסום המכרז הם כדלקמן:

*תב"ע מספר	מגרש מספר	גוש מספר	חלק מחלקה מספר	שטח במ"ר בערך	**הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה מקדמה בש"ח
בר/141	א	2250	90	520	14,000	9,826	1,000

* בהתאם לתב"ע מותר לבנות יחידת דיור אחת בניצול 30% בקומה או 50% בקוטל + 15 מ"ר סככה למכונית.
** צמוד למדד הסלילה לחודש ספטמבר 1987 וישולם ישירות למועצה המקומית בני עי"ש.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 30 ש"ח (כולל מע"מ), במינהל מקרקעי ישראל, דרך פתח תקוה 88 תל אביב, בימים ובשעות העבודה המקובלות.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 4.02.88 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז צפון | שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | המועצה המקומית יקנעם עלית | משרד הבינוי והשיכון מחוז חיפה והצפון

בנה ביתך – ביקנעם עלית

מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם חברת שיכון ופיתוח, המועצה המקומית יקנעם, ומשרד הבינוי והשיכון מציעים בזה 9 מגרשים לבניית 9 יחידות משפחתיות.
ההרשמה לתוכנית תתקיים במינהל מקרקעי ישראל מחוז צפון, קרית הממשלה, נצרת עילית, בימים א'־ד' בין השעות 08.30 – 12.00 (פרט ליום ג').
ההרשמה תחל ביום שלישי 05.01.88 בשעה 09.00 ותסתיים ביום חמישי 04.02.88 שעה 12.00.
פרטים נוספים, ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרדי המינהל בכתובת המצויינת לעיל.

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

מציע הכנסת / עמוס בן ורד

עדיין אין הפקרות מינית

ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת דנה בשבוע שעבר בהצעה להוריד את "גיל ההסכמה", שהוא כיום בישראל 16 שנה. המקיים יחסי מין, עם מישהו או מישהי שמתחת גיל זה, נחשב כאשם בעבירת קטין. זוהי עבירה פלילית אשר מבחינת חומרתה אין הבדל רב בינה ובין אונס, ובמדינות רבות היא מוגדרת "אונס סטטוטורי".

כמו בכל המדינות עטוף נושא המין גם בישראל במעטים רבים של טאבו. והטיעונים של "מוסר", "דת", "הגינות", ועוד. כמו ברוב החברות בעולם. המין הוא מן הנושאים שהרחבה מסרה בזמנו חבה צנזור. בקרב האוכלוסיה היהודית אין רוצחים כל שסורות או חבינה "קלה" על משפחתה. אבל למרות חגים גרתבים עדיין אין יחס טבעי לנושא יחסי המין. בכל שמולה תנשא, אפילו בוועדה נכבדה של הכנסת, הוא גורר אחריו בין השאר ביריזות, רמזים וביטויים דו־משמעיים.

על כל פנים, גיל 16 הוא גיל מבוגר יחסית, בישראל כמו גם בשאר הארצות שבהן חוללו הגלולה ואמצעי המניעה הבטוחים יותר, מהפכה בגישה החברתית הכוללת. סטטיסטיקה שהובאה לוועדה מראה שכבר בגיל 14 מקיימים 16% מן הנערים ו־4% מן הנערות יחסי מין מלאים. בגיל 15 השיעורים הם 21% בנים ו־13% בנות, ובגיל 16 – 40% בנים ו־33% בנות. רק בגיל 13 השיעור עדיין "מינימאלי". יש לזכור כי מספרים אלה כוללים את כל סוגי האוכלוסיה, ובהם חרדים ואוכלוסיות שבהן הטאבו חזק מאד.

הפרש הגילים בין הבנים לבנות הוא לרוב שנתיים עד ארבע שנים. יחסי המין מלווים ביחסי רעשות, ואין חולפה תדירה של בני־זוג. בקיבוצים מתחילים ביחסים בגיל מאוחר, יחסית לעיר, וגיל בני־הזוג שוה, כלומר בני אותה כיתה.

בלי קשר לסטטיסטיקה, מוסכם על כמעט כל העוסקים במחקרים בנושא — פסיכולוגים, סוציולוגים, רופאים, מחנכים וכיו"ב — כי מוטב לדחות את התחלת יחסי המין ככל האפשר.

בכל זאת הפכה התופעה לנורמה, הוועדה גם שמעה מפי נציגה של משרד החינוך והתרבות, כי למשרד אין כלים של ממש להתמודד עם התופעה. הכל מקבלים אותה, ועקב קיצוץ בתקציבים נהפכה באיחה התכנית ללמוד על חיי המין והמשפחה, ולא רק בתור חלק מלימודי הביולוגיה. אלא כחינוך לערכים של אחריות וכיבוד הזולת.

יו"ר הוועדה, ח"כ אלי קולס, מסיעת הליברלים שבליכוד, אומר כי חברי הוועדה — פרט לאלה שדעתם קבועה מראש בשל היותם דתיים וכיו"ב — מתלבטים מאד. מצד אחד, הורדת גיל ההסכמה עלולה להיראות כהשלמה של המחוקק עם התופעה הזאת, ולעודד גם את מי שעדיין מהסס, מקרב הצעירים. מצד שני, כיבוד שלטון החוק מכתיב שלא להרבות בחוקים שאין מקיימים אותם, בבחינת "הלכה ואין מורין כך".

מי נדקר באולר?

באותיות הקטנות הנבלעות של פרוטוקול הכנסת ניתן בשבוע שעבר לקרוא "על הצעה הראויה בלתי באמת להלוטין; ניסיון של המשטרה לגרום לחקיקה שתאסור על נשיאת אולרים בתחום מדינת ישראל. הדבר היה כך: ח"כ פרופ' אבנר שאקי מן המפד"ל שאל את שר המשטרה חיים בר־לב אם יש אפשרות לעשות משהו נוכח "התרבות דקירות בסכין על ידי עבריינים למיניהם". כאשר השיב השר על השאלה, לא היה ח"כ שאקי באולם המליאה, ולכן נמסרה התשובה לפרוטוקול בלבד.

כך נאמר בה בין השאר, אחרי פירוט הפעולות שעושה המשטרה בשילוב עם משרד החינוך: "היועצת המשפטית של המשטרה פנתה בבקשה למשרד המשפטים לפעול לתיקון החוק. בצד ההוכחת תחולת האיסור על אולרים בכמה מדינת ישראל בכללותה, כולל איזורים שבטים ותת־איזור באר־שבע". בכל הצורה שבה נכבסה התשובה, היכר מתיקן של שר המשטרה אל דפי פרוטוקול הכנסת. לא שמענו עדיין מחאות מצד תנועת הצופים — מי אינו יודע כמה חשוב הוא האולר לצופה — ומצד שומרי זכויות האזרח בכלל. אם יאסור על נשיאת אולרים, בוודאי נהיה ראשונים בעולם בתחום זה. כמה נקלוה ונפחים בדרך בכה נתנוך ופט של זכילה שקיבלנו בהארץ.

ולגופו של האיסור — "ספעגו על דקירות בסכיני מטבח בגינות, ובסכין קפיצה ניש הבדל מהותי בינה ובין אולר. אף מי שבע על דקירה של סכין באולר, שהיא קשה לביצוע נוכח נטיית הלהב להתקפל תוכה אותך האולר, שבדרך כלל אינו מספיק כדי לגרום נזק ממשי לבריקה? אולי יהיה מי שישקול את העניין שנית?

שני מיליוני נעליים ב"ייבוא אישי"

כל ישראלי שחוזר הבנה מחו"ל הביא בממוצע שלושה זוגות נעלים בשוחחתיו, הדבר מהווה תחרות רצינית לייצור המקומי, אמר שר המסחר והתעשייה אריאל שרון בתשובה על שאילתה של ח"כ יצחק ארצי מן הליברלים העצמאים שבמערך.

דווקא הנעליים שארצי חבר בהן, כמתוצרת העיקרית של הייצור — נעליים מן המזרח הרחוק הנמכרות כאן במחירי "דאמפינג" — אינן מהוות גורם כבד־משקל כל כך, אמר שרון. בסך הכל יובאו 300.000 אנשוק. והשנה יגיע הייבוא ל־250.000. מיזידים יבוא בעלי־ספחים בלבד. הן נבחרה במחירים בחרים בהרבה מנעליים ישראליות, מרם מתוחה נתקו להתעשיית הנעליים הישראלית. הוא העליים הנמצרות ביהודה שומרון ועזה. עם משלמים משכורות של 500 ש"ח בחודש בייצור. לעומת 1000 ש"ח בישראל, ואין מפרישים כספי לזכויות סוציאליות. לכן המודדים נמוכים ב־30% בקירוב.

ה"ייבוא האישי" של יותר משני מיליוני זוגות בשנה, וגם העובדה שנעליים מתוצרת חוץ נמכרות בארץ כמעט בכל כמות שמגיעה, מעידים שהקונה הישראלי מעריך, מטעמיו הוא, נעליים שאינן מיוצרות כאן, הוסיף השר שרון.

זהירות מכרישי אילת

בגלל שינויים אקולוגיים בים אילת, ייתכן שאנו צפויים לריבוי בתקיפות של כרישים שם. התארגנות נכונה לטיפול מהיר כבר על החוף עשויה להציל חיי אדם

מאת אלי אלעד

"אני מצפה לעלייה במספר התקיפות של כרישים באזור חופי אילת," אומר ד"ר אבי ברנס, מנהל המכון הבין־אוניברסיטאי למדעי הים השוכן על חוף אילת. ד"ר ברנס נחשב כיום בארץ לסמכות מספר אחד בתחום הכרישים, תחום שהוא עוסק בו מאז 1968, עוד בטרם עלייתו ארצה מצרפת ב־1970. את עבודת הדוקטורט שלו עשה ברנס בנושאי מיון ורבייה של כרישים בים סוף.

ברנס מסביר מדוע הוא צופה עלייה במספר תקיפות הכרישים:

ראשית, גידול מאוד מספר המתרחצים ברצועת החוף הצרה של אילת, מאז החזרת חופי סיני והפיתוח הניכר שבוצע לאורך חופי העיר. ריבוי המתרחצים גורם לפגיעה קשה במקורות המזון של הדגים הקטנים בצפון מפרץ אילת, הדבר פוגע בדגים הטורפים את הדגים הקטנים, וכך, בשרשרת, נפגעים גם מקורות המזון של הכרישים. המחסור במזון יכול לגרום לכך שהכרישים פשוט יתרחקו מהאיזור, אך גם יכול לגרום לכך שהם יתקפו יותר מתרחצים.

עד כה, אמנם, תקיפות כאלה היו נדירות וחריגות, אבל יש להתכונן לאפשרות כזאת, ראוי, ללא פאניקה, להדריך את המצילים בחופי אילת כיצד לנהוג בכרישים הקרבים לאזורי הרחצה, וכיצד לנהוג כאשר חלילה נפגע אדם מכריש. אגב, באילת נמצא רופא, פרופ' מיכאל לוי, ראש המחלקה האורתופדית בבי"ח יוספטל, שהתמחה בנושא של פגיעות מכרישים וכבר צבר ניסיון מעשי בשלושה מקרים.

"בעבר היינו רואים ותופסים כרישים שחים קרוב מאוד לחוף", אומר ד"ר ברנס. מדובר בעיקר בכרישים לא מסוכנים כמו כריש שחור קשקשים או כריש לבן קצוות. מינים אלה כמעט נעלמו מקרבת החופים. לעומת זאת אין שינוי באוכלוסיית הכרישים הגדולים המתקיימים בצפון מפרץ אילת במרחקים של כמה מאות מטרים מהחופים.

המדובר במיני כרישים כמו הכריש־הטיגריסי (כריש־הנמר), בכריש סנפירתן (הנקרא כך בשל סנפיר הגב הגבוה שלו שמקנה לו יציבות גדולה במים, הזגנת תפקיד החרב בספינות) ואחרים. אלה הם כרישים גדולים שמגיעים בבגרותם עד לאורך של 4 מ'. צריך לזכור שהכריש הוא בעיקרו דג עדין ופחדן: הריבוי במספר ההפרעות בסביבה הטבעית שלו על ידי שחיינים וצוללים, דוחק אותו דרומה.

האמריקאים השקיעו כספים רבים בנסיון למצוא חומר שניתן יהיה לפזר במים ושיגרום לדחיית כרישים תוקפים. עד היום טרם נמצא חומר כזה ויש המעריכים שגם לא יימצא.

לעומת זאת, בעשור האחרון חלה התקדמות רבה בהבנת התנהגות הכרישים. נערכו מחקרים רבים ולאט לאט הצטבר ידע על מניעי התנהגותו התוקפנית של הכריש. בהתאם לתאוריות המקובלות כיום כרישים אינם יוזמים התקפה על בני אדם למטרת טריפה ואכילה. עושים זאת בעיקר כרישים חולים ופגועים המתקשים למצוא את מזונם הטבעי בשל מגבלותיהם. כרישים נעשים תוקפניים כאשר האדם חודר לטריטוריה שלהם, לתחום מחייתם. לפי המחקרים מגיב הכריש קודם כל בהזהרה ויזואלית, כלומר שוחה בצורה לא רגילה על ידי פרישת סנפיריו ועיגול גבו. בדיוק כמו שעושה חתול כשהוא מסתמר ומקשית את גופו בתגובה על איום קרוב. במידה שהפולש לא מבין את הרמז, נאלץ הכריש להגיב, והוא עושה שימוש בכלי ההגנה שלו, השיניים.

בכ־90 אחוז ממקרי התקיפה שנחקרו, הכריש לא נשך יותר מפעם אחת ובחלק ממקרים אלה אף נמנע מלסגור את לסתותיו ו"הסתפק" בתקיעת שיניו העליונות בלבד. גם כלב שנושך בדאגם אינו מתכוון להוסיף לתפריטו. ממצאים אלה עומדים בניגוד לדעה המקובלת שכאשר יש אדם מפרפר במים ומזיל דם הוא מזמין בכך התקפת כרישים. בחלק ניכר מהמקרים שנחקרו בעולם, הכריש פצע את האדם ועזב את המקום. משהו מעין "ראה הוזהרת".

לדברי ד"ר ברנס, בצפון מפרץ אילת מתקיימים 44 מיני כרישים, אולם מיני כרישים שנחשבים כי דורים אוהרים בעולם כמסוכנים לאדם, אצלנו שלומים יותר, כנראה מפני שעד כה היה להם שפע מזון טבעי והאדם לא הפריע להם הרבה. כעת, ערעור שיווי המשקל של תנאי המחייה יכול להביא לשינוי בדפוסי ההתנהגות של מינים אלה.

הטיפול בנשיכות כרישים

הפרופ' מיכאל לוי מציין במאמר שפירסם יחד עם הד"ר ברנס בקובץ מחקרים של המחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת ת"א, כי אפשר ללמוד מניסיונה של דרום אפריקה בכל הקשור בטיפול בנפגעי כרישים. שם טיפור הטיפול בנפגעים כבר על חוף הים הגדיל בצורה משמעותית את סיכויי הנשוכים, כלל אלה שנפצעו קשה.

עד 1960 היו שם מקרי מוות רבים כתוצאה מאיבוד דם. השיטה עד אז היתה להחיש את הפצוע לבית חולים ולא להתעכב לטפל בו טיפול ראשוני. לאחר זאת החול לתת טיפול כבר על החוף ובאו לא אירעו שם מקרי מוות כתוצאה מתקיפת כרישים.

פרופ' לוי תיאר את המקרים בהם טיפל: הפצוע הראשון היה חייל בן 20 שבשעת תרגיל משיה מטים על ידי מסוק במפרץ שלמה, הותקף על ידי כריש, נפצע בנשיכה בירכו וכן סבל מפציעה קלה יותר בכף ידו. כתוצאה מהנשיכה בירכו החל דימום מאסיבי בתוך המים. חובש שהיה עם החייל בתוך המים, גילה תושיה רבה ולחץ את אגרופו בכוח אל אזור המפשעה של הפצוע ובכך האט את קצב הדימום ואיבוד הדם.

הוא המשיך לעשות זאת עד שהמסוק חזר ומשה את שניהם מהמים. במסוק התקין חובש עורקים לירך והחייל בהלפת נוזלים תוך ורידית בכמה מקומות. החולה הובא לבית החולים במצב של הלם, אולם לאחר מתן 8 מנות דם בלחץ, התאושש ואפשר היה להתחיל בטיפול הכירורגי. אין ספק שתושייתו של החובש במים והטיפול הנכון והמהיר במסוק הצילו את חיי הפצוע.

הפציעה השנייה היתה תיירת שהותקפה על ידי כריש במים עמוקים במרחק של כמה ק"מ מחוף הרוצה הצפוני של אילת. הכריש תקף אותה פעמים רבות והיא סבלה ממספר רב של פציעות נשיכה בכל חלקי גופה. הפגיעות הקשות ביותר היו בשתי כפות הידיים ובאמות. היו פגיעות נוספות. על החוף הותקנו לפצועה שני חוסמי עורקים והיא הועברה מיד לבית החולים. שלוש דקות נסיעה מחוף הים. למרות זאת הגיעה לבית החולים במצב של הלם בשל איבוד דם רב. במקרה זה ניתן טיפול חלקי בלבד על החוף, אולם גם טיפול זה היה משמעותי להצלת התיירת.

הטיפול הנכון והמהיר בשני הפצועים הציל ללא ספק את חייהם. מכאן, הוסיף הפרופ' לוי, שאם נתייחס בכובד הראש הראוי לטיפול המידי והנכון בפצועים מנשיכות כרישים, יש רוב לוודאי שנצליח להציל גם את הקורבנות הבאים.

אתה מחפש עוד לקוחות - בלי הנחות?
יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020
למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

רפורמות בהונגריה

מאת תומס שרייבר
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

ב־16 בדצמבר עם פתיחת מושב החורף של הפרלמנט ההונגרי, נמסר על חילופי גברי בממשלה. חשיבותו של צעד זה, לו ציפו מזה כמה חודשים, נתונה אישור לכך שראש הממשלה, קארולי גרוס, נחוש בדעתו להמשיך במדיניות הרפורמות עליה הודיע במושב הקודם של הפרלמנט. רשמית קיבל הפרלמנט את ההחלטה לשנות את הרכב הממשלה, שכבר בוצעו בה חילופי גברי בעקבות הצעת המועצה הלאומית של "החזית העממית הפטריוטית", ארגון "ההמונים" הגדול ביותר במדינה. למעשה, מליאת הוועד המרכזי נתנה ב־8 בדצמבר אור ירוק לשינויים האחרונים.

הפעם, ואולי זו הפעם האחרונה, פעלו על פי "כללי טקט" שעם זאת נמתחה עליהם ביקורת גלוייה יותר ויותר, אותם כללים לפיהם המפלגה היא המחליטה על המינויים.

בצמצום מספר המיניסטריונים יקל ללא ספק על מימוש הרפורמות. עם זאת מוקדם מדי לאמוד את השפעות החילופים בקבינט על הקשרים בעתיד בין מנגנון המפלגה ובין מנגנון המדינה, אחד מנושאי הוויכוח הציבוריים העיקריים כעת בהונגריה. מכל מקום, אחריות ממשלתית רבה יותר נמסרה לטכנוקרטים. חברי העבר המפלגתי המובהק, פטר מארג'אי, בן 45, מונה לניהול פיננסי, סגן ראש ממשלה חדש ויו"ר ועדת התיכנון והכלכלה, הוא מעתה האיש מספר 2 בממשלה. את מקומו במשרד האוצר תופס מיקלוש נילאגי, עוד "זאב צעיר" הידוע היטב בחוגי עסקים בינלאומיים. שניים מחברי הלשכה הפוליטית ג'ודית צ'אוק ולסלו מארוטי, הודחו מתפקידיהם כסגני ראש ממשלה (תפקידיהם אלה גם בוטלו), אך הם ממשיכים להיות בממשלה. צ'אוק, רופאה במקצועה, היא שרת הרווחה והבריאות, ואילו "העברתו" של מארוטי, שעמד בראש ועדת התרבות, לראשות מיניסטריון חדש להגנת הסביבה והמים, יכולה להתפרש כירידה בכוחו הפוליטי, אף כי הבעיות האקולוגיות נמנות על הנושאים המדאיגים את המשטר. מארוטי, בן 55, נחשב זה מכבר לאחד היורשים האפשריים של קאדאר בתפקיד המזכיר הכללי. יוזף מארג'אי (בן 64) אחד הנציגים האחרונים של "הגוואדיה הישנה של קאדאר", נשאר בתפקידו כסגן ראש ממשלה, והוסיף עליו את תפקיד שר סחר הפנים והחוץ. באשר לאישטוואן הורוואט (בן 52) שאינו עוד סגן ראש ממשלה, הוא יעמוד בראש משרד הפנים שאליו צורף השילטון המקומי. פריג'יס בארנץ, שגם הוא היה סגן ראש ממשלה, מונה כשר התעשיה.

בפני ממשלת הונגריה תעמוד עכשיו משימה קשה. על אף אי אילו תוצאות מעודדות, הוצאתה לפועל של תוכנית 1987 אינה משביעה רצון בכללותה. בימת דיבורי הפרשנות האחרונים שהופיעו בעיתונות המפתיעים במידת גילוי הלב שלהם, היא פסימית. יש המדברים על סיכון נפילתן של רפורמות העלולות להרוג מהתחום הכלכלי.

בהודעתם בעקבות ישיבת המליאה האחרונה, שלפני סוף אביב 1988 תתכנס ועידת המפלגה, הציבו לעצמם המנהיגים זמן פירעון שלא יוכלו להתעלם ממנו: כישלון יישום תוכנית היציבות הכלכלית שבה החול בספטמבר האחרון, עלול לפגוע פגיעה עמוקה בתדמית המשטר ואף לעורר משבר שיחורף על ידי אי הוודאויות מסביב לפרישתו, הנראית סבירה יותר ויותר, של יאנוש קאדאר.

هكذا عن الأصل

صكرا عن الأصل

כלכלה ועסקים

מכירות עשר חברות הבניה הגדולות ירדו ב–9%; הסתכמו ב–3390 דירות

מרכז הקבלנים: למעשה נרשם גידול של 13 אחוז ב–1987, עקב גידול במכירותיהם של קבלנים קטנים

מכירת הדירות על ידי 10 חברות הבנייה הגדולות הסתכמה ב–1987 ב–3390 דירות — ירידה של 9 אחוזים לעומת השנה הקודמת במהלכה מכרו חברות אלה 4304 דירות — כתבר נתונים שנאספו על ידי חברות אלה.

גם השנה, כדומה לשנת 1986 בלט גידול במכירת דירות לבעלי הכנסות בינוניות וגבוהות לעומת ירידה בולטת במכירת דירות עממיות. בעיקר נמכרו דירות בערים הגדולות וכן באזור מרכז הארץ.

דובר מרכז הקבלנים צבי פרידמן מוסר שהתמונה המתבררת ממכירת הדירות על ידי חברות הבנייה הגדולות אינה משקפת באופן מלא את המציאות. מנתונים שמסר עולה כי יש גידול במכירת דירות חדשות אם לוקחים בחשבון את המכירות של חברות בנייה קטנות ושל קבלנים פרטיים. לפי נתונים של פרידמן נמכרו במהלך 1987 15,800 דירות לעומת 14 אלף דירות בשנת 1986, גידול של כ–13 אחוז.

בחודש דצמבר מכרו 10 חברות הבנייה הגדולות 363 דירות לעומת 364 דירות בחודש הקודם כפי שניתן לראות מהטבלה.

החברה	דצמבר	נובמבר	שינוי (ב%)
שיכון עובדים	117	95	23
שכון ופיתוח	45	30	50
אזורים	35	34	3
אשדר	41	42	−2
יובל גד	26	38	−3
רמט	19	17	12
רסקו	20	30	−50
אלום	16	14	14
רובינשטיין	12	20	−40
חפציבה	32	44	−27
ס"ה	363	364	—

עסקי נדל"ן / אריה לביא

מפרק בנק א"י בריטניה ממשיך למכור

למרות שעברו כבר שנים רבות מאז פשט בנק א"י בריטניה את הרגל, לא מתייאש המפרק עו"ד יוסף מילוא מלהמשיך בניסיונותיו למכור נכסים שהיו לבנק כדי שבד"ח הסופי יוכל להצביע על מיצוי מרבי של מימוש הנכסים.

בימים אלה מציע עו"ד מילוא 1,058 דונם בארבע חלקות של קרקע חקלאית באזור מגור בית גמל, בין בית שמש לנתיב הל"ה, בתחום שיפוטה של המועצה האזורית מטה יהודה. נראה כי המפרק צפוי לקבל בגין מכירה זו כחצי מיליון דולר, לפי הערכה של כ–500 דולר לדונם.

13 דולר למטר משרדים ברחוב לאוי מרשל

עו"ד מיכאל שחם חידש בימים אלה את חוזה השכירות למשרדיו ברחוב לאוי מרשל בצפון תל אביב לתקופה של חמש שנים. המשרדים הם בשטח של 300 מטר בשתי קומות.

הארכיטקט אליהו רובינשטיין, בעל הדירה, הכפיל כמעט את שכר הדירה מ–6 דולר ל–13 דולר. אך המחיר עדיין סביר, יחסית למחירי השכירות בבנייני המשרדים החדשים.

150 אלף דולר לבית פרטי בגן רשל

בית פרטי, בגן רשל בהרצליה, נמכר בימים אלה לבעלת מקצוע חופשי כ–150 אלף דולר. הבית בשטח של 188 מ"ר, נבנה לפני שנתיים על מגרש בשטח של 400 מ"ר, סמוך לשדה התעופה של העיר. בבית בוצע מספר השקעות משמעותיות, כמו רצפת שיש.

יצויין שהמחירים הגבוהים של הבתים הפרטיים בהרצליה פיתוח הביאו לעלייה גם במחירי הבתים בהרצליה, הן במרכז העיר והן בשכונות המרוחקות יותר.

חפציבה מוכרת מינימרקט במכרז

חברת הבנייה הירושלמית חפציבה, בבעלותו של הקבלן יונה מרדכי, החליטה לבנות מרכז מסחרי בשכונת תלפיות מזרח בירושלים, שם בנתה שכונה של 400 יחידות דיור.

החברה בנתה מבנה בן 120 מ"ר המיועד להיות מינימרקט. כאשר נוכחו בחברה בביקוש הגדול לשטח, החליטו למכור אותו באמצעות מכרז, בניסיון להגיע למחיר המרבי.

החברה פרסמה מכרז ובו היא מציעה את השטח למכירה במכרז. המחיר ההתחלתי של 290 אלף שקל, שהם קצת פחות מ–2,500 ש"ח למ"ר. בחברה מצפים שהמחיר הסופי יהיה קרוב ל–3,000 שקל.

באחרונה נוהגים גם בעלי דירות למכור במכרז, לעתים באמצעות עורך דין, כדי שהמכירה תיראה רשמית יותר, בניסיון להגיע למחיר מרבי. כללי המכרז אינם חלים על מוכרים פרטיים. המכרז משמש בדרך כלל רק מנוף שבאמצעותו ניתן, לעתים, להגיע למחיר גבוה יותר.

19 דולר למ"ר בבית "יב"מ"

בבית יב"מ בתל אביב התפנו באחרונה שטחים למשרדים לאחר שהחברה העבירה חלק ממשרדיה לבית אירופה הסמוך. החברה מנסה לשווק את המשרדים במחיר של 19 דולר למ"ר.

שיווק רסקו בצפון הארץ נמסר לאדר' יגרמן

חברת הבנייה רסקו מסרה בימים אלה את שיווק החברה בחיפה וצפון הארץ לארכיטקט חיים יגרמן, העוסק גם בשיווק פרויקט ה"סנצ'רי טאואר" בתל אביב.

שיווק דירות ומשרדים באמצעות משרד שיווק, להבדיל משיווק דרך משרדי תיווך, הוא תופעה חדשה יחסית.

רסקו מסרה לשיווק בדרך זו פרויקט של 32 דירות בקרית ים שנמכר לפי 600 דולר למ"ר, פרויקט של קוטג'ים במגדל העמק ופרויקט נוסף ביקנעם.

בנק טפחות הוציא למכירה את מלון מגדרין

מלון מגדרין בחוף קאנטרי קלאב בתל אביב הוצא למכירה פומבית על־ידי עו"ד אליעזר וולק, המשנה למנכ"ל בנק טפחות, שמונה בשבוע שעבר לכונס נכסים זמני. חובות המלון מגיעים לכ–10 מיליון דולר, רובם לבנקים ולחברה לפיתוח מפעלי תיירות.

מלון מגדרין משמש כיום מלון דירות ובו 308 חדר. מזה נמכרו 22 חדרים. כן נמכרו 1,040 שבועות נופש בשווי כ–20 חדרים נוספים.

המלון משתרע על מגרש בשטח של 10.5 אלף מ"ר, המשועבד לטובת רוכשי הדירות והחדרים במלון.

הרשות לניירות ערך בודקת פעילות בעלי עניין בחברת עפר וסלע

ישראל מגלי: פעולותי דווחו לכל הגורמים המוסמכים. אם יש צורך בשינוי החוק או שישנו. פרישתי מעפר וסלע קשורה לסיבות בריאותיות בלבד ● לא ניתן היה לקבל את תגובתו של בן ציון הרפז

מאת יהודה שרוני

הרשות לניירות ערך פתחה לא מכבר בבדיקת פעילותם של בעלי עניין בחברת עפר וסלע, קודם לפעולת כינוס נכסי החברה, שעליה הוכרז ב–29.9.87. בדיקת הרשות נסמכת על ממצאים מוקדמים בבירור שהועברו על ידי הבורסה לניירות ערך. עפר וסלע נכנסה לכינוס נכסים על פי דרישת בנק איגוד, לאחר שצברה חובות בהיקף של 6.4 מיליון דולר.

חברת עפר וסלע נשלטה עד 1986 על ידי שניים: בן ציון הרפז וישראל מגלי. ב–6.9.87, מסרה חברת עפר וסלע לבורסה כי ישראל מגלי התפטר מהנהלת החברה וממועצת המנהלים, בגלל סיבות בריאות. הבורסה והרשות בודקים אם קיים קשר בין מועד ההתפטרות, לבין מצבה העסקי של עפר וסלע.

קודם להתפטרותו מהחברה, מכר מגלי בחודשים מאי יוני 1987 את כל אחזקותיו במניות עפר וסלע, בתמורה כספית של 172 אלף שקל. דיווח על כך נמסר לבורסה ולרשות לניירות ערך בהתאם לחוק. ואולם, מניות עפר וסלע פוזרו גם בין בני משפחתו של מגלי, בשכל אחד מהם החזיק ב–5.35 אחוזים מהמניות.

המדובר באמנונה מגלי, יעל מגלי, שחר מגלי, גל מגלי, ערן מגלי וליה מגלי, שהחזיקו יחדיו ב–32.1 אחוז מהמניות. גם אלה צמצמו את אחזקותיהם במניות במהלך 1986 אך לא נמסר כל דיווח על כך לבורסה או לרשות לניירות ערך.

בן ציון הרפז, בעל השליטה השני בחברה, החזיק ישירות עד לכינוס הנכסים ב–9.37 אחוזים מהשליטה בחברה. מניות נוספות באותם שיעורים הוחזקו על ידי דינה הרפז, אורון הרפז ואיריס הרפז, שהחזיקו בסך הכל ב–28.11 אחוז. ערב כינוס הנכסים, העביר הרפז לילדיו ללא תמורה, בעסקה מחוץ לבורסה חבילת מניות המהווה 10.5 אחוז מהשליטה בחברה. החוק קובע כי הכונס יכול לבטל פעילות הנעשית בחברה בכינוס נכסים שלושה חודשים לפני מועד הכינוס.

ישראל מגלי מסר בתגובה כי פעולותיו בחברת עפר וסלע שהוא נדרש לדווח עליהן על פי החוק, דווחו לכל הגורמים המוסמכים, והוא העביר את כל המידע שהתבקש להעביר. לדבריו, יש הגדרות מיהו בעל עניין בחברה ומי אינו, והוא פעל לפי הגדרות אלה. לדבריו, אם יש צורך בשינוי החוק או שישנו. מגלי חזר וטען כי פרישתו מעפר וסלע קשורה לסיבות בריאותיות בלבד. לא ניתן היה לקבל את תגובתו של בן ציון הרפז.

משה בורנשטיין: יש פוטנציאל למכירת בירה מכבי בארה"ב

חברת השיווק "גאלו", החברה הגדולה ביותר לשיווק משקאות חריפים בארה"ב, ערכה באחרונה סקר לבדיקת הכדאיות של הפצת בירת "מכבי" בארה"ב.

משה בורנשטיין, מנכ"ל מפעל "טמפו בירה", מסר ל"הארץ" כי "גאלו" עצמה מימנה וביצעה את הסקר. לדבריו, נתוני הסקר מעידים על פוטנציאל גדול למכירת בירה ישראלית בארה"ב — כ–25 מיליון ארגזים לאחר תקופת חדירה של חמש שנים.

בורנשטיין הוסיף כי המשלוח הראשון של בירת מכבי יצא לארה"ב בפברואר, לאחר שיתפתר בעיה טכנית אחת: יצירת בקבוק בתכולה של 12 אונקיות, כמקובל בארה"ב, להבדיל מהבקבוק בארץ, המכיל 11 אונקיות בלבד.

יונתן שרמן

סיווג חדש לסחורות יצוא

באחד בינואר נכנסה לתוקף שיטת הסיווג המתואמת החדשה לסיווג סחורות במכס. לקראת המעבר לשיטה החדשה, המכונה HARMONIZED SYSTEM, הפיק משרד המסחר והתעשייה האיגוד לשכות המסחר בישראל, בשיתוף הנהלת המכס, ספר חדש לסיווג הסחורות ביצוא.

אבי בנאור

כור שוקלת סגירת בית הספר למנהלים

במסגרת תוכנית הצמצומים של הקונצרן

מאת יונתן שרמן

"כור" שוקלת לסגור את בית הספר למנהלים שהיא מפעילה בבית ברל בכפר סבא. סגירת בית הספר, אם תתבצע, נובעת מתוכנית הצמצומים של "כור", המבקשת להקטין את הוצאותיה במידת האפשר וכן מתוך הכרה, כי בית הספר למנהלים אינו מגשים את ייעודו.

בית הספר למנהלים של "כור", החל לפעול לפני שש שנים והוא נועד להכשיר את עובדי "כור" לתפקידי ניהול בחברות הקונצרן.

דוד גולומב, ראש אגף התכנון של "כור", אמור לעבור בקרוב לתפקיד מנהל בית הספר זאת במסגרת השינויים והארגונים הנעשים במטה "כור". גולומב יוחלף על ידי גדעון מלצר, המשמש כיום כמרכז הראשי של "כור" ובעתיד יעשה את שני התפקידים.

גולומב עצמו מסר ל"הארץ", כי בימים אלה נערכים דיונים לגבי עתידו של בית הספר למנהלים וישנם כיווני מחשבה שונים, אך עדיין לא התקבלה הכרעה כלשהי.

יצויין, כי הבדיקה של כדאיות סגירת בית הספר למנהלים, הינה חלק מתוכנית הייעול המקפת המבוצעת כיום ב"כור" ומטרתה להקטין את הוצאות הקונצרן על ידי ביטול יחידות בלתי כלכליות, סגירת מפעלים מפסידים והתייעלות גם בנושא כוח אדם.

מפעלים מאושרים — היזהרו

מאת יונתן שרמן

משרד התעשייה ואגף התקציבים של משרד האוצר החליטו לנקוט במדיניות חדשה של ביקורות פתע במפעלים שזכו לסיוע ממשלתי.

בין שני המשרדים סוכם כי מרכז ההשקעות יגייס עובדים חדשים לעריכת הביקורות. משרד האוצר אישר את ההוצאה הנוספת הכרוכה בשכירת העובדים.

מרכז ההשקעות מתכוון לשלוח צוותי ביקורת לשטח שיבדקו את ביצוען של תוכניות ההשקעות במפעלים שזכו לסיוע ממשלתי, ובעיקר שהציוד שהמפעלים אמורים לרכוש אכן נרכש.

עד עתה הסתכם המעקב של מרכז ההשקעות אחר ביצוע תוכניות ההשקעה בדוח"ת מעקב שהמפעלים עצמם העבירו למרכז.

בשנים האחרונות התגלה מספר לא קטן של הונאות מצד יזמים, שקיבלו מענקי סיוע או מענקי עידוד לייצוא מהחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ, ולא מילאו את התחייבויותיהם.

שינוי שיטת המסחר — הבעיה הבוערת ביותר

מאת יהודה שרוני

הבעיה הבוערת ביותר לטיפול בבורסה היא סוגיית שיטת המסחר, כך עולה מסקר פנימי שערכה הבורסה, ושהשתתפו בו חברי הבורסה וחברי דירקטוריון הבורסה. פרטים על הסקר וצורת עריכתו מסר בשבוע שעבר יוסי ניצני מנכ"ל הבורסה. השאלון שהעבירה הבורסה, הוחזר על ידי 13 מתוך 16 חברי הדירקטוריון, ועל ידי כל 29 חברי הבורסה.

הבורסה ביקשה לדעת מהו הנושא הדחוף ביותר לטיפול, ומתוך מספר אפשרויות, הצביעו כאמור המשיבים על שיטת המסחר.

הנושאים לטיפול הבאים בסדר לאחר שיטת המסחר, היו עידוד הנפקות חדשות, בקרה ופיקוח על חברי הבורסה והנהגת מכשירים פיננסיים חדשים. הנושאים הפחות בוערים לטיפול על ידי הבורסה לדעת המשיבים לסקר היו מכירת מידע כמקור מימון של הבורסה, קידום צירופם של חברי בורסה חדשים, וטיפול הבורסה בנושאי חקיקת ניירות ערך.

פינת המס / נחום פריידקס, רואה חשבון

נציבות מס הכנסה תערוך מבצע ל"הצהרות הון"

במקביל להפצת טופסי המס השנתיים לשנת 1987 יקבלו השנה כ–50 אלף עצמאים ומנהלי חברות דרישות להגשת הצהרות על ההון והנכסים ליום 31.12.87. כמות מתוכננת זו של הצהרות הון עולה פי שלושה וחצי על מספר ההצהרות שהוצאו אשתקד.

רוב ההצהרות יישלחו במרוכז, בעזרת מחשב מינהל ההכנסות, אך פקידי השומה יוכלו גם להוציא דרישות נוספות לנישומים שלא נכללו ברשימות הממוחשבות. מי שיקבל דרישה כזו יהיה עליו להגיש את ההצהרה תוך 120 יום מקבלתה, בצירוף המסמכים הדרושים.

הצהרת ההון משמשת אמצעי עזר לבדיקת סבירות הכנסתו המוצהרת של הנישום. בדרך כלל מסתמך פקיד השומה על השוואת נתונים של שתי הצהרות הון שנערכו לתאריכים שונים, כדי לקבוע אם חל גידול ברכושו של הנישום ואם הגידול סביר ביחס להכנסתו המוצהרת והכנסותיו האחרות הפטורות ממס, לעומת הוצאותיו השוטפות בתקופת ההשוואה.

מכיוון שלשם השוואת ההון הנדון הרלוונטי הוא עלות הנכסים ולא שוויים, נדרשים הנישומים לרשום נכסיהם על־פי עלותם. הסיבה היא שבשנים קודמות התגלו קשיים רבים בקביעה מהימנה של עלותם של ניירות הערך בכל מקרה ומקרה, ובעיקר אם בחשבונו של הנישום היתה תנועה רבה של רכישות ומכירות. גם אם יבחר הנישום בהצהרה עלפי שווי, תיערך בדיקת סבירות הגידול בהון באותה השיטה ופקידי השומה יוכלו להיעזר לשם כך בחישובים מיוחדים הכוללים נתונים על השקעות בחשבון ניירות הערך ממקורות חיצוניים (כלומר שלא ממכירת נייר ערך אחר) ומשיכות מאותו חשבון. הנישומים נדרשים לפרט במקרה כזה את המכירות והקניות בתקופה הנבדקת.

הצהרת ההון מתייחסת לרכוש הנישום, בת זוגו וילדיו הקטינים. במקרים רבים היחידה המשפחתית־הכלכלית אינה זהה למשפחה כפי שהיא מוגדרת בהצהרת ההון. יתכנו מפרנסים נוספים (בנים, הורים וכו') באותה משפחה שהכנסותיהם אינן כלולות בדו"חות הנישום. ישנם גם מקרים הפוכים של תמיכה בבני משפחה המתגוררים בנפרד, וישנם כמובן גם שינויים בהרכב היחידה המשפחתית שבין שתי הצהרות ההון.

משום כך תודרכו מפקחי המס להביא בחשבון הבדלים ושינויים אלה, ובמקרים מסויימים משמעות הדבר היא קבלת דו"חות משלימים מבני משפחה וקרובים. במסגרת הבדיקות עלולים קרובי הנישום, שאין להם תיק במס הכנסה, להידרש אף הם להגיש הצהרות הון הסברים על מקורות רכושם.

בית המשפט / צבי הראל

מושב שילת והגזבר מואשמים בשימוש שלא כדין בכספי משרד השיכון

נגד מושב שילת והגזבר שלו חיים זמר (54) ממושב קדרון, הוגש לפני ימים אחדים כתב אישום לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בו הם מואשמים בעבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד ופגיעה בניהול התקין של התאגיד.

התובע, עו"ד גבי ז'ור מפרקליטות מחוז המרכז טוען בכתב האישום, כי באוקטובר 1982 פנה גזבר המושב, המשמש גם כמזכיר, למשרד השיכון וביקש שיועברו כספי הלוואות לאנשי המושב — לצורך בניית בתים במרכזו למושב כדי להוזיל את עלויות הבנייה. לטענת התובע, הפקיד הגזבר חלק מהכספים של הזכאים בחשבון דביטוחי ובפת"מ ועל־פי עצת הזכאים סגר את סכומי הכסף בפיקדון לזמן קצוב בשנא ריבית הגזבר נתן הלוואות לצרכיו האישיים — בהסכמת המושב — אך לא על־פי אמות המידה שקבע משרד השיכון.

בעל משרד ליחסי ציבור לתושבי חוץ חשוד בהעלמות מס

דניאל גולה, בעל משרד בשם "יחסי ציבור לתושבי חוץ", נעצר ושוחרר בסוף השבוע כחשוד בהעלמת מס הכנסה. החוקר הראשי מטעם מס הכנסה יוסף עבידר טען בבקשת המעצר בבית המשפט כי החשוד, בעל משרד ברחוב בן־יהודה 142 בתל־אביב העוסק בהיכרויות ושידוכים נהג להעלים חלק מהכנסותיו. לטענת החוקר החשוד מצהיר על הכנסות זעומות שאינן עומדות בשום יחס עם היקף עסקיו הגדול.

תמ"י בודקת כדאיות הקמת מפעל לייצור משטחי קרמיקה

מאת יונתן שרמן

תמ"י, מכון המחקר של "כימיקלים לישראל", בוחנת בימים אלה את הכדאיות של הקמת מפעל לייצור משטחי קרמיקה מיוחדים בארץ, הנראים כמו משטחי שיש ועמידים בפני כל פעולה חיצונית, כולל פעילות של חומצות.

משטחים כאלה מיוצרים כיום רק באיטליה ובשוויץ. אחד היצרנים, איש עסקים יהודי מאיטליה, פנה לתמ"י, עמה הוא נמצא בקשרי מסחר, והציע את הרעיון של הקמת המפעל בארץ.

ד"ר אורי אייזנר, מנכ"ל תמ"י, ציין בהקשר זה כי הבדיקה הנערכת כיום מתרכזת בבדיקת קיומם של חומרי גלם בארץ.

לדבריו, מפעל כזה יכול להיות בעל פוטנציאל יצוא גדול לארה"ב, שבה לא קיימים מוצרי הקרמיקה העמידים הללו.

תמ"י החלה להתעניין בנושא כאשר חיפשה משטחי קרמיקה עמידים במיוחד, שמהם ניתן יהיה לבנות שולחנות מעבדה.

קיבוץ חצור חידש את "חיות אשדוד"

מאת יונתן שרמן

קיבוץ חצור שיפץ וחידש את מפעל "חיות אשדוד", שנרכש מ"כור מזון", ובאחרונה החל המפעל הזה בייצור. המפעל, ששמו "סולבר", נרכש מ"כור" לפני כחצי שנה, והוא מייצר כיום תרכיז חלבון מסויה, קמח סויה, סיבים תזונתיים ומולסה.

"סולבר" חתם על חוזה שיווק בלעדי עם חברה אמריקאית גדולה, שלפיו תשווק החברה האמריקאית את כל תפוקת הייצור של תרכיז חלבון של המפעל, המוצר העיקרי שלו.

העורך: נחמיה שטרסלר

אוניברסיטת תל-אביב

מרכז דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה
בחסות האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

מודיע:

הועידה הבינלאומית בנושא:
המהפכה באיראן והשפעותיה בעולם המוסלמי

תפתח ביום שני, 4.1.88, בשעה 15.30
(ולא בשעה 14.00 כפי שפורסם)
אין שינוי בתאריכים ובמקום הועידה.

איש עסקים!
מידע על חברות חדשות עם רישומן במאגר משוח
לפרטים "שירותי המפעיל"
02-811555 פקסימליה 02-811552

יוניחם תעשיות בע"מ

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזו הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח — 1968 על פרסום תשקיף בדבר הנפקה של

401,500 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע"נ כל אחת (להלן: "המניות") בערך נקוב כולל של 401,500 ש"ח.
המניות מוצעות לציבור ולעובדים כדלקמן:

הצעה לציבור של

361,350 מניות בערך נקוב כולל של 361,350 ש"ח המוצעות במחיר של 4.52 ש"ח למניה (452%).

הצעה לעובדי החברה של

40,150 מניות בערך נקוב כולל של 40,150 ש"ח המוצעות במחיר של 4.52 ש"ח למניה (452%).

המניות המוצעות תזכינה את מחזיקן במלוא הדיבידנדים במזומן ובמניות הטבה אשר התאריך הקובע לחלוקתם יהיה לאחר תאריך התשקיף.

הנפקה זו הינה הנפקה ראשונה לציבור על ידי החברה.

המניות המוצעות ירשמו למסחר ברשימה המקבילה בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (ראה סעיף 2.1.3 בתשקיף); בדבר "פיזור נאות" של המניות ראה סעיף 2.1.3 בתשקיף.

המבנה המשמש את החברה וחברות הבת נשכר מבעל עניין בחברה (ראה סעיף 8.3.2 בתשקיף).

יו"ר הדירקטוריון מכהן בתפקיד אחראי על פיתוח העסקים בחברה.

אומדן התחייבויות של החברה וחברות הבת שלה לבנק לאומי לישראל בע"מ ערב פרסום התשקיף הוא כ־730,000 ש"ח.

לאחר ההנפקה ישוחרר בעל ענין מערבויות אישיות שנתן להתחייבויות של החברה וחברות הבת.

עמלות החיתום, הניהול, הריכוז, ההפצה, דמי הטיפול בהנפקה וההוצאות הנוספות מוערכות בשיעור כולל של כ־15% מהתמורה בהנפקה.

רשימת החתימות למניות המוצעות לציבור תהיה פתוחה בכל יום עסקים, בין השעות 08:30 בבוקר ועד 12:30 בצהריים, החל מיום 4 בינואר 1988 ועד יום 11 בינואר 1988 (כולל), או עד המועד בו תענה הבקשות לרכישת כל המניות המוצעות על פי התשקיף, לפי המועד המוקדם מביניהם.

החתמים בהצעה לציבור:
לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ (מנהל הקונסורציום)
בנק כללי לישראל בע"מ (מנהל הקונסורציום)
בנק המזרחי המאוחד בע"מ — עתרת ניירות ערך (2000) בע"מ
בנק ברקליס דיסקונט בע"מ — קרדן ניירות ערך בע"מ
מודיץ את טובלר (ירושלים) 1979 בע"מ — דנבאר בע"מ
סהר ניירות ערך בע"מ — מיטב – יועצי השקעות וניירות ערך בע"מ
"איל" אנגלו־ישראל להשקעות וניירות ערך בע"מ — בבורה – שירותי ייעוץ והשקעות בע"מ

עותק של התשקיף והעתק מההיתר לפירסומו הוגשו לרשם החברות.
עותקים של התשקיף ניתן להשיג אצל כל אחד מהחתמים ואצל הבנקים וחברי הבורסה האחרים. בקשות לרכישת המניות המוצעות יש להגיש לחברה באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, יחידת ביצוע מרכזית, רחוב אחד העם 9, תל-אביב, במישרין או באמצעות סניפיו או באמצעות סניפי בנקים אחרים וחברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את המניות המוצעות.

תאריך התשקיף: 28 בדצמבר, 1987

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

משתלם להיות צמוד לריבית הבנקאית בפקדון "ג'מבו ריווחי" עד פריים + 6% לשנה* לכל סכום מעל 100,000 ש"ח.
* שווה כיום לריבית מתואמת שנתית 23.35%

בנק הפועלים בע"מ

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/1/52/אל" ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: תוכנית זו באה לקבוע שמושי קרקע שבתחום תוכנית רצ/1/1, קביעת הוראות מגבלות חבויות בניה.
האלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3927 חלקי חלקות 38, 39, 22, גוש 5025 חלקות 182, 192, 194, 196, גוש 3946 חלקי חלקות 99.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
דב שילנסקי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

היתר להעלאת מחיר ייצור מרכבי אוטובוסים

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו — 1985.
בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א)(2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו — 1985[1], אנו קובעים כי מותר להעלות מחיר ייצור מרכבי אוטובוסים בשיעור של 9 אחוזים מעל המחיר הקובע.

משה נסים — שר האוצר
חיים קורפו — שר התחבורה
ח' בטבת התשמ"ח
29 דצמבר 1987
[1] ס"ח התשמ"ו, עמ' 2

שערי המניות 3.1.88

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אגוד ש	23330		2	-250	-1.1	-12
טפחות 0.1	1590		448	+30	+3.7	+228
טפחות א 0.5	876		2300			
כללי לא בהסדר	15900		69	+400	+2.6	+173
טבת 0.1	8231		3812			

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	102300					
אידיבי ב 100.0	101700		440	+800	+0.8	+936
אידיבי בב א	611500	שב	2	-500	-0.5	-11
אגוד 0.1	75939					
דיסקונט ב	120700		23	+189	+0.3	+23
דיסקונט א	130200		5			-1
דיסקונט שה ב	13000		106			-133
המזרחי ש	41900		523			+567
המזרחי ב	42600		90	+400	+1	+75
הפועלים בבב	88200	שב				
הפועלים ש	68890		2432	+400	+0.6	+2628
הפועלים ס	69100		274			-242
כללי א 1.0	175100		6			-5
כללי שה 7	8451		52			-52
בלל 0.1	44100		1891	+300	+0.7	+2374
בלל שה 11	16350		160			-100
מימון וסחר 1.0	58100		5	-261	-0.5	-705
מימון וסחר 5.0	29610	שב				

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	124630		36			
אידיבי ב 100.0	128210	לב				
אידיבי בב א	240570	לב				
אגוד 1 ש"ח	92900		5			-5
דיסקונט ב	162000	לב				
דיסקונט א	162200		14	+375	+0.2	+10
מזרחי ש	51050		39	-300	-0.6	-97
מזרחי ב	30600	לב				
הפועלים ש	85567		134	+847	+ 1	+101
הפועלים ב	84720		5			-5
כללי א	215600		1			
בלל מסוק	33980		71	+230	+0.4	+45

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1	26700	תב	16	+1600	+6.4	+47
לאומישכן ש	9200		31	+341	+3.9	+35
לאומישכן ב	8861		20	+201	+2.3	+40
כרמל ש	3190		280			-180
כרמל שה 1	4320	שב				
פת בבב ש	2445		465	+70	+ 5	+410
משכן ב ש	5950		210	+110	+2.9	+322
עצמאות 0.1	19920	שב				
טפחות בבב ש	22600	שב				
טפחות רג ש	24000	שב				
טפחות שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
טפחות שה 2	5560	שב				
יעסוד 1.0	3420	תב	210	+282	+ 9	+360
יעסוד 5.0	2184		188			-111
בירב 1.0	8150		26			

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אלמון אפ	885		1130	+15	+1.7	+4460
החקלאות מבכ א	309996	לב				
החקלאות מבכ ג	206001	לב				
לאומי תעש' א ש	12950		165	+250	+ 2	+206
פתוח תעש' מבכ	128068	לב				
פת תעש' בב ג	437750	לב				
פת תעש' בב גג	277438	לב				
פת תעש' בב גג1	371438	לב				
פת תעש' בב ד	272995	לב				
פת תעש' בב דד	65836	לב				
פרט קבלנים 5.0	1050	תב	2018	+60	+6.1	+1721
תיירות בב	218862	לב				
כלל ליסינג 0.1א	27350		15	+370	+ 1	+8
כלל ליסינג 0.5ב	23800		4			-4

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
איילון	125		5829	+5	+4.2	+2571
איתן	153.5	תב	6880	+5	+3.9	+7425
אדיס 0.1	1640		1817	+39	+2.4	+935
אדיס א 0.5	1126		5868	+40	+3.7	+8128
בטוח משנה 0.1	350	תב		+30	+9.4	+1050
בטוח משנה 0.5	230		500	+1	+0.5	+508
בטחה אפ	230		1922			-1692
מנבה הש	108.5		45600			+79400
הדר 1.0	171		16988	+6	+3.6	+45576
הדר 5.0	129		21078	+4	+3.2	+43971
הדר אפ סד' 2	149		15052	+5	+3.1	+30000
הפניקס 0.1	759		864	-20	-2.6	-1464
הפניקס 0.5	584		300	+10	+1.7	+1641
הכשרה־הראל 1.0	5480		20	+100	+1.9	+59
הכשרה־הראל 5.0	4680		20			+70
מנורה 1.0	1460		70	+10	+0.7	+36
מנורה 5.0	1060		100	+40	+4.7	+108
סהר ג 1.0	400		1100	+10	+2.6	+4900
סקוריטס 0.1	1073		90	+10	+0.9	+44
צור ש	380		1167			
ציון החזקות 1.0	4700		168	+200	+4.4	+360
ציון החזקות 5.0	1980		640	+27	+ 2	+38

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אלגר באמא 1 ש	897		1760	+22	+2.5	+3670
אלגר באמא 5 ש	647	תב	6270	+32	+5.2	+15850
בארי קרא 1.0	819		2008	+24	+ 3	+4078
בארי קרא אפ	394		580			-500
כלל אפ 4	411		3374			-1774
כלל אגח 2	170		7080			
קרטסל 1.0	925	בן	4649	+20	+2.2	+5747
רסק 0.1	17000					
רסק 0.5	18500	שב				
שופרסל א 2.0	11825		521	+380	+2.6	+414
שופרסל אפ	5800		211	+125	+2.2	+424
שופרסל אגח	109.5		60752			-59202

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אמנע	376		1775	-9	-2.3	-1642
ספנות החזקה 0.1	782	תב	1910	+71	+ 10	+3044
ספנות החזקה 0.5	260		3435	+5	+ 2	+8615
קרור 0.1	1009	תב	1313	+92	+ 10	+1315
קרור 1.0	260		9250	+10	+ 4	+15550
מחסני ערובה 0.1	1595		131	+60	+3.9	+613
מחסני ערובה 0.5	1045	תב	1118	+70	+7.2	+1535

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	2500	לב				
גלי זוהר 5.0	1580	לב				
מלונות דן 1.0	1750		200			-155
מלונות דן 5.0	1530		430	+30	+ 2	+460
חוף האלמוג 1.0	8090		236	+290	+3.7	+281
מלונות הירדן	2928	שב				

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
תהלג 1.0	253		2185			+2185
תהלג אפ	108		17406			
תהלג אג"ח	102.5		17205			-17205
יעקא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מגל 1.0	11299	שב				
מגל 5.0	2710		390	+70	+2.7	+465
ניקוב מחשבים 1	1170		100			-100
ניקוב מחש' 5	408		1795	-12	-2.9	-3105
ניקוב אפ סד' 2	1070		3465	+50	+4.9	+5822
חים מחשבים 1.0	834		2962	-1	-0.1	-5258

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אזורים אפ	748		4041			+659
אזורים אגח	146		2000	-5	-0.3	-4000
אילון 1.0	500		11529			-1801
אל־רוב 1.0	349		2880	+4	+1.2	+1272
אפריקה 0.1	45120		17			+33
אפריקה אפ	24900		18	+480	+ 2	+5
ארזים	5400	תב	513	+330	+6.5	+663
אלרן 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אלרן 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
ברמנד 1.0	3780					
ברמנד 5.0	2270		100	+10	+0.4	+200
דנקנר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הדשי 0.1	192	תב	4055	+10	+5.5	+1924
הדשי 0.5	155.5	תב	3885	+5	+6.6	+5785
הנסלל 1.0	872	לב				-3
הנסלל 5.0	425	לב				
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	315		4747	+5	+1.6	+6081
ירושלים אפ	189		14100	+5	+3.3	+7200
גבים 0.1	4460		217			-22
גבים 0.5	3500		681			
ישפרו 0.1	3615		608			-503
ישראלום 1.0	1255		80	+55	+4.6	+780
ישרום 10.0	20100		317	+100	+0.5	+350
כנב פתוח 1.0	9850	שב				
לוסיד 1.0	11000	תב	531	+1392	+14.5	+1119
לוסיד 5.0	3049		1905	+140	+4.8	+1998
מ.ת.מ 1.0	312	לב				
מ.ת.מ אפ 2	159	לב				
מ.ת.מ אגח	117	לב				
מגורי בניה 1.0	504	לב				
מישנאל 5.0	188	תב	24758	+10	+3.9	+28447
מישנאל אפ	178	תב	37914	+34	+23.6	+62126
מורב 5.0	1312		803			
מרלז 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
ליבנטין 1.0	425		300	+7	+1.7	+1000
ליבנטין 5.0	199	תב	9280	+10	+5.3	+41800
ליפשיץ 1.0	398	תב	4933	+25	+6.9	+10887
ליפשיץ 5.0	216		29803	+9	+4.4	+39683
ליפשיץ אפ 1	157		12817	+6	+4.6	+1864
ליפשיץ אגח	102		1930			-3105
נאות אביב 0.5	3950		170			
נכסי אזורים	359		5600	+4	+1.1	+5600
סהר החזקות 1.0	741		415	+20	+2.8	+341
סרף 1.0	1256		188	+12	+ 1	+10
עמר ונלע סד 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	4085	קב		+195	+ 5	+1897
קיסריה 0.5	1953	תב	3345	+178	+ 10	+4394
רסכו 1.0	378		1195			-3259

(המשך)

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
המגן 5.0	211		5215			+2205
המגן אפ	956		1550	+11	+1.2	+6763
המגן אג"ח	127.5			-5	-0.4	-5000

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2515	שב				
מטעי הדר 0.5	2450	שב				
מהדרין 0.1	6820		100	+70	+ 1	+300
מהדרין אפ	4001		252	+141	+3.7	+225
נכסי הדרים 1.0	1780		250	+20	+1.1	+210
פרי־אור 0.5	2500			+90	+3.7	+80

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דובק בב ש	3875		691			-549
דובק בב ב	3890		257	+60	+1.6	+282
עלית 1.0	370		2686	+10	+2.8	+1286
עלית 5.0	320		2000	+5	+1.6	+2080
עלית אגח	102.5		880	-1	- 1	-3380
מבשר בירה 1.0	32500		3	+500	+1.6	+3
מבשר בירה 5.0	26600		15			-21
יצהר 1.0	1110		150	+20	+1.8	+423
יצהר א 5.0	675	בן	625	+15	+2.3	+1436
יצהר אפ 2	385	שב				
בן 1.0	456		435	+5	+1.1	+2021
בן 5.0	359	בן	833	-4	-1.1	-163
סנפרוסט 1.0	15841		41	-160	- 1	-51
עסיס ב 0.5	340	בן	3460	+10	+ 3	+4061
אנגל שקל 1	2560		510	+49	+2.1	+471
שמן מבב א	1680		327			-51

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אדגר סד 1 ש	571		555	+10	+ 2	+555
אדגר אפ	307		400	+6	+ 2	+600
אדגר אגח	107					
אפים 1.0	541	בן	140	+5	+0.9	+360
אופנת ברוך 1.0	580		700			+1580
אופנת ברוך 5.0	262		730			-430
אתא א	320		1100			-600
ארגמן רג ש	11400		212	+500	+4.6	+449
דלתא־גליל 1.0	1690		2431			-570
דלתא־גליל א 5.0	1280		1462	-50	-3.8	-1602
מגבות באמר 1	1454	תב	150	-162	- 10	-265
מגבות באמר 5	841	-	173	+40	+ 5	+173
ויסלב 1.0	511		564			
ויסלב 5.0	251		4762			-2762
הדיקון 1.0	4970		71			-3
דיקה 1.0	2035	בן	122	+20	+ 1	+47
דיקה 5.0	1600		1100			
דיקה אפ	746		250			-250
כיתן	216		696			
כיתן אפ	115	שב				
לודזיה 0.1	882	שב				
לודזיה 0.4	600		1713	+15	+2.6	+2465
ליבני 1.0	255		3655	+10	+4.5	+14872
עיט 1.0	363		2718	+8	+2.3	+6544
עיט 5.0	198		2907			+125
עיט אפ	162		7879	+5	+3.2	+10977
עיט אגח	117		2500			
עמק סריגה 1 ש'	237	תב	4186	-17	-6.7	-20743
עמק אפ	134.5		6850	-4	-2.9	-9922
פולגת א	1095		2250	+20	+1.9	+1302
פוליגון א 0.5	10080		12	-150	-1.5	-13
פרנגר	950	תב	1145	+70	+8.1	+2345
ביגוד בבריטה	7083		30			+10

שף נאמנות
בטוחה
כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל.

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אורדן 0.1	8100		70	+150	+1.9	+100
אורדן 0.5	7000		205	+250	+3.7	+230
אלומית 1.0	7200	שב				
אלומית 5.0	4970	שב				
כבלים ש	340		3590	+8	+2.3	+3015
כבלים אפ	98.5		1045	+5	+2.6	+573
כבלים אג"ח	100		35000			-53100
כבלים אגח	99		17028			+46892
התכה 1.0	655		928			+436
התכה 5.0	348		2100	+15	+4.5	+5041
התכה אפ	3000		50			+100
זיקה 1.0	2954			-6	-0.2	-4.2
זיקה 5.0	1512		100	-50	-3.2	-64
קומבינות מז 5.0	3610		18			-18
כבלי ציון 1.0	2600		512			
כבלי ציון 5.0	1370	תב	582	+70	+5.4	+579
קרנבי 1.0	228		2712	+7	+3.2	+4420
קרנבי 5.0	139		9817	+3	+2.2	+14686
מתכות 0.1	37630		88	+1000	+2.7	+84
מתכות 0.5	13400		63	+550	+4.3	+130
סלע פלדה 1.0	2115		559			-218
קוגר 1.0	737	בן	309	+7	+ 1	+89
קוגר 5.0	429		875	-1	-0.2	-410
קליל 1.0	2615		2233	+120	+4.8	+4439
קליל 5.0	2211	תב	2185	+121	+3.8	+4953
קליל אפ	1105	תב	2514	+82	+ 8	+7216
קליל אגח	124		4580			-500
שלדות 5.0	6820	בן	709	+620	+ 10	+1434
תעשיות לכיש 1.0	740	תב	280	-72	-8.9	-200
תעשיות לכיש 5.0	462			-3	-0.7	-300

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אלביט 5.0	274580		12	-1500	-0.5	-11
אלקו 0.1	7954	בן	68	+79	+ 1	+44
אלקו 0.25 ש	4400		668	+199	+4.7	+883
אלקו 0.25 ב	4378		55	+278	+6.8	+225
אלקטרה 0.1	2047		713			-348
אלקטרה א 0.5	1520		330			-285
אפ 5	1030		714	+10	+ 1	+236
אגח 3	154		7500			
אורית 1.0	15780		79			-56
כלל תעש' אלק	2347		1500			+639
כלל אלקטרוניקה	565		7073			-1673
כלל אלק' אפ'	98		249703	+5	+0.5	+685259
מקוטרוניקס 1.0	1355		4551	+30	+2.3	+3701
מקוטרוניקס 5.0	1080		747			
פיבקונגר 1.0	510	תב	1200	+41	+8.7	+1497
פיבקונגר 5.0	419		1802			-1151
ציקלון 1.0	2154	קב		+103	+ 5	+641
ציקלון 5.0	1232	תב	2343	+112	+ 10	+3543
קופרסון אלקל 1.	4730	שב				
קופרסון אלקל 5.	3160	שב				
ת.א.ת 1.0	1144		300			+5
ת.א.ת 5.0	542	תב	4928	+49	+9.9	+11561
תדאה	905		1330	+40	+4.6	+1696

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
א.ב. תעשיות 1	204		15476	+4	+ 2	+7810
א.ב. אפ	715		650	+18	+2.6	+2629
א.ב. אגח	135		7700			-16500
אקרשטיין 1.0	590	תב	900	+42	+7.7	+900
אקרשטיין 5.0	359		800	+10	+2.9	+2150
אקרשטיין אפ	500			+3	+0.6	+110
אקרשטיין אגח	127		3800			-450
אחים בלוס			—	הפסקת	מסחר	—
בלוס אפ			—	הפסקת	מסחר	—
גולד השק בעש	555		1187	+8	+1.5	+1313
מזאיקה ולפמן 1	21668	לב				
מזאיקה ולפמן 5	17000		8	+700	+4.3	+8
נגב קרמיקה	490		1973	+4	+0.8	+603
נגב קרמיקה אפ	255		3866	+10	+4.1	+5375

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אגן 5.0	1740		1714	-50	-2.8	-1506
אליאנס ב	1720	בן	73	+21	+1.2	+40
גל תעשיות 1.0	432		711	+10	+2.4	+1211
גל תעשיות 5.0	290	שב				
גל אפ	129		5100	+5	+1.2	+6100
גל אגח	100		13500			-7000
דשנים 0.1	4400		114			
דשנים 0.5	1740		288	+30	+1.8	+467
חיפה כימי 10.0	945		4234	+26	+2.8	+5470
ליפסקי 1.0	2480	תב	170	-170	-6.4	-2012
מקסימה 1.0	950	שב				
מקסימה 5.0	625	שב				
מגר 1.0	23550		5	+300	+1.3	+10
מגר 5.0	19750		38	+250	+1.3	+66
פריקלאס	551		1980			+20
פריקלאס אפ	164		5110			+110
קום כימיקל 1.0	4950					
קום אפ	2740		100			+58
קום אגח	110	שב				
ת"א 5.0	3130		413	+216	+4.4	+1126
פרוטרום 10.0	58500		125			-58

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
כתר	185		3800			-1650
דפרון 1.0	5608	תב	99	-461	-7.6	-200
דפרון 5.0	3410	תב	100	-300	-6.1	-200
ת.ב.נ	11384		114	-30	-0.3	-86
יאה 1.0	1925		816	+80	+4.3	+1467
לבידי אשקלון 1	950		2769	+10	+1.1	+1567
מלט ב 0.5	35000		4			+4
קרגל	930		3608			-3320
קרגל אפ	639	בן	2000	+9	+1.4	+1200
רים 0.1	580		1600	+18	+3.2	+3840
רים 0.4	247	תב	650	+15	+6.5	+650
תעל ב 0.2	20040		219			-160

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אורין 1.0	369		1480	-14	-3.7	-1500
אורין 5.0	151.5		4000	+5	+ 1	+370
הכישה יזו	2850		150	-50	-1.7	-219
הגבולק 1.0	1426		50	-14	- 1	-50
הגבולק 5.0	1156		348	+22	+1.9	+354

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
סד בב' ש	7850		189			-79
תעשיות אב	180.5		31231	+5	+0.3	+23769
תעשיות אבו	112		10000			-3305

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אזוריק ש	6300		8			
אר־בי. אפ	4180		465	+100	+2.5	+784
אר־בי. אג"ח	102.5		229825	+5	+1.5	+945462
אלבר ש	1204		700			-140
בזלת 1.0	1155		37	-10	-0.9	-37
גולת אפ	828	שב				
גולת אגח	106.5		5200			
דנבאר 1.0	590		1217			
דנבאר 5.0	404		382			-254
החברה לישראל 5.0	4070		976	+150	+3.8	+3492
חלמיש 0.1	116000		0.5			-5
חלמיש 1.0 ש	24300		40	+300	+1.3	+124
אבסא 0.5 ש	22990		84			-84
מעלים השק ש	833		3469	+6	+0.7	+6888
דיסקונט השק אפ	1080		1635			+1245
דיסקונט השק אגח	107		50000			-32000
מזרחי השק ש	32500	בן	15	+300	+0.9	+21
נצר השקו.1246	12765		14			-14
חוזן 1.0	2440		466	-60	-2.4	-611
חוזן 5.0	937		100	-5	-0.3	-215
יצוא ש	13200		99	+150	+1.2	+77
ירדן א 0.1	1380		553			
כלל 50.0	1220		117	+10	+0.8	+703
מגור 0.1	449	בן	2103	+7	+1.6	+1215
מגור א 0.5	414			+5	+1.2	+3500
מגור אפ	189		1953			-1955
אמון 1	124		5000	-3	-2.4	-9000
פז השקע ש	2810		550			+447
מכה א 0.1	9300	בן	36	+200	+2.2	+40
מכה 0.5	5815		526	+115	+ 2	+266
פרזק ב 2.5	14400		417	+500	+3.6	+1179
קרדן 1.0	137	בן	30791	+5	+2.6	+46463
קרדן 5.0	98.5		40647			-16907
קרדן אפ	66		95029	+2	+3.1	+107970
קרדן אגח	107.5		8000	+5	+1.4	+183980

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
פית ם	215	לב				
בנין ב' 5.0	10550		208.1			

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
הראל 1.0	1290	לב				
יסקל	265	תב	2000	+24	+ 10	+3000
קונסורטיום 0.1	1550	בן	662	+50	+3.3	+277
קונסורטיום 0.5	390		2200	+11	+2.9	+3048
קונסורטיום אפ	140			+5	+3.7	+1360
קופל 1.0	695		505			-505
תבל	264		3143			+1357
גבי הדר	152		16559	+7	+4.8	+20259
גבי הדר אפ 1	107		11706			-8592
הציה הישראלית	70		5981	+3	+4.5	+8843
כנס מד 1 ש	2386	תב	142.4	+166	+7.5	+12.4
איכות מחשבים	515	תב	500	-30	-5.5	-1491
דטה מיכון 1.0	4870		123	-80	-1.6	-258
כלל מחשבים 1.0	6554	בן	40	+65	+ 1	+20
מחשב מחשבים 1.0	300		330			+328
רקס	487		2500	+5	+ 1	+2700

נדל"ן בינוי חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אורן 1.0			—	הפסקת	מסחר	
אורן 5.0			—	הפסקת	מסחר	
אבנרים 1.0	680		100	-10	-1.5	-50
בן־יקר גת 1.0	3500		53	+50	+1.5	+100
ורוקר 1.0			—	הפסקת	מסחר	
ורוקר 5.0			—	הפסקת	מסחר	
שד 3.0	1800		351			-1
רסקו מבל	2244		181	+106	+ 5	+438
רסקו רג	1902	בן	300	+91	+ 5	+447
שכון 5.0	1168		1286			-137
שכון אפ	375		300	+3	+0.8	+400
אבוס	1980	בן	518	-20	- 1	-656
סולפורטוס 1.0	1380		55	+10	+0.7	+645
סולפורטוס 5.0	830	שב				

תעשייה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מים גליק			—	הפסקת	מסחר	
מקס 0.1	3610		260			
מקס 0.5	1750		120	+52	+3.1	+429
תעש הנחון 1.0	2800		515			
אקסמן 5.0	1040	לב				
מורק 1.0	649	לב				
משאבות סלע	120	תב	2300	-7	-5.5	-4300
מתכת מרום 1.0	109		20200			+7065
מתכת מרום אפ	40		35450			-13485
אלקל	121		3630			-255
אלקל אפ 2	36		63490			-3510
בר־סן 1.0	2270	תב	250	+120	+5.6	+600
בר־סן 5.0	1440		754	+65	+4.7	+754
מדוטכם 1.0	6300		16	+300	+ 5	+16
מדוטכם 5.0	2020		286			-64
מ.ל.ע.ג 1.0	1886					-5
מ.ל.ע.ג 5.0	623					
אלרן־סק	218		8183	+18	+ 5	+5337
ויקטור 1.0	2230					-2
נקה כימיל 1.0	4712			-355	-5.1	-191
ת.ג.ל 1.0	2970	תב	57	-330	- 10	-57
ת.ג.ל 5.0	2370		50			-50
תנד א 5.0	7515		25	-50	-0.7	-7
אורדע פרינט	735		1530	+35	+ 5	+3270
סטנדרג'ה 1.0	3460		388	+11	+0.3	+336
גלין	540		883			-397
מז חן	381		802	+2	+0.5	+1542
מוצרי טכנולוגיה	158	בן	1721	+5	+ 1	+199

השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אינקסה 0.1	54		22708	-2	-3.6	-48616
איתם	266		3141	+1	+0.4	+3755
איתם אפ	96	בן	1865	+5	+2.7	+274
אמיגר בב	993		1340	+20	+2.1	+1634
אמיק 1.0	493	לב				
אמיק 5.0	272	לב				
ישום השקעות	137		14787			+6843
ישום אגח־אפ	104		3570			-3570
לברק 0.1	1503	לב				
לברק 0.5	346	לב				
שז השק 2 0.1	2131	בן	215	+21	+ 1	+35
שז השק 3 0.5	1224	קב		+58	+ 5	+747

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דלק נפט 1	2470		540	+100	+4.2	+698
דלק נפט 5	1470	שב				
דלק חיפ' אפ 2	642		2166			-2666
פז חיפושי נפט	18950		107			
יבנאל 5.0	381	תב	17908	+24	+6.7	+15284
יבנאל אפ	110		16500			+1457
מ.ג.נ 1.0	4700		86	+14	+0.3	+30
מ.ג.נ 5.0	2168		128			-28
פואיל ב 0.5	6900	תב	35	+450	+ 7	+55
נפטא ש	510		7135	+20	+4.1	+4540

משתנים

שם נ"ע	מחזור ע.נ	שער קנב מזומנים נקודות	שער ברב נקודות	שינוי יומי כלל %	מס' עסק' כלל במשתנים
בנק בינלאומי 05	1182	7576	7576	0.74	4
הכנה ש	10243	267	264	1.14	3
כלל סחר	7946	490	485	1.03	2
שופרסל ב 10.0	835	9954	9880	0.75	5
דלק ג ש	2539	2486	2474	0.49	3
אפריקה 1.0	50	36777	36595	0.25	2
אזורים 1.0	4116	1097	1097	0.27	5
נכסים ובנין	2981	2876	2855	0.49	5
הכשרת הישוב	47	70940	70588	0.75	2
כלל נדלן	3812	862	856	0.7	2
עלית	757	13871	13857	0.75	9
פולגת ב 4	4151	762	754	1.06	6
קמבאות מז 1.0	364	4105	4085	0.24	1
אלרון 3.0	64	214980	214445	0.5	15
מבע ש	4363	8869	8847	0.5	19
ים המלח	2455	2683	2677	0.49	3
פטרוכימיים 10.0	16356	912	901	1.22	12
מפעלי נייר 10.0	27	314818	313237	0.5	7
מרכזית ב 0.1	166	15458	15343	0.75	2
כלל תעש' 1.0	43928	247	245	0.82	7
אידיבי פתוח 2.0	715	7785	7785	0.5	6
אלון ש	3960	999	997	1.22	4
חברה לישראל 1.0	5386	4401	4347	1.99	19
דיסקונט השק ש	13920	2133	2123	0.99	19
כלל 10.0	16955	1322	1322		14

שערים בין־בנקאיים

יום שישי בצהריים, 1.1.1988 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	לי"ש שטרלינג	1.8720/1.8730
מרקים גרמניים	ל־1 $ ארה"ב	1.5780/1.5790
פלורינים הולנדיים	"	1.7773/1.7783
פרנקים שוויצריים	"	1.2740/1.2750
פרנקים בלגיים	"	33.10/33.15
פרנקים צרפתיים	"	1.3420/1.3450
לירטות איטלקיות	"	1168.00/1169.00
ינים יפאניים	"	121.28/121.38
$ ארצות הברית	ל־ס.ד.ר.	1.3833/1.3838

שער הזהב 486.50 $ ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	לי"ש/$	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.8697/1.8709	1.2684/1.2704	1.5727/1.5740
3 ח'	1.8656/1.8670	1.2590/1.2615	1.5626/1.5639
6 ח'	1.8587/1.8602	1.2460/1.2490	1.5476/1.5490

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

דלות־הסחירות על הכוונת

יום המסחר הראשון בבורסה לשנת 1988, עמד אתמול בסימן ביקושים לניירות־הערך השונים. הביקושים ל"כבדות" סופקו בדרך כלל בעליות שערים מתונות, ואילו הביקושים לניירות־הערך דלי־הסחירות סופקו בעליות־שערים חדות. בכלל, הפעילות בסוג השני של ניירות־הערך העניקה את ה פלפל לשוק, ויצרה אווירה אופטי־מית בקרב הסוחרים.

בשעות הבוקר עוד הביע חלק מהסוחרים אכזבה מהתנהגות "המש־תנים", אבל אכזבה זו פגה עם תחילת המסחר הרב־צדדי. באחרונה מתרחב היקף הפעילות בניירות־הערך דלי־הסחירות ובעלות הס־חירות הבינונית, על חשבון המניות "הכבדות". תופעה זו מיוחסת ל־אכזבת הסוחרים מהמסחר במשתנים, ומאי־היכולת להקנות כיוון חיובי לשוק, באמצעות המניות הנסחרות בשיטה זו.

בשוק עלים כתבי־האופציה בשי־עור גבוה יותר. למשל, כתב האו־פציה של מישנאל עלה ב־23.6 אחוז, לאחר שבסוף השבוע שעבר נעשתה העברת חבילה גדולה של ניירות־ערך. עליות של עשרה אחו־זים נרשמו למניות יסקל, שלדות, קיסריה, קרור, ספנות וציקלון. בבורסה מקווים כי עליות השערים בקלילות יוסיפו למעלה בהמשך את ניירות־הערך הכבדים, ואולי יביאו בסופו־של־דבר גם להצטרפות ה ציבור הרחב. מחזור המסחר במניות תופשות המשיך גם אתמול להיות נמוך, והסתכם ב־7.8 מיליוני שקל.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	100.67	+0.67
כללי ללא בנקים	100.98	+0.98
מדד אג"ח כללי	100.14	+0.14
אג"ח צמוד מדד	100.14	+0.14
אג"ח צמוד מט"ח	100.17	+0.17

ביקושים לבנקאיות

התגברות השמועות על פיחות האיצו את הביקושים לאפיקי השקעה דולריים בכלל, ולבנקאיות בפרט. מניות ההסדר הנפדות ב־88 עלו עד 0.9 האחוז. הפעילות במניות הנפדות ב־89 היתה אפסית. המחזור בבנקאיות הסתכם ב־3.8 מיליוני שקל.

תשואה שנתית דולרית ב־%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	11.12	7.96
הפועלים ש	12.13	7.45
אי.די.בי. ר"ת	10.92	8.06
דיסקונט א	11.32	6.92
המזרחי ש	11.56	8.33

מניות אייזנברג על הכוונת

אחת התופעות שבלטה אתמול בשוק, היתה הפעילות הערה בניירות־הערך שבעת האחרונה הור־גשה בהן פעילות איסוף מתמשכת. אלו המניות של החברות מקבוצת אייזנברג (השלטת בחברה לישראל). ספנות ואספקה 0.1 וקרור 0.1 עלו בעשרה אחוזים. מחסני ערובה, החברה לישראל ופריון עלו עד חמישה אחוזים. פעילות־איסוף מת־משכת נרשמה גם במניות אינטר באמא, ואתמול עלו המניות בנות חמישה שקלים ב־5.2 אחוזים. אתמול נמסר כי תנאום אורן, אחד מבעלי השליטה בחברה, ניצל את הביקושים, ובמשך דצמבר מכר 13.3 אלף ע.נ. מניות החברה בנות חמישה שקלים.

התעוררות במניות יסקל

מניית יסקל, שמאז ההנפקה לציבור נשחקה ריאלית בעשרות אחוזים, מתעוררת. אתמול נרשם למניה ביקוש של 3000 ע.נ. שסופק בעלייה מרבית של עשרה אחוזים. החברה הודיעה אתמול על החלטה לחלק דיוידנד־ביניים נוסף בגובה 116 אלף שקל, בהמשך למדיניות החברה בחלוקת הדיווידנ־דים. יום ה"אקס" נקבע לתאריך 11.1.88.

מחזור גדול באלקטרוניקה אופציה

הצע מצומצם בהיקף לכתב־האופציה של כלל אלקטרוניקה, נקלט במהירות וללא שינוי בשע־רו, תוך מחזור־מסחר גבוה במיוחד. מחזור־המסחר הגבוה מלמד כי היו שהורימו ביקושים לכתב האופציה עוד ב"לידר". גורמים פעילים בכתב־האופציה מסבירים כי ה ביקושים נובעים מהטובה שלאו־פציה מנוף גבוה, עם "נקודת איזון" גבוהה במיוחד, ההופכת את ההש־קעה בה לכדאית.

מפורשי מחזור אתרי מנהלי התיקים

מנהלי תיקי־ההשקעות נעשו כ־תובת לחיזורן של חברות המבקשות בעת האחרונה לגייס הון. עובדה: מנהל תיקים שיצליח למכור חלק מניירות־הערך של ההנפקה, יזכה בעמלת הפצה מופחתת של שלושה אחוזים. חברת מלונות ים סוף, המבקשת לגייס שבעה מיליוני שקל, קיימה אתמול במרכז ההדרכה של בנק דיסקונט, יום עיון בנוגע להנפקה. ביום העיון מסר אלי פפושדו פרטים ברבר עתידה של החברה וגולה של טאבה. מנכ"ל החברה מסר פרטים הנוגעים למצבה העסקי של החברה, כפי שהם משתקפים בתשקיף ההנפקה. כנסי הסברה למנהלי התיקים של בנק לאומי התקיימו בסוף השבוע שעבר, ובדעת מלונות ים סוף לקיים יום כנסים דומים ליועצי בנק הפועלים, וליועצי לאומי ושות'.

נפילה במחזורי האג"ח

המחזורים בשוק איגרות־החוב, ירדו אתמול ירידה תלולה מאד, והסתכמו ב־5.9 מיליוני שקל. פעי־לות ערה היתה באיגרות ארוכות המועד, ואילו הנגררות הבולטות היו באיגרות הדולריות. גם היקף הפעי־לות במלוות קצרי־המועד היה אפסי.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
118	2	99.92	15.20
128	9	99.56	15.20
138	16	99.39	15.10
148	23	99.12	15.15
218	30	98.85	15.15
228	37	98.56	15.35
238	44	98.26	15.70
248	51	97.92	16.20
318	58	97.64	16.20
328	65	97.32	16.50
338	72	96.98	16.80
348	79	96.69	16.88
358	86	96.38	16.95
418	93	96.09	16.95
428	100	96.75	17.00
438	107	95.49	17.05
448	114	95.19	17.10
518	121	94.89	17.15
528	128	94.60	17.15
538	135	94.24	17.40

הודעות בורסה

● רזנקר השקעות הפסידה בשעת החודשים שהסתיימו בספט־מבר 87 — 365 אלף שקל, לעומת הפסד של 823 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

● אילון הפסידה במחצית־השנה שהסתיימה בספטמבר 87 — 600 אלף שקל, לעומת הפסד של 567 אלף שקל במחצית־השנה הקודמת.

● מרלז הרוויחה במחצית־השנה שהסתיימה בספטמבר 87 — 600 אלף שקל, לעומת רווח של 72 אלף שקל במחצית־השנה הקודמת.

● מגן הרוויחה במחצית־השנה שהסתיימה בספטמבר — 299 אלף שקל, לעומת הפסד של 812 במ־חצית השנה הקודמת.

● האחים בולוס הרוויחה במ־חצית־השנה שהסתיימה בספטמבר 87 — 530 אלף שקל, לעומת רווח של 1.2 מיליון שקל בשנה שהס־תיימה במרס 87.

● עירון השקעות חתמה הסכם עם שלמה רזית שרון לרכישת 50 אחוז ממניות "החברה המרכזית לניירות ערך" תמורת 1.3 מיליון שקל.

● אסיפה כללית שלא מן המניין בזיובק נדחתה בגלל חוסר מניין חוקי.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
אב	5558.32	5533.23	36.81	0.67
אבוקה	496.30	486.60	7.50	1.57
אבו	262.31	257.31	0.07	0.03
אגם	103.02	101.04	0.12	0.12
אדיר	1762.48	1729.52	1.61	0.09
אדם	2458.33	2410.66	13.88	0.58
אופיר	2097.46	2057.83	3.89	0.19
אור	432.19	423.17	0.42	0.10
אורין	139.45	136.72	0.32	0.23
אורלי	290.35	288.28	0.75	0.26
אורן	831.26	815.19	3.34	0.41
אייל	5270.78	5169.19	12.62	0.24
אירים	5536.31	5414.91	9.86	0.18
איתן	783.03	773.29	2.51	0.33
אלון	646.31	633.24	2.67	0.42
אלמג	686.60	678.22	1.55	0.23
אנליסט	104.30	101.81	1.43	1.42
ארז	357.26	352.95	3.41	0.98
אש	165.13	161.51	1.23	0.77
אשל	189.43	185.74	0.33	0.18
אתגר	99.86	98.69	0.64	0.65
אתרת	257.41	254.53	0.46	0.18
בדולח	2323.95	2279.44	12.29	0.54
ברוש	552.29	541.69	3.00	0.56
ברק	517.23	506.97	2.84	0.56
ברקת	311.30	309.05	0.71	0.23
גביש	1587.22	1557.55	3.37	0.22
גבע	114.95	113.25	0.57	0.51
גורן	451.23	449.35	0.87	0.19
גיא	103.71	102.17	0.40	0.39
גיל	3502.57	3434.98	0.96	0.03
גלית	643.65	635.98	1.09	0.17
דובדבן	375.57	371.87	1.88	0.51
דוכיפת	521.57	515.19	2.22	0.43
דולב	248.78	243.73	0.87	0.36
דורון	1571.78	1542.60	3.88	0.25
דותן	269.11	263.96	0.61	0.23
דליה	621.61	610.98	3.65	0.60
דרור	361.47	354.84	2.14	0.61
דקל	415.34	407.53	2.44	0.60
הדס	415.56	411.77	3.10	0.76
הילה	414.13	411.31	1.15	0.28
ורד	567.59	558.00	2.30	0.41
זהבית	2742.09	2675.18	23.83	0.90
זוהר	109.37	107.75	0.51	0.48
זיו	135.25	133.25	0.99	0.75
זמיר	523.58	517.19	5.23	1.02
חוחית	160.64	158.47	0.17	0.11
חליפין	143.51	142.89	0.29	0.20
חלמיש	216.54	214.90	-1.64	-0.76
חן	149.90	149.60	0.28	0.19
חצב	1487.85	1456.05	3.95	0.27
טל	6621.21	6535.18	6.62	0.10
יבול	462.88	457.34	1.05	0.23
יהלום	2446.54	2400.16	13.57	0.57
יסודות	404.38	400.72	5.92	1.50
יערה	449.27	443.95	0.76	0.17
כוכב	349.33	345.12	3.20	0.94
כחל	132.99	131.36	0.36	0.27
כלנית	685.09	673.31	3.73	0.56
כספית	263.07	261.18	0.39	0.15
כרמל	149.79	147.38	0.20	0.14
כתר	1240.50	1223.08	1.39	0.11
להב	5039.41	4941.79	0.30	0.01
למשקיע	128.29	126.76	0.13	0.10
לפיד	410.16	402.12	5.53	1.39
לקט	1910.59	1872.90	1.69	0.09
לשם	376.28	373.83	1.36	0.37
מבחר	1365.71	1339.65	3.62	0.27
מבטח	3954.98	3920.48	8.18	0.21
מגן	253.24	249.61	0.44	0.18
מגוון	3775.73	3742.04	11.75	0.31
מור	1838.76	1812.55	10.41	0.58
מורן	907.60	899.15	- 3.24	0.36
מטה	26118.86	25719.12	107.67	0.42
מימר	1030.88	1011.19	2.90	0.29
מעוף	4800.51	4709.46	22.14	0.47
מעיין	769.16	754.85	-5.93	-0.78
מקשה	382.55	380.09	0.48	0.13
מרגלית	1401.39	1374.27	7.94	0.58
מרווח	125.06	124.56	0.31	0.25
מרום	1352.26	1326.94	3.37	0.25
נוגה	149.89	147.68	1.29	0.88
נופר	316.76	314.68	2.37	0.76
נטע	512.00	504.03	3.35	0.67
נילי	162.42	160.05	2.66	1.69
סביון	705.70	693.56	4.04	0.59
סגולה	141.09	138.32	0.13	0.09
סלע	371.43	369.00	0.42	0.11
סנונית	534.21	527.65	1.08	0.21
סער	406.50	401.76	1.91	0.48
ספיר	176.01	175.57	-1.64	-0.93
עדיף	387.24	382.80	2.22	0.58
עדית	808.73	803.20	4.90	0.61
עידן	494.76	487.47	1.17	0.24
עגור	1251.65	1225.51	-10.40	-0.84
ענת	2656.64	2636.03	20.93	0.80
עפרוני	502.21	496.08	0.98	0.20
ערמון	133.22	130.73	0.23	0.18
פאר	1709.52	1677.12	5.96	0.36
צבר	554.46	547.53	1.70	0.31
צופית	501.60	495.47	1.89	0.38
צוק	126.21	125.71	0.19	0.15
צפריר	1130.29	1108.10	2.63	0.24
צמיחה	557.16	549.15	2.90	0.53
צמרת	1899.71	1863.41	1.89	0.10
קלע	2306.26	2294.76	8.43	0.37
קשת	104.53	103.26	0.15	0.15
רננית	19899.89	19739.17	140.41	0.72
רימון	133.20	132.99	0.24	0.18
רקפת	921.79	905.84	7.72	0.86
רשף	417.19	411.77	1.00	0.24
שביט	457.03	451.52	0.74	0.16
שהם	345.42	342.37	0.28	0.08
שחף	103.33	102.08	0.21	0.21
שירה	465.62	462.37	2.47	0.54
שמיר	412.20	404.45	0.26	0.06
שגיא	797.01	785.67	6.31	0.81
שקד	858.95	838.25	41.27	1.36
שני	188.05	184.41	0.20	0.11
תאנה	264.39	261.93	1.58	0.61
התאר	556.82	554.05	-2.77	0.50
תדהר	547.86	541.37	0.93	0.17
תנופה	105.51	103.49	0.26	0.25
תפוז	248.56	243.84	0.62	0.25
תפוח	200.61	199.24	1.03	0.52
תרשיש	1508.39	1480.24	-15.31	-1.02
תשרי	541.76	534.22	2.05	0.39

שערי אגרות החוב

שג"א 4.25%

סדרה	שער	שינוי בנק'
4101	402.1	-0.5
4102	159.8	+0.4
4103	155.5	+0.4
4104	148.7	+0.4
4301	148.7	+0.4
4302	141.7	+0.5
4303	140.8	+0.5
4304	138.7	+0.5
4105	124.3	-0.5
4106	121.2	-0.3
4107	117.6	-0.3
4108	115.6	-0.1
4109	112.4	+0.1
4110	114.2	+0.2
4201	139.1	-0.1
4204	153.3	+0.1
4205	138.9	+0.1
4206	128.9	--
4207	128.7	--
4208	127	--
4209	124.4	+0.1
4210	121.2	--
4211	117.6	--
4212	115.7	-0.4
4213	115	-0.6

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	45117	+ 60
3602	39754	+ 54
3603	36984	+ 51
3604	33510	+ 361
3605	30597	+ 339
3606	28832	+ 327
3607	26762	+ 266
3608	25531	+ 253
3609	24605	+ 252
3610	21960	- 159
3611	21213	- 138
3612	20595	- 158
3613	19500	+ 219
3614	18722	+ 215
3615	17286	+ 202
3616	15888	+ 245
3617	14810	+ 21
3618	14105	- 2
3619	13002	+ 15
3620	12345	+ 14
3621	11934	+ 21
3622	10729	+ 19
3623	10045	- 27
3624	9483	- 105
3625	8644	- 80
3626	8083	+ 15
3627	7498	+ 15
3628	6800	- 37
3629	6448	- 35
3630	6097	- 34
3631	5689	- 10
3632	5359	- 10
3633	5164	- 8
3634	4506	+ 17
3635	4262	+ 16
3636	4106	+ 16
3637	3858	+ 15
3638	3593	+ 14
3639	3290	+ 13
3640	2748	+ 39
3641	2383	+ 34
3642	2105	+ 3
3643	1825	+ 2
3644	1694	+ 16
3645	1558	+ 15

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
8701	1241	+ 15
3702	977.9	+1.4
3703	845.7	-18.8
3704	724.5	-16.4
3751	398.2	+11.1
3752	153.8	+2.8
3753	147.7	+2.3
3901	142	-0.5
3902	135.5	-0.4
3903	134.5	-0.5
3904	152.2	-0.5
3754	135	+2.5
3755	135.9	+2.4
3756	129.3	+2.4
3757	126.9	+2.3
3758	122.3	+0.1
3759	122	+0.1
3760	120.5	+0.1
3761	117.7	+0.1
3762	114.7	+0.1
3763	111.2	+0.1
3764	109.2	+0.2
3765	106.5	-0.1
3766	108.3	+0.1
3791	111.8	--
3792	109.8	+0.1
3826	135.5	-2.4
3827	133	-2.3
3828	128.4	-2.3
3829	126	-2.3
3830	125	-2.3
3831	124.7	-2.4
3832	123.1	-2.3
3833	120.4	-2.3
3834	117.3	-2.3

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3521	171700	+ 400
3522	165600	+ 200
3523	157000	--
3524	156000	+ 1500
3525	153800	+ 100
3526	153000	--
3527	150200	--
3528	145900	--
3529	145800	--
3530	142200	+ 200
3551	141600	+ 1000
3582	137640	+ 100
3533	137500	--
3534	132000	--
3535	129000	+ 150
3536	129100	+ 100
3537	130250	--
3538	121200	+ 500
3539	122000	--
3540	121400	--
3541	117300	--
3542	117300	--
3543	111500	--
3544	111700	--
3545	112000	- 1079
3546	115550	--
3547	115710	+ 1000
3548	114000	+ 500
3549	109450	--
3550	108250	- 300
3551	109700	--
3552	99600	+ 80
3553	99500	+ 200
3554	98700	+ 500
3555	98900	+ 100
3556	94200	--
3557	95000	+ 260
3558	94240	--
3559	91900	- 600
3560	86100	+ 200
3561	85900	+ 100
3571	85700	--
3572	86600	+ 100
3573	86050	--
3574	79500	--
3575	80525	+ 851
3576	80359	+ 857
3579	74351	+ 832
3577	88073	- 414
3578	74017	- 387
3580	69058	+ 84
3581	62927	+ 76
3582	58159	+ 71
3583	53589	- 36
3584	51044	- 43
3585	50548	- 38
3586	45708	- 134
3588	45690	- 141
3589	41722	- 129
3587	45898	+ 58
3591	41888	+ 53
3592	41852	+ 54
3593	41798	+ 54
3590	41459	+ 144
3595	39564	+ 142
3594	40844	+ 512

5% מלווה פיתוח (בריירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	168200	+ 400
2002	168000	+ 400
2003	164800	+ 2000
2004	162300	+ 300
2005	155100	+ 2000
2006	153150	+ 100
2007	151400	--
2008	148800	+ 200
2009	150500	--
2010	150100	+ 200
2011	147800	--
2012	146600	--
2013	146500	+ 200
2014	142900	+ 100
2015	142458	--
2016	145600	+ 200
2017	139100	--
2018	139800	+ 400
2019	138700	+ 200
2020	134750	+ 200
2021	135600	+ 300
2022	129300	--
2023	127710	+ 210
2024	119501	+ 300
2025	120000	+ 300
2026	120900	--
2027	114901	+ 300
2028	115750	+ 200
2029	110500	--
2030	111100	--
2031	107257	--
2032	110700	--
2033	104650	--
2034	105898	+ 848
2035	96900	--
2036	96400	+ 500
2037	92900	+ 900
2038	91500	+ 500
2039	86951	+ 300
2040	89800	--
2041	83800	--
2051	83300	- 500
2052	76400	- 1000
2053	83558	+ 2395
2055	77542	+ 2335
2054	76669	+ 2206
2056	71263	+ 2148
2057	72271	+ 1614
2059	66031	+ 1542
2058	72243	+ 2048
2060	67282	+ 1995
2061	47673	+ 1542
2062	43659	+ 1268
2065	41796	+ 1258

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יוד	130.6	--

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	191.7	+0.1
7007	179.5	+1.1
7008	170.6	+1.1
7009	165.5	+1.7
7010	157	+2.3
7011	146.1	-1.2
7012	140.9	-1.2
7013	135	+0.1
7014	117.1	+ 1
7015	99.3	-0.1
7016	98.6	-0.1
7017	97.8	-0.1
7018	97.6	-0.1
7019	98	-0.1
7020	97.8	-0.2
7021	96.9	-0.1
7201	95.4	+0.7

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13606	- 138
6102	8016	- 63
6103	7165	- 29
6104	6590	- 41
6105	6257	- 39
6106	6876	+ 1
6107	5852	+ 2
6108	4258	+ 2
6109	4052	+ 1
6110	3995	--
6111	3319	+ 1
6112	3224	+ 1
6113	2189	--
6151	828.7	-18.4
6152	794.4	-17.6
6153	702.9	+0.2
6154	690.9	+0.2
6155	441.5	-0.2
6156	363.5	+0.1
6157	268.8	--
6158	254.3	+0.1
6159	212.5	+0.1
6160	201.1	+0.1
6161	194.4	+0.1
6162	175.3	+0.2
6163	161.8	-3.3
6164	155.8	-3.1
6165	150.4	--
6166	139.9	--
6167	136.5	+0.1
6168	134.1	--
6169	127.5	-1.3
6170	120	--
6171	85.8	--
6172	84.7	--
6801	92.1	-0.9

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אום	1570	+ 10
אלביט	223	--
אלתא	1203	--
אלסינט	2473	- 7
סאייטקס	1096	--
תוד 84	107.6	+0.1
תוד 85	391	--
הב חיש	285.3	+2.8
דיס הש	191.6	--
כור	160	--
כלל	457	--
מבט ד	184.6	--
מבט מ	246.6	--
מבט י	276.3	--
דן	156.4	+ 3
טל בת	175.8	--
תיעש	270	+ 2

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת	154.1	--
דיס הש	157	+0.1
כור	148.1	--
כלל	185.4	- 2
בב דיס	150.5	+0.5
משא מ	149.6	+0.2
משא מ	144.6	--
משא מ	138	- 1
לאומי	144.2	+1.2

שערי מטבע חוץ 3.1.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.50	1.57	1.5290	1.5480	1.50	1.57	1.5295	1.5484	1.50	1.57	1.5285	1.5477	1.5386	-0.0030
1 לי"ש	2.80	2.93	2.8653	2.9010	2.82	2.95	2.8662	2.9020	2.81	2.95	2.8628	2.8988	2.8783	0.0229
1 מארק גרמני	0.95	1.00	0.9696	0.9816	0.95	1.00	0.9698	0.9820	0.95	1.95	0.9686	0.9807	0.9741	0.0097
1 פרנק צרפתי	0.28	0.29	0.2858	0.2893	0.27	0.29	0.2864	0.2900	0.28	0.29	0.2861	0.2897	0.2873	0.0025
1 גולדן הולנדי	0.85	0.88	0.8614	0.8721	0.85	0.89	0.8622	0.8729	0.84	0.88	0.8594	0.8702	0.8651	0.0079
1 פרנק שווייצרי	1.18	1.23	1.2011	1.2160	1.18	1.24	1.2024	1.2174	1.18	1.23	1.1997	1.2148	1.2058	0.0158
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2643	0.2676	0.25	0.27	0.2642	0.2674	0.25	0.27	0.2639	0.2673	0.2655	0.0021
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2456	0.2487	0.24	0.25	0.2447	0.2478	0.24	0.26	0.2455	0.2486	0.2467	0.0013
1 כתר דני	0.25	0.26	0.2512	0.2543	0.25	0.26	0.2514	0.2545	0.24	0.26	0.2509	0.2541	0.2524	0.0024
1 מרק פיני	0.38	0.40	0.3881	0.3929	0.38	0.40	0.3878	0.3926	0.38	0.40	0.3874	0.3923	0.3903	0.0032
1 דולר קנדי	1.15	1.21	1.1743	1.1889	1.15	1.21	1.1742	1.1889	1.15	1.21	1.1730	1.1877	1.1819	0.0008
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.1032	1.1169	1.07	1.15	1.1042	1.1180	1.07	1.15	1.1050	1.1189	1.1108	0.0012
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7920	0.8019	0.48	0.80	0.7923	0.8021	0.50	0.70	0.7925	0.8024	0.7970	-0.0010
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4626	0.4684	–	–	0.4632	0.4690	–	–	0.4613	0.4671	0.4652	0.0045
10 שילינג אוסטריים	1.35	1.41	1.3762	1.3933	1.35	1.41	1.3748	1.3919	1.35	1.42	1.3767	1.3940	1.3830	0.0148
1000 לירטות איטלקיות	1.28	1.36	1.3147	1.3310	1.29	1.37	1.3128	1.3292	1.28	1.37	1.3074	1.3239	1.3181	0.0106
100 ינים יפאניים	1.24	1.30	1.2621	1.2778	1.24	1.30	1.2609	1.2766	1.23	1.30	1.2602	1.2761	1.2674	0.0207

هكذا عن الأصل

صورة عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

אירועי הגדה — הצד הכלכלי

הרבה ייכתב על האירועים בשטחים ובישראל. אך הדיון העניני, שחייב להתנהל בחוגי הממשל, ספק אם יהיו לו ביטויים מעשיים בשטח. יכולתנו להסיק מסקנות מדיניות נבונות ותרגומן לשפת המעשה בשטחים מנוטרלת בשל השיתוק האחוז בממשלת האחדות הלאומית.

אולם קיים כר נרחב לפעילות מעשית בתחום הפוליטי־הכלכלי. אנו בצורת, במקביל להחזרת השקט ברחוב הערבי ולמיגור הרי־מעשי של מוקדי הסוהר, גם למציאת דרכים לשיפור תנאיהם הסוציאליים של העובדים בשטחים. תהיה זו נאיביות, ואולי התעלמות אינטרסנטית מכוונת, של גורמים במשק הישראלי, להתעלם מכך שהתפרצות הזעם שפקדה את הרחוב הערבי (וצעירים רבים היו מעורבים בה) היא תולדה של המאבק הלאומי בלבד. כל מי שמכיר את תנאי התעסוקה של העובדים הללו חייב היה לשאול את עצמו, מתי תתפרץ בפנינו מצוקה זכן זו. עובדה היא כי גם בעת התרחשותם של אירועים אלה אפשר היה להבחין באיים של שקט במהומה הכללית. האלה היו מוסדות ומפעלים שבהם עובדים יהודים וערבים בצוותא, כאשר האחרונים מועסקים בתנאים הוגנים. ואכן, אלה לא נתנו ידם להתפרעויות ולאלימות הרחוב שהשתוללו באותם ימים.

לפיכך, אחת המסקנות הראשונות מאירועי הגדה חייבת להיות שיפור תנאיהם הסוציאליים של העובדים הערבים בישראל. בסיס חוקי לכך קיים, אלא שכרגיל, הדברים אינם מבוצעים. חוק שירות התעסוקה מחייב העסקה באמצעות לשכות התעסוקה ולא באמצעות "ראיסים" למיניהם. גם יסודות אחרים בחקיקה המתקדמת שלנו, כגון חוק שכר המינימום, אינם יוצאים אל הפועל כאשר מדובר במגזר זה.

יום הזה, תנאים שווים לחבריהם היהודים במשכורות ובתנאים סוציאליים — כל אלה אינם רק עניין שולי. תחושת הקיפוח והבחלה בלב העובדים הערבים, במקומות עבודה רבים בישראל, אינה גורם מבוטל. ובמקרים רבים בוודאי הייתה אף היא גורם מרכזי בתחושת המרירות הנואה או הייתה אחד הגורמים המרכזים להתפרעויות.

אופייני הדבר שעיריית ירושלים הייתה אחד מאותם איים בודדים של שקט בימים הסוערים הללו. בעירייה מועסקים 1,500 (!) עובדים ערבים. עובדים אלה הופיעו לעבודתם מעשה יום־יום. ביצעו אותה נאמנה כדרכם, ולא נטלו חלק בהפגנות ובהתפרעויות שאירעו לעתים ליד מקום עבודתם מבית.

עמנואל זיסמן
ראש סיעת "ירושלים אחת"
בעיריית ירושלים

*

לפני ההתמוטטות ביהודה, שומרון ועזה שוחחתי עם אינטלקטואל ערבי מהשטחים, שהביא את ניתוח המצב בעיניו הוא.

מצב התעסוקה בשטחים הוא חסר תשתית כלכלית וחסר תקווה לעתיד. מכיוון שהעשירים במקום חוששים להשקיע את ממונם בתעשייה או בהרחבת עסקיהם, ומעבירים אותו לארצות ערב, לאנגליה, ארה"ב וגרמניה, הם קונים שם רכוש ובתים ושולחים את בניהם ללמוד שם, להבטחת מקום לעת צרה. מאה אלף התושבים העובדים בקו הירוק אינם קבועים, ושכרם מספיק רק לכיסוי צורכיהם ולהוצאות של בטהוצאותיהם הגדולות. אין פלא שתעמולת אש"ף מוצאת לה כר נרחב, ובמיוחד בין הצעירים. החולמים על מדינת פלשתין חוזרה לרמלה וליפו. אלה לא חזו את ההרכב המביש שהמיטו הקיצוניים, בעזרתן של ארצות ערב, על העו־ים. לעת עתה, הם דוגלים בהקמת מדינה פלשתינית בשטחים עם דגל אש"ף, אך האי הוא שלא יוכלו להסתפק בזה ומלחמה בין ישראל והמדינה הפלשתינית חייבת לפרוץ.

האופציה היהודית הראה את העתיד לקיות היא המלך חוסיין. ולכן הוא מוכן ושואף להסדר עם ישראל, גם אם לא ישיג הסכמה בארצות ערב האחרות. הוא גם יודע שישראל חזקה, ומתחזקת בטכנולוגיה מלחמתית מודרנית, ושאין להחזר על אפשרות להסלה. המסקנה היא, לדעתו של איש שיחי, היא שמי שאינו רוצה לחיות תחת שלטון ישראלי, וגם לא תחת ידו הקשה של חוסיין, עליו לעזוב את מקומו ולהגר בהקדם לארץ ערבית בכוונה יותר או לארץ רחוקה.

פרופ' מלך פרק
רחובות

כישלון האחדות של מפלגת העבודה

כשבועיים מאז תחילת האירועים בשטחים הכריז ראש הממשלה כי בסוגיה השוב אין חילוקי דעות ויש לגלות אחדות לאומית. ואכן, כמו נפל מהראו של שכיר על מפלגת העבודה. הכריזו מנהיגיה גם הם כי אין זו העת לחילוקי דעות.

העבודה לא למדה את הלקח הכר של מלחמת לבנון. לו התנצבה מיד מול הליכוד והדליקה בפניו אור אדום, במקום להיגרר אחרי סתימת הפיות מצד, היתה יכולה למנוע את תוצאות המלחמה.

על מלחמת לבנון להיות תמרור אזהרה המורה מה עלולות להיות התוצאות של שתיקה. עד לאחר היווצרות העובדות, כתוך פחד שמא אי־הסכמה של צד אחר תנוצל על־ידי הצד השני לנגוח באשמה של פגיעה באחדות.

אוי לה למפלגת העבודה, המתיימרת לנופף בדגל השלום, שדווקא בתקופה זו נגררה שוב אחרי הליכוד והכזיבה בכך ציבור גדול שציפה כי תעצור מבעוד מועד את מדיניות הליכוד. אבוי לליכוד, שרוקן את מהות האחדות הלאומית מתוכנו האמיתי, והפך אותו למכשיר הכשיר בידיו לסתימת פיות מתנגדיו ולהעניק לו לגיטימציה מרומה לביצוע מדיניותו ההרפתקנית.

רק שאלה של זמן היא עד שהליכוד במדיניותו שוב יכניסנו לבוץ ואז, כמובן, כדי לקבל לגיטימציה, הוא יופנה שוב בקריאה לאחדות וגזר חלילה.

גיא לידון
ירושלים

יומן הציד של לואי ה־16

הערות למכתבו של משה וייסמן "Rien" ("כלום") בגליון 27.12.87.

אם קיים ויכוח בין היסטוריונים על מידת "חוכמתו" של המלך לואי ה־16 כנראה שהיה יותר אינטליגנטי מכפי שתיארוהו. האיש התעניין למשל בגיאוגרפיה והיו לו ידיעות רבות בתחום זה. אשר ל"כלום" המפורסם שנרשם ביומנו ביום הבסטיליה 14.7.1789 — היה זה יומן הציד שלו שבו נהג לרשום את השגי הציד מידי יום. דווח לו על מאורעות יום הבסטיליה ועל כך הגיב המלך: "הרי זה מרד". השר שדיווח על כך ענה לו — "הוד מלכותך, זה אינו מרד — כי אם מהפכה". כבר אז היתה בעיה סמנטית בהקשר לתופעות מאין אלה.

פרופ' חיים שמיר
אוניברסיטת תל־אביב

הארץ ממליץ

מלאכים בשמי ברלין (ת"א) — שני מלאכים מבטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טקסס").

תוכנית הרוב (ת"א) — סרט תעודי על ילדים חסרי בית בסיאטל שבארה"ב. מאיר גם את החברה שבתוכה הם חיים.

תקווה ותהילה (ת"א, חיפה) — מלחמת העולם השנייה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האמרלד").

ילדה גדולה ועורבים (ת"א) — במוזיאון. שני סרטים קצרים של נירית ג'רוניך ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

ממפיסו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א, ירושלים) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם זכרונות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

סרטי בידור

שיגעון בחלל (ת"א, ירושלים) — פארודיה מטורפת על סרטי הפנטאזיה הבדיונית. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מלון הדר המיטות (ת"א, חיפה) — סרט מתח על גבר המגן על פילגשו הנשואה ממעורבות בלכידת רוצח מטורף, ומסתבך בעצמו.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי נתיבות

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות הופקדה, ביחד עם התשריטים הנספחים אליהם, שינויי תכניות מפורטות אלה.

1. שינוי מס' 94 לתכנית מפורטת 102/03/22 ביחד עם התשריט הנספח אליה. [illegible]
2. שינוי מס' 95 לתכנית מפורטת 102/03/22 ביחד עם התשריט הנספח אליה. [illegible]
3. שינוי מס' 96 לתכנית מפורטת 102/03/22 ביחד עם התשריט הנספח אליה. [illegible]
4. שינוי מס' 7 לתכנית מפורטת 112/03/2 ביחד עם התשריט הנספח אליה. [illegible]

כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הנוגע בדבר, בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינויי התכניות וכן הזכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסום ההודעה זו בעיתונות להגיש התנגדות לשינויי במשרדי הועדה המקומית האמורה. [illegible]

שלום דניאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון בספר — 04 — 640775
פר — 491

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: גב' אבנר ישראל — לאשר תוכנית "מצב סופי" ברח' יוסף בהל 29. חלקה 23 בגוש 11571, קריית־חיים מערבית.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל המותר.
2. בליטה של 75 ס"מ מקו בנין צדדי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה'. בין השעות: 08.00־11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יתבקשו לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעביץ
מהנדס העיר

בבית המשפט המחוזי תל אביב יפו

תיק על' 3061/87

בענין: עזבון המנוח רוברט [illegible] שנפטר ביום [illegible]

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי נתיבות

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות, הופקד שינוי תכנית מפורטת 102/03/22 ביחד עם התשריטים הנספחים אליה.

[illegible]

שלום דניאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי נתיבות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה לאשר שינוי תכנית מפורטת מס' 105/03/22.

[illegible]

שלום דניאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון בספר — 04 — 640775
פר—512

הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: אדר' שרה הגב — לאשר תוספת בניה לדירה הדרומית־מזרחית שבקומה עליונה ברחוב חורת 14 חלקה 184 בגוש 11200, רמות־רמז.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה למגורים מעל למותר.
2. בליטה למרפסת צדדית של 30 ס"מ.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יתבקשו לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעביץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

בהודעת הועדה שהתפרסמה בעתונים: חדשות ביום 10.11.87, הארץ ביום 10.11.87 והצפר ביום 11.11.87 יש להוסיף כי המגרש המצוי מזרח התכלה המבוקשת בתכנון בגוש 62 מיהודו־כרמל הינה תוספת בגובה כ־6% יותר מהמותר בקומה נוספת.

עובדיה שלמה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"
רח' העצמאות 27 חיפה. טל': 670122

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 1/87 מגרש ע"י ה"ה מחמוד + אחמד שהאדה מישוב משהד. שטח בנוי מתחת ההקלה: אחוז בניה מעל המותר. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

תיאטרוני ישראל

הערב יום ב' 4.1

תיאטרון הבימה:
מחלה אפרית: 19.00
אנשים קשים: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי: 20.00
נועזות — בצוותא: 20.30
חבלי משיח — בית שאן: 21.00

משקפי קריאה / הדה בושם

עין הקיקלופ

יואל הופמן — ספר יוסף; בית הוצאה כתר, הוצאת מסדה 170 עמ'.

יואל הופמן הוא סופר שאני מוצאת קושי מסויים למקם אותו, גם מפני שהוא שונה כל כך מרוב הסופרים הישראלים הכותבים כיום: כאילו נקלע לכאן ממקום אחר, אפילו מתרבות שונה. על רקע הספרים הרבים שהופיעו, לא רק באחרונה, יואל הופמן בולט בזרות ובכתיבות שלו. איני מתכוונת לאי־כותם על ספרים אחרים, אך נדמה שרוב הספרים, מהם שזכו בהצלחה ביקורתית ואחרת, עדיין גובלים בעיתונאות. כלומר, זו ספרות בסימנה של עיתונות, מידיות קצרת־רוח. אצל רוב הסופרים הישראלים קיים הדחף להגיב באופן מיידי לאירועים שהם בנפשם, לבטא מסר פוליטי או חברתי (ואפילו עניין זה מוסווה בשלל מלים), לקבוע עמדה כלפי המתרחש, עד שהתחושה היא של התחככות במציאות היום־יומית. וגם אם זו התחככות פורצת וכואבת, עדיין דומה שלא עברה הליכים קפדניים של זיכוך וסינון בדרך למציאות חדשה, שהתגבשה במוחו הרוחש של המספר.

מבחינה זו יואל הופמן אינו משתייך, ודומה גם שהופך את אי־ההשתייכות לסימן היכר שלו: וזוהי אי־השתייכות מפוגגת ומתריסה. לשווא תחפש פרטים ביוגרפיים על מעטפת הספר. הנה, מין פארודיה מגוחכת ולעגנית, וגם אירונית על אותם סיכומים מלומדים, כבדי־ראש ונדושי הגיגים נמלצים, שאנו מוצאים בדרך־כלל על גבם של ספרים.

האם כך מביע הופמן את מאסו ויהודיו? קשה לדעת. אבל אפילו נימלט עד לצפת — שם מקום מגוריו, כך מתברר — יש כבר מי שטרח וחיטט הגבר והגיע לא רק לצפת, אלא עד לבית אבות שבו מתגוררת אמו החורגת, שגם אינה יודעת עברית. אני חוששת שגם אם הופמן ירחיק עד ליפאן — מתברר גם שהוא פרופסור לשירה ולפילוסופיה יפאנית, ובודהיזם, כך כתוב — לא יימלט מאלה הניזונים מחשיפתם של אחרים, וימצא עצמו בחברת דוגמניות, נשות־חברה עליזות, בדרנים ומי שלא — הכל באותם נוסח וסגנון. ועדיין משהו כמו פרטים ביוגרפיים אמיתיים או מרומים שבים וחוזרים על עצמם בסיפורים, והסיפור האחרון המכונה בשם המפתה, אולי גם המטעה, "קוויקרלום וליטה". אנו מגלים ילד בודד אבל לא עצוב, שראה בילדים אחרים את אויביו אך "הוא מרביץ אותם תחתיו כשהיה מוליך אותם אל ארצות מופלאות". (מלי קווים לדמותו של סופר). יש בחייו של הילד דודים ודודות אהובים, ויותר מכל הוא אוהב את סבו הזקן, המספר לו על מסעיו ואהבותיו, והוא אוהב גם את המורה לספרות. עד כאן.

סיפור מתפתל

ארבעת הסיפורים שבאסוש בספר זה הם יוצאי דופן. מתוחכמים, מרומזים, שקולים ומדודים במשורה. כמו התייחס הסופר למלים כליהלומים שיש ללטשם שוב ושוב, לכלי סוף: לברור ולשקול כל מלה, לשבצה במקום הנכון ושוב לבחון אותה בזכוכית מגדלת (אולי באמת השפעתה של שירה יפאנית). אבל, וחשוב מכל, הופמן הוא סופר שאנו חשים בכתיבתו מודעות מתוחכמת לאמנות הכתיבה, לעבודת היותו סופר. יש בכתיבה שלו ריחוק וניכור, ואפילו ניתוק מודע מהמציאות היום־יומית, אבל לא מההוויה היהודית־ישראלית. הוא מסתכל בדמויות שברא, כמין "מציץ" מקצועי ומיומן, והבינבר מסתכל בעצמו בפיכחון בתהליך הכתיבה, ודומה גם שבשמץ של אירוניה. אני מנסה לפענח את יחסו לקוראיו ונראה לי שהוא בוטח בהם עד לנקודה מאוד מסויימת, ומאותה נקודה והלאה — למרות הסתייגויותיו — הוא עושה כדי להסביר את עצמו.

הסיפור המורכב מבין הארבעה הוא מעין תרגיל ספרותי מתוחכם; הוא לא הטוב שבהם, אך רב־המשמעות ביותר. "בין הרים ובין סלעים טסה הרכבת" מגלה לנו טפח ממסתרי נפשו של הכותב ומהאני־מאמין שלו. בתשובה למה שאמרה לו ידידת אשתו, שחסרה בו בספרו נשמה, הכוונה לסיפור הראשון "קצבן" (על ילד יליד גרמניה, שאמו מתה ואביו יצא מדעתו, והוא נע ונד בין דוד לדודה אוהבים, מגיע לקיבוץ, ואל אביו במוסד לחולי רוח) — הוא כותב: "סיפור אינו נזקק לנשמה כלל, אלא לרוח חיים. סיפור שיש בו נשמה בלבד נוסך לעתים קרובות שעמום בנפשו של הקורא, ואילו סיפור שיש בו רוח חיים... אוחז בקורא אחיזה שאינו יכול להינתק ממנה. ושלישית, הסיפור הזה אינו כלל ממין הסיפורים שיכולים להיכתב, ויכולים שלא להיכתב. ואין הוא מכוון את עצמו לטעמה של גברת זו או אחרת. הוא נכנס בסופר כרוח תזזית או רוח עועים, ואינו מרפה ממנו. עד שישלים אותו". או אז באה אשתו של הסופר וגם היא אומרת לו: "הסיפור הזה אינו מתפתח כלל, אלא הולך ומתפתל כשבלול". משום כך הוא כותב "צריך אדם לעשות אחת משתיים, או שלא יישא אשה, או שלא יכתוב סיפורים". ועדיין: "הסיפור הזה, כפי שכבר נרמז קודם לכן, בכלל אינו ממין הסיפורים שנכתבים מתוך מחשבה תחילה. ראשיתו בכתיבה שבחוסר הדעת. לסל הניירות יש להשליך רק מה שנכתב בכוונה תחילה ובדעה צלולה. אבל בדברים אחרים יש להיזהר, שהרי, כמו שאמר המלט להוראציו, יש בשמים ובארץ יותר משאנו סבורים שיש. ולכן נטל על עצמו הסופר לבאר, לא רק לקוראיו, אלא גם לעצמו, מה פשרם של אותם דברים שיצאו מתחת לידו וכתב את הסיפור הזה."

בעצם, הופמן, אם אינו משטה בנו, אולי רואה עצמו גם כתלמידו של ויטגנשטיין, שאמר: "שפת בני אדם אינה צילום של העולם, ומה שנאמר בה אינו משקף את צורתו". גם שפתו של הופמן היא שפת־תצועה, שפה שהוא יוצר ובורא אותה במהלכם של הסיפורים המהורים, מוקד המסמן אותה עד שהיא גבישית וצלולה כבדולח, ומבעדה נשקפים האנשים והמראות. אם כי, כמו הילד קצבן, גם אנו יודעים שזו אינה המראה האמיתית. "זו גבולותיה תחומים והבבואות נכנסות ויוצאות ממנה. האילו היא פרושה על פני כל העולם ואין דבר בעולם שאינו זוכה לכפול בה את עצמו". עינו של קצבן, כמו עינו של הופמן, היא עין הקיקלופ, שאינו עוצם את עינו היחידה לעולם. גם אם המראות מכאיבים לו. "והמראה שנשקף באותה עין לא היה בהיר. אלא היתה בו מין צלילות", והוא "מסתכל באנשים ומחפש במצחם את אותה עין".

טיבה של שפה וטבעו של עולם

כמו מרגרטה היפה, אמו של קצבן, גם הופמן רוקם את דמויותיו תמונה לתמונה — נעל, רגל, פרח. הופמן גם מעניק לאנשים חיים משלהם, אם כי הוא מפקח עליהם, מסיט אותם על הלוח — "נשים אינן מטורפות, אך גם אינן שפויות. רק הגברים יוצאים מדעתם ונכנסים אליה בעטיין של נשים". סיפורו של קצבן הוא סיפורם של אנשים זרים בארץ זרה, של אנשים שנותקו. דומה כי "מלאכתם של אנשים היא מלאכת החיתוך", וקצבן גם מבין כי "מה שהיה כבר היה, ומה שעתיד להיות לא יהיה". אנו נותרים עם אותה צלילות מסנוורת, כמו שיפסכו ועלינו לראש הרים, שם האוויר צלול ודליל, ואנו נתקפים בסחרחורת ובשיכרון.

על הספר, אומר הופמן, "להבין לא רק בטיבה של השפה אלא בטבעו של העולם". וטבעו של עולם מוצא ביטוי ב"ספר יוסף", הסיפור שעל שמו נקרא הספר. זהו סיפור מפותל, ללא קו עלילה ברור, שלקח זמן מה עד שעמדתי על משמעות פיתוליו. זהו סיפורם של החיים היהודי יוסף זילברמן — שנמלט מפולין לאחר הפרעות, ומצא לו מקום באלכסנדרפלאץ בברלין — ושל בנו, שאין לו שם והוא נקרא "ינגלה" של גורניסט, ושל אחיו לאוליס, מהונגריה, ושל זיגפריד. שיינגלה משתוקק להיות כמותם, שראשם צהוב ועיניהם חוורות, וכשהוא רואה את דמותו במראה, הוא מבקש להיפרד ממנה". זהו גם סיפורה של מרים, שבתוכה בשמה מזרח, והיא שקופה כזכוכית, ושל גרמניה, שהקריסטאל כבר מאירים", הכה מתקיים המפגש הגוראי בין זיגפריד לבין יוסף ויינגלה. ולאחר שהוא פורץ את גולגלותיהם של השניים באלה, נותרה גרמניה זו "צלולה כבדולח".

זה גם סיפורם של מין תינוק קדוש, ומרים שלא ילדה אותו, אבל זרעו של יוסף נאצל מנשמה, "סיפור עתיק שחזה אינשטיינטינים לפני אלף תשע מאות שנה"... "ילד שנולד מזרעו של איש ובא ברחם אשה, ועלה לשמים בשנה הבאה. והוא יקח אתו את כל החטאים שלנו". יוסף, שנותר לבדו למעלה, ואמר: "מיין גוט, מיין גוט, פארוס הופסט מיך מאיליך", ומת".

באותו סיפור, על לידתו של ישוע מנצרת, "דמות אחת נוגעת ללבבי", לפי המספר, ובובשת את דמיונו יותר מכל שאר הדמויות — "הלא היא דמותו של יוסף הנגר. גדלותו אינה במה שהסיפור מייחס לו, אלא במה שאינו מייחס לו, ושאר העניינים, גם אם לא נתבארו לגמרי — מפני שהסופר נסע לטבריה — הרי נתבהרו במידה מספקת. ופשרם של אותם אירועים הוא שלא רק פעם אחת בהיסטוריה, אלא בכל יום וכל שעה וכל רגע, מצויים בתוכנו הצלוב, אמו של הצלוב, ושאר בני אדם".

אם אכן — אני מקווה שהופמן לא יחלוק עלי — הצדיק עם גברת שכטר, שאמרה "מיין גוט, עכשיו יש לנו שכן מפורסם. עוד יכתבו את קורות חייו של האדון באינציקלופדיה". לא צריך להגזים, ענתה לגברת שכטר, אך בלבי חשבתי "למה לא?"

אני גם ממליצה — למרות שזו אינה מלאכה קלה — לקרוא בספר, ללא כל דעות קדומות, ואפילו, אולי גם לשכוח מה שכתבתי אני. כל אחד יכול לגלות שם תגליות לעצמו וגם את הצלוב שלו.

אנו מביעים ערכתינו ותודתינו

להמשמר שרות לבטוח בע"מ

על השרות והיחס שזכינו לאחר אסון השריפה בעת שיקום הבית

דיירי וועד הבית
רח' הרצוג 23 גבעתיים

אוניברסיטת תל-אביב

המכון לחקר ברית־המועצות ומזרח אירופה

Professor Mme. Helene Carrere d'Encausse

תרצה במסגרת המכון

בנושא:

Soviet Nationality Problems in the Period of Perestroika and Glasnost

הסמינר יתקיים ביום חמישי, 7.1.88, בשעה 12.00, בבנין גילמן, אולם 449, קרית־האוניברסיטה, רמת־אביב. (ההרצאה בשפה האנגלית)

— הציבור מוזמן —

מכרזים

רשות הדואר

מוזמנים בזה הצעות לאספקת:

מכרז מס' 82/87 — מספריים לפתיחת חבילות
מכרז מס' 83/87 — מברקי ברכה
מכרז מס' 84/87 — מעטפות לבנק הדואר
מכרז מס' 92/87 — חוטי פשתן

טפסי הצעה מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אספקאות והמכרזים, רח' לינקולן 18 ת"א, טל' 5613193 בימים א'–ה' בשעות 08.00—13.00 חדר מס' 318.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 28.1.88 שעה 12.00 בצהריים.

רשות הדואר אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במבריקים לא תתקבלנה.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ"ס בערב עד לשמונה בבוקר בחוגות מד"א של 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד פרטי רופאי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־433300
שח"ן — שירות רופאי בית (24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669531. מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
מכבי ת"א, מוקד יום 218820, 218898 מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבי
שק"ם — שרות רפואי לקט (ת"א) שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03־7549111 "טקס" קוד מנוי 222
טלי"ח — שירות רפואי לקט (חיפה) בימי חול בשעות 19־24, בימי ששי 14־24, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבירה) טלפון 294869, 03—285822

תרופאי פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בי' כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ' 18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית — שרות ביטויים לרופאה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
1500 איתורית 7549111
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לקרבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למצבי לחץ מבועם "מקבלים"
א' רח 11.00־13.00
ב' רד 16.00־18.00
טל: 220051
רח' מאפו 13 תל־אביב
יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב' לילה 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־22.00 222732.17.00
ירושלים 243358
חיפה ונהריה — 229488
הגליל המערבי 04־922222
קו אליי — האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 16.00־20.00 א"ה 261070
ארם לשירות אדם — חברה סוקודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל"ס 03־5461727/8

שלל — שירותי גריה מיכאל גבר להולל לב 330848
תורנות מרקחות בטלפון — רמחון ה"א 611011, 246363, 239952
רחמן ירושלים 226335
רחמן חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב יפו ח — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (ילדים)
חיפה רמב"ם — (פנימית, כירורגית, אורתופדית, א.א.ג.)
שערי צדק — (עיניים)
משגב לדך — נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב דיזנגוף 132 225390
קופ"ח מכבי בלפור 2 299856
ירושלים ר"ר בלה המלך דוד 52316 224856
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
חולון אהרון הפיין 52 889153
בת ים מזור הכינה רייך 20 583360
רמת גן קופ"ח כללית המחר 25 752537
נתניה תרופה הרצל 2 28656
פתח תקוה פנת גמ"א חפץ חיים 6 910541
הקריות הרמן סוסת מורייך 715156

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00. רמב"ם 9 5101511/2
היפות ימים א' רד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304304 03—432777 04—549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 אורחות ד'—ס'
08.40 ראשית קריאה
09.00 אנגלית ה'
09.20 חשבון פשוט ד'. המבנה העשרוני (כ)
10.10 אנגלית ד'
10.30 רגע עם דודלי (כ)
11.00 עברית מדוברת ד'—ה'
11.15 אנגלית ו'
11.30 ארץ מולדת
12.00 אנגלית ח'
12.25 תלמוד (כ)
13.00 גאוגרפיה כללית
13.30 אנגלית י"א—י"ב
13.45 צרפתית. העשרה
14.00 עד כאן
14.05 מגע. דלק, מוקד המכונות
14.35 קסים קסם. חלל
15.00 קשר משפחתי
15.40 שעת כושר
15.50 דפי מידע
16.00 ויליאם הכובש
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 דובי־כפת לי
17.55 חושה חיי
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סקירת תכניות השבוע
18.35 (ע) ספורט בארץ ובעולם
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 הצפון הדרום
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מלך הביתה
22.00 זה הזמן
22.50 מקד מודס
23.50 מסוקר של יום

ערוץ 2

☐ 08.30 משפט דמיאניוק
☐ 18.30 החתול שמיל מארח את נעמי שמר
19.00 השטן בעקבותיך
19.50 קסר הקיסוד
20.00 ברנבוים על כהונתו
20.30 תקציר משפט דמיאניוק
21.00 פת 2

ירדן ערוץ 6

18.00 סרט תיעודי
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 מגאזין ספורט
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקראת שנת
20.00 חדשות בערבית
20.30 קיש ואלי (קומי)
21.15 פלקון קרסט
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סדרה חדשה

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים
14.00 מועדון 700
14.30 התעלולות
15.00 ילדי החבובות
15.30 סופרבוק (מצויר)
16.00 שובבי הסלעים (לילדים)
16.30 סרט, "חשודות"
18.00 ימים מאושרים (קומי)
18.30 לורן ושירלי
19.00 חדשות בערבית
20.00 מאגנום (בלש)
21.00 סוסבול
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהמונה ניגודה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הפרסיה
13.05 בהאונה ניגודה
15.00 הסברה מוסיקאלית
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
18.00 דגש על הביצוע
19.00 בין הבנים
20.05 אינטרלוד
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
22.30 פעם ועוד
23.00 מהוויר יצירות

רשת א'

22.05 לכל אדם סכב

רשת ב'

17.05 רגעי קסם
18.06 שעה חפשית
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 דין ודברים. חוק המשפט
20.05 עולם המוזיקה
22.05 קפר ראשו. חיי דוגים מנוחים
00.05 יומן חצות
00.15 באו ועוד

רשת ג'

18.06 מצעד המצעדים. תוכנות מוטנים לקראת יום העצמאות
21.05 קפת אחרות
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 ספרא וסייפא
18.45 משהו עולמי
19.05 שירים מבאך
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע
23.55 שירות חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדידקל עברית קלה
08.05 הונה עם בני הגיל
08.27 משפט דמיאניוק. שידור חי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים
15.27 האוניברסיטה המשודרת
15.57 משפט דמיאניוק
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרק היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 ששים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף־א בב'. עם אהוד מנור
13.05 בוקר היום, חדשות ומופעים
14.06 להראות או לא להראות, תרבות ואמנות
14.30 ברנדזוק, הוי הזמור
15.05 שירים ושיקופים
15.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מסכים ואנשים
17.05 רגעי־קסם

רשת ג'

06.04 בוקרה לאומה. להיטים
07.07 שירי בבוקר־בבוקר
09.05 מה כב חשוב עם אבי אנגר
10.05 דברים טובים. עם שמירה אינטר
11.05 שבעים מי יודע שירי שנות השבעים
12.05 אובה יומיומית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי ולך שיר וברכה
15.05 הריש, חריש וסיסנר

גלי צה"ל

16.05 הצגה יומית
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פקוחים עין—ורשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אלהנבוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 נבון לעבשיו
13.05 דודה יומי
13.55 40 לאחור. סיפור היום מוסק"ח
14.05 פגישה יומית. עם יצחק ברנר
15.05 שירים לתג. עם אריה כל
16.05 ארבע אחר־הצהרים (ימים ג'־ה')

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 ב 8
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — הכטלנים מאיסתר 5, 7.30, 9.45
בית לסין — להיות או לא להיות 11.15
בן יהודה — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — נקמתו של חייל 4.30, 7.30, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — דאן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקוה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — לו היית כאן 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
היכל — גאריין — אותה משרייתת 7.15, 9.30
הרייג אין — לה במבה 7.15, 9.30, סקס 12.00
הקולנוע בית ציוני אמריקה — שתמתי את בנות הים שרות 4.30, 7.30, 9.30
הוד — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — מטאל ג'אקט 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — מלון הוד המיטות 5.00, 7.30, 9.55
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11.00, 2.00, 5.00, 7.25, 9.50
חן 5 — התנת מעבר לפינה 11 ב"ב 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30, שכרון חושים 12.00 חצות
לב 1 — מלאכים בשמי ברלין 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לב 2 — ממפיסו 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לב 3 — המשפחה 4.50, 7.20, וקוף וו' אזן 2.00, 9.50
לב 4 — מגדל הדבורים 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — ילדה גדולה + עורבים 7.30, 9.30
מקסים — מלתעות 4 4.30, 7.30, 9.30
תחויה הישראלית — ללא רחמים 10
סינמטק ישראלי — קרח ואש 7.30, אמנות האינטיפה יתירים זנו' אוספר 9.30
סינמטק 2 — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.15, 9.30
סיון — תוכנית הרוב 5.00, 7.30, 9.40
פאר — יופיו של החטא 5.00, 7.15, 9.30
פריז — לא יכולה בלי זה 12, 2, 4, 7.15, 9.30, שכבים 11.30 בלילה
צפון המהרים — מאנון 4.30, 7.00, 9.30
תמוז — הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.30
תמנה — האשר שב מבה 7.30, 9.40
תבלת — ילדי סטליך 5, 7.30, 9.45
תל אביב — ספורט הדמים 4.30, 7.15, 9.30
מקום (רמת־אביב) — ללא רחמים 9

רחובות

בית העם — ילדים הורגים לאלהים 8.30
הדר — ללא מוצא 7.15, 9.30
חן — אבא גנב 7.15, 9.15

ירושלים

אדיסון ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
בית אגרון — בגבי 4.30, אני ההגבה 6.15. להיות או לא להיות 8.00, בריאן כוכב עליון 9.45
כפיר — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
מישאל — שגעון בחלל 7.00, 9.15
רון — לה במבה 4.30, 7.00, 9.00
הסינמטק ירושלים — דאן דה פלורט 7.00, 9.30, מאנון 7.00, 9.30
עדן — אבא גנב 7.15, 9.00
סמדר — מגדל הדבורים 7.00, 9.15, בבבי 11.30

עפולה

היכל התרבות — המקצוע 2 7.00, 9.15 מופתרון — הכטלנים מאישתר 9.00

נתניה

סמדרי — יום במלכודת 5.00, 7.00, 9.30
שרון — אבא גנב 5, 7, 9.15
דוד — נרדפי החוק 7.15, 9.30

חולון

מתנ"ס קריית שרת — נילס הולגרסן 4.00, גברים גברים 7.15, 9.30
מגדל — לו היית כאן 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ללא מוצא 7.15, 9.30
מגדל — יום במלכודת 7.15, 9.30
ארמון — אבא גנב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ג.ג. רון 1 — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30

צפת

בית אלון — מטאל ג'אקט 7.30

באר שבע

רון — מלתעות 4 4.30, 7.00, 9.30
בית העם — פשע מכשל וילדה קטנה 7.15, 9.15
הדר — ללא מוצא 7.15, 9.30
רון — הפוליספיאורה בוויך 4.30, לו היית כאן 7.15, 9.15

בית שאן

מתנ"ס — שם הורד 9.15

רמלה

היכל התרבות — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30

טבריה

יד שפריית — דאן דה פלורט 9.30

רמת־השרון

כוכב — מי הנקיה הזו 7.00, כוכב השטן 9.30

כפר סבא

רון — רובוקופ 7.00, נרדפי החוק 9.15
עמל — גבר מאוהב 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — מלון הוד המיטות 6.45, 9.15
בית העם — מלתעות 4 7.00, 9.15
חן — דאן דה פלורט 6.30, 9.00
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — תקוה ותהילה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
קרן אור המוסדש — קנגרו 4.30, 7.00, 9.15
רון — אבא גנב 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — הקיסר האחרון 5.00, 8.30
רב גת 2 — לה במבה 4.30, 7.00, 9.15
אורות — אבא גנב 7.00, 9.15
מפיר — בעקבות האוצר הרומנטי 7.00, 9.15
סביון — יום במלכודת 6.30, 9.00
ציון — מטאל ג'אקט 9.15
סינמטק — שיר אשיר בגשם 7.00, קאנגרוסה 9.30
שביט — מאנון 7.00, 9.15
היכל — מי הנערה הזו 7.00

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
זיוף — כולם נפלו על הראש 7.00, 9.15

הרצליה

מלון דניאל — המשפחה 7.00, 9.30
דוד — ריקוד מושחת 7.15, 9.30
היכל — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — הכטלנים מאשתר 7.15, 9.15

קריית אונו

מרכז קהילתי — קרוקודיל דנדי 4.30, 9.00

עכו

אודיטוריום — המכשפות מאיסטוויק 9.15

בת־ים

אורנים — שם הורד 7.15, 9.30
עצמאות — המכשפות מאיסטוויק 4.30, 7.15, 9.30

רמת גן

ארמון — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
אורדע — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
הדר — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.30
לילי — יופיו של החטא 7.15, 9.30
רב גן 1 — מלון הוד המיטות 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 2 — ברווז שווה מליון 5.00, גברים גברים 7.30, 9.50
רב גן 3 — לה במבה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55
שביט — האלמנה השחורה 7.15, 9.30